

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

TBMM - III. DÖNEM
1927 - 1931

III. CİLT

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

Kâzım ÖZTÜRK

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ ARAŞTIRMA GRUBU

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

TBMM III. DÖNEM

1927 - 1931

III. CİLT

ÜYELERİN ÖZGEÇMİŞLERİ

Kâzım ÖZTÜRK

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ ARAŞTIRMA GRUBU

গণপ্রজাতন্ত্রী বাংলাদেশ সরকার

জাতীয় সংসদ

সংসদ ভবন

১০০, পল্টন সড়ক, ঢাকা-১০০

ISBN 975-7291-00-5 (Tk. No.)

ISBN 975-7291-10-2 (III. Cilt)

Ö N S Ö Z

Gerçek anlamıyla olmasa da, tarihimizde ilk parlamentonun ortaya çıkışı 1876'daki Kanunî Esasî'ye dayanıyor.

Ancak, tarihsel açıdan, Osmanlı İmparatorluğu içindeki halk kesimlerinin mutlak otorite karşısında, hak ve özgürlüklerle ilgili "konuşma"ya başlamalarını 1800'lü yılların başlarına kadar çekmek mümkündür.

Uzun yıllar süren bu geçiş döneminde, ulusça pek çok olaylar, gelişmeler yaşadık. İmparatorluğun çöküş döneminin getirdiği her türlü sıkıntı ve imkânsızlıklar içinde bocalarken, dışta da büyük savaşlardan geçtik. Birinci Dünya Savaşı yenilgisinin acısı ve yıkıntılarını saramadan, bu defa da, ülke ve ulus varlığımızı tamamen ortadan kaldırmaya yönelik saldırılara uğradık.

185 yıl önce Sened-i İttifakla başlayan, Tanzimat ve İslahat Fermanlarıyla devam eden, 1 inci ve 2 nci Meşrutiyetlerle olgunlaşan siyasi bilinçlenme, Türk ulusunun varlığını hedef alan son büyük saldırı karşısında, artık "sözün millete ait olduğu" millî parlamentonun kurulmasıyla üst noktasına ulaştı.

Büyük Atatürk'ün dediği gibi, 1920'nin parlamentosu ve daha sonraki gelişim sürecinde, demokrasinin çağdaş gerekleriyle tam ve gerçek niteliğini kazanan Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Türk Milletinin asırlar süren arayışlarının özü ve onun bizzat kendisini idare etmek şuurunun canlı bir timsali" olarak, toplumsal yaşamımızın en temel ve vazgeçilmez kurumu oldu.

Bilgi, kültür, deneyim birikimi sonucunda, Türk milletinin irade ve rıza birliğine dayalı olarak kurulan millî parlamentomuz, bugün 74 üncü yaşına giriyor.

Hürüz, bağımsız ve demokratiz. Bu onurlu yaşamı bizlere armağan eden, başta ilk Başkanımız Mustafa Kemal Atatürk olmak üzere, tüm parlamenterlerimize minnet ve şükran borçluyuz.

Bu tarihsel süreç içinde, parlamentolarımızın kuruluş, işleyiş ve etkinliklerini, üyelerin genel ve kişisel durum ve yaşamlarını, bütünlük içinde ayrıntılarıyla inceleyen bir çalışmanın yapılması, Parlamento olarak yerine getirmemiz gereken önemli bir görevdi.

Bugünkü kuşaklara olduğu kadar, gelecek nesillere de ışık tutucu belgesel kaynak oluşturacağına inandığım bu değerli kapsamlı çalışmayı

başlatan, 18 inci Dönem TBMM Başkanı Sayın Kaya Erdem'e teşekkür etmeyi görev sayıyorum.

Böylesine ağır ve sorumluluk gerektiren bir hizmeti gerçekleştirmeye çalışan değerli araştırmacı ve yazarlar Sayın Fahri Çoker ve Sayın Kâzım Öztürk'ü, eserin bilimsel danışmanlığını yapan Prof. Dr. Sayın Ahmet Mumcu ve araştırma grubunda yer alan tüm görevliler ile eserin yayımını sağlayan TBMM Vakfımızı kutluyorum, teşekkür ediyorum.

Osmanlı Devletinin meşrutiyete geçiş sürecinden başlayarak, Türk Parlamento Tarihini ayrı dönemler halinde, değişik yönleriyle ve ayrıntılı bir biçimde anlatımını amaçlayan bu dizi eserin yararlı olmasını diliyorum.

Hüsamettin CİNDORUK
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

S U N U Ş

Devletini yitirmiş, maaşı kesilmiş komutanların, kasaba ve istasyonları dolduran aç, çıplak Mehmetçiğin çaresizliğini sergileyen mütareke yıllarından geçerek,

Halkın ayağından çorabını alıp giydirdiği, tayın yerine tarladan toplanan taze buğdayla doyurduğu askeriyle İstiklâl Savaşını başaran,

Seçkin insanını savaş meydanlarında, çoluğunu çocuğunu sıtma bataklıklarında kaybetmiş bir toplumda,

Tarihte benzeri olmayan, var olmanın vazgeçilmez koşulu büyük devrimi gerçekleştirirken Mustafa Kemal'in karşılaştığı en acı tablo, kuşkusuz, vatani birlikte kurtardığı silah arkadaşlarının gözden çıkarılması.

Ayrıca, kişisel olarak saptadığı 9 umdenin ışığında Fırka Divanınca saptanan adaylarla girilen seçimler sonrasında toplanan ikinci meclisin içinden 6 üyenin, canına kasdetme suçu ile idam sehpasına gönderilmesi olmuştur.

Yaşanan olayların etkisinde, tarihin benzerini kaydetmediği değişimin toplumca benimsenip, inkılâpların yerleşmesini sağlayacak geniş dünya görüşüne sahip, değişik mesleklerden aydın kişilerin çoğunlukta olduğu bir meclisin meydana getirilmesi gerekiyordu.

23 Haziran 1927'de Cumhuriyet Halk Fırkası, Fırka Nizamnamesini değiştirerek milletvekil adaylarını saptama yetkisini Parti Divanından alarak doğrudan Parti Başkanına verdi (1).

Parti Başkanı seçim öncesinde 30 Ağustos 1927'de kamuoyuna bir açıklama yaparak (2) :

"Bağımsızlık Savaşından "Hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir" düsturunu kazanarak çıkan milletimiz, henüz bu düsturu Devletin resmî şeklinde kesin ve duraksamaya uğramadan aşılacak ve Türk Milletinin sonsuz yaşamında ve uluslararası ilişkilerinde herhangi bir karışıklığa ve ters umuda yer vermeyecek bir tarzda uygulayamamıştır.

Cumhuriyetin ilanı ile millî egemenlik düsturumuz bugün ve gelecekte millî egemenlik sınırları içinde gösterilmek istenecek ters olasılıklara set çekmiş oldu. Türk milletinin başında bela olduğu yüzyıllardan beri saptanan hilafetin kaldırılması ile Türkiye Cumhuriyeti tarihin akışında lâayık olduğu temiz, sağlam ve saygın, hak ettiği yerini almıştır."

(1) Hakimiyet-i Milliye Gazetesi : 26 Haziran 1927.

(2) Hakimiyet-i Milliye Gazetesi : 30 Ağustos 1927-2207

Sözleri ile başlayan ve geçmişte başarılan, gelecekte yapılması gereken işleri belirterek seçilecek milletvekillerinin uyacağı ilkeleri aşağıdaki biçimde vurguladı :

"Mebus olarak vazife ve mes'uliyet mevkiinde beraber çalışacağımız arkadaşlarımızın, geçen tecrübelerden istifade ederek vazifelerini hüsn-i ifâ edeceklerini (iyi yapacaklarını) ve bilhassa mebusluğun her mülahazadan (düşünce) akdem (önce) bir millet vekâleti olduğu ve bunun resmî ve hususî hayatta dahi bir çok manevî vecibe ve külfetleri bulunduğunu nazardan uzak düşürmeyeceklerini kuvvetle ümit ederim" (3).

Kuşkusuz bu ilkeler günümüz için de önemini ve geçerliliğini korumaktadır.

30 Temmuz-5 Ağustos 1927 tarihlerinde saptanan müntehibi sani (ikinci seçmen)lerle yapılan ve 2 Eylül, saat 8.00'de başlayıp 6 Eylül 1927'de tamamlanan seçimler sonunda 63 seçim bölgesinden 316 milletvekili seçildi.

Tek parti ile girilen bu seçimlerde bağımsız adaylardan kazanan olmadı.

Üçüncü Büyük Millet Meclisi :

- a) 84'ü Birinci Dönem,
- b) 128'i İkinci Dönem,
- c) 79'u hem Birinci, hem İkinci Dönem,
- d) 121'i de ilk kez bu dönem,

seçilen milletvekillerinden oluşmuştur.

Bir bölümü Lozan, Cenevre, Sorbon, Viyana, Paris, Lyon ve İtalya üniversite ve yüksek okullarından olmak üzere, üyelerin 64'ü Harbiye, 53'ü Mülkiye, 49'u Hukuk ve 25'i Tıbbiye çıkışlı olmak üzere yaklaşık 219'u yüksek öğrenim diplomasına sahipti.

Demokrasinin ortamını hazırlayıp, ilkelerini yerleştirme çalışmalarının yoğunluk kazandığı Üçüncü Dönemde, görev alacak adayların nitelikli kişilerden seçilmesine özen gösterildi.

Tek parti ile girilen bu seçimlerin doyurucu olmayan yavanlığını duyan Gazi, zaman geçirmeden dönem içinde çok partili yönetime geçmeyi denedi.

Mecliste, 66 asker, 66 mülki genel idare, 53 müderris, profesör ve öğretmen, 36 hukukçu, 24 tabip, 44 çiftçi-tüccar, 13 maliyeci, 11 gazeteci-yazar, 6 diplomat, 4 bankacı, 4 müftü, 4 mühendis, 1 baytar ve 1 eczacı vardı.

(3) Mesajın orijinal tamamı ve Seçimler Sonunda Atatürk'ün Ulusa Seslenişi İçin Türk Parlamento Tarihi, Üçüncü Dönem, I. Cildin Üçüncü Dönem Hazırlığı bölümüne bkz.

Meclisin en genci 30, en yaşı 75 olmak üzere yaş ortalaması 46 idi.

Bu dönemde 11 üye istifâ etmiş, 13 üye ölmüş ve 1 üyenin de milletvekilliği kaldırılmıştır.

Türk Parlamento Tarihi çalışmalarına, TBMM İdarî Teşkilatı ve Başkanlık önde olmak üzere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile bilim ve aydın çevrelerinin gösterdiği ilgi ve coşku bu girişimin isabetinin kanıtı, verilen emeğin en iyi ödülü olmuştur.

Kâzım ÖZTÜRK

Kurucu Meclis

(Danışma Meclisi Üyesi)

(1981-1983)

İÇİNDEKİLER

I.- ÜYELERİN ÖZGEÇMİŞİ

(Seçim çevrelerine ve soyadı sırasına göre)

	<u>Sayfa</u>
ADANA	3
Zamir (Damar) ARIKOĞLU	5
Kemal KUSUN	6
Kadri (Abdulkadir) RAMAZANOĞLU	7
Mustafa Hilmi URAN	8-9
AFYONKARAHİSAR	11
İzzet AKOSMAN	13-14
İzzet Ulvi AYKURT	15
Ali Haydar ÇERÇEL	16-17
Ali ÇETİNKAYA	18
Ruşen Eşref ÜNAYDIN	19
Musa Kâzım YATÇI (GÜRSEL)	20
AKSARAY	21
Mehmet Besim ATALAY	23
Musa Kâzım GÜREL	24-25
Mehmet Neşet ÖZERCAN	26
AMASYA	27
Mehmet Nafiz AKTİN	29
İsmail Hakkı MUMCU	30-31
Ahmet Esad URAS	32
ANKARA	33
Rifat ARAZ (BULGURLUZADE)	35-36
Mustafa Kemal ATATÜRK	37-55
Mehmet Sami ÇÖLGEÇEN	56-58
Şakir KINACI	59
Ali KÜTÜKÇÜOĞLU	60
Halit Ferit MIHÇIOĞLU	61-62
Ahmet İhsan PEHLİVANLI	63
Talât SÖNMEZ	64
ANTALYA	65
Süleyman Şevket DEMİRMAN	67-68
Ahmet Saki DERİN	69

	Sayfa
Rasih KAPLAN	70
Ahmet Cemal TUNCA Dr.	71-72
Hasan Sıtkı YAĞCIKANDİLOĞLU	73
ARTVİN	75
Mehmet Ali OKAR	77-78
Mehmet Asım US	79-80
AYDIN	81
Mithat AYDIN	83
Emin Fikri ERALP	84-85
Reşit GALİP	86
Mazhar GERMEN Dr.	87
Hasan Tahsin SAN	88
BALIKESİR	89
Osman Niyazi BURCU	91
Mehmet Sadık DENİZ	92-93
Mehmet Cavit EMİR (DEMİR)	94
Emin İNAN	95-96
Mustafa Hayrettin KARAN	97-98
Kâzım ÖZALP	99
Ali ŞUURİ	100
Mustafa Fahrettin TİRİTOĞLU	101-102
İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI	103-105
Mehmet Akif ÜLKÜ	106
BAYAZIT	107
Mehmet Şefik BAYDAR	109
Halit BAYRAK	110-111
Aziz İhsan TAV	112-113
BİLECİK	115
Halil İbrahim ÇOLAK	117
Süleyman Asaf İLBAY	118-119
Takiyettin Fikret ONURALP Dr.	120
Rasim Celâlettin ÖZTEKİN	121
BİTLİS	123
Muhittin EMİN	125
İlyas Sami MUŞ	126

	Sayfa
Muhittin Nami Bey	127
BOLU	129
Cemil ARICAN	131-132
Falih Rıfkı ATAY	133
Hasan Cemil ÇAMBEL	134-136
Mehmet Şükrü GÜLEZ	137
Mehmet Cevat Abbas GÜRER	138
Emin Cemal SUDA	139
BURDUR	141
Salih Vahit EROĞLU	143-144
Mustafa Şeref ÖZKAN	145
BURSA	147
Refet CANITEZ	149
Süleyman Asaf DORAS	150
Ahmet Münir ERHAN	151-152
Muhlis ERKMEN	153-154
Mustafa Fehmi GERÇEKER	155
Ahmet Refik GÜRAN	156-158
Senih HIZIROĞLU	159
Şefik Lütfi KAVANOZOĞLU	160-161
Mehmet Esad SAGAY	162-164
CEBELİBEREKET	165
Ali Rıza BEBE	167
Abdullatif Naci ELDENİZ	168-169
İhsan ERYAVUZ	170
Mehmet Sabri TOPRAK	171
Hüseyin Avni ZAIMLER	172
ÇANAKKALE	173
Mehmet DİNÇ	175
Yusuf Ziya Gevher ETİLİ	176-177
Samih Rifat	178
Mehmet Şükrü YAŞIN	179
ÇANKIRI	181
Yusuf Ziya İSFENDİYAROĞLU	183
Ahmet Talat ONAY	184

	Sayfa
Mustafa Abdülhalik RENDA	185
Mehmet Rifat ÜNÜR	186
ÇORUM	187
İsmail Kemal ALPSAR	189
Mustafa (ELVAN) CANTEKİN	190
Mehmet Münir ÇAĞIL	191
Abdullah İsmet EKER	192
Ahmet Ziya HATİPOĞLU	193
DENİZLİ	195
Yusuf BAŞKAYA	197
Mazhar Müfit KANSU	198
Mehmet Necib Ali KÜÇÜKA (KÜÇÜKZADE)	199
Haydar Rüştü ÖKTEM	200
Mustafa Kâzım SAMANLI	201
Emin Aslan TOKAT	202-203
DİYARBEKİR	205
Zekâi APAYDIN	207
Rüştü BEKİR	208-209
İshak Refet İŞİTMAN	210-211
İbrahim Tali ÖNGÖREN	212
Kâzım SEVÜKTEKİN	213-214
EDİRNE	215
Zeki Mesut ALSAN	217-219
Mehmet Faik KALTAKKIRAN	220
Şakir KESEBİR	221
Hasan Hayri TAN	222-223
ELÂZİZ	225
Fazıl Ahmet AYKAÇ	227-228
Hasan Tahsin BERK	229
Muhittin ÇÖTELİ	230
Hüseyin GÖKÇELİK	231
Mustafa Saffet İSPİR	232
Ahmet (Saffet) OHKAY	233-234
Mehmet Naki YÜCEKÖK	235-236

	<u>Sayfa</u>
ERZİNCAN	237
Saffet ARIKAN	239
Abdülhak FIRAT	240
Aziz Samih İLTER	241-242
ERZURUM	243
Aziz AKYÜREK	245-246
Mehmet Nafiz DÜMLÜ	247
Nafi Atuf KANSU	248-250
Asım (Vasfi) MÜHÜR DAROĞLU	251
Ahmet Fikri TÜZER	252-253
Hasan Tahsin UZER	254
Necip Asım YAZIKSIZ	255-257
ESKİŞEHİR	259
Ali Ulvi BAYRAKTAR	261
İsmail Besim Paşa	262-263
Mehmet Sait HASBİ	264-265
Emin SAZAK	266
GAZİANTEP	267
Reşit AĞAR	269
Mustafa Ferit ARSAN	270
Mehmet Ali Cenani Bey	271
Ahmet Remzi GÜRES	272
Ali KILIÇ	273
Mehmet ŞAHİN	274
GİRESUN	275
Hacim Muhittin ÇARIKLI	277
Ali Şevket ÇOLAK	278
Tahir KARADENİZ	279
Musa Kâzım OKAY	280
Hakkı Tark US	281-282
GÜMÜŞHANE	283
Hasan Fehmi ATAÇ	285
Halil Nihat BOZTEPE	286-287
Mehmet Şevket ERDOĞAN	288-289

	Sayfa
Ali Fethi OKYAR	290
Cemal Hüsni TARAY	291
HAKKÂRİ	293
İbrahim ARVAS	295
İÇEL	297
Mehmet Emin İNANKUR	299
Hakkı SAYDAM	300-301
İSTANBUL	303
Ali Fuad AĞRALI	305
Yusuf AKÇORA	306
Nurettin Ali BERKOL	307-308
Ahmet Hamdi DENİZMEN	309
Hakkı Şinasi EREL	310
Behiç ERKİN	311
Süreyya Paşa İLMEN	312-313
Ziya KARAMURSAL	314
Hüseyin Hüsni KAVALALI	315-316
Tevfik Kâmil KOPERLER	317
Ahmet RASİM	318-319
İbrahim Refik SAYDAM	320
İhsan Latif SÖKMEN	321
Hamdullah Suphi TANRIÖVER	322
Abdülhak Hamit TARHAN	323-325
Edip Servet TÖR	326
Ali Haydar YULUĞ	327
İZMİR	329
Ahmet Münir AKKAYA	331
Ahmet Hamdi AKSOY	332
Ahmet Tevfik Rüştü ARAS	333
Mahmud Celal BAYAR	334
Mahmud Esat BOZKURT	335
Hüseyin Bey	336
Hüseyin Vasıf ÇINAR	337
Mustafa Kâmil DURSUN	338
Mustafa Rahmi KÖKEN	339

	Sayfa
Ahmet Enver ÖZGEN	340-341
Mehmet Şükrü SARAÇOĞLU	342
Mustafa Necati UĞURAL	343
ISPARTA	345
İbrahim DEMİRALAY	347
Mehmet Rıza DİNÇAY	348
Ahmet Mükerrerem KARAAĞAÇ	349
Hüseyin Hüsnü ÖZDAMAR	350
KARS	351
Ahmet AĞAOĞLU	353
Bedir FIRAT	354
Faik BERMEK	355-356
Mehmet Halit ONARAN	357-358
Baha Tali ÖNGÖREN	359-360
Sadrettin HATTUSAS	361-362
KASTAMONU	363
Ali Rıza DİREKOĞLU	365
Cemal DOLUNAY	366-367
Hasan Fehmi (ÇOLAKOĞLU) TÜMERKAN	368
Refik ILGAZ	369-370
Veled İZBUDAK	371
Mehmet Fuat MÜFTÜOĞLU	372
KAYSERİ	373
Burhaneddin BİNİZET	375-376
İsmail Hakkı Bey	377-378
Ahmet Hilmi KALAÇ	379
Halit KARAKAYA	380
Reşit ÖZSOY	381-382
Hasan Ferit PERKER	383-384
KIRKLARELİ	385
Mehmet Nahit KERVEN	387-388
Şevket ÖDÜL	389
Fuat UMay	390

	Sayfa
KIRŞEHİR	391
Ahmet Hazım BÖREKÇİ	393-394
Yahya Galip KARGI	395
Lütfi Müfit ÖZDEŞ	396
KOCAELİ	397
Mehmet Ragıp AKÇA	399
Reşit Saffet ATABİNEN	400-403
İsmail Hakkı KILIÇOĞLU	404-405
Kemalettin OLPAK	406-407
İbrahim TOLON	408
Mehmet Selahattin YARGI	409-410
İbrahim Süreyya YİĞİT	411
KONYA	413
Ahmet Hamdi DİKMEN	415-416
Mehmet Zühtü DURUKAN	417-418
Fuat GÖKBUDAK	419
Halil Kâzım HÜSNÜ	420
Hüseyin Hüsnü KONAY	421
Bekir Refik KORALTAN	422
Musa Kâzım ONAR	423
Naim Hazım ONAT	424
Tevfik Fikret SİLAY	425
Ahmet Kemal Zaim SUNEL	426-427
Bekir SÜMER	428
Abdullah Nevzat TANDOĞAN	429-430
Mustafa ULUSAN	431
KÜTAHYA	433
Mehmet Ali Cevdet (İZRAB) BARLAS	435
Mehmet Nuri CONKER	436
İbrahim Kâzım DALKILIÇ	437-438
Mehmet Niyazi Asım ERENLİ	439-440
İsmail Hakkı MUŞKARA	441-442
Recep PEKER	443
Ragıp SOYSAL	444

	Sayfa
MALATYA	445
Vasıf ÇINAY	447-448
Mustafa İsmet İNÖNÜ	449
Mehmet Hilmi OYTAÇ	450
Abdullah ÖKER	451-452
Mehmet Fazıl Berki TÜMTÜRK	453-454
Mahmut Nedim ZABCI	455
MANİSA	457
Osman ERÇİN	459-460
Ahmet Mithat KALABALIK	461-462
Mehmet Kâni KARAOSMANOĞLU	463
Kemal MENEMENLİOĞLU	464
Yaşar ÖZEY	465
Akif ÖZTÜRK	466
Mustafa Fevzi SARHAN	467
Bahri SARITEPE	468
Hasan Saim UZEL (ÇELEBİOĞLU)	469
MARAŞ	471
Mitat ALAM (Mehmet Mitat SAYLAM)	473
Abdülkadir EMİRMAHMUTOĞLU	474
Hacı Mehmet ERTEN (HACİHALİLOĞLU)	475
Yusuf Behçet GÜCER	476-477
Nurettin ÖZDEMİR	478
MARDİN	479
Ahmet İrfan Ferit ALPAYA	481-482
Ali Rıza ERTEN	483
Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU	484
Abdürrezzak ŞATANA	485
Mehmet Nuri URAL	486-487
MERSİN	489
İsmail Hakkı RAMAZANOĞLU	491-492
Ali Münif YEĞENAĞA	493-494
MUĞLA	495
Yunus Nadi ABALIOĞLU	497
Şükrü KAYA	498

	Sayfa
Ali Nazmi ÖZÜGÜR	499
Mehmet Nuri TUNA	500-501
NİĞDE	503
Ata (Ataullah) ATAY	505
Halit MENĞİ	506
Mahmut Faik SOYLU	507
Ali Galip YENEN	508
ORDU	509
Ahmet Şevket AKYAZI	511-512
Mehmet Recai BAYKAL	513
İsmail ÇAMAŞ	514
Hasan Fahri GÜLER	515-516
Halil Sıtkı KUMRU	517
Ahmet Hamdi YALMAN	518
RİZE	519
Akif AKYÜZ	521-522
Hasan Cavit BELÜL	523
Ahmet Fuat BULCA	524
Esat ÖZOĞUZ	525
Mehmet Atrf TÜZÜN	526
Ali Rıza ZİRH	527
SAMSUN	529
Hüseyin Avni AKTULGA	531-532
Nusret Sadullah AYAŞLI	533-534
Süleyman Adil OKULDAŞ	535-536
Asım SİREL	537
Ali Rana TARHAN	538-539
Etem TUNCAY (TUNCEL)	540-541
SİİRD	543
Halil Hulki AYDIN	545
Mahmut SOYDAN	546
SİNOB	547
Refik İsmail KAKMACI	549
Recep Zühtü SOYAK	550
Yusuf Kemal TENGİRŞENK	551

	Sayfa
SİVAS	553
Rasim BAŞARA	555
Yusuf Ziya BAŞARA	556
Remzi ÇİNER	557-558
İbrahim Alaettin GÖVSA	559-561
Mehmet Şemseddin GÜNALTAY	562
Abdurrahman Rahmi KATOĞLU	563
Sadık Necmettin SADAK	564-565
ŞEBİNKARAHİSAR	567
İsmail SABUNCU	569
Mehmet Emin YURDAKUL	570
Mehmet Tevfik YÜCEL	571
TEKİRDAĞ	573
Celâl Nuri İLERİ	575
Mustafa Faik ÖZTRAK	576
Mehmet Cemil UYBADIN	577
TOKAT	579
Ali Şevki BERKER	581-582
Bekir Lütfi ÇİFTÇİ	583-585
Salih Süreyya (GENCAĞA) GENCA	586-587
Hüseyin Hüsnü SARI	588-589
Mustafa Vasfi SÜSOY	590
TRABZON	591
Ali BECİL (PULAT)	593
Ali Şefik BEKMAN (BAŞMAN)	594
Süleyman Daniş EYÜBOĞLU	595
Süleyman Sırrı GEDİK	596
Abdullah Hilmi OKYAY	597
Hasan (Hüsnü) SAKA	598
Ali Arif SAYIL	599-600
Hamdi ÜLKÜMEN (NEBİZADE)	601
URFA	603
Hasan Ferit (CELAL) GÜVEN	605-606
Mahmut ODABAŞI	607
Refet TOPÇUOĞLU	608

	<u>Sayfa</u>
Ali Saib URSAVAŞ	609
Mehmet Refet ULGEN	610
VAN	611
Munır BOYA	613
Hakkı UNGAN	614
YOZGAD	615
Salih BOZOK	617
Hasan (Yasın) Tahsın COŞKAN	618-619
Ahmet Hamdi DIVANLIOĞLU	620
Avni DOĞAN	621
Suleyman Sırrı IÇOZ	622
ZONGULDAK	623
Ahmet Celal Sahır EROZAN	625-626
Husnu KORTEI	627-628
Ahmet Ragıp OZDEMIROĞLU	629
Mehmet Nazıf SIREL	630-631
Tunalı Hılmı Bey	632
Halil TURKMEN	633
Rıfat VARDAR	634-635
II.- Üçüncü Dönem Milletvekillerinin Ad Alfabetiği	639-649
III.- Üçüncü Dönem Milletvekillerinin Soyadı Alfabetiği	650-660
IV.- Önceki Dönemlerde Milletvekilliği Yapanlar	
A-Birinci Donemde Uye Olan Uçuncu Donem Milletvekilleri	661-662
B-İkinci Donemde Uye Olan Uçuncu Donem Milletvekilleri	663-665
C-Birinci ve İkinci Donemde de Uye Olan Uçuncu Donem Milletvekilleri	666-669
D-Uçuncu Donemde İlk Kez Seçilen Milletvekilleri	670-672
V.- Üçüncü Dönem Milletvekillerinin yaş grupları ve yaş ortalaması	673
VI.- Üçüncü Dönem Milletvekillerinin Öğrenim Tablosu	674
VII.- Üçüncü Dönem Milletvekillerinin Meslekî Dağılım Tablosu	675
VIII.- Üçüncü Dönemde Milletvekilliği Düşürülenler	675
IX.- Üçüncü Dönemde İstifa Eden Milletvekilleri	675
X.- Üçüncü Dönemde Ölen Milletvekilleri	676

**ÜYELERİN
ÖZGEÇMİŞLERİ**

ADANA

Zamir (DAMAR) ARIKOĞLU
ADANA (6)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Adana Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 336 oyla Adana'dan milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatası onaylandı.

Ziraat ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulda 5 konuda 11 kez söz aldı.

Kemal Bey (KUSUN)
ADANA (438)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Adana Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 338 oyla Adana'dan milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Teşkilâtı Esasiye (Anayasa), Meclis Hesaplarını İnceleme ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Yavuz Zırlıslı hakkında kurulan, Soruşturma Komisyonuna seçildi.

KADRİ (ABDULKADİR) RAMAZANOĞLU
ADANA (647)

1871 (1287)'de Adana (Seyhan)'da doğdu. Babası **Hacı Ahmet Tefik**, annesi **Emine Hayriye Hanım**dır. **Ümmügülsüm**, **İsmet** ve **Sıdika Hanımlarla** evli; **Ahmet Tefik**, **İclâl**, **Güzide**, **Fitnat**, **Şaher (Şahver) Taciser** ve **Nevzat**'ın babasıdır.

Özel ve idadi eğitimi gördü. Sicilinde Fransızca ve Arapça bildiği yazılıdır.

Tarım ve ticaretle uğraştı. Kâtibi Adillik (Noterlik), polis müdürlüğü, idare meclisi üyeliği ve iâşe başkanlığında bulundu. 1906-1908 ile 1918-1919 tarihlerinde Adana Belediye Başkanlığı yaptı.

Belediye Başkanı iken III üncü Dönem genel seçimlerine katıldı.

Ağustos 1927'de yapılan seçimde 647 oyla Adana'dan milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da da mazbatasını onaylandı.

Ziraat, Divanı Muhasebat (Sayıştay) ve Nafia (Bayındırlık) komisyonlarında çalıştı.

Milletvekilliğinden sonra tarım ve ticaretle uğraştı. 1956 yılında öldü. Adana Asri Mezarlığında toprağa verildi.

MUSTAFA HİLMİ URAN
ADANA (646)

Mustafa Hilmi URAN 1884 (1300)'te Bodrum'da doğdu. Babası Bodrum Belediye Başkanlarından **İbrahim Etem** efendi, annesi **Nefise Hanım**dır.

Sudiye Hanımla evli olup; **Fatma Güzin**, **Mehmet Fatin** ve **Nefise Emel**'in babasıdır.

İlk ve rüştiye eğitimini Bodrum, Sakız, Fethiye ve Demirci'de tamamlayarak 1905 (1321)'te İzmir İdadisinden mezun oldu. Aynı yıl Mülkiye Mektebine girerek 1908'de iyi derece ile diploma aldı. Sicil kayıtlarına göre Fransızca ve Rumca biliyor.

İzmir (Aydın) İli Maiyet Memurluğunda kaymakamlık stajını tamamlayarak, Aralık 1911'de Menemen ve Mayıs 1914'te de Çeşme Kaymakamlığına atandı. Nisan 1918'de Mülkiye Müfettişliğine yükseldi. Ekim 1919'da yapılan genel seçimde Meclisi Mebusan'a 1 Şubat 1920'de Muğla Mebusu olarak katıldı. Meclisin dağıtılması üzerine bu görevi 11 Nisan'da son buldu. Anadolu'ya geçerek bir süre Milas'ta komisyonculuk

yaptı. 11 Kasım 1921'de İtalyanlardan kurtarılan Antalya Mutasarrıflığına, 3 Ağustos 1923'te de terfian Adana Valiliğine getirildi. Aynı görevden istifa ederek 13 Eylül 1925'te Ankara'da "Milli İthalât ve İhracat Şirketi" Genel Müdürlüğüne getirildi. Bu görevde 4 ay kadar çalıştıktan sonra Nisan 1926'da Cumhuriyet Halk Fırkası Adana Bölgesi Müfettişliğine atan-
dığından şirketteki görevinden ayrıldı.

TBMM III üncü Dönem Genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 337 oy alarak Adana'dan milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

İçişleri Komisyonu üyeliğinde ve bu Komisyonunun Başkanvekilliğinde bulundu. Aralık 1930'da Bayındırlık Bakanı oldu.

Genel Kurulda, Belediye seçimleri konusundaki gensoru ve Osmanlı Düyunu Umumiyesi üzerinde konuşmaları vardır.

IV, V, VI, VII ve VIII inci dönemlerde de Seyhan milletvekilliği yapan **Hilmi Uran**'ın 1950 seçimleriyle milletvekilliği sona erdi. 3 kez TBMM Başkanvekilliği, 12 Kasım 1938'de II nci **Celâl Bayar** Kabinesinde Adalet, Mayıs 1943'te **Saraçoğlu** Kabinesinde İçişleri Bakanlıklarında bulundu. CHP Genel Sekreterliği ve Genel Başkanvekilliği yaptı. Emekliliğini geçirmekte olduğu İstanbul'da 21/22 Ekim 1957 Pazartesi gecesi öldü. Zincirlikuyu'daki Asri mezarlıkta toprağa verildi.

Başlıca yapıtları :

1. Adana Ziraat Amelesi : İstanbul, Vakıf Mat. 1939
2. Sultan III üncü Mehmed'in Sünnet Düğünü, İstanbul Vakıf Basımevi, 1941
3. Hâtıralarım, Ankara, Ayyıldız Mat. 1959.

AFYONKARAHİSAR

İZZET (AKOSMAN)
AFYONKARAHİSAR (649)

5 Mart 1897 (1313)'de Afyon'da doğdu. İstanbul İli, Eminönü İlçesi, Beyazıt Mahallesinde (003-8,7,74) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Hacı Hüseyin Efendi**, annesi **Zişan Hanımdır**. **Mehmet Muhtar-Ayşe Sıdika** kızı **Fatma Güzin Hanımla** evli, **Osman Sahip, Ayşe Eser** ve **Mahmut Uğur**'un babasıdır.

İlk öğrenimini Afyonkarahisar'da yaptıktan sonra 1906'da Selanik'te Fevziye Mektebine devam etti. Balkan Savaşının çıkması üzerine İstanbul'a gelerek Fransız Lisesine girdi. 1915'te Cenevre Yüksek Ticaret Okuluna ve Zürih'te Akademiye devam etti. 1918'de Bern'de "*Alpina*" Deri Fabrikasında dericilik sanatı üzerinde bilgi ve görgüsünü ilerletti.

1919'da memlekete dönerek Afyon'da kurulan Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine girdi. Kısa bir süre sonra İstanbul'a dönerek babasının ticarethanesini yönetti. 1920-1921 yıllarında Millî Ticaret Birliğinde görev aldı. 1924'te İstanbul Ticaret ve Zahire Borsası kurucuları arasında yer aldı ve Yönetim Kurulunda çalıştı. 1926'da Akosmanza-

de İzzet Firmasını kurarak ticarî etkinliğini sürdürdü. 1925-1927 döneminde İstanbul Ticaret Odası İdare Heyetinde görev yaptı. Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı.

Ağustos 1927'de yapılan seçimde 590 oyla Afyonkarahisar'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Ertesi günü mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı. İktisat Komisyonu Kâtipliğinde bulundu.

IV, V ve VI ncı dönemlerde de Afyonkarahisar'dan milletvekili seçilen **İzzet Akosman**'ın parlamenterliği 1943'te son buldu.

1946'da CHP'den istifa ederek politikadan çekildi. Ticarî etkinliğine devam etti. 1957'de Dominik Cumhuriyeti Fahri Konsolosluğuna getirildi. Yaşamı boyunca çeşitli hayır dernek ve kuruluşlarında görev yaptı.

2 Ekim 1973 Salı günü öldü. Rumelihisarı Âşiyân Kabristanında toprağa verildi.

İZZET ULVİ (AYKURT)
AFYONKARAHİSAR (439)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Afyonkarahisar Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 590 oyla Afyonkarahisar'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Millî Eğitim (Maarif) Komisyonunda çalıştı.

ALİ HAYDAR (ÇERÇEL)
AFYONKARAHİSAR (648)

1890 (1306)'da Afyonkarahisar'da doğdu. Akmescit Mahallesinde (001-03, 12, 135) nüfusa kayıtlıdır. Babası Afyon İddadisi öğretmenlerinden **İbrahim Efendi**, annesi **Zekiye Hanım**dır. **Ahmet-Behiye** kızı **Nuriye Hanım**la evli; **Feridun** ve **İclal**'in babasıdır.

Afyonkarahisar Rüştiyesi ve İstanbul Mercan İdadisini bitirdikten sonra Ağustos 1911'de Mülkiye Okulundan iyi derece ile mezun oldu. Sicilinde Arapça, Farsça ve Fransızca bildiği yazılıdır.

Aralık 1911'de Maliye Bakanlığında 2 nci Şubede 4 üncü Sınıf Kâtip olarak devlet hizmetine başladı. Bu görevden Aralık 1913'te ayrılarak öğretmenlik mesleğine geçti.

Afyon Lisesinde Aralık 1913'te Fransızca öğretmeni oldu. Aynı lisede Ticaret dersleri okuttu. 1 Şubat 1919'da Afyon Öğretmen Okuluna Edebiyat Öğretmeni oldu ve Ekim 1919'da da Afyon Lisesi Müdürlüğü görevi verildi. Temmuz 1920'de Burdur, Eylül 1921'de Aydın-Muğla ve Ekim 1922'de Saruhan Maarif Müdürlüklerine getirildi. Eylül 1926'da Milli

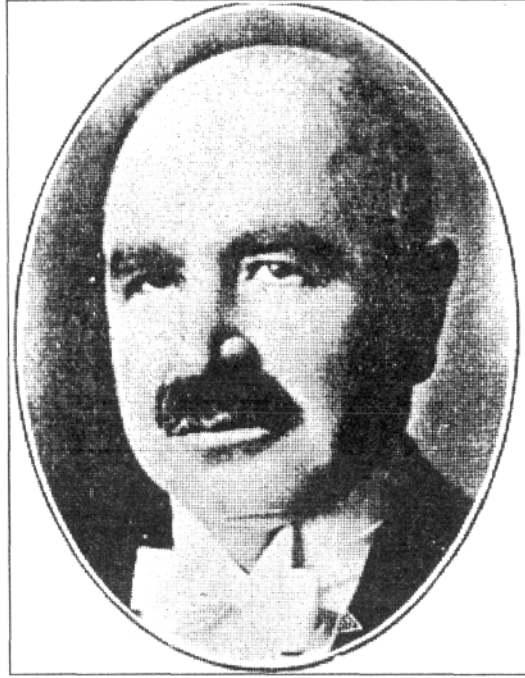
Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Şube Müdürü oldu. Aynı yılın 6 Kasımında Erzurum Bölgesi Maarif Eminliğine yükseldi. Bu görevde bulunduğu sırada III üncü Dönem genel seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 590 oy olarak Afyonkarahisar'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi günü mazbatasını onaylandı.

Millî Eğitim Komisyonu üyesi olarak parlamento çalışmalarını sürdürdü. Maarif ve Mektep Vergisi hakkında bir kanun teklifi verdi.

Aynı bölgeden IV, V, VI ve VII nci dönemlerde de milletvekili seçilen **Haydar Çerçel**'in milletvekilliği, Ekim 1946'da son buldu.

Emekliliğini geçirmekte olduğu Afyon'da, 18 Ağustos 1966 Perşembe günü öldü. Afyon Şehir Mezarlığında toprağa verildi.

ALİ ÇETİNKAYA
AFYONKARAHİSAR (237)

Özgeçmiş için bakınız :

I inci Dönem Karahisarısahip Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 590 oyla Afyonkarahisar'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Dört konuda önerisi, TBMM üyelerinin ödenekleri ve 1296 sayılı Yasanın değiştirilmesi konularında arkadaşlarıyla birlikte kanun teklifi verdi. Genel Kurulda 7 kez söz aldı.

RUŞEN EŞREF (ÜNAYDIN)
AFYONKARAHİSAR (442)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Afyonkarahisar Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 590 oyla Afyonkarahisar'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı..

Dönem boyunca Başkanlık Divanında Kâtip Üye olarak çalıştı. Meclis adına Paris'te toplanan Uluslararası Ticaret Konferansına katıldı. Bir önerisi ve Genel Kurulda iki konuda konuşması vardır.

MUSA KÂZIM YATÇI (GÜRSEL)
AFYONKARAHİSAR (441)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Afyonkarahisar Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 590 oyla Afyonkarahisar'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Dilekçe ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı.

AKSARAY

MEHMET BESİM (ATALAY)
AKSARAY (296)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 286 oyla Aksaray'dan milletvekili seçildi. 13 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 17 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

Kütüphane ve İntihap Mazbatasını Tetkik komisyonlarında çalıştı.

1 önerisi, 2 kanun teklifi, Genel Kurulda 23 konuda 34 konuşması vardır.

MUSA KÂZIM (GÜREL)
AKSARAY (650)

1890 (1306)'da Konya'nın Karatay İlçesi, Pirimehmet Mahallesinde doğdu. Babası **Mustafa Bey**, annesi **Fatma Hanım**dır.

8 Nisan 1908'de **Nazmiye Hanım**la, 20 Temmuz 1959'da **Fatma Ulviye Hanım**la evlendi. **Selçuk Es**, **Ertuğrul** ve **Kaya Alp**'in babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Nevşehir'de tamamlayıp, Konya Hukuk Mektebinden mezun oldu.

Konya İli, İskân ve Muhacirler Komisyonu İkinci Kâtipliğinde, İl İdare Meclisi Başkatip Yardımcılığı, İl Müstantıklığı ve Savcılığı ile Konya İli Mektupçuluğunda bulundu. Genel savaşta silah altına alındı. Mütareke-den sonra terhis edilerek Vilayet Mektupçuluğuna döndü. Daha sonra istifa ederek avukatlık yaptı, ticaretle uğraştı. Konya Müdafaai Hukuk Cemiyetinde Merkez Üyeliği yaptı. Delibaş İsyanında mücadele sırasında isyancılara esir düştü, bir rastlantı sonucu kurtuldu. Mayıs 1920'de Konya İli Mektupçuluğuna atandı. Bu görevde üç buçuk yıl kaldıktan sonra CHP İl Mutametliği Vekâletinde, Tayyare, Çocuk Esirgeme kurumları ve

Türk Ocağı Başkanlıklarında, İl Genel Meclisi Üyeliğinde, Konya Elektrik Türk Anonim Şirketi İdare Meclisi Başkanlığında ve Milli İktisat Bankası İdare Meclisi Üyeliğinde bulundu. 1923-1927 yıllarında Konya'nın Cumhuriyet dönemi ilk belediye başkanlığını yaptı.

Belediye Başkanı bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 286 oy alarak Aksaray'dan milletvekili seçildi.

13 Eylül 1927'de mazbatasını alarak, 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Mazbatasını 14 Kasım 1927'de onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) Komisyonunda çalıştı. Avariz akçelerinin belediyelere devri hakkında bir kanun teklifi, Genel Kurulda 17 değişik konuda, 22 konuşması vardır.

Konya'dan IV, V ve VI ncı dönemlerde de milletvekili seçilen **Musa Kâzım Gürel**, 1.2.1941 yılında emekliye ayrıldı. Parlamenterlik görevi sona erdikten sonra Konya'da avukatlık ve maden işletmeciliği yaptı.

19 Ekim 1973'te İstanbul'da öldü. Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

MEHMET NEŞET (ÖZERCAN)
AKSARAY (220)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 286 oyla Aksaray'dan milletvekili seçildi. 13 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

Sayıştay (Divanı Muhasebat) Komisyonunda çalıştı.

AMASYA

MEHMET NAFİZ (AKTİN)
AMASYA (445)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Amasya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 214 oyla Amasya'dan milletvekili seçildi. 9 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Dilekçe (Arzuhal) Komisyonunda çalıştı.

İSMAİL HAKKI (MUMCU)
AMASYA (651)

1879 (1295)'da Amasya'da doğdu ve aynı il Hatunya Mahallesinde (006-02-61-188) nüfusa kayıtlıdır. Babası Bidayet Mahkemesi hâkimlerinden **Mehmet Ata Efendi**, annesi **Ümmügülsüm Hanım**dır. 1809'da **Ülfet Hanım**la evlendi. **Hacer** ve **Necdet**'in (1) babasıdır.

Amasya Rüştîyesi ve Mercan İdadisinde orta öğrenimini tamamlayarak 1904'te Mülkiye Mektebinden pekiyi derece ile diploma aldı.

Eylül 1904'te Sivas İli Maiyet Memurluğunda stajını tamamlayıp Sivas Belediye Başkanvekilliği yaptı. (28.8.1905-16.1.1906) Ocak 1906'da Kangal Kaymakam Vekilliğine, Nisan 1907'de Reşadiye (Eserkesir), Eylül 1908'de Şarkışla (Tonus) ve Nisan 1909'da Erbaa kaymakamlığına atandı. Erbaa kaymakamı bulunduğu sırada Aralık 1913'te Amasya'dan Meclisi Mebusan'a seçildi. Balkan Savaşı sırasında Meclisin dağılması üzerine yeniden mesleğine döndü. Mayıs 1915'te Tokat Mutasarrıf vekilliğinin-

(1) Bu kızından torunu Arsan Savaş ARPACIOĞLU, 18. Dönemde Amasya'dan milletvekili seçildi.

de, daha sonra Sivas İli Mektupçuluğunda, Şereflikoçhisar ve Yozgat Mutasarrıflıklarında bulundu. Kendi deyimi ile “*Meş’um Mütarekeyi müteakip gaybubet etmek mecburiyetinde kalarak*” Ekim 1918’de Yozgat Mutasarrıflığından istifa edip idare mesleğinden ayrıldı. Milli Mücadele başlayınca meydana çıkıp bir süre Amasya İmam-Hatip Okulu Tarih, Coğrafya, Matematik ve Amasya Lisesinde Tarih-Coğrafya öğretmenliği yaptı. Mustafa Kemal’in tarihi Amasya Toplantısına katıldı. Reddi İlhak Cemiyetine girdi. Müdafaa-i Hukuk ve CHP İl İdaresinde “*Kurucu Üye*” sıfatı ile çalıştı. Daha sonra il mutemetliğine atandı.

Millî Hükümetin kurulmasından sonra Aralık 1920’de Amasya Sancağı Mutasarrıflığına getirildi. Amasya’da kurulan “*Milis Alayı*”nın komutanlığını üstlendi. Alayı ile 1920’de çıkan Zile İsyanının bastırılmasını sağladı. Bu görevdeki başarısından ötürü kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi.

Aralık 1923’te mutasarrıflıklar kaldırılıp Amasya’nın il olması üzerine Amasya Valisi unvanını aldı. Nisan 1925’te valilikten istifa etti. Amasya Lisesi Müdürlüğüne getirildi.

CHP Vilayet Mutemedi ve İl Komisyonu Üyesi iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan genel seçimlerde 216 oyla Amasya’dan milletvekili seçildi. 9 Ekim 1927’de mazbatasını alıp, 1 Kasım 1927’de Meclise katıldı. Ertesi günü mazbatasını onaylandı. Maliye ve İçişleri komisyonlarında çalıştı.

IV, V ve VI ncı dönemlerde de Amasya’dan milletvekili seçilen İsmail Hakkı Mumcu, milletvekilliği sonrasında Amasya’da serbest çalıştı. Bir süre Amasya İl Genel Meclisi üyeliği yaptı.

13 Mayıs 1945’te öldü. Amasya Tekirdede’de Arpacıoğlu aile kabristanında toprağa verildi.

AHMET ESAD (URAS)
AMASYA (444)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Amasya milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 216 oyla Amasya'dan milletvekili seçildi. 9 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatası onaylandı.

Dahiliye (İçişleri) Komisyonunda çalıştı.

ANKARA

RİFAT (ARAZ) (BULGURLUZADE)
ANKARA (653)

1878/1879 (1294/1295)'da Ankara'da doğdu. Ankara Altındağ, Kılıçarslan Mahallesinde nüfusa kayıtlıdır. Babası **Abdulkerim Efendi**, annesi **Sıdika Hanım**dır. İlk eşi **Salih-Halime** kızı **Adviye Hanım**, ikinci eşi **Ayşe Müzeyyen Hanım**dır. **Zeliha Mesrure**, **Fatma Samiye**, **Muhittin Rifat**, **Hayrettin**, **Mustafa Kemalettin**, **Fatma Nezihe**, **Celalettin** ve **Vecihe**'nin babasıdır.

Ankara Sübyan Mektebinde okudu ve devamında din dersleri aldı. 5.7.1988'de ilk öğretmen okulundan pekiyi (âlâ) derecede diploma aldı.

Ziraat Bankası Yabanabat (Kızılcahamam) Sandığı Muhasebe Kâtip-vekili olarak 15 Nisan 1894'te çalışmaya başladı. 15 Nisan 1904'te Şam Şubesi Başkâtipliğine, oradan 19 Ocak 1904'te Hicaz Demiryolu Suriye Komisyonu Muhasebe Kalemine atandı. Bu görevinden 4 Mayıs 1905'te istifa ederek ayrıldı. 8 Temmuz 1905'te Ziraat Bankası Trabzon Şubesine Memur Yardımcısı oldu. 18 Ekim 1906'da Müfettişliğe terfi etti. 20 Kasım 1909'da Ankara Şubesine atandı. 10 Nisan 1910'da Şam Şubesine

Müdür oldu. Suriye'nin düşman işgaline uğraması üzerine müfettişliğe döndü.

Suriye'den çıkarken bankanın paralarını Anadolu'ya kaçırarak Milli Mücadele yetkililerine teslim ettiği anlatılır.

Millî Mücadelenin başlamasından sonra Eskişehir ve Ankara'da tef-tişlerde bulunarak, 20 Aralık 1920'de Ankara'da kurulan bankanın mer-kez yönetiminde memur olarak ve Teftiş Kalemleri Müdürlüğünde görev aldı. 12 Kasım 1922'de yeniden ve terfi ederek Başmüfettişliğe döndü. 12 Haziran 1924'te Ankara Şubesi Müdürlüğüne yükseldi. Bu görevde iken Maliye Bakanlığınca Emlâk ve Eytam Bankasının İdare Meclisi Üyeliğine seçildiğinden 25 Ekim 1926'da Ziraat Bankasından istifa etti. 1927 so-nuna doğru Emlak Bankasından da istifa ederek yeniden eski görevine döndü.

Ziraat Bankası Müdürü ve Ankara Belediyesi Genel Cemiyeti üyesi bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem genel seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 763 oy alarak Ankara'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Ertesi gü-nü mazbatası onaylandı.

Bütçe ve Meclis Hesapları Tetkik komisyonlarında çalıştı. Meclis He-saplarını Tetkik Komisyonu Sözcülüğünde bulundu.

IV, V ve VI ncı dönemlerde de Ankara'dan milletvekili seçilerek Parla-menterliğini sürdüren Bulgurluoğullarından Rifat ARAZ, 1943'te seçim-lere katılmayarak Meclisten ayrıldı.

Milletvekilliği sonrasında Halk Bankası Murakıplığı ve Yönetim Kuru-lu Üyeliği ile Şeker Şirketi Murakıplığında bulundu. 18 Şubat 1964'te öl-dü. İstanbul Merkez Efendi Mezarlığında toprağa verildi.

Baskıya hazır anıları olduğunu beyan etmiştir.

MUSTAFA KEMAL PAŞA (ATATÜRK)
ANKARA (19)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Ankara Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 763 oyla Ankara'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 4 Aralık 1928'de 13 üncü Birleşim, 1 inci Oturumda mazbatasını onaylandı.

Genel Kurulun 1 Ekim 1927 tarihli 1 inci Birleşim, 1 inci Oturumunda 288 oyla Cumhurbaşkanı seçildi.

**GAZİ MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN
ÜÇÜNCÜ DÖNEMDEKİ BAŞLICA ETKİNLİKLERİ(*)**

30 Haziran 1927'de İstanbul'a gitmek üzere trenle Ankara'dan hareket etti.

30 Haziran 1927'de İzmit'e geldi, oradan Ertuğrul yatı ile İstanbul'a geçti ve coşkun gösterilerle karşılandı. Bu, kurtuluştan

(*) Prof. Utkan KOCATÜRK, Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Kronolojisi Sa. : 467-521

- sonra İstanbul'a ilk gelişi idi. Aynı gün Dolmabahçe'de İstanbul Halk Temsilcilerini kabul ederek :
“...Artık bu saray, Allahın gölgelerinin değil, gölge olmıyan, hakikat olan milletin sarayıdır. Ve ben burada milletin bir ferdi, bir misafiri olarak bulunmakla bahtiyarım” dedi.
- 3 Temmuz 1927'de Edirnekapı Şehitliğini ziyaret etti.
- 7 Temmuz 1927'de Dolmabahçe Sarayında İstanbul Öğretmenler Heyeti'ni kabulü ve öğretmenlere hitaben “..Öğretmenler her vesileden istifade ederek halka koşmalı, halk ile beraber olmalı ve halk, öğretmenin çocuğa yalnız alfabe okutur bir varlıktan ibaret olmayacağını anlamalıdır” dedi.
- 9 Temmuz 1927'de İstanbul'da kumandanlık, vilayet ve şehremanetini 10 Temmuz'da C. H. Fırkasını ve Tayyare Cemiyetini ziyaret etti.
- 10 Temmuz 1927'de İstanbul'da Afganistan Hariciye Nazırı Mahmut Tarzı Han'ı kabul etti. 11 Temmuz'da İstanbul'da motor gezisi yaptı ve Üsküdar Çarşısında halk arasında dolaştı.
- 15 Temmuz 1927'de İstanbul'dan hareketle -Mudanya üzerinden- Bursa'ya gelip, burada İsmet Paşa ile görüştü, gece tekrar İstanbul'a döndü.
- 16 Temmuz 1927'de Dolmabahçe Sarayı'ndan hareketle Beylerbeyi Sarayı'na gidip, tekrar Dolmabahçe Sarayı'na döndü.
- 26 Temmuz 1927'de Lozan Antlaşmasının 4 üncü yıldönümünde Dolmabahçe Sarayında kendisini ziyaret eden İstanbul Darülfünunu Hukuk Fakültesi Heyetine hitaben “Türk Milleti için siyasî bir zafer teşkil eden bu antlaşmanın Osmanlı tarihinde emsali yoktur” dedi.
- 5 Ağustos 1927'de Moda'da deniz yarışlarını izledi.
- 10 Ağustos 1927'de Dolmabahçe Sarayında -tedavi amacıyla gittiği Avrupa'dan dönen- Fevzi (Çakmak) Paşayı kabul edip görüştü.

- 24 Ağustos 1927'de Üsküdar Yangınında açıkta kalanlara yardım olmak üzere 5 000 lira bağışta bulundu.
- 28 Ağustos 1927'de Kendi başkanlığında Bakanlar Kurulunu İstanbul'da toplayıp, seçim işlerini görüştü.
- 29 Ağustos 1927'de Milletvekili seçimi münasebetiyle Cumhuriyet Halk Fırkası Programındaki esasları açıklayan seçim beyannamesini yayımladı.
- 7 Eylül 1927'de Milletvekili genel seçimini takiben millete beyanname yayımladı.
- 11 Eylül 1927'de Hürriyet-i Ebediye Tepesi'nde şehitleri ziyaret etti, dönüşte tramvayla -halk arasında- Beyoğlu'na geldi, kısa süre Tokatlıyan Otel'i'nde kaldıktan sonra Dolmabahçe Sarayına döndü.
- 15 Eylül 1927'de Dolmabahçe Sarayından otomobille Florya'ya gidip gece trenle tekrar İstanbul'a döndü.
- 30 Eylül 1927'de İstanbul'dan -Ankara motoru ile- Mudanya'ya geldi. Mudanya'dan da otomobille Bursa'ya hareket etti.
- 4 Ekim 1927'de Bursa'da Şehitlik'i ziyaret etti.
- 9 Ekim 1927'de Bursa'dan Ankara'ya hareket etti.
- 10 Ekim 1927'de Bursa'dan Ankara'ya döndü.
- 12 Ekim 1927'de Amerika'nın Ankara Büyükelçisi Joseph C. Grew Çankaya'da, itimatnamesini sundu ve Elçinin söylevine cevabî konuşma yaptı.
- 15 Ekim 1927'de Cumhuriyet Halk Fırkası II nci Büyük Kongresinde 36 saat 33 dakika süren Nutku'nu okumaya başladı.
- 20 Ekim 1927 Fırka Kongresinde okuduğu Büyük Nutku'nu, "Bugün ulaştığımız netice, asırlardan beri çekilen millî felâketlerin doğurduğu uyanıklığın ve bu aziz vatanın her köşesini sulayan kanların karşılığıdır. Bu neticeyi Türk gençliğine emanet ediyorum. Ey Türk gençliği; Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir. ...Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur!" diyerek bitirdi.

- 27 Ekim 1927'de -Büyük Nutuk münasebetiyle- Matbuat Cemiyeti Başkanı Hakkı Tarık (Us) Beyin telgrafına cevaben "Hitabenin gençliğimizin ve büyük milletimizin ruhunda uyandırdığı necip akisleri dinlemekle pek mesudum" dedi.
- 1 Kasım 1927'de İkinci kez Cumhurbaşkanlığına seçildi. Yemin edip, III üncü Dönem, I inci Yasama yılını açış nutkunu söyledi.
- 4 Şubat 1928'de "Türk Maarif Cemiyeti" temsilcilerini kabul etti.
- 8 Mart 1928'de "Matin" gazetesi muhabirine -Türk demokrasisi hakkında- "...Türk demokrasisi Fransa ihtilâlinin açtığı yolu takip etmiş, lâkin kendisine has ayrııcı özellikle gelişmiştir" demecini verdi.
- 12 Mart 1928 "Matin" gazetesi muhabirine bir kısım basın sîhhati ve hastalığı hakkında kasıtlı yayını ile ilgili olarak "...Ölüme doğru en çok atılanlardan biriyim. Kurşun ve gülle yağmuru altında bir çok muharebelere iştirâk ettim. Hatta ölüm bir defa kalbimin yanından sıyrarak geçti. Kalbimin üzerinde bir saat vardı ve bu saat mermi parçasının şiddetini kırdı. Sıhhatim tamamen yerinde, kuvvetim de hal-i inkişafta. Ölmiye asla niyetim yok..." dedi.
- 29 Mart 1928'de Yunan Elçisi Jean Papas ile Danimarka Elçisi Otto Carl Mohr'un Çankaya'da itimatnamelerini kabul etti.
- 2 Nisan 1928'de Torbalı depreminde zarar görenlere 10 000 lira yardımında bulundu.
- 15 Nisan 1928'de Ankara Etnografya Müzesini ziyaret ederek, Afgan Kralı Amanullah Han'ın Mayıs ayında Ankara'ya gelişinde müzenin açılış töreninin yapılması talimatını verdi.
- 19 Mayıs 1928'de Belçika Elçisi Luklerni'nin Çankaya'da itimatnamesini kabul etti.
- 20 Mayıs 1928'de Ankara Palas'ta Afganistan Kralı Amanullah Han ve Kraliçe Süreyya şereflerine verilen ziyafette "...İstikbalin yüksek ufuklarından doğmaya başla-

yan güneş asırlardan beri ıstırap çeken milletlerin tâliidir! Bu tâliin artık bir daha siyah bulutlara bürünmemesi, milletlerin ve onların önderlerinin ihtimam ve fedakârlığına bağlıdır" dedi.

- 21 Mayıs 1928'de Afgan Kralı ile at yarışlarına gitti. Akşam, Afgan Kralı ve Eşinin onuruna ziyafet verdi.
- 25 Mayıs 1928'de Afgan Kralı Amanullah Han'la beraber Ankara'da Resim Sergisini ziyaret etti.
- 4 Haziran 1928'de Ankara'dan İstanbul'a hareket etti.
- 6 Haziran 1928'de Dolmabahçe Sarayında şair Abdülhak Hamit'i kabul edip, akşam üzeri -Ankara motoru ile- Boğaziçinde bir gezinti yaptı.
- 11 Haziran 1928'de Dolmabahçe Sarayında -Avrupa'dan dönen İş Bankası Genel Müdürü Celâl (Bayar) Beyi kabul etti.
- 16 Haziran 1928'de İstanbul'da İş Bankası Yeni Cami Şubesine gelip, binayı gezerek ilgililerden bilgi aldı.
- 28 Haziran 1928'de Ankara motoru ile Büyükkada Yat Klübüne gelip, burada tarihçi Ahmet Refik Beyle görüştü.
- 26 Temmuz 1928'de Gece, "Çocuk Esirgeme Kurumu" ve "Maarif Cemiyeti" balolarını şereflendirdi.
- 9/10 Ağustos 1928'de İstanbul Sarayburnu Parkında Cumhuriyet Halk Fırkası tarafından tertiplenen gece toplantısında yeni harfler hakkında : "...Bizim ahenktar, zengin lisanımız yeni Türk harfleriyle kendini gösterecektir. Asırlardan beri kafalarımızı demir çerçeve içinde bulundurarak, anlaşılmıyan ve anlayamadığımız işaretlerden kendimizi kurtarmak, bunu anlamak mecburiyetindesiniz." dedi.
- 10 Ağustos 1928'de Saat 18.00'de otomobille Taksim Cumhuriyet Abidesi önüne gelerek yeni açılan anıtı bir süre seyretti.
- 17 Ağustos 1928'de Moda'daki deniz yarışlarını izledi. Akşam Kalamış Belvü Palas'ta verilen bir baloyu şereflendirdi.
- 18 Ağustos 1928'de Dolmabahçe Sarayında -yeni Türk harfleri ve gramer kaideleri üzerinde- Yunus Nadi Beye demec verdi.

- 23 Ağustos 1928'de Ertuğrul yatı ile İstanbul'dan Tekirdağ'a gelip, şehirde ziyaretlerde bulundu. (Öğleden sonra saat 13.00 sıralarında yatla İstanbul'a hareket etti.)
- 23 Ağustos 1928'de Tekirdağ dönüşü İstanbul'da Anadolu Ajansı muhabirine yeni Türk harfleri ve harf devrimi ile ilgili olarak "...Az zaman sonra, yeni Türk harfleriyle, gözler kamaştırıcı Türk mânevi inkişafının erişebileceği kudret ve itibarın beynelmilel seviyesini gözlerimi kapıyarak şimdiden o kadar parlak görüyorum ki, bu manzara beni kendimden geçiriyor" dedi.
- 25 Ağustos 1928'de Dolmabahçe Salonunda kendi huzurlarında İbrahim Necmi Beyin -yeni Türk harfleri ve okunuşu ile ilgili- tartışmalı konferansını izledi.
- 27 Ağustos 1928'de İstanbul'dan Bursa'ya gelip, akşam İstanbul'a döndü.
- 29 Ağustos 1928'de Dolmabahçe Sarayı Salonunda kendi huzurlarıyla -yeni Türk harflerinin okunuş ve yazılışı ile ilgili- tartışmalı konferansta -tahtaya şu notu yazdı. "Milleti cehaletten kurtarmak için kendi diline uymayan Arap harflerini terkedip Latin esasından Türk harflerini kabul etmekten başka çare yoktur."
- 30 Ağustos 1928'de "Büyük Zafer"ın 6 ncı yıldönümünde basın temsilcilerine demeci : "30 Ağustos'ta sevk ve idare ettiğim muharebe, Türk milletinin yanımda bulunduğu halde, idare ettiğim ilk ve son muharebedir. Bir insan kendini milletle beraber hissettiği zaman, ne kadar kuvvetli buluyor bilir misiniz? Bunu tarif müşküldür" dedi.
- 1 Eylül 1928'de Dolmabahçe'den Ertuğrul yatı ile Çanakkale'ye gelip, Vilâyet ve Belediye'yi ziyaret ederek "yeni harfler hakkında" halkla konuşmalarda bulundu. Saat 16.00'da Maydos'a hareket ederek, Arıburnu, Conkbayırı ve Anafartalar bölgelerini ziyaret etti.

- 2 Eylül 1928'de Ertuğrul yatı ile Çanakkale'den Gelibolu'ya gelip, Hükümet konağı ve Belediyede "yeni harfler hakkında" halkla konuşma yaptı.
- 2/3 Eylül 1928'de Çanakkale'den İstanbul'a döndü.
- 9 Eylül 1928'de Üniversite ve yüksek okul öğrencilerini taşıyan vapur Dolmabahçe Sarayı önünden geçerken gençlerin Mustafa Kemal Paşa'ya tezahürat yapmaları üzerine ve Gazi'nin Saray penceresinden mendil sallayarak gençleri selamlaması (Bu hareketi takiben gençlerin devam eden tezahüratları Riyaseti-cumhur Orkestrasının Saray Balkonuna çıkarak bazı parçalar çalmasına vesile olmuş, bunun üzerine gençler de birlikte Cumhuriyet Marşını söylemişlerdir.)
- 14 Eylül 1928'de İzmir Vapuru ile İstanbul'dan Karadeniz'e hareketle 15 Eylülde Sinop'a, 16 Eylülde Samsun'a geldi. Akşam öğretmenler tarafından onuruna verilen baloya katıldı.
- 18 Eylül 1928'de Amasya'ya geldi ve Turhal yolu ile Tokat'a gelip, geceyi burada geçirip, 19 Eylülde Sivas'a geçti. Burada Sivas Kongresinin toplandığı salonu ziyaret ve okulun hatıra defterine "İlk Kongremizin toplandığı salonu görmekten çok duygulandım" diye yazdı. Aynı gün Kayseri'ye oradan Ankara'ya döndü. 21 Eylülde Ankara'ya vardı.
- 27 Eylül 1928'de Fransız Büyükelçisi Comte de Chambrun'un Çankaya'da itimatnamesini kabul etti.
- 1 Ekim 1928'de Hakimiyeti Milliye Gazetesini ziyaret etti. 19 Ekimde İsmet Paşa ile birlikte Ankara'da at yarışlarını izledi.
- 21 Ekim 1928'de İran Elçisi Muhammet Ali'nin Çankaya'da itimatnamesini kabul etti.
- 25 Ekim 1928'de Irak Elçisi Suphi Bey, Mısır Elçisi Ratip Bey ve Lehistan Elçisinin Çankaya'da itimatnamelerini kabul etti.
- 29 Ekim 1928'de Cumhuriyetin 5 inci yıldönümü geçit resmini izledi.

1 Kasım 1928'de	Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin III üncü Dönem, II nci Toplanma yılını açtı.
1 Kasım 1928'de	Meclis tarafından milletin şükran hatırası olmak üzere Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal Hz.'ne altın levha üzerinde kabartma bir alfabe takdimi hakkında Türkiye Büyük Millet Meclisi karar aldı.
8 Kasım 1928'de	Millet Mekteplerinin Genel Başkanlığını ve Başöğretmenliğini kabul etti.
11 Kasım 1928'de	İsviçre Elçisi Martin Henri'nin Çankaya'da itimatnamesini kabul etti.
19 Aralık 1928'de	Ankara'da İtalya Hariciye Müsteşarı Grandi'yi kabul etti.
23 Nisan 1929'da	Ankara Palas'ta verilen "Çocuk Balosu"nu şereflendirdiler.
5 Ağustos 1929'da	Trenle Ankara'dan İstanbul'a hareket etti.
5/6 Ağustos 1929'da	Eskişehir'den geçerken İstasyon'da Sakarya gazetesini Başmuharririne "Türk milletinin içtimâî nizamını ihlâlâ yönelik didinmeler boğulmağa mahkûmdur. Türk milleti, kendinin ve memleketinin yüksek menfaatleri aleyhine çalışmak isteyen karıştırıcı, sefil, vatansız ve milliyetsiz beyinsizlerin hezeyanlarındaki gizli ve kirli emelleri anlıyamayacak ve onlara müsamaha edecek bir heyet değildir. O şimdiye kadar olduğu gibi doğru yolu görür. Onu yolundan saptırmak isteyenler ezilmeğe, kahredilmeğe mahkûmdur. Bunda köylü, amele ve bilhas-sa kahraman ordumuz candan beraberdir. Bundan kimsenin şüphesi olmasın" dedi.
6 Ağustos 1929'da	İstanbul'a geldi.
9 Ağustos 1929'da	Fethi (Okyar) Bey'in Büyükdere'deki yalısında kendisini görmeğe gelen İstanbullulara hitaben "...Beni görmek demek behemehal yüzümü görmek değildir. Benim fikirlerimi, benim duygularımı anlıyorsanız ve hissediyorsanız bu kâfidir" "Bu millet, bu memleket yeni rejim üzerinde dünyanın en mâkul bir mevcudiyeti olacaktır. Ben bunu kendi gözlerimle görmeden ölmeyeceğim" beyanında bulundu.

- 21 Ağustos 1929'da Ertuğrul yatı ile -İstanbul'dan Yalova'ya gidip, buradan Bursa'ya geçti.
- 22 Ağustos 1929'da Bursa'dan hareketle Yalova'ya gelip, akşam İstanbul'a döndü.
- 24 Ağustos 1929'da Ertuğrul Yatı ile -İstanbul'dan Yalova'ya geçti.
- 25/26 Ağustos 1929'da Yalova'dan İstanbul'a döndü.
- 28 Ağustos 1929'da Akşama doğru -Ertuğrul Yatı ile- İstanbul'dan Yalova'ya döndü.
- 29 Ağustos 1929'da Yalova'dan -Ertuğrul Yatı ile İstanbul'a döndü.
- 7 Eylül 1929'da Ayasofya Camii ve Topkapı Sarayı'nda tetkiklerde bulundu.
- 12 Eylül 1929'da İstanbul'dan Ertuğrul yatı ile Yalova'ya gitti ve 18 Eylülde İstanbul'a döndü.
- 21 Eylül 1929'da İstanbul'da "Etfal Hastanesi"ne giderek -tedavi görmekte olan- küçük çoban Sığırtmaç Mustafa'yı ziyaret etti.
- 30 Eylül 1929'da İstanbul'dan Ankara'ya hareket ederek 1 Ekimde Ankara'ya vardı.
- 14 Ekim 1929'da İngiltere Akdeniz Filosu Başkomutanı Amiral Frederick Field'i Ankara'da kabul etti.
- 22 Ekim 1929'da Ankara'da İş Bankasını ziyaret etti.
- 1 Kasım 1929'da Türkiye Büyük Millet Meclisinin III üncü Dönem III üncü Toplanma yılını açışta "...Memleketin fikrî ve iktisadî inkişafda yüksek terakki sahası olmasına çalışmak idealimizdir; fakat bu inkişafın medenî ve millî sınır haricinde cereyan almasını prensiplerimize uygun bulamayız" dedi.
- 7 Kasım 1929'da İtalya Eski Maliye Nazırı Volpi'ni Ankara'da kabul etti.
- 24 Kasım 1929'da Ankara'da -yapılmakta olan- Türkocağı Merkez Binasında incelemelerde bulundu.
- 30 Kasım 1929'da Çankaya'da Emil Ludwig'i kabul edip görüştü. Yunan Elçisi Polychronadis'in Çankaya'da itimatnamesini kabul etti.
- 7 Aralık 1929'da Yalova'ya gitmek üzere Ankara'dan hareket etti ve 8 Aralıkta Yalova'ya vardı.

15 Aralık 1929'da	Yalova'dan -Marmara vapuru ile- Derince'ye gelip buradan trenle Ankara'ya hareket etti ve 16 Aralık'ta Ankara'ya vardı.
28 Aralık 1929'da	Irak Elçisi Rauf Bey'in Çankaya'da itimatnamesini kabul etti.
3 Ocak 1930'da	"Millî İktisat ve Tasarruf Cemiyetine ilk üye olarak kaydını yaptırdı.
7 Ocak 1930'da	Ankara Hukuk Fakültesini ziyaret etti ve kendisine "Hukuk Mektebi Öğretim Kurulu Fahri Başkanlığı" verildi.
11 Ocak 1930'da	Hakimiyeti Milliye Gazetesi matbaasını ziyaret edip 2 saat kadar burada kaldı.
6 Şubat 1930'da	Etnografya Müzesini ziyaret etti ve Müze'de toplanan sanat eserleri üzerinde tetkikler yaptı.
26 Şubat 1930'da	Akşam Ankara'dan İzmir'e hareket edip, 27 Şubat'ta İzmir'e geldi.
5 Mart 1930'da	İzmir'den Antalya'ya hareket etti.
6 Mart 1930'da	Isparta'ya, oradan Burdur üzerinden Antalya'ya vardı.
8 Mart 1930'da	Antalya kazalarından gelen heyetleri kabul etti. 9 Martta Antalya Müzesini gezip, Aspendos'a giderek incelemelerde bulundu.
12 Mart 1930'da	Antalya'dan -Afyon üzerinden- Ankara'ya hareket edip, 13 Martta Ankara'ya döndü.
21 Mart 1930'da	"Vossiche Zeitung" gazetesi muhabiriyle mülakatı : "...Kapıda duran nöbetçi bile benden korkmaz. İsterseniz kendisinden sorunuz. Korku üzerine hâkimiyet bina edilmez. Toplara istinat eden hâkimiyet pâyidar olmaz. Böyle bir hâkimiyet ve hattâ diktatörlük ancak ihtilâl zuhurunda muvakkat bir zaman için lâzım olur" dedi.
24 Mart 1930'da	Macar Hariciye Nazırı Walko'yu Ankara'da kabul etti.
6 Nisan 1930'da	Afgan Elçisi Gulâm Nabi Han'ın Çankaya'da itimatnamesini kabul etti ve Elçinin söylevine cevap konuşması yaptı.

- 12 Nisan 1930'da İtalya Elçisi Pempeo Aloisi'nin Çankaya'da itimatnamesini kabul edip Elçinin söylevine cevap verdi.
- 19 Nisan 1930'da Japon Elçisi Yoshida'nın Çankaya'da itimatnamesini kabul edip, Elçinin söylevine cevap verdi.
- 21 Nisan 1930'da Ankara'da "Millî Sanayi Sergisi"ni gezdi.
- 27 Nisan 1930'da Ankara'da Türkocakları VI ncı Kurultayını izledi.
- 31 Mayıs 1930'da Ankara civarındaki Gâvurkale'de Eti harabelerinde tetkiklerde bulundu.
- 5 Haziran 1930'da Çankaya'da, Çanakkale'de savaşmış Fransız Generali Gouraud'u kabul edip, görüşmesi sırasında General "Sağ kolumu Çanakkale'de Türklere karşı harp ederken kaybettim bugün diğer kolumu size dost eli uzatmak için geldim" dedi.
- 9 Haziran 1930'da Ankara'dan İstanbul'a hareket ederek 11 Haziranda İstanbul'a geldi.
- 12 Haziran 1930'da İstanbul'dan -Ertuğrul yatı ile- Yalova'ya gidip, Yapılmakta olan Köşk inşaatını tetkik edip akşam tekrar İstanbul'a döndü.
- 13 Haziran 1930'da -Motorla- Beylerbeyi Sarayı'na gidip, akşama doğru Boğaziçi'nde bir gezinti yaptı. Akşam -Sığırtmaç Mustafa'yı görmek üzere- Şişli Sıhhat Yurduna gitti.
- 13 Haziran 1930'da Sığırtmaç Mustafa'ya Dolmabahçe Sarayında elini öptürdü.
- 17 Haziran 1930'da İstanbul'dan Yalova'ya gitti.
- 20 Haziran 1930'da Ertuğrul yatı ile Yalova'dan İstanbul'a döndü. 30 Haziranda Yalova'ya gitti. 11 Temmuzda İstanbul'a geldi.
- 24 Temmuz 1930'da Türk-Bulgar münasebetleri hakkında Basın Cemiyeti Başkanı Hakkı Tarık Bey'e demeç verdi.
- 25 Temmuz 1930'da Yalova'da, Tahran'a Elçi olarak tayin edilen Hüsrev (Gerede) Bey'i kabul edip, Türk-İran münasebetleri ve dostluğu üzerine talimat verdi.
- 1 Ağustos 1930'da İstanbul'dan Yalova'ya gitti.
- 10 Ağustos 1930'da Yalova'da akşam arkadaşlarıyla sohbet: "...Bugünün Türk Heyet-i içtimaiyesi, mazinin en derin medeniyetlerinde bânîlik iddia eden bu Türk kavmi-

nin bugünkü çocukları, açık ve salim yolu bulmuşlardır” dedi.

- 11 Ağustos 1930'da Yeni bir parti kurulması isteği hakkında Fethi Bey'in 9.VIII.1930 tarihli mektubuna "...Görüyorum ki lâik Cumhuriyet esasında beraberiz. Zaten benim siyasî hayatta bir taraflı olarak daima aradığım ve arayacağım temel budur. Binaenaleyh Büyük Meclis'te aynı temele istinat eden yeni bir fırkanın faaliyete geçerek millet işlerini serbest münakaşa etmesini Cumhuriyetin esaslarından sayarım" cevabını verdi.
- 2 Eylül 1930'da Sadri Maksudi (Arsal) Bey'in "Türk Dili İçin" adlı kitabına: "..Ülkesini, yüksek istiklâlini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır" diye yazdı.
- 5 Eylül 1930'da Yalova'dan İstanbul'a döndü.
- 10 Eylül 1930'da Yunus Nadi Bey'in Cumhuriyet Gazetesinde yayımlanan 9 Eylül 1930 tarihli mektubuna "...Ben Cumhuriyet Halk Fırkasının Umumi Reisiyim. Cumhuriyet Halk Fırkası Anadolu'ya ilk ayak bastığım andan itibaren teşekkül edip benimle çalışan Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyetinden doğmuştur. Bu teşekküle tarihen bağlıyım. Bu bağı çözmek için hiçbir sebep ve lüzum yoktur ve olamaz" cevabını verdi.
- 13 Eylül 1930'da Vekiller Heyetinin teklifiyle Hükûmetin millî para siyasetine yön vermek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisini 22 Eylül 1930 günü olağanüstü toplantıya çağırdı.
- 19 Eylül 1930'da İstanbul'dan Ankara'ya hareketle 20 Eylülde Ankara'ya geldi.
- 25 Eylül 1930'da Ömür boyu Cumhurbaşkanlığı teklifi şayiaları üzerine gazetecilere : "...Siz ve efkâr-ı umumiye bilmeniz ki bu yoldaki teklifler hoşuma gitmemiştir ve gitmez" dedi.

- 27 Eylül 1930'da "...Eğer İsmet Paşa Hükûmet teşkilini kabulden kesinlikle imtina etseydi Başvekâleti bizzat üstlenmekten başka çare kalmazdı. Ya ben, ya İsmet Paşa" dedi.
- 3 Ekim 1930'da Cumhuriyet gazetesine "...Milletin umumî temayülü benim şu veya bu zaruret karşısında başvekil olmamı icabettirirse bu vazifeyi kemal-i tevazu ve minnetle ifaya hazırım" demecini verdi.
- 16 Ekim 1930'da Romanya elçisi Jean Camp ve Yugoslavya Elçisi, Nechich'in Çankaya'da itimatnamelerini kabul etti.
- 25 Ekim 1930'da İsveç Elçisi M. de Heidenstan ve Irak Elçisi Naci Şevket Bey'in Çankaya'da itimatnamelerini kabul etti.
- 28 Ekim 1930'da Macar Başvekili K. Bethlen'i Ankara'da kabul etti.
- 30 Ekim 1930'da Ankara Türkocağı'ndaki Cumhuriyet Balosunda, misafir Yunan gazetecilerinin ricası üzerine bir demeç verdi.
- 31 Ekim 1930'da Ankara Müsiki Muallim Mektebinde Ekrem Zeki Bey'in konserini izledi.
- 1 Kasım 1930'da Türkiye Büyük Millet Meclisinin III üncü Dönem, IV üncü Toplantı yılını açış konuşmasını yaptı.
- 8 Kasım 1930'da Mısır Elçisi Abdülmalik Hamza, Lehistan Elçisi Razimierz Olszowski ve Norveç Elçisi Bentzon'un Çankaya'da itimatnamelerini kabul etti.
- 9 Kasım 1930'da Amerika İktisat Bakanlığı Müsteşarı Klayn'ı kabul etti.
- 11 Kasım 1930'da Fox Film Şirketi tarafından -izin üzerine- Ankara Gazi Çiftçiliğinin filme alınması münasebetiyle Amerikan milletine hitaben bir konuşma yaptı.
- 17 Kasım 1930'da Yurt gezisine çıkmak üzere Ankara'dan Kayseri'ye hareketle, 18 Kasımda Kayseri'ye geldi. Ziyaret ve incelemelerde bulundu. 19 Kasım 1930'da Saat 14.30'da trenle Kayseri'den Sivas'a hareketle 20 Kasımda Sivas'a gelerek şehirde inceleme ve ziyaretlerde bulundu. 21 Kasımda Tokad'a, 22 Kasımda Turhal ve Amasya'ya, Amasya'dan Saat 21.00'de Samsun'a geçti.

- 24 Kasım 1930'da Samsun'dan Çarşamba'ya geçip, akşam Samsun'a döndü. 26 Kasımda Ege Vapuru ile Trabzon'a hareket etti. 27 Kasımda Trabzon'a vardı.
- 28 Kasım 1930'da Trabzon Cumhuriyet Halk Fırkasını ziyarette "Her an tarihe karşı, cihana karşı hareketimizin hesabını verebilecek bir vaziyette bulunmak lâzımdır" diyen bir konuşma yaptı.
- 29 Kasım 1930'da Ege Vapuru ile Trabzon'dan hareketle 1 Aralıkta İstanbul'a geldi.
- 2 Aralık 1930'da İstanbul'da Harb Akademisi, Harb Okulu, Mülkiye ve Galatasaray Lisesini ziyaret etti.
- 3 Aralık 1930'da Elhamra Sinemasında Fox Film Şirketi tarafından Gazi Çiftliğinde çevrilen -kendisinin de Amerikan Milletine hitaben demecini içeren- filmi seyretti.
- 4 Aralık 1930'da İstanbul'dan Yalova'ya gidip, akşam tekrar İstanbul'a döndü.
- 14 Aralık 1930'da İstanbul'da Cerrahpaşa ve Haseki Hastanelerini ziyaret edip, ilgililerden izahat aldı.
- 15 Aralık 1930'da İstanbul Darülfünununu ziyaret etti, gençlik tarafından heyecanla karşılandı ve Darülfünun Hatıra Defterine "...İlim timsali olan bu yüksek müessesemizin büyük hizmetleriyle iftihar edeceğimize şüphe yoktur" diye yazdı.
- 17 Aralık 1930'da İstanbul'da Mezbaha'yı, Darülaceze'yi, Deri Fabrikası ve Kâhtane Köyünü ziyaret etti.
- 18 Aralık 1930'da İstanbul'da Kolordu Komutanlığı, Vilayet, Belediye, C.H.P. ve Türkocağını ziyaret etti. Türkocağı Konferans salonunda gençlere hitaben "...Cumhuriyeti, onun icaplarını yüksek sesle anlatınız. Cumhuriyet prensiplerini sevdiniz. Bunu kalblere yerleştirmek için hiçbir fırsatı ihmal etmeyiniz" dedi.
- 19 Aralık 1930'da Kırklareli ve Edirne'yi ziyaret etmek üzere akşam İstanbul'dan Trakya'ya hareketle Çorlu'ya geldi. 21 Aralıkta Edirne'ye geldi. 22 Aralıkta Edirne C.H.F. merkezinde heyetleri kabul etti.

- 20 Aralık 1930'da Alpullu'ya gelişi, Şeker Fabrikasını ziyaret etti ve Fabrikanın Hatıra Defterine ..."Memleketimizin her müsait bölgesinde şeker fabrikalarının çoğalması ve bu suretle memleketin şeker ihtiyacının temini, mühim hedeflerimiz arasında tanınmalıdır" diye yazdı. Öğleden sonra Kırklareline gelip, C.H.F. Vılayet Merkezindeki konuşmasında "...Belli olan yolumuzda kat'iyetle yürüyeceğiz" dedi.
- 24 Aralık 1930'da Edirne'de bazı okulları ziyaret etti. 25 Aralık akşam üzeri Edirne'den İstanbul'a döndü.
- 27 Aralık 1930'da Dolmabahçe Sarayında başkanlığında İsmet, Fevzi, Kâzım (Özalp), Fahrettin Paşaların ve Dahiliye Vekili Şükrü Kaya'nın iştirakiyle -Menemen olayı ile ilgili- bir toplantı yaptı.
- 28 Aralık 1930'da Kubilây'ın şehit düşmesi münasebetiyle Ordu'ya başsağlığı mektubuna "...Büyük ordunun kahraman genç subayı ve Cumhuriyetin mefkûreci muallim heyetinin kıymetli uzvu Kubilây'ın temiz kanı ile Cumhuriyet hayatıyetini tazelemiş ve kuvvetlendirmiş olacaktır" diye yazdı.
- 28 Aralık 1930'da İstanbul Çarşıkapı'daki "Ayakkabıcılar Cemiyeti" Merkezini ziyarette üyelerle görüştü, yerli kunduracıların sunulduğu sergiyi gezdi.
- 3 Ocak 1931'de Gece Ege vapuruyla İstanbul'dan Mudanya'ya hareket etti. (Geceyi gemide geçirdi) 4 Ocakta Mudanya'ya geldi ve otomobille Bursa'ya geçti. 5 Ocakta Bursa'da Türkocağını, Tümen Komutanlığını ziyaret edip Saat 17.00'da Mudanya üzerinden gece 23.00'de Ege Vapuru ile Derinceye gelip trenle Ankara'ya hareket etti. 6 Ocakta Ankara'ya döndü.
- 7 Ocak 1931'de Başkanlığında Çankaya'da İsmet Paşa, Kâzım (Özalp) Paşa, Fahrettin Paşa, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya ve Millî Müdafaa Vekili Zekâi Bey'in iştirakiyle bir toplantı yaptı ve Menemen olayını görüştü.
- 11 Ocak 1931'de Ankara'da "Gazi Muallim Mektebi"ni ziyaret etti ve derslere girerek incelemelerde bulundu.

- 12 Ocak 1931'de Yeni Millî Müdafaa Vekâleti binasını gezdi.
- 13 Ocak 1931'de Japon Prensi Takamutsu'nun Ankara'ya gelişinde Çankaya'da kabul etti. Japon Prensi Takamutsu şerefine verilen ziyafete katılıp konuşma yaptı.
- 18 Ocak 1931'de Ankara'da İsmetpaşa Kız Enstitüsünü ziyaret etti.
- 19 Ocak 1931'de İsmet ve Kâzım (Özalp) Paşalarla beraber akşam, Ankara Türkocağı salonunda Fransız tiyatro sanatkârlarının temsilini seyretti.
- 25 Ocak 1931'de Akşam trenle Ankara'dan İzmir'e hareketle 26 Ocakta Eskişehir, Kütahya ve Afyon'dan geçip, Uşak'a 7 kilometre mesafede trenden inerek Şeker Fabrikasını ziyaret etti. Saat 19.00'da Uşak'tan İzmir'e hareket edip 27 Ocakta İzmir'e geldi, İzmir C.H. Fırkası Vilayet Kongresinde "...Vatandaşlara, efkâriumumiyeye daima hakikatı söylemek vazifemiz olsun. Herkese arzularının tamamen yapılabilir olduğuna dair fikir vermek bizim için fayda vermez. Fırkamızın maksadı böyle gün kazanmak değildir" dedi.
- 29 Ocak 1931'de İzmir'de Vilayeti, Belediyeyi, Müstahkem Mevki Kumandanlığını ve Cumhuriyet Halk Fırkası Merkezini ziyaret etti.
- 30 Ocak 1931'de İzmir'den hareketle Kemal Paşa Kazası ve Armutlu Köyüne gidip incelemelerde bulunup akşam tekrar İzmir'e döndü.
- 1 Şubat 1931'de İzmir'de Erkek ve Kız Liselerini ve Karşıyaka Kız Muallim Mektebini ziyaret edip öğretmenlerle sohbet etti.
- Aynı gün İzmir Ticaret Odasını ziyaret edip, yaptığı konuşmada "Kooperatif yapmak, maddî ve manevî kuvvetleri, zekâ ve maharetleri birleştirmek tir" dedi.
- 3 Şubat 1931'de İzmir'de Âsâr-ı Atika Müzesini ziyaret edip, tetkiklerde bulundu. İzmir'den hareketle Aydın'a geldi ve Türkocağında bir konuşma yaptı.

- 4 Şubat 1931'de Aydın'dan hareketle Nazilli ve Denizli'ye geldi ve 5 Şubatta İzmir'e hareket etti. 6 Şubatta İzmir'den Balıkesir'e hareketle 7 Şubatta Balıkesir'e geldi. İnceleme ve ziyaretlerde bulundu. Türkocağında bir konuşma yaptı. 8 Şubatta İzmir'e döndü. Saat 16.25'te Ege Vapuru ile İzmir'den Antalya'ya hareket etti.
- 10 Şubat 1931'de Ege Vapuru ile Antalya'ya gelip, müteakiben Taşucu'na çıkarak Silifke'ye gidip tekrar Taşucu'na dönüşle saat 21.00'de Mersin'e hareket etti. 12 Şubatta trenle Adana üzerinden Malatya'ya hareket etti.
- 13 Şubat 1931'de Malatya'ya gelip şehirde ziyaretler yaptı. Türkocağındaki konuşmada : "...Bütün vatan demir kitle haline gelecektir. Demiryolları memleketin tüfekten, toptan daha mühim bir emniyet silahıdır. Demiryolları Türk milletinin refahı ve medeniyet yollarıdır" dedi.
- 14 Şubat 1931'de Gece Dört yol'a gitmek üzere trenle Malatya'dan hareket etti. 15 Şubatta Dört yol'a gelip akşam üzeri Adana'ya hareket etti. 16 Şubatta Adana'ya geldi.
- 17 Şubat 1931'de Adana Hükümet Dairesini, Cumhuriyet Halk Fırkası Merkezini, Belediyeyi ziyaret edip müteakiben Türkocağına gelip yaptığı konuşmada "Milliyetin çok bariz vasıflarından biri dildir. Türk milletinde-nim diyen insan herşeyden evvel ve behemehal Türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir insan Türk harsına, camiasına mensubiyetini iddia ederse buna inanmak doğru olmaz" dedi. Aynı gün akşam üzeri Adana'dan Konya'ya hareket edip 18 Şubatta Konya'ya geldi.
- 20 Şubat 1931'de Konya'da incelemeler yaptı ve Başbakan İsmet Paşaya "müzeler, eski sanat ve medeniyet eserleri hakkında" bir telgraf çekti.

- 21 Şubat 1931'de Konya'da "Âsâr-ı Atika" ve "Mevlana" Müzelerini ziyaret edip, incelemelerde bulundu.
- 22 Şubat 1931'de Konya Askerî Mahfeli'nde yaptığı konuşmada "...Bütün tarih bize gösteriyor ki, milletler yüksek hedeflerine erişmek istediği zaman, bu fevranları karşısında üniformalı çocuklarını bulmuşlardır. Tarihin bu umumiyeti içinde yüksek bir istisna bizim tarihimizde, Türk tarihinde görülür. Bilirsiniz ki, Türk milleti ne vakit yükselmek için adım atmak istemişse, bu adımların önünde daima baş olarak, daima yüksek millî ideali gerçekleştiren hareketlerin önderi olarak kendi kahraman çocuklarından oluşan ordusunu görmüştür" dedi.
- 28 Şubat 1931'de Konya C.H.F. Merkezi ve Türkocağı'nı ziyaret edip konuşmalar yaptı.
- 1 Mart 1931'de Konya'da Ordu Müfettişi Fahrettin Paşa'yı, daha sonra Kolordu Kumandanlığını ziyaret edip akşam Konya'dan Afyon'a hareket etti. 2 Martta Afyon'a geldi. Şehirde inceleme ve ziyaretlerde bulunduktan sonra akşam Ankara'ya hareket etti. 3 Martta Ankara'ya geldi.
- 3 Mart 1931'de Cumhuriyet Halk Fırkası Grubu Reisliğine -milletvekili seçiminin yenilenmesinin uygun olacağını belirten bir mektup yazdı.
- 12 Mart 1931'de Paris'teki "Hitit Cemiyeti"nin Fahri Başkanlığını kabul etti.
- 15 Mart 1931'de Ankara'da İş Bankası Merkezini ziyaret edip incelemelerde bulundu.
- 24 Mart 1931'de Türkocaklarını Cumhuriyet Halk Fırkası ile birleştirme kararı hakkında : "...Kuruluş tarihinden beri ilmi sahada halkçılık ve milliyetçilik akidelerini neşir ve tamime sadakatle ve imanla çalışan ve bu yolda memnuniyeti mucip hizmetleri geçmiş olan Türkocaklarının, aynı esasları siyasî ve tatbikî sahada tahakkuk ettiren Fırkamla bütün mânasiyle yekvücut olarak çalışmalarını münasip gördüm.

26 Mart 1931'de	Bu kararım ise, millî müessese hakkında duyduğum itimat ve emniyetin ifadesidir" demecini verdi. III üncü Devre Türkiye Büyük Millet Meclisinin son toplantısı yapıldı.
28 Mart 1931'de	Afgan Elçisi Sultan Ahmet Han ve İran Elçisi Mirza Sadık Han'ın Çankaya'da itimatnamelerini kabul etti.
12 Nisan 1931'de	Verdiği direktif ile "Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti" kuruldu. Daha sonra "Türk Tarih Kurumu" adını aldı.
17 Nisan 1931'de	Ankara'da "II nci Yerli Mallar Sergisi"ni ziyaret edip tetkiklerde bulundu.
20 Nisan 1931'de	Cumhuriyet Halk Fırkası Genel Başkanı sıfatıyla Parti programını izah eden seçim beyannamesi yayınladı.
26 Nisan 1931'de	Milletvekili seçimlerini takiben millete teşekkür beyannamesi yayınladı.
2 Mayıs 1931'de	Sabah Ankara'dan hareketle Sakarya'ya kadar trenle gidip dönmek suretiyle bir seyahatte bulundu.
4 Mayıs 1931'de	Türkiye Büyük Millet Meclisi IV üncü Dönem olağanüstü toplantılarına başladı.

MEHMET SAMİ (ÇÖLGEÇEN)
ANKARA (654)

1877 (1293)'de Bulgaristan'ın Berkofça Kentinde doğdu. Babası Edirne Telgraf Muhabere memurlarından **Hulûsi Efendi**, annesi **Şakire Hanım**dır.

Süleyman - Cemile Feryal kızı **Ayşe Sıdıka Hanım**la evli; **Suavi, Mehmet, Salih** ve **Yadigâr Hulûsi**'nin babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Edirne'de tamamladıktan sonra 14 Mart 1891'de Bahriye Mektebi İdadi 1 inci Sınıfına girdi. 1 Mayıs 1895'te Harbiye Sınıfına geçti. 30 Haziran 1897'de güverte teğmen rütbesiyle mezun oldu. Fransızca ve Arapça bildiği sicilinde yazılıdır.

2 Eylül 1897'de padişah yönetimine karşı söz ve eylemlerinden dolayı irade ile kaydı silindi ve Fizan (Trablusgarp'ın ilçesi)'a sürgün edildi. 5 Temmuz 1898'de Padişah II nci Abdülhamit tarafından affedilerek rütbesi geri verilmekle Girit'teki Suda Tersanesine atandı.

8 Mayıs 1899'da üsteğmenliğe yükselterek Sinop Korvetinde görevlendirildi, sonra da Trablusşam, İskenderun ve Hayfa liman başkanlıkla-

rı yaptı. Ancak yeniden politika ile uğraştığı ve gizli İttihat ve Terakki Cemiyeti üyesi olarak faaliyette bulunduğu savı ile Hayfa'da tutuklanarak İstanbul'a gönderildi. İki yıl kadar kimse ile görüştürülmeden tutuklu kaldıktan sonra Taşkışla'daki Özel Harp Divanında yapılan yargılaması sonunda ölüm cezasına hüküm giydi. Cezası 18 Haziran 1902'de Padişah tarafından, askerlikten tard ve ömür boyu Fizan'a sürgüne, çevrildi. Fizan'da beş yıl kaldıktan sonra kaçarak Büyük Sahra Çölünü geçip Gine Körfezine indi ve oradan vapurla İngiltere'ye gitti.

23 Temmuz 1908'de II nci Meşrutiyetin ilanından sonra İstanbul'a döndü. Hakkındaki hükümlülük ve tard kararı kaldırıldı ve 12 Kasım 1908'de yüzbaşılığa yükseltilerek inceleme için ABD Bahriyesine gönderildi. Yurda dönüşünde 29 Mayıs 1909'da Bahriye Nezareti Yaverliğine atandı. 2 Ekim 1909'da Fizan Sancağı Mutasarrıfı olarak görevlendirildi. Asker olarak devlet memurluğu yapamayacağı tebliğ edilmekle 8 Kasım 1913'te askerlikten istifa etti. 30 Ocak 1914'te Emir Suud ile iyi ilişkiler kurmak üzere Necid Sancağı Mutasarrıflığına nakledildi. Mutasarrıflığın vilayet olması ile açıkta kalmakla özel görev ile Hindistan, Kızıldeniz, Tunus ve Trablusgarp'a gönderildi. Eski görev yeri 21 Nisan 1915'te Taiz Mutasarrıflığı olarak değiştirildi. Ancak savaş dolayısıyla yeni görevine başlayamadı. 7 Kasım 1915'te Kerkük Mutasarrıflığına atandı. Kerbelâ'da ayaklanma çıkması üzerine 2 Temmuz 1916'da Kerbelâ Mutasarrıflığına getirildi. Ayaklanmayı bastırmayı başardı.

Osmanlı Mebusan Meclisinin III üncü Döneminde Kerbelâ'da açılan bir üyelik için 29 Eylül 1916'da yapılan seçimde milletvekili oldu. Ancak 13 Şubat 1917'de özel bir görevle İsviçre'ye gönderilmesi nedeni ile milletvekilliğinden çekildi.

25 Ocak 1923'te TBMM Hükümeti tarafından Horasan Başkonsolosluğuna getirildi. Başkonsolosluğun kaldırılması üzerine 18 Mart 1924'te Rumiye Başkonsolosluğuna atandı. 24 Şubat 1925'te Hicaz Temsilciliği görevini üstlenmek üzere Ankara'ya döndüğü sırada 3 Mayıs 1925'te görev yeri değiştirilerek Bağdat Başkonsolosluğuna getirildi. Bu görevine başlamadan 2 Temmuz 1925'te Başkonsolosluk kaldırılmakla CHP 5 inci Bölge Müfettişliği görevi verildi.

Bu görevde bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 673 oy alarak Ankara'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim

1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Ertesi günü mazbatası onaylandı.

Bahriye ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

Dönem sonu Meclisten ayrıldıktan sonra Maliye Vekâleti Kazanç Vergileri Temyiz Komisyonu Üyesi oldu. 30 Ekim 1933'te Belediyeler Bankası İdare Meclisi Üyeliğine getirildi.

V inci Dönemde de milletvekili seçilen Mehmet Sami Çölgeçen, dönem içinde 26 Eylül 1935'te Çankırı'da öldü. Anıları 1933'te Milliyet Gazetesi'nde yayımlandı.

ŞAKİR (KINACI)
ANKARA (22)

Özgeçmişi için bakınız :

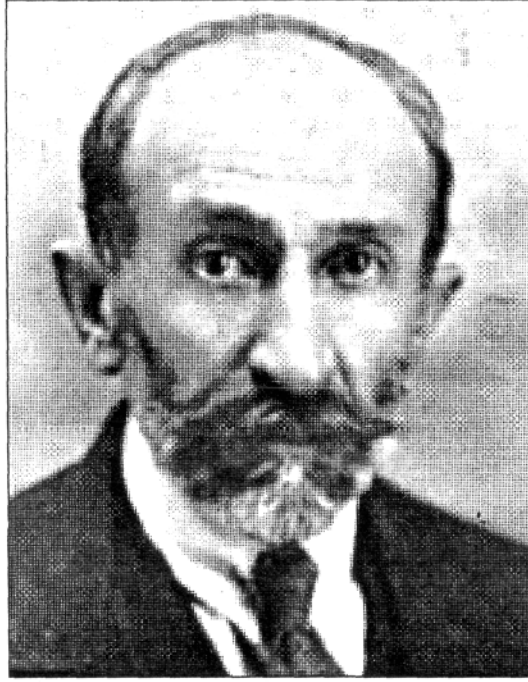
I inci Dönem Ankara Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları:

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 763 oyla Ankara'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatası onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

ALİ (KÜTÜKÇÜOĞLU)
ANKARA (447)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Ankara Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 763 oyla Ankara'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatası onaylandı.

HALİT FERİT (MIHÇIOĞLU)
ANKARA (652)

1869 (1285)'da Kastamonu'da doğdu. Babası **Ahmet Bey**, annesi **Zeynep Hanımdır**. **Halil-Büyükkadın** kızı **Necibe Hanımla** evli; **Saffet**, **Zeynep**, **Halil Naci**, **Ahmet Kâzım** ve **Mehmet Mehti**'nin babasıdır.

4 Eylül 1890 yılında askerlik mesleğine girerek, Fatih Taburuna kaydoldu. 1892'de başçavuşluğa yükseldi. 1896'da Teselya (Yunan) Muharebesine katıldı ve geçici subay oldu. 1899 yılında Redif Balâ Taburunun 1 inci Bölüğüne teğmen olarak atandı. 1910 yılında Balâ Taburu debboy memurluğuna terfi etti. 1913'te debboyaların kaldırılması üzerine 5 inci Kolordunun İnşaat Bölüğü Komutanlığına atanarak Ankara Cebeci'deki pavyonların inşaatında çalıştı. 1915'te 5 inci Kolordu Komutanlığınca Askerî Misafirhane Komutanlığına ve ek olarak da İnzibat Bölüğü Komutanlığına atandı. Ermeni tehcirinden sonra Ankara-Sivas hattında çalışan 8 inci Tabur Komutanlığına getirilerek mütarekeye kadar bu görevde kaldı. 15 Ağustos 1917'de sözü edilen hattın inşaatındaki gayreti, iyi niyeti ve önceki hizmetlerini ödüllendirmek amacıyla bir adet Harp Madalyası verildi.

1919'da emekliye ayrıldı. Mayıs ortasında İngilizlerin Ankara'yı işgali üzerine 23 üncü Fırka Komutanı Kaymakam Mahmut Beyle temas kurarak Ankara'da Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini kurma görevi aldı. Ticaret Odası ve Ankara Belediye Genel Cemiyeti üyesi iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 762 oy alarak Ankara'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı, mazbatasını ertesi günü onaylandı.

Meclis Hesaplarını Tetkik ve Dilekçe (Arzuhal) komisyonlarında çalıştı.

Ankara'dan IV üncü Dönemde de milletvekili seçilen Halit Ferit Mihçioğlu, 5 Mayıs 1934'te öldü. Ankara Cebeci Asrî Mezarlığında toprağa verildi.

AHMET İHSAN (PEHLİVANLI)
ANKARA (448)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Ankara Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 763 oyla Ankara'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı. Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapmak üzere kurulan karma komisyona seçildi.

Bir tefsir önergesi, Ankara'daki memurlara pahalılık zammı verilmesine dair kanun teklifi ve Genel Kurulda 9 değişik konuda konuşması vardır.

TALÂT (SÖNMEZ)
ANKARA (453)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Ardahan Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 763 oyla Ankara'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatası onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda 13 değişik konuda konuşması vardır.

ANTALYA

SÜLEYMAN ŞEVKET (DEMİRMAN)
(ANTALYA) (656)

Aralık 1877' (1293) de İzmir'de doğdu. Babası **Ali Rıza Efendi**, annesi **Şefika Hanım**'dır. Evli; **Ali Vecdet** ve **Ahmet Fikret Demirman**'ın babasıdır.

1 Mart 1899'da Mühendishaneyi Berrîi Hümayun'a (Topçu Harbiyesi) girdi. 27 Aralık 1911'de istihkâm teğmen olarak okuldan mezun oldu. Aynı yıl kurmay sınıfına ayrıldı. 22 Aralık 1902'de üsteğmenliğe yükseldi. 29 Aralık 1904'te kurmay yüzbaşı rütbesiyle okuldan diploma aldı. Suriye'de 8. Kolordu Bölgesine atandı. Süvari, piyade ve topçu sınıflarında 8'er ay staj yaptıktan sonra bu kolordunun kurmayının 2. Şubesine memur edildi. 7 Haziran 1907'de kıdemli yüzbaşı (kolağası) oldu. 27 Nisan 1908'de demiryolu üzerine staj yapmak üzere üç aylık süre ile Berlin'e gitti. Haziran 1909'a kadar 8. Kolorduda çalıştı. Şam Harp Okulunda Ordu Teşkilatı dersleri okuttu. Bir ay izin alarak İstanbul'a geldi. İzni sonunda Adana'da teşkil edilen kuvvetlerin kurmayına atandı. 6 ay sonra görevi biterek İstanbul'a dönüp Askerî Harita Heyetine verildi. Eylül 1910'da Tunus-Trablus Sınır Tesbiti Komisyonuna atandı. 10 Nisan

1911'de İstanbul'a döndü. 20 gün sonra Edirne Müstahkem Mevkiine verildi. Kısa bir süre sonra İstanbul'a döndü.

9 Mart 1912'de İtalyan Harbi nedeniyle Trablusgarp'a erzak, mühimmat, nakit ve her türlü askerî levazım tedariki için değişik isimle gizlice Tunus'a gönderildi.

13 Nisan 1912'de binbaşılığa terfi etti.

22 Eylül 1913'e kadar Tunus - Trablusgarp arasında görev yaptı. Bu tarihte İstanbul'a döndü ve Çatalca hattındaki 3. Kolordu bölgesi tahkimatına, daha sonra Gelibolu'daki Karahisar Fırkası Kurmayına ve Maydos Kolordusu Kurmayına nakil ve tayin olundu. 7 Haziran 1913'te Çatalca müdafaa hattının tanzimi görevi verildi. 3 Kasım 1913'e kadar Midye ve dolaylarında çalıştı. 18 Mart 1914'te Genelkurmay'ın 4. Şubesine atandı. 7 Temmuz 1914'te Suriye-Hicaz Demiryolları Askerî Komiserliğine verildi.

Aralık 1901'de Güzel Sanatlar (Sanayii Nefise) Madalyası, Ekim 1913'te Trablusgarp Savaşlarındaki başarısından dolayı 4. Rütbe Osmanî Nişanı ve Mart 1917'de Muharebe Gümüş İmtiyaz Madalyası ile ödüllendirildi.

Avusturya-Macaristan Devleti tarafından verilen Liyakat ve üçüncü rütbeden Demir Taç nişanları vardır.

Haziran 1915'te Haydarpaşa Hat Komiserliği görevi verildi.

1 Aralık 1916'da yarbaylığa (Kaymakamlığa) terfi etti. Şubat 1922'de Cenevre'de toplanan Kızılhaç Kongresine katılacak Osmanlı heyetinin Özel Askerî Komisyonunda görev verildi. 8.8.1923'te Genelkurmay Demiryolu Şubesine ve 17 Aralık 1923'te Tebriz Başşehbenderliğine atandı. 13 Haziran 1925 tarihine kadar bu görevde kaldı. Bu tarihte 9. Kolordu Kurmay Başkanlığına getirildi. Bu görevde iken kendi isteği ile 27.10.1925'te emekliye ayrıldı.

Bu arada Dışişlerinde görev aldı. Hicaz ve Necit Krallığı nezdinde siyasi müşavir bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 429 oyla Antalya'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı. Milletlerarası Parlamentolar Ticaret Konferansına üye seçildi.

Arapça, Fransızca ve Almanca bildiği sicilinde yazılı olan **Süleyman Şevket Demirman**, Prag Büyükelçisi bulunduğu sırada Viyana'da tedavi edilirken 3.8.1931 tarihinde öldü. İstanbul'da Maçka Mezarlığında toprağa verildi.

AHMET SAKİ (DERİN)
(ANTALYA) (449)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Antalya Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 429 oyla Antalya'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Adliye Komisyonunda çalıştı. Hayvan Sağlığı Zabıtası Geçici Komisyonuna ve Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan karma komisyona üye seçildi.

Adli hatalar nedeniyle aflar hakkında bir önerisi, çek ve belediye cezaları hakkında 2 kanun teklifi Genel Kurulda bir konuşması vardır.

RASİH (KAPLAN)
(ANTALYA) (29)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Antalya Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 432 oyla Antalya'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

İçişleri ve Maliye komisyonlarında çalıştı. Maliye Bakanından Kibrit Şirketinin işlemleri hakkında sözlü sorusu, bir önergesi, Devlet ormanlarından köylülerin yararlanması, İntifa Kanununun değiştirilmesi ve Bulgar muhacirlerine verilecek emlak hakkında kanun teklifleri,

Genel Kurulda, 30 değişik konuda, 53 konuşması vardır.

AHMET CEMAL (TUNCA) Dr.
(ANTALYA) (655)

1885' (1301) de Bursa Yenişehir'de doğdu. İstanbul Eminönü Alemdar Üskübi Mahallesi, Soğukçeşme Sokak, Hane No:5'te nüfusa kayıtlıdır.

Babası **Ali Bey**, annesi **Hatice Hanım**'dır. **Hasan Rüştü-Şerife** kızı **Fahriye Hanım**'la evli; **Faruk, Samime, Orhan, Neşe, Güler**'in babasıdır.

1908'de Tıbbiyeyi bitirerek 1 Kasım 1908'de Yenice Vardar Belediye Tabipliğine, 23 Temmuz 1909'da Ohri Belediye Tabipliğine, Mart 1910'da Selânik Belediyesi Hastanesi Tabipliğine atandı. Ekim 1912'de Balkan Savaşı nedeniyle silah altına alınarak Tbp. Yüzbaşı rütbesiyle 13. Fırka Seyyar Hastanesine Operatör olarak verildi. Savaş sonunda terhis edilerek 1 Mart 1914'te İzmir Memleket Hastanesi Operatör yardımcılığına atandı. 1 Mart 1918'de aynı hastanenin Hariciye Şefliğine yükseldi.

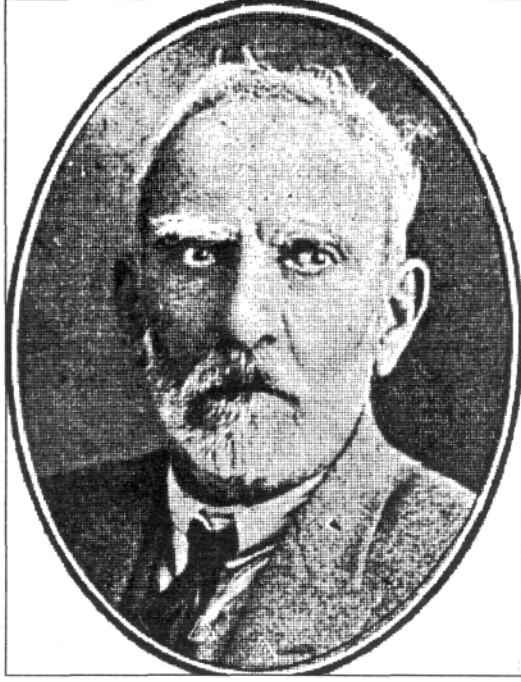
Genel savaşta yeniden silah altına alınarak Tbp. Yüzbaşı rütbesiyle Askerî Hastaneye Operatör olarak, daha sonra 1. Kolordu Cerrahi Müşaviri olarak hizmet verdi. Savaş sonrasında terhis edilerek İzmir'e döndü.

İzmir'in işgali üzerine millî harekete katılmak üzere Antalya'ya geldi. 7 Eylül 1921'de Isparta Menzil Hastanesinde ve daha sonra 1. Ordu Yaralıları Hastanesinde Operatör olarak hizmet verdi. İzmir'in kurtarılmasından sonra terhis edilerek 1 Nisan 1923'te İzmir Memleket Hastanesi Baştabipliğine atandı. İstiklâl Savaşındaki hizmetlerinden ötürü İstiklâl Madalyası verildi. Fransızca bildiği sicilinde yazılıdır. Her üç savaşta da yararlı hizmetler verdi. İzmir Memleket Hastanesi Baştabibi iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 429 oyla Antalya'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927 tarihinde mazbatasını aldı ve 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Ertesi günü mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı. Bu Komisyonun sözcülüğünde bulundu.

IV, V, VI ve VII. dönemlerde Antalya'dan, VIII. Dönemde Afyonkarahisar'dan ve IX. Dönemde de İzmir'den milletvekili seçilen Dr. **Ahmet Cemel Tunca**, 3 Temmuz 1963'te öldü. İstanbul Zincirlikuyu mezarlığında toprağa verildi.

HASAN SITKI (YAĞCIKANLILU)
(ANTALYA) (450)

Özgeçmişı için bakınız :

II. Dönem Antalya Milletvekilleri.

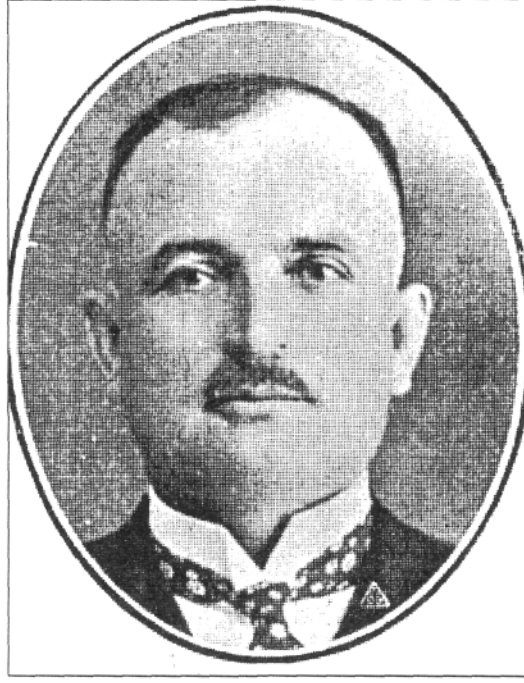
III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 429 oyla Antalya'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı.

Ertesi gün mazbatası onaylandı.

ARTVIN

MEHMET ALİ (OKAR)
(ARTVİN) (658)

1880' (1296) de Selânik'te doğdu. Babası **Ömer Avni Efendi**, annesi **Rabia Hanım**'dır. **İclâl Hanım**'la evli; **Ahmet Celal, Mehmet Müntekim, Fatma Türkân** ve **Ayşe Rabia**'nın babasıdır.

Ekim 1902'de Harbiyeden piyade teğmen rütbesiyle mezun oldu. Kozköy 24. Alay, 4. Tabur, 1. Bölüğe misafireten atandı. 6 ay Kozköy Sınır Karakolunda görev yaptıktan sonra Mayıs 1903'te 21. Alay, 41. Tabur, 3. Bölüğe atanıp Taburuna Prizren'de katılarak isyan halinde bulunan Luma'ya gitti. Eylül 1903'te Makedonya İsyanı üzerine taburu ile Karsova'ya intikal etti. Köprülü'de hat korumasına 150 neferle memur edildi. Karsova yakınında Hop Köyünde de 30 kişilik Bulgar çetesini teslim aldı. 1 Eylül 1904'te taburu ile Manastır'a geldi, yeni kurulan Avcı taburuna atandı. Selânik 3. Taburunda 4 ay kaldı. Askerin bakılmadığını telgrafla şikâyet ettiğinden 3. Taburun 10 subayı ile birlikte Selânik'te 3 ay tutuklu kaldı. 17 ve 18 inci Nişancı taburlarında bulundu ve eski birliği 21. Alay, 4. Tabura atandı.

1906'da üsteğmenliğe yükseldi. Bu arada bölük komutanvekilliğinde bulundu. Aralık 1908'de taburu ile Yanya'ya gidip ihtiyatların çıkardığı isyanı bastırdı.

31 Mart 1909'da Avlonya'da subaylar katledilmeye başlanınca oraya gidip katillerin yakalanması görevinde bulundu ve bunları İstanbul'a gönderdi. Daha sonra bölüğü ile Maçura sınırında karakolları teslim aldı. 1909 ortalarında atış okuluna verildi. Atış yarışmasında ikinci olduğundan **Mahmut Şevket Paşa**'dan ödül olarak browning tabanca aldı. 1910'da Selanik Küçük Zabıt Okuluna atandı. Balkan Savaşına kadar burada kaldı.

6 Ekim 1912'de yüzbaşıliğe yükseldi.

Balkan Savaşında Nizamiye 13. Fırkanın Kurmay Başkanlığında seferberlik hazırlığında bulundu. Köprü mevkiinde ordunun acı mağlûbiyetinden sonra kısa süre karargâh komutanlığını üstlendi. Yanya'da Kanlı Tepe muharebelerine fırkası ile katıldı ve ordunun erzak ve mühimmatını sağladı. Delvina'da mevki komutanlığı görevi verildi. Çeşitli muharebeler katıldıktan sonra 6 Eylül'de Gülcemal Vapuru ile İstanbul'a geldi. 2 Ağustos 1913'te Şark Ordusu Otomobil ve Fen Komutanlığına atandı. Ordunun dönüşünde 71. Alay, 1. Tabur, 3. Bölük Komutanlığına atandı. 16 Mart 1915'te Tayyare Mektebi Depo Subaylığına verildi.

19 Mart 1917'de 4. Mecidi Nişanı aldı. Alman Hükümeti tarafından 2. Sınıf Demir Haç Madalyası ile ödüllendirildi.

Atatürk'ün çocukluk ve okul arkadaşı olup, soyadı **Atatürk** tarafından verilmiştir.

23 Şubat 1919'da kıdemli yüzbaşı (kolağası) rütbesine yükseldi.

Ayestafanos Tayyare İstasyonu Komutanlığında görevli bulunduğu sırada kalp rahatsızlığı nedeniyle 22 Haziran 1919'da malûlen emekliye ayrılıp İzmir'e yerleşti. Tarımla uğraştı. Buca Belediye Başkanlığına seçildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 174 oyla Artvin'den milletvekili seçildi. 1 Eylül 1927'de mazbatasını alarak, 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) ve Seçim Mazbatalarını Tetkik komisyonunda çalıştı.

IV. Dönemde Artvin'den, V. Dönemde de Çoruh'tan milletvekili seçilen **Mehmet Ali Okar**, 17.7.1935'te Ankara'da öldü. Cebeci Asrı Mezarlığında toprağa verildi.

MEHMET ASIM (US)
(ARTVİN) (657)

1884' (1300) te Manisa'nın Gördes İlçesinde doğdu. Babası tüccar **Hacı Hulusi Efendi**, annesi **Sıdika Hanım**'dır. 1927'de **Ragıp-Ruhsar** kızı **Fatma Kâmuran Hanım**'la evlendi. **Hasan Ragıp**'ın babasıdır.

İlk öğrenimini Gördes'te tamamlayıp, Beşiktaş Askerî Rüştiyesi ve Vefa İdadisini bitirerek imtihanla Mülkiye'ye girdi. Temmuz 1907'de iyi derece ile diploma aldı. Sicilinde Fransızca bildiği yazılıdır.

Mezuniyet tarihinde Ziraat Bankası Piyango Kalemî Kâtipliği ile devlet hizmetine girdi. Burada bir yılı aşkın süre çalıştıktan sonra yöneticilik mesleğine geçerek Kasım 1908'de Aydın İli Maiyet Memurluğunda stajını tamamlayıp, Gördes'te Kaymakam Vekilliğinden sonra Eylül 1909'da Elmalı Kaymakamlığına atandı. Ekim 1910'da bu görevden istifa edip ayrıldı. İstanbul'a gelerek **Hüseyin Cahit Yalçın**'ın çıkardığı (Tanin) gazetesinde yazarlığa başladı, aynı zamanda Üsküdar İdadisinde Türkçe öğretmenliği yaptı. Ekim 1910'da İstanbul Darülmuaallimin(Erkek öğretmen

okulu) de Edebiyat, Hukuk Bilgisi, (Malûmatı Kanuniye) ve Ahlâk dersleri öğretmenliğine atandı. Ek görevle Galatasaray Lisesinde Türkçe öğretmenliği yaptı. İki yıl kadar öğretmenlik yaptıktan sonra rahatsızlığı nedeniyle Ekim 1918'de görevinden ayrılarak sanatoryum tedavisi görmek üzere İsviçre'ye gitti. Dönüşünde, Mayıs 1914'te, Maliye Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğü 2. Mümeyyizliğine atandı. Bu görevden Mayıs 1916'da istifa ederek ayrıldı.

Haziran 1918'de **Ahmet Emin (Yalman)** la beraber ortak olarak Vakıit Gazetesini çıkardı. Büyük Zafer sonrasında ortaklığı bozarak, Vakıit'i, ağabeyi **Hakkı Tarık (Us) Bey**'le birlikte çıkarmaya devam etti.

Vakıit Gazetesi sahibi ve başyazarı olarak TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 175 oy alarak Artvin'den milletvekili seçildi. 1 Eylül 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

Teşkilâtı Esasiye (Anayasa) Komisyonunda çalıştı. Havuz Yavuz Soruşturma Komisyonunda görev aldı.

Genel Kurulda Başbakan'ın beyanatının onaylanmasına dair bir önergesi vardır.

Artvin'den IV, Çoruh'tan, V, VI, VII ve VIII. Dönemlerde de milletvekili seçilen **Mehmet Asım (Us)**, Mayıs 1946'da emekliye ayrıldı. 11 Aralık 1967 Pazartesi günü, bir trafik kazasında öldü. İstanbul Karacaahmet Mezarlığında, aile kabristanında toprağa verildi.

Malûmatı Kanuniye, Usulü Tahrir ve Karikatür adlı yapıtları vardır.

AYDIN

MİTHAT (AYDIN)
(AYDIN) (457)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Aydın Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 457 oyla Aydın'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Değişik konularda 3 önerisi, Nafia Fen Okulu açılmasına dair 1 kanun teklifi, Genel Kurulda 3 konuda konuşması vardır.

EMİN FİKRİ (ERALP)
(AYDIN) (659)

1883' (1299) te Manastır'da doğdu. Babası **Bekir Efendi**, annesi **Zeynep Hanım**'dır. **Hasan Tahsin** kızı **Hadiye** ve **Mehmet** kızı **Rabia** ile evli; **Orhan** (Büyükelçi), **Perihan**, **Neriman** ve **Nazan**'ın babasıdır.

Mart 1900'de Harbiye'ye girdi. Ekim 1902'de teğmen rütbesiyle mezun olup, önce 3. Ordu açığına, sonra 3. Ordu, 19. Alay, 4. Tabur, 1. Bölüğüne verildi. 9 Ekim 1905'te üsteğmenliğe yükseldi. Aynı tarihte 67. Alay, 3. Tabur, 1. Bölüğüne terfian, Haziran 1909'da 33. Avcı Taburunun 2. Bölüğüne, Aralık 1909'da 5. Ordu, 35. Alay, 4. Tabur, 1. Bölüğüne, Mart 1910'da Selânik Jandarma Subay Okulu 4. Bölük Komutanlığına ve Ağustos 1911'de İzmir Posta Kumandanları Okulu Müdürlüğüne verildi. 31 Mart Olayında 3. Avcı Taburu ile irtica olayını bastırmada yararlı hizmetler verdi. 14 Kasım 1911'de yüzbaşı rütbesine yükseldi.

1912 seferberliğinde 2. Egridere Redif Taburuna atandı. Aralık 1913'te Jandarma sınıfına geçti. 1914 Seferberliğinde geçici olarak İzmir

Sabit Jandarma Taburu Komutanlığına atandı. Mart 1917'de Hüdaven-digâr (Bursa) Jandarma Okulu Müdürlüğüne getirildi.

24 Temmuz 1917'de kıdemli yüzbaşılığa (kolağalığına) yükseldi. Ekim 1917'de Jandarma Teşkilâtı 1. Şube, 2. Kısım Amirliğine, Temmuz 1918'de İzmir Jandarma Tabur Komutanlığına, Ağustos 1919'da Kasta-monu Merkez Taburu Komutanlığına verildi. 1919 yılında Kuvayı Milli-ye Kastamonu örgütünü kurdu. Gerede'den gelenlerin çıkardığı isyanı bastırmak üzere İnebolu'ya gitti ve onlara esir düştü. Kastamonu'dan ge-len kuvvetler sayesinde esaretten kurtuldu. Eylül 1920'de 2. Ankara Ta-buru Kumandanlığına atandı. Bu taburla kendisine Kırşehir ve Kaman Bölgesine yayılan Konya asilerinin çıkardığı isyanın bastırılması görevi verildi.

1 Kasım 1920'de binbaşılığa yükseldi. 30 Aralık 1920'de Kararname ile Haymana Kaymakamlığına ve Kumandanlığına getirildi. 17 Nisan 1921'de Merkez Dairesi 1. Şubesinde geçici olarak görevlendirildi. 28 Ka-sım 1921'de Kayseri'de yeniden açılan Jandarma Okulu Müdürlüğüne, İzmir'in kurtarılması üzerine 4 Ekim 1922'de İzmir İli Jandarma Komu-tanlığına atandı. Nisan 1923 - Temmuz 1923 tarihlerinde İzmir Polis Mü-dürlüğüne vekâlet etti. Bundan sonra da iki kez bu vekâleti yineledi. İs-teği üzerine 27.7.1927 tarihinde emekliye ayrıldı.

Avcı Taburundaki hizmeti ile 5. rütbeden Mecidi Nişanı, Genel Savaş-taki hizmeti ile Harp Madalyası ve İstiklâl Mücadelesindeki hizmeti ile de Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası kazandı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 457 oy alarak Aydın'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

İşleri ve Seçim Mazbatasını Tetkik Komisyonlarında çalıştı.

IV. Dönemde de Bursa'dan milletvekili seçilen **Emin Fikri (Eralp-Al-poğlu)**, 13.12.1934'te öldü. Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verildi.

REŞİT GALİP
(AYDIN) (455)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Aydın Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 457 oyla Aydın'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı. Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna seçildi.

MAZHAR (GERMEN) Dr.
(AYDIN) (34)

Özgeçmiş için bakınız :

I. Dönem Aydın Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 457 oyla Aydın'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri ve Teşkilâtı Esasiye (Anayasa) komisyonlarında çalıştı. Genel Kurulda 1 konuda 2 kez konuşması vardır.

HASAN TAHSİN (SAN)
(AYDIN) (38)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Aydın Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

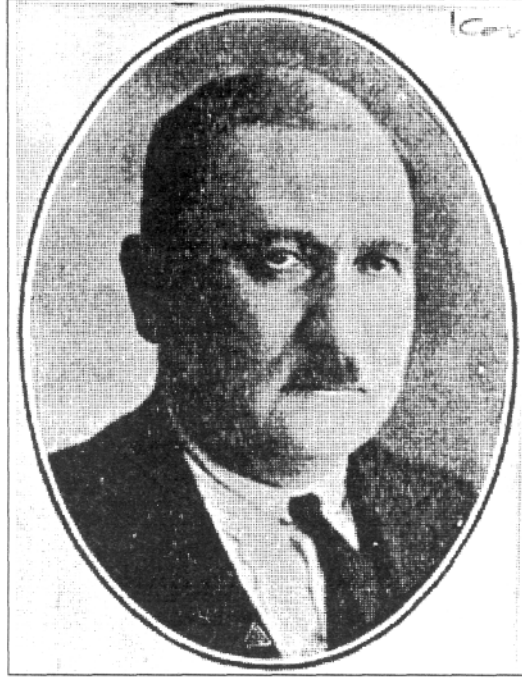
Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 457 oyla Aydın'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) ve Teşkilâtı Esasiye (Anayasa) komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulda 16 değişik konuda 25 konuşması vardır.

BALIKESİR

OSMAN NİYAZİ (BURCU)
(BALIKESİR) (547)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Karesi Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oyla Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona seçildi.

MEHMET SADIK (DENİZ)
(BALIKESİR) (665)

1892' (1308) de Balıkesir'de doğdu. Aynı ilin Eskikuyumcular Mahal-lesinde (005/02-29-59) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mehmet Bahri Efendi**, annesi **Zahide Hanım**'dır. **Ali-Raife** kızı **Penbe Hatice Hanım**'la evli; **Türkân** ve **Aydın**'ın babasıdır.

1910-1911'de Ruhban İdadisinden mezun oldu. İstanbul Hukuk Mektebine girerek 1924'te hukuk diploması aldı.

Ağustos 1914'te silah altına alındı, yedek subay olarak 4. Ordu emrine verildi. Mart 1915'te subay vekili oldu. Nisan 1916'da teğmen rütbesine yükseldi. Gazze ve Filistin Harplarına katıldı. 1918'de esir düştü. Esaretini İskenderiye ve Kahire'de geçirerek 1920'de terhis edildi. Terhisini izleyen günlerde memleketine dönerek Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine girdi. İzmir Kuzey Bölgeleri Merkez Heyeti Kâtibi olarak çalışmaya başladı. Balıkesir'in işgali üzerine askerî birliklerle göç etti. İstiklâl Harbinde 3. Grup, 1. Şubede, daha sonra Sakarya Muharebesi devamı süresince

Garp Karargâhı 1. Şubesinde ve 1. Kolordu personel İşlemleri (Muamela-tı Zatiye) Şubesinde görev yaptı. İstiklâl Savaşında verdiği hizmetleri ne-deniyle Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası ve takdirname ile ödüllendirildi. Terhisinden sonra Eylül 1920'de Kütahya Müstantikliğine (Sorgu Hakim-liğine) atandı. İki yıl kadar bu görevde kaldıktan sonra Eylül 1922'de Ge-diz, Ağustos 1923'te Karesi (Balıkesir) Müstantikliğine, Mayıs 1924'te Balıkesir Asliye Müstantikliğine, Haziran 1925'te Asliye Mahkemesi Üye-liğine getirildi.

Ekim 1926'ya kadar Hâkimlik mesleğinde kaldıktan sonra bu tarihte istifa edip, 12.10.1926'da Balıkesir Barosuna girerek avukatlığa başladı. Avukat olarak çalıştığı ve İl Komisyonu üyesi bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oy alarak Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını alarak, 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatası ertesi günü onaylandı.

Adalet ve Seçim Mazbatalarını Tetkik komisyonlarda çalıştı. Yavuz-Havuz konusunda kurulan ve Damga Kanununu görüşmek için oluşturu-lan karma komisyonlarda görev aldı.

Genel Kurulda 8 değişik konuda, 15 kez söz aldı.

Milletvekilliği Mayıs 1931'de sona erince avukatlığa döndü. Temmuz 1936'da Balıkesir Hazine Avukatlığına atandı. Bu görevden sonra Eylül 1941'de Matbuat Genel Müdürlüğü İkinci Sınıf Müşavirliğine, Temmuz 1943'te Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü Etüd Üyeliğine, Kasım 1943'te Vergiler Temyiz Komisyonu İkinci Daire Üyeliğine, Ağustos 1953'te Ver-giler Temyiz Komisyonu Üyeliğine getirildi.

13.7.1957'de 65 yaşını doldurması nedeniyle, kanun gereği emekliye ayrıldı. 5 Haziran 1960'ta öldü. Cebeci Mezarlığında toprağa verildi.

MEHMET CAVÎT EMİR (DEMİR)
(BALIKESİR) (546)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Karesi Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oyla Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Tarım ve Meclis Hesaplarını İnceleme komisyonlarında çalıştı.

EMİN (İNAN)
(BALIKESİR) (660)

1895' (1311) te Balıkesir'de doğdu. Babası **Ahmet Efendi**, annesi **Serferhan Hanım**'dır. **Hazım-Nefise** kızı **Hatice Samiye Hanım**'la evli; **Esin** ve **Gönül**'ün babasıdır.

1911'de Balıkesir İdadisinden, 1915'te aynı il Sultanisinden mezun oldu.

Temmuz 1915'te askere gitti. Yedek teğmen olarak dört yıl askerlik yaptı. 1918'de esir düşüp 20 ay Mısır'da esarette kaldı. 1920'de Balıkesir'e dönerek Kuvayı Milliye Teşkilâtına girdi ve yararlı hizmetler verdi. Kurtuluştan sonra Belediye, Ticaret Odası, Genel Meclis, Türk Ocağı, Tayyare Cemiyeti üyelikleriyle Cumhuriyet Halk Fırkası İl Merkez Heyetinde ve Yönetim Kurulu Üyeliğinde bulundu. Ticaretle (Manifaturacılık ve kerestecilikle) meşgul oldu.

Genel Meclis, Belediye ve Ticaret Odası Üyesi bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oy alarak Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Mazbatasını ertesi gün onaylandı.

En genç milletvekillerinden olması dolayısıyla Başkanlık Divanı Kâtipliği yaptı. Arzuhal (Dilekçe) Komisyonunda çalıştı.

13 Şubat 1943'te öldü, Balıkesir Başçeşme Mezarlığında toprağa verildi.

MUSTAFA HAYRETTİN (KARAN)
(BALIKESİR) (662)

1890' (1306) da Balıkesir'de doğdu. Babası Yağhaneci Oğullarından **İsmail Hakkı Efendi**, annesi **Nafize Hanım**'dır.

Hasan-İsmet kızı **Hatice Süheyla Hanım**'la evli, **Doğan** (1) ve **Tan**'ın babasıdır.

1903'te Bursa İdadisinde 6. sınıfı bitirip Mülkiye sınavlarına girerek okula girme hakkı kazandı ise de, sağlık nedeniyle, resmi öğrenimi kesintiye uğradığından özel dersler aldı.

Balıkesir Ziraat Bankası tahakkuk kâtipliği ile çalışmaya başladı. İki yıl kadar bu görevde çalıştıktan sonra isteği ile adliyeye geçip Ayvalık Mahkemesi Kâtipliğinde 1,5 yıl çalıştı.

1914'te silah altına alındı, hesap memuru olarak ve İzmir'in işgali üzerine Balıkesir'de kurulan teşkilâta yedek subay olarak girip hizmet verdi. Milli Menzil Teşkilâtında Balıkesir düşene kadar çalıştı, daha son-

(1) Tıp doktoru Prof. Doğan Karan, 1982 Kurucu Meclis (Danışma Meclisi) Üyesidir.

ra **Kâzım Paşa' (Özalp)** nın emirleriyle Bilecik ve Söğüt bölgesinde millî teşkilât içinde hizmet verdi. Muntazam ordunun emrine girerek 3. Kolor-duda ve kurtuluşa kadar Millî Savunma Bakanlığı özel kaleminde çalıştı.

Askerlik sonrası yönetimle ilgilendi. Ekim 1922 - Şubat 1925 yıllarında Balıkesir Belediye Başkanlığında bulundu. Cumhuriyet Halk Fırkasının İl Teşkilâtında etkinlikler gösterdi.

18 Mayıs 1926'da Balıkesir'de "*Türk Dili*" adlı günlük bir gazete kurup yayına geçirdi. 20 yıla yakın bir süre bu gazetenin sahip ve başyazarlığını sürdürdü.

Cumhuriyet Halk Fırkası mutemedi ve başyazar bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oyla Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı, ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda Belediye Kanunu ve Belediye seçimleri nedeniyle verilen gensoru konularında 10 kez konuşması vardır.

IV. Dönemde Bilecik'ten, V., VI. ve VIII. dönemlerde de Balıkesir'den milletvekili seçilen **M. Hayrettin Karan**, Ağustos 1946'da emekliye ayrıldı. Harp ve İstiklâl Madalyası ile Basın Şeref Kartı sahibi olup **Kara Mehmet** adlı basılmış yapıtı vardır. Parlamento sonrası gazetecilikle uğraştı. Kitap Sevenler Derneği kurucusu, Türk Tarih ve Türk Dil Kurumu üyesidir. 18 Aralık 1964'te öldü. Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verildi.

KÂZIM (ÖZALP)
(BALIKESİR) (254)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Karesi Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oyla Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Dönem süresince 4 yasama yılında Meclis Başkanlığına seçildi.

Meclis Başkanlığına seçilmesi, Meclisin tatile girmesi ve toplantı yılının kapanış söylevleri vardır.

ALİ ŞUURİ
(BALIKESİR) (543)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Karesi Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oyla Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 11 değişik konuda konuşması vardır.

MUSTAFA FAHRETTİN (TİRİTÖĞLÜ)
(BALIKESİR) (661)

13 Şubat 1893' (1309) te Balıkesir'de doğdu. Babası **Tiritzade Debbağ Hüseyin Efendi**, annesi **Adviye Hanım**'dır. **Emine Melek Nesime Hanım**'la evli; **Münevvere, Mehmet** ve **Ahmet DüNDAR**'ın babalıdır.

Balıkesir Rüştiyesinde ve İstanbul Mercan Lisesinde orta öğrenimini tamamlayarak Mülkiyeye girdi. Temmuz 1915'te Mülkiye Mektebinden pekiyi derece ile diploma aldı.

Ağustos 1915'te silah altına alındı. I. Dünya Savaşı sonuna kadar İkinci Ordu Komutanlığı emrinde levazım yedek subay olarak askerlik yaptı. Kasım 1918'de terhis olup ticaretle meşgul oldu. İzmir'in işgali üzerine Balıkesir'de kurulan Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti Merkez Heyeti Kâtipliğini yaptı. II. Balıkesir Kongresi kararıyla kurulan Soma ve Aydın Cepheleri Menzil Teşkilâtı Menzil Levazım Başkanlığına getirildi. Buradaki hizmetlerinden dolayı TBMM kararıyla Beyaz Şeritli İstiklâl Madalyası aldı.

Büyük Zaferden sonra 22 Ekim 1922'de Balıkesir İli Tahrirat Müdürlüğüne atandı. Haziran 1924'te İçişleri Bakanlığının emriyle Balıkesir İli Vali Vekilliği verildi. Bu görevi 14 Şubat 1925 tarihine kadar sürdürdü. Tahrirat Müdürlüğünden 20 Ekim 1926'da istifa ederek ayrıldı. Kısa bir süre Balıkesir İl Genel Meclisi ve Daimi Komisyon Üyeliğinde bulundu.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oy alarak Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını alarak, 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını ertesi günü onaylandı.

Maliye ve İçişleri komisyonlarında çalıştı.

Gazi'nin, Büyük Nutku'nu bitirdiği anda gözlerinin yaşardığına tanık oldu.

Genel Kurulda iki konuda konuşması vardır.

Dönem sonunda milletvekilliği bitti. Ağustos 1931'de Vergiler Temyiz Komisyonu Üyeliğine getirildi. Nisan 1938 - Nisan 1939 arasında bu Komisyonun Başkanvekilliğinde bulundu.

VI, VII ve VIII. dönemlerde de Balıkesir'den milletvekili seçilen **Mustafa Fahrettin Tiritöğlu**'nun parlamenterliği, 14 Mayıs 1950'de sona erdi.

Emekli olarak oturduğu Ankara'da, 9 Aralık 1968'de öldü. Balıkesir'de aile mezarlığında toprağa verildi.

İSMAİL HAKKI (UZUNÇARŞILI)
(BALIKESİR) (663)

23 Ağustos 1888' (1304) de Eyüp-Acıçeşme Sokağı, 8 numaralı evde doğdu.

Babası Uzunçarşılı **Mehmet Lâtif Efendi**, annesi **Ratibe Hanım**'dır. **Mehmet Şefik-Servet** kızı **Emine Safiye Hanım**'la evli; **Ahmet Oktay** ve **Mehmet Ergun**'un babasıdır.

İlk öğrenimini Nişancı Mahalle Okulunda ve Eyüp'te Bahriye'de İplik-hane İlkokulunda gördükten sonra, sınavla Soğukçeşme Askerî Rüştiyesine girdi. İki yıl sonra Beyazıt Merkez Rüştiyesine geçti. Ağustos 1904'te rüştiyeyi bitirip diploma aldı. Diplomasında, tam not toplamının 160 olduğu, **İsmail Hakkı**'nın ise toplam notu 142 ile âlâ derece aldığı belirtilerek dersler ve notları : Kur'an-ı Kerim Maa Tecvid 10, Ulûm-u Diniyye 10, İlm-i Ahlâk 5, Sarf ve Nahv-ı Osmânî 8, Kitâbet 6, İmlâ ve Kıraat 7, Arâbî 10, Fârisî 8, İlm-i Eşya 9, Hesap 10, Hendese 10, Coğrafya 10, Tarih 10, Hıfzıssıhha 9, Resim 10, Hüsn-i Hatt 10 biçiminde belirtilmiştir.

Rüştiyeyi bitirdiği 1904 yılında Mercan İdadisine (Lisesine) kaydoldu. Lisenin Mercan'da Çiftesaraylar mevkiinde, Ali Paşa Konağında eğitim yaptığını, okulun bakımlı olduğunu, haremlik ve selâmlık dairelerine ayrıldığını, **Hüseyin Cahit ve Ali Reşat** gibi tanınmış öğretmen ve müdürlerini anlatırken de, **Hüseyin Cahit** zamanında sınıf kapılarına küçük pencereler açıldığını, **Ali Reşat**'ın Büyük Fransız İnkılabını tercüme edip okuttuğunu belirtir.

Öğretmenlik heves ve coşkusu cebir öğretmeni **İzzet Bey**'in yardımcısı **Hasib Bey**'den aldığını söyler. İdadiden (liseden) 15 Ağustos 1909'da diploma aldı. İstanbul Darülfünunu Edebiyat Şubesine girdi. Kendi anlatımı ile *"Edebiyat şubesinin şimdiki gibi gelişmiş kısımları yoktu. Ahmet Mithat Efendi, Abdurrahman Şeref Bey, Ali Ekrem Bey, Mehmet Akif Bey, İzmirli İsmail Hakkı Bey, İzmirli Ziyaeddin Efendi, Hüseyin Daniş Bey, Şehbenderzade Hilmi Bey, Ahmet Hikmet Bey ve Hamdullah Suphi Bey gibi değerli hocalardan ders gördük"* sözleri ile fakültesini tanıtır. Öğretmenlik heves ve coşkusu ile eğitimini tamamlayarak Edebiyat Fakültesinden 16 Temmuz 1912'de diploma aldı.

Eylül 1912'de Kütahya Lisesine, tarih ve coğrafya öğretmenliğine atandı. Kütahya'da bulunduğu sürede topladığı bilgi ve belgelerle *"Kütahya Şehri"* adlı bir yapıt verdi. Kütahya'nın Yunan işgaline uğraması üzerine Temmuz 1921'de Ankara'ya geldi. Millî Hükümet tarafından Eylül 1921'de Trabzon Lisesi tarih öğretmenliğine atandı. İnebolu yolu ile Trabzon'a giderken uğradığı Kastamonu'da çıkarılan *"Açık Söz"* Gazetesinde yayımlanan bir makalesi vali **Rafet (Canitez) Bey**'in dikkatini çekip beğenisini kazanması sonucu atama yeri değiştirilerek, Ekim 1921'de Kastamonu Lisesi tarih öğretmenliğine verildi. Bu tercihte günlük *"Açık Söz"* Gazetesinin varlığı da etkili oldu. Bu gazetede *"Muallim İsmail Hakkı"* imzasıyla Kastamonu İline ait tarihi makaleler ve *"Hızâr Dînâr"* müstear adıyla manzum mizahi yazılar yazdı. Böylece zafere kadar Kastamonu'da hem öğretmenlik hem de gazete yazarlığı yaptı. Eylül 1922'de yeniden Kütahya Lisesi'ne, bu kez müdür olarak atandı. Görevine başlamadan, görev yeri, araya giren hatırlı kişilerin isteği ile değiştirilerek Karesi (Balıkesir) Lisesi Müdürlüğüne getirildi. Mart 1924'te terfi ederek Balıkesir Maarif Müdürlüğüne (Millî Eğitim Müdürlüğüne) getirildi. Yörede büyük sevgi ve saygı topladı ve yöreye *"Karesi Lisesi Salnâmesi"*, *"Karesi Tarihçesi"*, *"Karesi Meşahiri"* adlı yapıtlar verdi. Kendisine Genel Meclis kararıyla İl Fahrî Hemşehriliği verildi. Kütahya'nın da fahrî hemşehrisi-
dir.

Ekim 1925'te Millî Eğitim Bakanlığı Genel Müfettişliğine terfi etti. Ocak 1926'da Millî Eğitim Bakanlığı İlk Öğretim Genel Müdürlüğüne 7500 Kuruş maaşla atandı. Bu görevde Haziran 1927'ye kadar bulunduktan sonra aynı tarihte Birinci Sınıf Genel Müfettişliğine geçirildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oy alarak Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını ertesi günü onaylandı.

Millî Eğitim ve Divanı Muhasebat (Sayıştay) komisyonlarında çalıştı ve bu komisyonların başkanlıklarını yaptı. Ayrıca Muvakkat Harf Komisyonu Üyeliğinde bulundu.

Milletvekilliği sırasında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde tarih dersleri okuttu. Müfettişlik gezilerinde ise görme olanağı bulduğu belgeleri "*Kitâbeler*" adı altında 2 cilt olarak, Kütahya'da görev yaptığı sürede oraya ait belgeleri "*Kütahya Şehri*", Sivas ve çevresi kitâbelerini de "*Sivas Şehri*" adı altında yayımladı.

Türk Tarih Kurumu Üyesi olup, genel Türk tarihinin yazılma kararında Osmanlı Devletinin kuruluşundan 1789'a kadar olan bölümü kendisine ayırdı. Ayrılan bölüm içinde değerli yapıtlar verdi. Balıkesir Milletvekilliğini IV, V, VI, VII ve VIII. dönemlerde de sürdüren **Ord. Prof. İsmail Hakkı Uzunçarşılı**, Mart 1943'te emekliye ayrıldı.

Yarım yüzyılı aşan yayın hayatında ortaya koyduğu yapıtlarıyla "*Re-îsül-Müverrihîn*" (Tarihçilerin Başkanı) niteliğini hak etmiştir. (1)

10 Ekim 1977'de İstanbul'da öldü.

Başlıca Yapıtları :

Sivas Şehri (R. Nafiz Edgüer'le), 1928

Kütahya Şehri, 1932

Anadolu Beylikleri, 1937

Osmanlı Devleti Teşkilâtına Medhâl, 1941

Kapıkulu Ocakları, 2 Cilt, 1943-1944

Osmanlı Devletinin Saray Teşkilâtı, 1945

Osmanlı Tarihi, 4 Cilt, 1947-1959

Osmanlı Devletinin Merkez ve Bahriye Teşkilâtı, 1948

Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı, 1965

Mekke-i Mükerreme Emirleri, 1972

Çandarlı Vezir Ailesi, 1974

(1) **İsmail Hakkı Uzunçarşılı**'ya Armağan (1976) dolayısıyla **Adnan Sadık Erzi** tarafından yapıtları ve makaleleri geniş biçimde verilmiştir.

MEHMET (AKİF) (ÜLKÜ)
(BALIKESİR) (664)

1877' (1293) de Bandırma'da doğdu. Bandırma Haydarçavuş Mahal-lesinde (07/02-36-084) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mülkübeyzade Mülkü Efendi**, annesi **Fatma Hanım**'dır. **Abdullah - Kâmile** kızı **Kadriye Hanım**'la evli; **İlmiye, Hikmet** ve **Cemal**'in babasıdır.

Rüştiye öğrenimini Bandırma'da bitirip, Galatasaray Lisesine girdi. Hastalığı nedeniyle iki yıl sonra öğrenimini yarıda bıraktı. Tarım ve ticaretle uğraştı.

İstiklâl Harbinde Bandırma Müdafaayı Hukuk Başkanlığı yaptı. Bandırma'nın işgali üzerine Anadolu'ya geçti. Kurtuluştan sonra Bandırma'ya döndü. İstiklâl Savaşındaki yararlılıkları nedeniyle Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası verildi. Cumhuriyet Halk Fırkasının oluşumundan itibaren Bandırma İlçesi Mutemetliği yaptı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 968 oy alarak Balıkesir'den milletvekili seçildi. 21 Eylül 1927'de mazbatasını alarak, 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gününü mazbatasını onaylandı.

2 Temmuz 1946'da öldü. Bandırma Mezarlığında toprağa verildi.

BAYAZIT

MEHMET ŞEFİK (BAYDAR)
(BAYAZIT) (458)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Bayazıt Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 238 oyla Bayazıt'tan milletvekili seçildi. 1 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

Maliye, Adliye ve Divanı Muhasebat (Sayıştay) komisyonlarında çalıştı.

HALİT (BAYRAK)
(BAYAZIT) (AĞRI) (666)

15 Mayıs 1892' (1308) de İzmir'de doğdu. Aynı ilin Kılıcımescit Mahal-lesinde (48, 40-1) nüfusa kayıtlıdır. Babası İzmir redif subaylarından **Hüseyin Rüştü Efendi**, annesi **Bayraktar** oğlu **Mustafa Ağa**'nın kızı **Gül-süm Hanım**'dır. **Halit-Hava Naciye** kızı **Rabia Advie Hanım**'la evli; **Ateş** ve **Işık**'ın babasıdır.

İlköğrenimini İzmir'de Arapfırını Hamidiye Okulunda, orta öğrenimi-ni Manastır Askerî İdadisinde tamamladı. İstanbul Harp Okuluna girerek 17 Temmuz 1914'te teğmen rütbesiyle mezun oldu. Kur'a ile ağır topçu sınıfına ayrılarak İzmir Ağır Topçu Taburunun İkinci Bölüğüne atandı.

İzmir Küçük Zabıt Mektebi (Astsubay Okulu) Müdürlüğünde, daha sonra Alman Ağır Sahra Bataryası Komutanlığında bulundu.

Cihan Savaşının büyük bölümünde İzmir Müstahkem Mevkiinde hiz-met verdi. İzmir'in bombardımanındaki yararlı hizmetleri Harp Madalya-sı ile ödüllendirildi.

1 Mart 1917'de üsteğmenliğe yükseldi. Bandırma'da 5. Ordu İhtiyat Bataryası Komutanlığına atandı. Bu batarya ile İzmir'in işgalinden önce

asayiş ve inzibatın sağlanması görevi verildi. Bandırma'da birkaç arkadaşı ile birlikte İzmir'in işgali günü Reddi İlhak Beyannamesi yayımlayarak Millî Mücadeleye katıldı. Düşman işgalindeki mühimmat depolarından Anadolu'ya silah ve mühimmat sağladı. Bergama-Soma arasında mukavemet cephesi kurdu. Balıkesir'in düşman eline geçmesinden sonra Yunan ve asi kuvvetlerle çarpışarak eldeki kuvvetlerin bir bölümü ile işgal bölgesi dışına çekildi. Bu sırada yaralandı ve hastalanarak Kütahya Hastanesinde tedavi gördü.

Anzavur başta olmak üzere eşkiya hareketlerinin bastırılmasında görev aldı. Balıkesir'in düşmesine kadar Bergama-İvrindi Cephesi Komutanlığı yaptı.

Mart 1921'de yüzbaşılığa terfi etti. 7. Ordu Piyade Fırkası Birinci Süvari Fırkası ve Onbirinci Piyade Fırkasında Topçu Komutanı olarak İstiklâl Savaşının bütün aşamalarında görev yaptı. Konya İsyanının bastırılmasında etkili oldu.

Aralık 1924'te Millî Mücadeledeki hizmetlerinden dolayı fevkalâdeden binbaşılığa terfi etti.

Haziran 1925'te İzmir Müstahkem Mevki İstihbarat Şubesi Müdürlüğüne atandı. Eylül 1925'te İzmir Müstahkem Mevki Ağır Topçu Birliği Komutanlığına getirildi.

Kurtuluş Savaşındaki yararlı hizmetlerinden dolayı 2809 numaralı Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası, Afyonkarahisar ve Dumlupınar Savaşlarında gösterdiği kahramanca hizmetleri Büyük Millet Meclisinin 64 Numaralı Takdirnamesi ile ödüllendirildi. Bergama'nın fahri hemşehrisidir.

10 Mayıs 1927'de kalp rahatsızlığı nedeniyle 5. dereceden malûlen emekliye ayrıldı. Emekliliğinde ticaretle uğraştı.

T.B.M.M. III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 238 oyla Bayazıt' (Ağrı) dan milletvekili seçildi. 1 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

Bahriye ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı.

Bayazıt'tan IV. ve V., Ağrı'dan VI., VII. ve VIII. dönemlerde de milletvekili seçilen **Halit Bayrak**, Türk Maarif Cemiyetinin kurucu üyesi ve İkinci Başkanı, Türkiye İdman Cemiyeti Merkezi Umumî İkinci Başkanı ve Türk Spor Kurumu İkinci Başkanlığında bulundu. Spor yazarlığı yaptı.

22 Mart 1965'te öldü. İstanbul Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

AZİZ İHSAN (TAV)
(BAYAZIT) (AĞRI) (667)

1878' (1924) de Tokat'ın Reşadiye İlçesinde doğdu. Üsküdar Ahmet Çelebi Mahallesinde (003/06-70-695) nüfusa kayıtlıdır. Babası koyun tüccarı **Ahmet Efendi**, annesi **Adile Hanım**'dır. 1909'da **Ayşe Firdevs** ile evlendi; **Hayrünnisa Hacer**, **Fatma Muazzez** ve **Nihal**'in babasıdır.

1887'de İstanbul'a geldi. Darüşşafaka'da orta öğrenimini tamamlayarak, Ağustos 1896'da mezun oldu. İstanbul Hukuk Mektebine girerek 1911'de hukuk diploması aldı. Ocak 1896'da İstanbul Postahanesi Tahrirat Kalemi geçici memurluğu ile devlet hizmetine girdi. Ocak 1898'de Nezaret Davaları bölümü asıl memurluğuna, Mayıs 1900'de hukuk müşavirliğine, Temmuz 1901'de dava vekâletine (avukatlığına), Mart 1906'da dava müşavirliği başkâtipliğine atandı. Nisan 1906'da yeniden kurumun avukatlığına döndü ve bütün çalışmaları, Posta İdaresinin Hukuk İşlerinde geçti. Şubat 1928'de emekliye ayrıldı.

T.B.M.M. III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 238 oy alarak Bayazıt'tan milletvekili seçildi. 1 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı, 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Teşkilâtı Esasiye (Anayasa) ve Maliye komisyonlarında çalıştı. Yavuz konusunda kurulan Soruşturma Karma Komisyonu üyeliğinde bulundu.

Bayazıt'tan IV ve V., Ağrı'dan VI. dönemlerde de milletvekili seçilen **Aziz İhsan TAV**, 7 Ağustos 1941'de öldü. Mezarı İstanbul, Edirnekapı Şehitliğindedir.

BİLECİK

HALİL İBRAHİM (ÇOLAK)
(BİLECİK) (498)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Ertuğrul Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 265 oyla Bilecik'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

SÜLEYMAN ASAF (İLBAY)
(BİLECİK) (668)

Haziran 1882' (1298) de Selânik'te doğdu. İstanbul Şişli Merkez Mahallesi'nde (023/05-1-8) nüfusa kayıtlıdır. Babası aslen Giritli olup, Adana İdare Meclisi Başkâtipliğinden emekli **İsmail Fuat Bey**, annesi Giritli **Bahire Hanım**'dır. **Mümtaz-Hayriye** kızı **Ayşe Meliha Hanım**'la evli; (birinci eşi **Sabiha Hanım**'dır) **Bedia, Sevim, Ayşe Semiha** ve **Hüseyin Cahit**'in babasıdır.

Mart 1888'de Selânik Askerî Rüştiyesine kaydoldu. Yaşı gereği aynı zamanda Türk dili ve dini bilgiler için Karababa Dergâhı Postnişini ve Farişî öğretmeni **Şeyh Mustafa Efendi**'den özel dersler aldı. Ekim 1891'de Fransızca öğrenmek için özel dersleri bırakıp Özel Terakki Okuluna devam etti. Nisan 1895'te Askerî Rüştiyeye dönerek Ocak 1896'da 445 numara üzerinden 381 alarak âlâ (pekiyi) derece ile mezun oldu.

Mart 1897'de İstanbul'da sınavla (Hendese-i Mülkiyye-i Şahâne Mektebine) mühendis okuluna girdi. 7 yıl eğitimden sonra Kasım 1903'te rüt-

bei rabia (1) ile üçüncü sınıf mühendis diploması aldı. Türkçe ve Fransızca konuşup, yazdığı, Rumcaya aşına olduğu sicilinde yazılıdır.

Ocak 1903'te Hamidiye Hicaz demiryolu mühendisliğine atandı ise de hastalanması üzerine atama yeri değiştirilerek Selânik İli sermühendis yardımcılığına getirildi.

Aralık 1909'da Selanik demir köprüler mühendisliğine ve Mart 1910'da Şehremaneti Heyeti Fenniye 3. Şube mühendis ressamlığına atandı. Haziran 1910'da Edirne Bayındırlık mühendisliğine atanmış ise de sağlık nedeniyle istifa ederek ayrıldı. Temmuz 1910'da Şehremaneti 2. Şube mühendisliğine terfian atandı, aynı yıl Eylülünde Ankara Turuk-u Maabir (Yollar ve Geçitler) müfettiş muavinliğine, Eylül 1912'de Aydın-Konya-Adana-Adalar müfettiş yardımcılığına, Eylül 1913'te Hüdavendigâr-Aydın-Çanakkale-Balıkesir müfettiş yardımcılığına ve Nisan 1914'te de Bitlis İli Nafia ser mühendisliğine atandı. Bu görevde iken Çapakçur-Palu askerî yolunda 15 günde 15 km. yol inşa ettirdiğinden takdirname aldı.

Kasım 1915'te Halep Belediye Reisliği görevine ek olarak 4. Çöl Ordusu Başmühendisliği verilmiştir. Bu görevde iken gösterdiği özveriye karşılık Mayıs 1916'da Harb Madalyası ile ödüllendirildi.

Temmuz 1916'da Bayındırlık Bakanlığı Bayındırlık Genel Müdür Yardımcılığına getirildi. Bir süre açıkta ve izinli kaldıktan sonra Ocak 1922'de Konya Ovası İrva ve İska İşletme Müdürlüğüne atandı. Bu görevi Ekim 1924'te sona erdi. Bir süre açıkta kaldıktan sonra yeniden Mayıs 1925'te Bayındırlık Bakanlığı Bayındırlık Genel Müdürlüğüne atandı. Genel Müdür bulunduğu sırada 27 Kasım 1926'da kararname ile Ankara Şehreminliğine yükseltildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Bilecik'ten 259 oy alarak milletvekili seçildi. 20 Ekim 1928'de mazbatasını alarak 5 Kasım 1928'de Meclise katıldı. Mazbatasını aynı gün onaylandı.

Nafia (Bayındırlık) Komisyonunda çalıştı.

Mayıs 1931'de milletvekilliği sona erdi. Haziran 1931'de Şirketler Genel Müdürlüğünde açık maaş ödenmeye başlandı. Ekim 1931'de Bayındırlık Müfettişliğine atandı. Bu görevde iken isteği üzerine Mart 1932'de emekliye ayrıldı.

Hayır ve kültür kuruluşlarında sosyal ve kültürel etkinliklerde bulundu.

13 Ocak 1957'de öldü. İstanbul Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

(1) Askerî rütbede kolağalığı derecesinde sicil memuriyet derecesidir.

TAKİYETTİN FİKRET (ONURALP) Dr.
(BİLECİK) (291)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Kozan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 265 oyla Bilecik'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı.

Yavuz sorunu nedeniyle yasama dokunulmazlığı kaldırıldı. Dolandırıcılıktan 4 ay hapis, 100 lira para cezasına çarptırılmasına 16 Nisan 1928'de Yüce Divanca (Divanı Âli) karar verildi.

RASİM CELALETTİN BEY (ÖZTEKİN)
(BİLECİK) (90)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Cebelibereket Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 265 oyla Bilecik'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı. Bir önerisi vardır.

BITLİS

MUHİTTİN (EMİN)
(BİTLİS) (512)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Genç Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 249 oyla Bitlis'ten milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 24 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) Komisyonunda çalıştı.

2 önerisi, Nafia Fen Okulu açılmasına dair yasa teklifi vardır.

İLYAS SAMİ (MUŞ)
(BİTLİS) (353)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Muş Milletvekilleri.

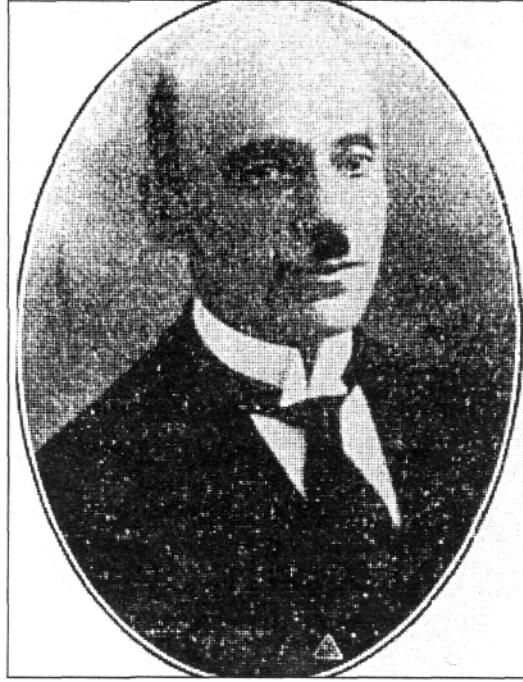
III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 249 oyla Bitlis'ten milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 24 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Teşkilâtı Esasiye (Anayasa), Nafia (Bayındırlık) komisyonlarında çalıştı.

Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan karma komisyona ve Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna seçildi. Genel Kurulda 7 değişik konuda söz aldı.

MUHİTTİN NAMİ
(BİTLİS) (461)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Bitlis Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 249 oyla Bitlis'ten milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 24 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

2 önerisi, Damga Resmi ve Veraset ve İntikal Vergilerinin değiştirilmesine dair 2 yasa teklifi, Genel Kurulda 10 değişik konuda 16 konuşması vardır.

BOLU

CEMİL ARICAN
(BOLU) (669)

1880' (1296) de (Pizren) Prezrin'de doğdu. Babası **Ahmet Nazif Efendi**, annesi **Penbe Hanım**'dır. **Yusuf Cemal-Hasene** kızı **Nedime Mediha Hanım**'la evli; **Haşmet Nüvit** ve **Nüket**'in babasıdır.

Kasım 1903'te Kurmay yüzbaşı rütbesiyle Harp Okulundan mezun oldu. Ocak 1903'te 3. Orduya verilip Üsküp'e gönderildi. Aynı yılın Eylülünde 17. Süvari Alayının 1. Bölük Komutanlığına getirildi.

Mayıs 1906'da kolağalığına (kıdemli yüzbaşılığa) yükseldi ve Eylül 1907 tarihinde 3. Ordunun Kurmay Başkanlığı 1. Şubesine atandı. Aralık 1908'de 3. Ordu, 20. Nizamiye Alayının 1. Taburu Komutanlığı verilerek tekrar Üsküp'e gönderildi. 31 Mart Olayı üzerine taburu ile İstanbul'a geldi. Temmuz 1909'da binbaşılığa yükseldi. Ancak Tasfiye Komisyonu, rütbesini Ağustos 1909'da kıdemli yüzbaşılığa indirdi.

14 Nisan 1910'da yeniden binbaşılığa yükseldi. Mayıs 1910'da Nizamiye 5. Üsküp Fırkası Kurmay Başkanlığına atanarak Arnavutluk Hare-

kâtına katıldı. Harekât sonrasında geçici olarak Selânik'te 3. Süvari Fırkası Kurmay Başkanı olarak Fırka Komutanlığına vekâlet etti. Mayıs 1911'de Genelkurmay Dairesi 4. Şubeye atandı. Genel Savaşta İstanbul'da yeni kurulan Asayiş Şubesi Müdürlüğüne atanarak daha sonra da ek olarak Harp Tarihi Şubesi Müdürlüğü görevi verildi. Bu görevdeyken staj için Çanakkale Cephesinde Anafartalar Grubuna ve 8. Fırkaya gönderildi. Dönüşünde Mart 1916'da yarbaylığa (kaymakamlığa) terfi etti.

Nisan 1917'de Bandırma 5. Ordu Kurmay Başkan Yardımcılığına verildi. Bir yıl sonra Eylül 1918'de Ukrayna nezdine bu hükümetten alınacak tahıl ve sairinin alınıp taşınması için Odessa'ya Osmanlı Murahhası olarak gönderildi.

Mütareke yapılmasından sonra İstanbul'a dönerek bir buçuk sene Temyiz Divanında asker üye olarak çalıştı. Daha sonra Esirler Müfettişliği Kurmayına atanarak Rusya'dan, Bulgaristan'dan gelen ve getirilen esir ve mülteci kişileri ve subayları Milli Mücadeleye göndermek ve Anadolu'ya geçirmek işleri ile görevlendirildi.

Ekim 1916'da Avusturya-Macaristan Birleşik Devleti tarafından Harp Alâmetli 3. Sınıf Askerî Liyakat Rütbesi, savaşta gösterdiği yararlı hizmetlerinden ötürü 4. Rütbeden Osmanî Nişanı ve İtalya İmparatoru tarafından 2. Sınıf Demir Haç Madalyası ile ödüllendirildi.

Bir böbreğinin ameliyatla alınmasından ötürü, sağlık nedeniyle, 3 Nisan 1923'te, 5. dereceden malûlen emekliye ayrıldı.

Emekli olduktan sonra Maliye Bakanlığına bağlı Bursa, Balıkesir ve İzmir bölgeleri Tasfiye Komisyonları Müfettişliğine, daha sonra da 4. İzmir İskân Bölgesi Müdürlüğüne atandı. 14 ay sonra bölge teşkilâtının kaldırılması üzerine sıra ile İzmir, İzmit ve İstanbul bölgeleri İskân Müfettişliklerinde bulundu. Daha sonra İçişleri Bakanlığı İskân İşleri Müdürlüğüne atandı.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 452 oy alarak Bolu'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma ve İçişleri komisyonlarında çalıştı.

4 Ocak 1929'da Ankara'da öldü. Ölüm tezkeresi, 23.3.1929'da Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

FALİH RIFKI (ATAY)
(BOLU) (463)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Bolu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 452 oyla Bolu'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Aynı gün mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

2, 3 ve 4 üncü yasama yıllarında İdare Amirliğine seçildi.

HASAN CEMİL (ÇAMBEL)
(BOLU) (670)

1879' (1295) da Çanakkale'de doğdu. Babası Kocapamukçu adı ile tanınan **Mehmet Şükrü**, annesi **Behiye Hanım**'dır. **Sadrazam Hakkı Paşa-Suat Hanım** kızı **Ayşe Remziye** ile evli; **Prof. Dr. Perihan Çambel**, **Prof. Dr. Zehra Halet Çambel**, **Fatma Leyla Çambel** ve **Prof. Dr. Ali Bülent Çambel**'in babasıdır.

Eğitimine Kuleli Askerî Lisesinden başlayıp 1896'da Harp Okulunu bitirerek piyade teğmen rütbesiyle mezun oldu. Daha sonra Harp Akademisine girerek 1900'de kurmay yüzbaşı olarak diploma aldı. Genelkurmay Dairesi Birinci Şubesine atandı.

1900-1902 yıllarında Almanya'da Prusya Harp Akademisinde öğrenimini tamamladı. Mayıs 1904'e kadar Karlsruhe'de **General Hindenburg**'un karargâhında çalıştı. Şubat 1901'de kıdemli yüzbaşılığa terfi etti. Yurda dönüşünde Selânik'te Rumeli Genel Müfettişliği ile Jandarma Islahat Müfettişliğinde **Degargis** Paşa refakatinde görevlendirildi. Tem-

muz 1904'te binbaşılığa, Nisan 1906'da yarbaylığa, Eylül 1907'de albaylığa yükseldi. Genelkurmay Dairesi 3. Şubesine atandı. Nisan 1907'de Alman İmparatorunun Yanya İli sahillerine çıktığı sırada korunmasını sağlamak için kurulan birliğin başına, Yanya'ya gönderildi. Ocak 1909'da 1. Ordu 3. Alay Komutanlığına verildi. Mart 1910'da Padişahın yaverliği payesine yükseldi.

Eylül 1910'da Genelkurmay Dairesi 1. Şubesine atandı. Temmuz 1911'de görevli olarak İşkodra'ya gönderildi. Mayıs 1912'de İtalya Harbi dolayısıyla İzmir'de kurulan Anadolu Harp Ordusu Kurmayına ve Eylül 1912'de Kavanin ve Nizamât Komisyonu Üyeliğine atandı. Balkan Savaşlarında Genel Karargâh Harekât Şubesi Müdürlüğünü yürüttü.

Eylül 1913'te Berlin Sefaretine askerî ataşe oldu.

Aralık 1915'te albaylığa yükseldi ve 51. Tümen Komutanlığı verilerek Irak Harp Cephesine gönderildi. Burada tümeniyle Felahiye Savaşlarına katıldı. Nisan 1917'de yeniden Berlin Askerî Ataşeliğine gönderildi. Bu görevde iken, Şehzade Vahdettin'in, Alman İmparatorunun davetlisi olarak Almanya'yı ziyaretinde, askerî müşavir olan Mustafa Kemal'le yakınlığını pekiştirdi.

Mütarekeden sonra Ağustos 1918'de 6 hafta süre ile İsviçre'de tedavi gördü. Tedavi sonunda albay rütbesinde iken 21 Aralık 1921'de emekliye ayrıldı.

İtalya İmparatoru tarafından verilen İkinci Rütbeden Ağl Rûj Nişanı, Balkan Savaşlarındaki yararlı hizmetlerinden dolayı 1 yıl kıdem zammı aldı. Ağustos 1916'da Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası, Mart 1916'da Alman Devleti tarafından Taçlı Ağl Rûj Nişanı, Mart 1917'de Muharebe Gümüş İmtiyaz Madalyası, 15 ekim 1917'de Alman İmparatorunun İstanbul'u ziyareti nedeniyle Birinci Sınıf Demir Haç Nişanı ile ödüllendirildi.

Emekliye ayrıldıktan sonra 1925'te Haliç Vapurları İşletmesinde 4 yıl çalıştı. Bu görevde iken III. Dönem ara seçimlerine katılıp 419 oyla Bolu'dan milletvekili seçildi. 10 Ekim 1929'da mazbatasını alıp 1 Kasım 1929'da Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

Bolu'dan IV., V., VI., VII. ve VIII. dönemlerde de milletvekili seçilen

Hasan Cemil Çambel, Türk Tarih Kurumu Kurucu Üyelerinden olup 1935'te Yusuf Akçura'dan sonra Kurumun başkanlığına geldi. 1939'da Berlin Alman Arkeoloji Enstitüsünün onur üyeliğine seçildi. Alacahöyük kazılarını yaptırdı. 1937'de Dolmabahçe'de **Atatürk**'ün katıldığı Beynel-mil Tarih Kongresi ve sergisi etkinliği yanında telif ve tercüme eserlere sahiptir.

1950'de milletvekilliği sona erdi. Parlamento sonrasında çeşitli gezi-lerle gazetelerde yazarlık yaptı. Almanca, Fransızca ve az İngilizce bildiği, sicilinde yazılıdır.

9 Aralık 1967'de öldü. İstanbul'da Karacaahmet Mezarlığında topra-ğa verildi.

Başlıca Yapıtları :

1) *Telif Eserleri* :

"Milli Terbiyemizin Hedefleri", 1927

"Jüpiter" (Atatürk'ün bir portresi), 1929

"Yeni Ruh" (Fikrî bir eser), 1929

"Türk Gençliği Nasıl Yetiştirilmelidir?", 1932

"İstanbul'un Fethi", 1947

"Attila'dan Atatürk'e", 1948

"Türkler, Dilleri ve Kaderleri", 1949

"Makaleler, Hatıralar", T.T.K. Yayını: Dizi-XVI. Sayı: 5

2) *Çevirileri* :

CANEA (Hannibal'in Romalılara karşı zaferi M.Ö. 216) - Alman Genel Kurmay Başkanlarından Generâl Schlieffen'in eseri

"Alman milletine hitabeler" - Fichte'den (Napoleon'un istibdadına kar-şı konuşmalar) 1927

"Haydutlar" Schiller'den

"Iphigenie Aulis'te" Goethe'den

"Zarathustra böyle konuştu", Nietzsche'den

"Dorian Gray'in portresi" Oscar Wilde'den

"Hikâyeler" Oscar Wilde'den

"Hikâyeler" Strindberg'ten

"Hikâyeler" Selma Lagerlöf'ten

"Napoleon" Gundolf'tan. "Şairler ve Kahramanlar" Gundolf'tan.

Alman filozofu Dilthey'in felsefe üzerine 3 üncü cildi.

"Türk Yurdu", Yeni Adam dergilerinde, Hakimiyeti Milliye (Ulus), Dün-ya ve Cumhuriyet gazetelerinde, edebiyat, felsefe ve tarih ile ilgili yazıları.

MEHMET ŞÜKRÜ (GÜLEZ)
(BOLU) (64)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Bolu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 452 oyla Bolu'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Tarım Komisyonunda çalıştı.

Maliye Bakanlığından Kızılay Pulları hakkında sözlü sorusu, Genel Kurulda 4 değişik konuda konuşması vardır.

MEHMET CEVAT ABBAS (GÜRER)
(BOLU) (60)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Bolu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 452 oyla Bolu'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Hariciye(Dışişleri) komisyonunda çalıştı.

EMİN CEMAL (SUDA)
(BOLU) (462)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Bolu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 452 oyla Bolu'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Aynı gün mazbatasını onaylandı.

Sağlık komisyonunda çalıştı.

BURDUR

SALİH VAHİT (EROĞLU)
(BURDUR) (671)

1882' (1298) de Bosna Aziziye Zir İlçesinde doğdu. Babası **Süleyman Efendi**, annesi **Hazika (Hüzeyfe) Hanım**'dır. 1902'de **Ali Rıza - Fehime** kızı **Kâmile Hanım**'la evlendi. **Aliye Aykut** ve **Nezihe**'nin Babasıdır.

Maliyecidir. Mart 1897'de Kula Ceza Harç Tahsildarlığı ile devlet hizmetine girdi. Ağustos 1899'da Akhisar Orman ve Madenler Aşar memurluğuna geçti. Ağustos 1906'da Karaağaç Malmüdürlüğü Şefliğine, temmuz 1907'de Nif (Kemalpaşa) Ziraat Bankası Kâtip Refikliğine, Mart 1910'da Limni Sancağı Ziraat Bankası Memurluğuna terfi etti. Eylül 1911'de Maliye Bakanlığı Merkez Kalemî Mümeyyizliğine, Ekim 1918'de Deniz Bakanlığı Muhasebe Müdür Muavinliğine, Ocak 1920'de Maliye Bakanlığı Tasfiye Hesapları Müdürlüğüne, aynı yılın Mayıs ayında Deniz Bakanlığı Muhasebe Müdür Yardımcılığına, Mart 1922'de davet üzerine Millî Savunma Bakanlığı Muhasebe Müdürlüğüne, Ağustos 1922'de Maliye Bakanlığı Genel Varidat ve Millî Emlak Genel Müdürlüğüne asaleten ve Genel Meclis Genel Müdürlüğüne vekâleten atandı.

Ekim 1927'de Maliye Bakanlığı Müsteşarlığına yükseldi. Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 178 oy alarak Burdur'dan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı. Bütçe ve Nafia (Bayındırlık) komisyonlarında çalıştı. Bütçe Komisyonu Başkanlığı ve Başkanvekilliğinde bulundu. Damga Kanununu görüşmek üzere kurulan Karma Komisyona üye seçildi.

Resmi dairelerde devlete ait idare ve şirketlerde bulundurulacak nakliye araçları hakkında kanun teklifi verdi. Genel Kurulda bir konuşması vardır. III. Dönem sonunda milletvekilliği sona erdi. 1 Temmuz 1930'da emekliye ayrıldı.

3 Ocak 1944'te öldü.

MUSTAFA ŞEREF (ÖZKAN)
(BURDUR) (469)

Özgeçmiş için bakınız :

II. Dönem Burdur Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 178 oyla Burdur'dan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret Komisyonu ve İktisat Komisyonu başkanlıklarına, Geçici Memur ve Harf Komisyonları üyeliğine seçildi. Edirne'nin kurtuluş bayramına Meclis adına katıldı.

27.9.1930'da İktisat Bakanlığına getirildi. Genel Kurulda, milletvekili olarak değişik 12 konuda, Bakan olarak 5 değişik konuda toplam 32 kez konuşması vardır.

BURSA

REFET (CANITEZ)
(BURSA) (472)

Özgeçmişı için bakınız :

II. Dönem Bursa Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 913 oyla Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Dönem süresince TBMM Başkanvekilliğine seçildi. Edirne'nin kurtuluşuna katılan heyete başkanlık yaptı. Genel Kurulda 3 konuda söz aldı.

SÜLEYMAN ASAF (DORAS)
(BURSA) (519)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Hakkâri Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 913 oyla Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Teşkilâtı Esasiye (Anayasa) ve Bütçe komisyonlarında çalıştı.

Yavuz Zırlıslı hakkında soruşturma yapan karma komisyona üye seçildi. Genel Kurulda 1 konuda 3 kez söz aldı.

AHMET MÜNİR (ERHAN)
(BURSA) (672)

1 Temmuz 1880' (1296) de Bursa'da doğdu. Babası İstinaf Mahkemesi Üyesi **Mustafa Vahyi Efendi**, annesi **Nebiye Hanım**'dır. **Ali Munis-Hafize** kızı **Hafize Ziyaver Hanım**'la evli; **Mustafa Semih**'in babasıdır.

Bursa Rüştîyesini Temmuz 1897'de, Merkez İdadisini (lise) Temmuz 1899'da bitirerek Mülkiye Okuluna girdi. Mülkiyenin yüksek bölümünden Haziran 1902'de pekiyi derecede diploma aldı. Fransızca ve Farsça bildiği sicilinde yazılıdır.

Ağustos 1902'de Bursa (Hüdavendigâr) İli Maiyet Memurluğu ile devlet hizmetine girdi. Temmuz 1904'te Vilayet Gazetesinde Musahhihlik, daha sonra yazarlık yaptı. Mart 1906'da yazarlığı bırakarak Bursa İli Mektupçu Yardımcılığına atandı ise de, işe başlamadan ataması Şehremaneti Mektupçu Yardımcılığına dönüştürüldü. Haziran 1909'da Bursa İli Bayındırlık Kâtipliğine atandı. Temmuz 1909'da Bursa İli Mektupçu Kalemî 1. Mümeyyizliğine, Kasım 1913'te Musul İli, Aralık 1914'te Bağdat Mektupçuluğuna atandı.

Sağlık nedeniyle Haziran 1915'te istifa edip görevden ayrıldı. Eylül 1915'te Erzurum Mektupçuluğuna verildi. Mayıs 1916'da üçüncü sınıf Mülkiye Müfettişliğine yükseldi. Nisan 1918'de Sadaret (Babıali) İstatistik Genel Müdür Yardımcılığına yükseldi. İstatistik Dairesinin Kaldırılması üzerine Ağustos 1919'da açıkta kaldı.

1 Ocak 1920'de Bursa'dan milletvekili (mebus) seçilerek 26 Ocak 1920'de Meclisi Mebusan'a katıldı. Meclisi Mebusan'ın 12 Nisan 1920'de feshi üzerine Anadolu'ya geçerek TBMM Hükümetince Mart 1921'de İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğüne atandı. Burada iki yıla yakın çalıştıktan sonra Hariciye mesleğine geçerek Haziran 1922'de Kâbil Sefareti Başkâtipliğine atandı. Burada izinle Afgan Hükümeti Şurayı Devlet (Danıştay) Başkan Yardımcısı olarak da hizmet verdi. Eylül 1926'da Adisababa Maslahatgüzarlığına gönderildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 913 oy alarak Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını alıp, 19 Aralık 1927'de Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasım 1927'de onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

Ekim 1931'de milletvekilliği sona erdi. Aralık 1932'de Ziraat ve Nisan 1934'te Merkez Bankası İdare Meclisi Üyeliğine getirildi.

25.1.1931'de emekliye ayrıldı.

VII. ve VIII. dönemlerde de Bursa'dan milletvekili seçilen **Ahmet Münir Erhan**, emekliliğini Ankara'da geçirmekte iken 31 Ekim 1958'de öldü. Cebeci Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

MUHLİS (ERKMEN)
(BURSA) (676)

1891' (1307) de Bursa'da doğdu. Aynı ilin Merkez İlçesinin 6. Dairesinde (6/3-220-49) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Reşat Efendi**, annesi **Le-man Hanım**'dır. 1926'da **İbrahim Hakkı-Refia** kızı **İffet Hanım**'la evlendi. **Dilek** ve **Reşat**'ın babasıdır.

1906'da Bursa İdadisinden, 1911'de İstanbul Halkalı Ziraat Yüksek Okulundan mezun oldu.

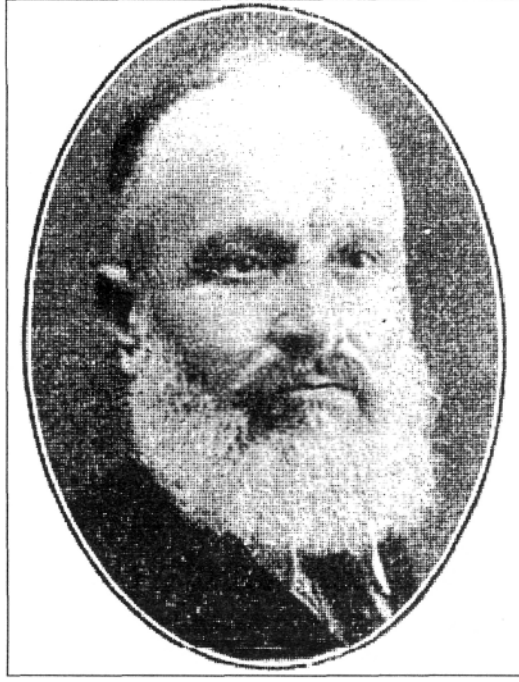
Ekim 1911'de Ankara Ziraat Okulu Öğretmenliğine atandı. Mart 1916'da bilgi ve görgüsünü tamamlamak üzere devlet hesabına Almanya'ya gönderildi. Orada üçbuçuk yıla yakın bir süre kalarak zooteknik ve sütçülük üzerinde ihtisas yaptı. Dönüşünde Kasım 1919'da Halkalı Yüksek Ziraat Okuluna öğretmen olarak atandı. Burada sütçülük ve konservecilik üzerinde dersler verdi. Ekim 1920'de İktisat Bakanlığı Zirai Genel Müdürlüğü Fen Müşavirliğine ve ek olarak Ziraat Genel Müdür Vekâletine getirildi. Aralık 1920'de Mevaşi (geviş getirenler) Tekniği Müderrisliği-

ne yükseltildi. Eylül 1923'te Rektörlüğe seçildi. Temmuz 1927'de İktisat Bakanlığı Müsteşarlığına atandı. Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 913 oyla Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gününü mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı. Hayvan Sağlığı Zabıtası Geçici Komisyon Üyeliğine seçildi. Bu dönemde Genel Kurulda 3 değişik konuda, 7 kez söz aldı.

Kütahya'dan IV, V, VI, VII ve Bursa'dan VIII. dönemlerde de milletvekilliğini sürdüren **Muhlis Erkmen**, Aralık 1931 - Haziran 1937 ve Ocak 1939 - Temmuz 1942 tarihlerinde **İnönü** ve **Refik Saydam** Kabinelerinde Tarım Bakanlığı yaptı. Nisan 1945'te emekliye ayrıldı. 1950'den sonra da siyasetten çekildi.

27 Haziran 1985'te öldü. Ankara Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verildi.

MUSTAFA FEHMİ (GERÇEKER)
(BURSA) (77)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Bursa Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 913 oyla Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

AHMET REFİK (GÜRAN)
Ord. Prof. Dr. Bakteriolog
(BURSA) (673)

Eylül 1873' (1289) te İstanbul Beşiktaş'ta doğdu. Beşiktaş Türkali Mahallesinde (019/27-58-2264) nüfusa kayıtlıdır. Babası ulemadan **Mehmet Rakım Efendi**, annesi **Şerife Hanım**'dır. **Galip-Melek** kızı **Saime Hanım**'la evli; **Galip, Ragıp, Sakıp, Saip, Talip** ve **Nevin**'in babasıdır.

Şenlikdede Mahalle Okulundan sonra 1885'te Beşiktaş Askerî Rüştîyesini bitirdi. Sınavla önce Mülkiyenin, sonra Askerî Tıbbiyyenin idadî bölümlerinde lise öğrenimini tamamlayarak, Askerî Tıbbiyyeye girdi. Eylül 1894'te Tbp. yüzbaşı olarak diploma aldı. Staj için önce Haydarpaşa Hastanesinde çalışmaya başladı. Kısa süre sonra İstanbul'da açılan Pastör Enstitüsünde (Bakteriyolojihane-i Osmani) **Prof. Dr. Maurice Nicolle**'nin derslerine devam ederken hocası tarafından yardımcılığa seçildi. Daha sonra baş yardımcılığına ve Enstitünün şefliğine yükseldi.

1897'de Yunan harbinin çıkması üzerine, Kırşehir Redif Alayı Tabibi olarak Alasonya'ya gönderildi. Bakteriyoloji eğitiminin kesintiye uğramaması için Şubat 1897'de geriye çağrılarak aslı görevine, stajına devam etti. Ekim 1898'de sınavla tıbbiyenin bakteriyoloji öğretmen yardımcılığına atandı ve bir süre sonra ikinci öğretmen unvanını aldı.

Aralık 1898'de sol kolağalığına yükseldi. Ülkemizde bakteriyoloji tekniğini yerleştiren Nicolle ile bakteriyolojihanede 7 yıl çalıştı. Ocak 1901'de binbaşılığa terfi etti.

Orman ve Madenler Bakanlığına bağlı olarak ve hayvan vebası serumu üretmek üzere kurulan "*Bakteriyolojihanei Baytarî*"nin ilk müdürü oldu.

Temmuz 1908'de yarbaylığa yükseldi. Aynı yılın Ocağında Askerî Tıbbiye Bakteriyoloji öğretmenliğine atandı. Eylül 1909'da Rütbe Tasfiye Komisyonunca rütbesi binbaşılığa düşürüldü.

Eylül 1909'da Yüksek Dişçilik ve Eczacılık okullarına bakteriyoloji ve hıfzısıhha öğretmenliğine atandı. Balkan Savaşına katılarak Çatalca Ordusu Sahra Sıhhiye Müfettişliği Hastanesi Başhekimliği ve Kolordu Bakteriyologluğu görevlerinde bulundu. Temmuz 1914'te Bakteriyolojihanei Osmanî Müdürlüğüne atandı.

Eylül 1914'te Tıp Fakültesi Bakteriyoloji Profesörlüğüne (Müderresliğine) seçildi. Bu iki görevi uzun yıllar başarı ile yürüttü. Büyük Savaş katıldı ve ordunun aşı ve serumunu sağlamak üzere bakteriyolojihanede yerinde kaldı ve ordunun ihtiyacını karşılayacak büyük etkinlik gösterdi. İstiklâl Savaşı boyunca işgal güçlerine karşı etkinliğini artırarak Kızılayın aracılığından yararlanıp Anadolu'ya hizmet verdi.

Mart 1922'de tabip yarbay olarak emekliye ayrıldı. Çatalca, Yozgat, Aydın, Alaşehir, Erzincan ve Sürmene yöre ve yaylalarına giderek hayvan vebası ve bunların serumu ile piroplazmos, şarbon ve diğer salgın hayvan hastalıkları üzerinde incelemede bulundu. Çekirgelerin yok edilmesi için kullanılan bakterileri tetkik etti. Fırsat düştükçe uluslararası toplantılara katılarak uzmanlık dalındaki gelişmeleri izledi. Sığır Vebası Hastalığı ve Serumı, Sarı Keçi Zatürriyesi (Nicolle ile birlikte), mandalarda büyük telefata neden olan şarbona karşı yeni bir aşı, tavuk kolerasına karşı aşı, şarbon aşısının yerli üretimi, kuru serum, Türk peptonu, Türk yoğurduna özel tat veren ve tıpta kullanılan değişik alet ve elementlerin ke-

şif ve icadı ve tıp bilimine yaptığı hizmetler ile uluslararası üne ve milli onura sahiptir.

Değişik zamanlarda İstanbul Belediye Meclisine (Cemiyeti Umumiyei Belediyeye) üye seçildi. İstanbul Halk Fırkası Müteşebbis Üyeleri arasında yer aldı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimlerde 913 oy alarak Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı ve 2 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

Sıhhiye (Sağlık) Komisyonunda çalıştı. Samsun-Amasya demiryolunun resmî açılışına Meclis adına katılan heyette yer aldı.

Aynı seçim bölgesi, Bursa'dan seçilip IV, V, VI ve VII. dönemlerde de yasama etkinliğini sürdüren **Ord. Prof. Dr. Bakteriolog Ahmet Refik Güran**, İstanbul'da 20 Şubat 1963'te öldü. Beşiktaş Yahya Efendi Dergâhındaki aile kabristanında toprağa verildi.

Başlıca Yapıtları :

Bakteriyoloji Dersleri 1919

Yoğurt Âmilleri Hakkında Bakterioloji Tetkikatı ve Türk Basılı, 1924

İstanbul'da İlk Bakteriolojihane Tarihi Hakkında, 1947

SENİH HIZIROĞLU
(BURSA) (677)

1887' (1303) de Adapazarı'nda doğdu. Babası **Mehmet Ali Efendi**, annesi **Şadiye Hanım**'dır. Evli iki çocuk babasıdır.

1910'da Hukuk Mektebinden diploma aldı. Bir yıl vekâleten çalıştıktan sonra Milas C. Savcılığına atandı. Bu görevde Balkan Savaşına kadar çalıştı. 1913'te dört ay süreyle İstanbul Beyoğlu Merkez Başkomi-serliğinde bulundu. Ağustos 1913'te bu görevden ayrılarak Van İli Hukuk Müşavirliğine atandı. 1915'te İspir Kaymakamlığı Vekâletinde, ayrıca Hınıs ve Yusufeli kaymakamlıkları vekâletinde bulundu. Erzurum Tasfiye Komisyonu Maliye Üyeliğine, Erzurum'un işgali üzerine de Suriye İli Hukuk Müşavirliğine atandı. Vadiülacem ve Maan kaymakamlıkları vekâletinde bulundu. Suriye'nin işgaline kadar buradaki görevi sürdürdü. 1918'de İçişleri Bakanlığı Vilayet Müstahlasa Bölge Genel Müfettişliği Hukuk Müşavirliğine atandı. Bu görevi mütarekeye kadar sürdürdü. Mütareke sonrası Bursa'ya gitti ve Bursa Barosunda avukatlığa başladı. Avukatlığı sürdürdüğü sırada III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 913 oyla Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı, mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

Adliye ve Sağlık komisyonlarında çalıştı. Yavuz hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi.

ŞEFİK LÜTFİ KAVANOZOĞLU
(BURSA) (674)

1886' (1302) da Bursa'da doğdu. Babası **Lütfi Bey**, annesi **Ayşe Hanım**'dır. Evli, 4 çocuk babasıdır.

30 Nisan 1911' (1327) de İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinden diploma aldı. Mezun olduktan sonra Bursa Kolera Doktorluğunda göreve başladı. 3 ay sonra Bursa Belediye Doktorluğuna geçti. Bu görevde iken İtalyan Savaşı başladı. Bu savaşta Bursa Redif Taburu doktoru olarak Çanakkale'ye gitti. Terhisinden sonra eski görevine döndü. Belediye Doktorluğunda üç yıl çalıştıktan sonra Bursa Gureba Hastanesi Bakteriolog Yardımcılığına verildi.

Cihan Savaşında 7. Seyyar Hastanesine atanarak Tekirdağ'a gönderildi. 3 ay sonra terhis edilerek eski memuriyetine döndü. Daha sonra 6 ay süre ile İstanbul Bakteriyojihanesinde uzmanlık çalışması yaptı. 1916'da Bursa Gureba Hastanesi Bakteriologluğuna atandı. 1920'de aynı hastanenin Baştabipliğine yükseldi. Yunan işgalinde görevden isti-

fa edip ayrılarak serbest tabip olarak çalışmaya başladı. İşgalin sona ermesinden sonra Bursa Belediye Baştabipliğine atandı. Daha sonra Gureba Hastanesine geçerek Belediye Doktorluğundan istifaen ayrıldı.

Bir yıl sonra resmi görevinden istifa ederek mesleğinde serbest olarak çalışmaya ve tarımla uğraşmaya başladı. 1927 yılında Bursa Belediye Meclisi Üyeliğine ve Belediye Başkanlığına seçildi. Bu görevde 3 ay çalıştıktan sonra Nisan 1927'de Belediye Başkanlığından istifa ederek yeniden serbest çalışmaya başladı.

Kısa bir süre sonra TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 913 oyla Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekimde mazbatasını aldı, 1 Kasımda Meclise katıldı, mazbatasını 2 Kasımda onaylandı.

Sağlık, Seçim Mazbatalarını İnceleme ve Bütçe komisyonlarında çalıştı.

MEHMET ESAD (SAGAY)
(BURSA) (675)

Bursa 1874' (1290) te Karaferye'de doğdu. Babası Avcıoğullarından Manastır Âşar Nazırı **Yusuf Bey**, annesi **Naim Hanım**'dır. 1908'de **Fatma Meliha Hanım**'la evlendi; **Süleyman Reşat** ve **Mehmet Orhan Kadri**'nin babasıdır.

Mart 1894'te Harp Okulundan piyade teğmen (mülazım-ı sani) rütbesiyle mezun oldu. Suriye'de 5. Ordu 36. Nizamiye Alayı, 2. Tabur, 4. Bölüğe atandı. Ocak 1894'te Redif 33. Şam Livası Kurmay Mülhakatına geçti. Mayıs 1896'da üsteğmenliğe (mülazımı evvel) terfi etti ve 62. Alayın, 2. Bölüğüne, Mayıs 1898'de 17. Şam Tümeni Kurmay Mülhakatına verildi. Cebel-i Dürûz muharebelerine katıldı ve nüfus değişiminde etkinlikler gösterdi. Ekim 1898'de rütbesiyle Tıbbiye İdadisi Dil Öğretmenliği Yardımcılığına ve aynı yılın Şubatında Harp Okulu Alman Dili Öğretmen Yardımcılığına atandı. Harp Okulunda öğretmen bulunduğu sırada Temmuz 1901'de yüzbaşılığa terfi etti. Haziran 1903'te Harp Okulu Almanca Öğretmenliğine yükseldi.

Ocak 1905'te kıdemli yüzbaşı (kolağası) rütbesine terfi etti. Mayıs 1907'de Beyrut Askerî Rüştıyesi Müdürlüğü verildi. Aynı yılın Şubatında Askerî Okullar Müfettişliği Maiyetine getirildi. Temmuz 1909'da sınav kazanarak eğitimini tamamlamak üzere Almanya'ya gitti.

Eylül 1911'de Harp Okulu Tabur Komutanlığına getirildi. Kasım 1911'de binbaşılığa terfi etti. Ocak 1912'de 31. Tümen, 91. Alay Komutanı olarak Balkan Savaşına katıldı. 15-18 Mart 1913'te Büyükçekmece Üçtepelere çarpışmasına katıldı. Burada sağ gözünün altından yara aldı ve buradaki hizmetinden ötürü iki yıl kıdem verildi. Kasım 1913'te Harp Okulu Tabur Komutanlığına döndü. Aralık 1913'te Harbiye Dairesi Piyade Müdürlüğüne atandı.

Şubat 1914'te 6. Kolordu, 26. Alay Nizamiye Komutanlığına geçirildi. Kasım 1914'te yarbaylığa (kaymakamlığa) yükseldi. Nisan 1916'da Harbiye Dairesi Başkanlığı Vekâletine atandı. Mart 1917'de albaylığa terfi etti.

Şubat 1919'da askerî teşrifata (protokole) atandı. Şubat 1919'da İstanbul Konaklar Genel Müfettişliğine getirildi. Nisan 1919'da Kıtaatı Fenniye (teknik kıtalar) Kuvva-i Havaiye (Hava Kuvvetleri) Müfettişliğine geçti. Çeşitli zamanlarda değişik hizmetleri dolayısıyla pek çok nişan ve madalya kazandı. Bunların başlıcaları :

- a) 1907'de Dördüncü Osmanî Nişanı ve Yunan Muharebe Madalyası,
- b) Mayıs 1907'de Gümüş İmtiyaz Madalyası,
- c) Şubat 1914'te Harp Madalyası,
- d) Haziran 1916'da Kırmızı Şeritli Muharebe Gümüş İmtiyaz Madalyası,
- e) Ekim 1916'da Avusturya-Macaristan Devleti tarafından 3. Sınıf Askerî Liyakat Madalyası
- f) Kasım 1916'da 3. Rütbeden Mecidi Nişanı,
- g) Nisan 1917'de Bayvera Hükümeti tarafından Taçlı ve Kılıçlı 3. Rütbeden Meziyeti Askeriye Nişanı,
- h) Eylül 1917'de yeniden Kılıçlı 3. Osmanî Nişanı,
- i) Alman İmparatoru'nun İstanbul'u ziyaretleri nedeniyle Ekim 1917'de 2. Sınıf Kılıçlı Kırmızı Kartal Nişanı,
- j) Ocak 1918'de Avusturya-Macaristan İmparatoru tarafından 3. sınıf Demir Taç Nişanıdır.

Sicilinde Fransızca ve Almanca bildiği yazılıdır.

23 Aralık 1919'da rahatsızlığı nedeniyle ve isteği ile emekliye ayrıldı.

Şark Eşya Pazarı Türk Anonim Ticaret Şirketi Müdürlüğünde, daha sonra Telefon Şirketi İdari Müşavirliğinde bulundu. 1925-1926 yıllarında İstanbul Belediye Meclisinde Üyelik yaptı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 913 oy alarak Bursa'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi günü mazbatasını onaylandı. Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

27 Eylül 1930'da Genel Kurulca Millî Eğitim Bakanlığına seçimi kabul edildi. Bakan olarak, bu dönemde Genel Kurulda 1 kez söz aldı.

IV. ve V. dönemlerde de Bursa'dan milletvekili seçilen **Mehmet Esad Sagay**, Meclis Başkanvekilliğinde bulundu ve 24 Mayıs 1938'de öldü.

Almanca Usulü Mükâleme, Piyade Keşif Kolları, Acemi Efradın Talim ve Terbiyesi, Küçük Zabitanın Talim ve Terbiyesi ve Küçük Zabıt Meselesi adlı yapıt ve incelemeleri vardır.

CEBELİBEREKET

ALİ RIZA BEY (BEBE)
(CEBELİBEREKET) (216)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 239 oyla Cebelibereket'ten milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna ve Yasama Dokunulmazlığının Kaldırılması Heyetine seçildi. Genel Kurulda 2 konuda söz aldı.

ABDULLATÎF NACÎ (ELDENİZ) (GENERAL, PAŞA)
(CEBELİBEREKET) (678)

1875' (1291) te Manastır'da doğdu. Beyoğlu Şişli Meşrutiyet Mahallesinde (8,14/102) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Halil Paşa**, annesi **Canan Hanım**'dır. Sadrazam **Kâmil Paşa**'nın kızı **Makbule Hanım**'la evli; **Nimet Perihan**'ın (1) babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Manastır'da tamamlayarak 1890'da Harp Okuluna girdi ve 1893'te teğmen olarak mezun oldu. Mart 1893'te 3. Ordu Açığına İşkodra'daki Alaya atandı. Aynı yılın Eylülünde Almanya'ya gönderilerek 1895'e kadar Almanya'da kurmay öğrenimi gördü. Sicilinde Almanca ve Fransızca'yı iyi bildiği yazılıdır. Almanya dönüşünde 1895'te üsteğmenliğe terfi ederek Teselya Savaşına katıldı ve Kabatepe'de bulundu. 1897'de yüzbaşı oldu ve Harp Okulu Ders Nazırı Yardımcılığına atandı. Daha sonra Harp Okulu öğretmenliğine yükseldi. Bu sırada Atatürk'ün ve İnönü'nün öğretmenliğinde bulundu. 1902'de binbaşı rütbesine yükseldi. 1907'de yarbay, 1908'de albay oldu. Ancak 1909'da Rütbeleri Tasfiye Kanununa göre rütbesi binbaşılığa düşürüldü.

(1) Nimet Perihan Arıburun - İstanbul Senatörü ve Cumhuriyet Senatosu Başkanı Emekli Orgeneral M. Tekin Arıburun ile evli ve XI. Dönem İzmir Milletvekilidir.

1908'de Tecrübe ve Muayene Dairesinde 6. Alay Komutanlığına verildi.

1909-1910'da sırasıyla 1. Ordu açığına, Genelkurmay 2. Şubede, Piyade Danışma Komisyonunda görev alarak İstanbul Jandarma Okulu Müdürlüğüne atandı. 1910-1912'de önce Genelkurmay Dairesine, Beylerbeyinde ilk kurulan Yedek Subay Okulu Komutanlığına, 1912-1915 arasında Piyade Atış Okulu Komutanlığı, Kanunlar ve Tüzükler Komisyonu Üyeliği ve Harp Okulu Alay Komutanlığına getirildi.

1914'te yarbaylığa, 1917'de albaylığa yükseldi.

1915-1917'de tümen komutanı yetkisine sahip olarak 3. Ordu Öğretim Kurulu Başkanlığını yaptı. 1917-1918 yıllarında 3. Ordu Depo Kıtaları Müfettişi olarak görev yaptı. İnceleme için Tirol Cephesinde ve Almanya'da bulundu. 1918-1920'de Şehzadeler Askerlik Öğretmenliğine verilerek Padişahın Yaverliğine kabul edildi. 1920-1921'de Konaklar Genel Müfettişliği görevi verildi. Aralık 1921'de İstanbul Askerî Okullar Müfettişliğine geçti. 25 Ağustos 1921'de Anadolu'ya geçip Kurtuluş Savaşı'na katıldı. Askerî Okullar Müfettişliğine Anadolu'da devam etti. Mayıs 1922'de tümgeneral (mirliva) rütbesine yükselerek 7. Tümen Komutanlığına getirildi. Aralık 1922'de yeniden Askerî Okullar Müfettişliği görevine döndü. Nisan 1924'te Piyade Makinalı Tüfek Müfettişi, Ekim 1924'te 5. Kolordu Komutanı oldu. Şeyh Said İsyanında yararlı etkinlikler gösterdi.

Aralık 1927'de korgeneralliğe (ferik) terfi ederek Generaller Askeri Mahkemesi Üyeliğine getirildi.

İkinci Rütbeden Mecidi Nişanı, Gümüş İmtiyaz Madalyası, Avusturya-Macaristan Liyakat, Alman İkinci Rütbeden Kartal ve İkinci Rütbeden Prusya Tacı Nişanları ile İstiklâl Madalyası ve Takdirnamesi sahibidir.

24 Eylül 1928'de isteği ile emekliye ayrıldı. TBMM III. Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 230 oyla Cebelibereket'ten milletvekili oldu. 18 Ekim 1928'de mazbatasını alarak 1 Kasım 1928'de Meclise katıldı. Mazbatası 5 Kasım 1928'de onaylandı.

Milli Savunma Komisyonunda çalıştı. Harf Geçici Komisyonuna Üye seçildi. Genel Kurulda 6 değişik konuda 10 kez söz aldı. IV. Dönem Cebelibereket ve V, VI ve VII. dönemlerde de Seyhan'dan milletvekili seçilen **Abdüllatif Naci Paşa (Eldeniz)**, 20 Mart 1948'de öldü. Ankara'da Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

Başlıca Yapıtları :

"Tapsıra", "Transval", "Rus-Japon Harbi" adlı eserleriyle, "Mukden Muharebesi", "Sevk ve Muharebe Talimnamesi" adlı çevirileri; ayrıca şiirleri vardır. Şiirlerinden "Rumeli Mersiyesi" meşhurdur.

İHSAN (ERYAVUZ)
(CEBELİBEREKET) (88)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Cebelibereket Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 240 oyla Cebelibereket'ten milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 2 konuda söz aldı.

Yavuz konusundaki soruşturma 24 Aralık 1927'de Anayasa ve Adalet komisyonlarından oluşan karma komisyona havale olundu.

Yasama dokunulmazlığının kaldırılıp Yüce Divana gönderilmesi Genel Kurulca 26 Ocak 1928'de kabul edildi. Yüce Divanca 16 Nisan 1928'de iki yıl ağır hapis ve aynı süre ile memuriyetten mahrumiyet cezası verildi.

MEHMET SABRİ TOPRAK
(CEBELİBEREKET) (610)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

7 Ekim 1927'de Manisa'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Bükreş Büyükelçiliğine atandığından 23 Mart 1929'da istifa etti. Aynı dönemde ikinci kez seçimlere katıldı. Yapılan seçimde 224 oyla Cebelibereket'ten milletvekili seçildi. 12 Nisan 1930'da mazbatasını aldı. 24 Nisan'da mazbatasını onaylandı.

Hariciye Komisyonunda çalıştı. Orman Kanunu Layihasının ortak bir komisyonda görüşülmesine dair 1 öneri verdi, Genel Kurulda 8 konuda söz aldı.

HÜSEYİN AVNİ BEY (ZAIMLER)
(CEBELİBEREKET) (366)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 240 oyla Cebelibereket'ten milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

10 Mart 1930 tarihinde öldüğü, 13.3.1930'da Genel Kurulun bilgisi-ne sunuldu.

ÇANAKKALE

MEHMET DİNÇ
(ÇANAKKALE) (51)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Biga Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 398 oyla Çanakkale'den milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sayıştay (Divanı Muhasebat) Komisyonunda çalıştı.

1710 numaralı Kanunun süresinin uzatılmasına dair bir kanun teklifi verdi.

(YUSUF) ZİYA GEVHER (ETİLİ)
(ÇANAKKALE) (679)

1892' (1308) de İstanbul'da doğdu. Beyoğlu Cihangir, Sıraselviler Sokakta (97-7/3-69) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Osman Efendi**, annesi **Gevher Hanım**'dır. **Mehmet Muhlis-Fatma Naşide** kızı **Emine Nevzat Hanım**'la evli; **Mehmet Alper**, **Ayşe Lâle** ve **Ali**'nin babasıdır.

Hukuk öğrenimi yaptı. İstanbul'da değişik gazetelerde çalıştı. Birinci Cihan Savaşında silah altına alındı. 27 Mayıs 1914 - 10 Mayıs 1915 tarihleri arasında talimgâhta, daha sonra 4 üncü orduda Suriye Cephesinde hizmet verdi. Mayıs 1915'te asteğmen, Eylül 1915'te teğmen rütbesine yükseldi. Kasım 1921'de kısa bir süre Ankara Sultanisi Fransızca öğretmenliği yaptı.

1921 yılı başında Ankara'ya geldi. Hakimiyeti Milliye Gazetesinde görev aldı ve 1926'ya kadar gazetede çalıştı. Mart 1925 - Ağustos 1927 tarihleri arasında Otobüs Şirketi Müdürlüğünde bulundu.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 398 oyla Çanakkale'den milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını alıp

1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı. Nafia (Bayındırlık) Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 15 değişik konuda konuşması vardır.

Çanakkale'den IV, V ve VI. dönemlerde de milletvekili seçilen **Yusuf Ziya Gevher Etili**, ticaretle ve gazetecilikle meşgul oldu.

13 Ağustos 1946'da Anadolu Ajansı İstanbul Bölge Müdürlüğüne yazar olarak atandı. Daha sonra Ajansın İstanbul Müdürlüğüne, 17 Mayıs 1948'de genel müdürlüğüne getirildi. Bu görevde 15 Ocak 1951'e kadar çalıştıktan sonra emekliye ayrıldı.

Aralık 1951 - Nisan 1958 yıllarında Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi Yönetim Kurulu Üyeliğinde bulundu.

16 Ekim 1968'de öldü. İstanbul'da Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

"Medeniyeti Kadimenin Zevali" adlı basılı bir yapıtı vardır.

SAMİH RİFAT
(ÇANAKKALE) (459)

Özgeçmişi için bakınız :

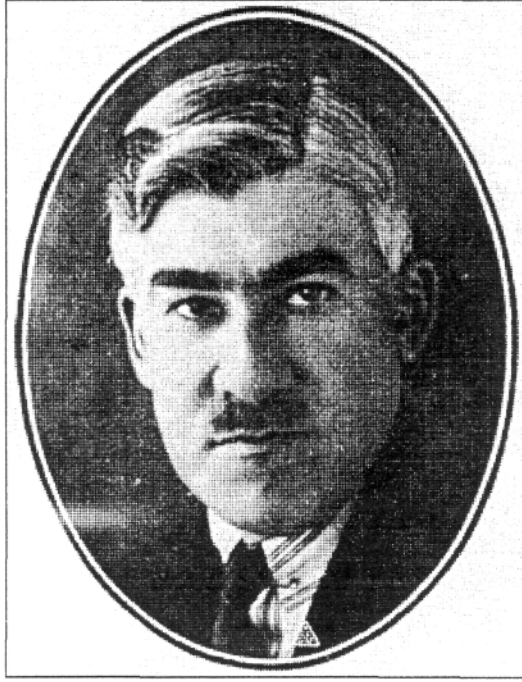
II. Dönem Biga Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 398 oyla Çanakkale'den milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Milli Eğitim ve Kütüphane komisyonlarında çalıştı.

MEHMET ŞÜKRÜ YAŞIN
(ÇANAKKALE) (460)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Biga Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 398 oyla Çanakkale'den milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Dönem süresince İdare Amirliğine seçildi. Samsun-Amasya demiryolunun resmi açılışına ve Milletlerarası Parlamentolar Ticaret Konferansı-na katılan heyetlere seçildi. Genel Kurulda 8 konuda söz aldı.

ÇANKIRI

YUSUF ZİYA İSFENDİYAROĞLU
(ÇANKIRI) (97)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Kângırı Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 330 oyla Çankırı'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

AHMET TALÂT ONAY
(ÇANKIRI) (478)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Çankırı Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 330 oyla Çankırı'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Eğitim Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda bir konuda söz aldı.

MUSTAFA ABDÜLHALİK RENDA
(ÇANKIRI) (476)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Çankırı Milletvekilleri.

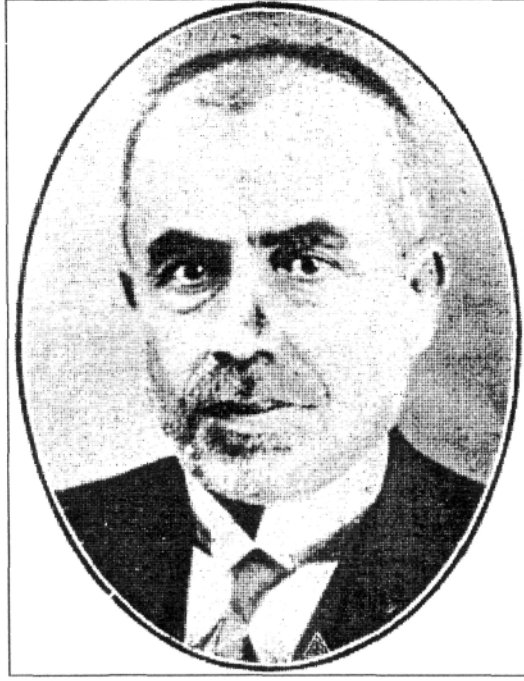
III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 330 oyla Çankırı'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı.

2 Kasım 1927'de Millî Savunma Bakanlığına ve Bahriye Bakanlığı Vekâletine getirildi.

Genel Kurulda milletvekili olarak 2, Maliye Bakanı olarak 7 ve Millî Savunma Bakanı olarak 11, toplam 20 değişik konuda 30 kez söz aldı.

MEHMET RİFAT ÜNÜR
(ÇANKIRI) (477)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Çankırı Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 330 oyla Çankırı'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe, Sayıştay (Divanı Muhasebat) komisyonlarında çalıştı.

ÇORUM

İSMAİL KEMAL ALPSAR
(ÇORUM) (480)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Çorum Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 487 oyla Çorum'dan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İşleri Komisyonunda çalıştı. Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna seçildi. Genel Kurulda değişik 4 konuda söz aldı.

MUSTAFA (ELVAN) CANTEKİN Dr.
(ÇORUM) (292)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Kozan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 487 oyla Çorum'dan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı.

Sağlık ve sosyal yardım vergisi konması hakkında kanun teklifi vardır.

MEHMET MÜNİR ÇAĞIL
(ÇORUM) (481)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Çorum Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 487 oyla Çorum'dan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adliye Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi. Bir önerisi vardır.

ABDULLAH İSMET EKER
(ÇORUM) (103)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Çorum Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 487 oyla Çorum'dan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa Komisyonunda çalıştı.

1 Kasım 1927'de TBMM Başkanvekilliğine seçildi. Samsun-Amasya demiryolunun resmî açılışına katılan heyetin başkanlığını yaptı. Genel Kurulda 22 değişik konuda 39 kez söz aldı.

AHMET ZİYA HATİPOĞLU
(ÇORUM) (482)

Özgeçmişî için bakınız :

II. Dönem Çorum Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 487 oyla Çorum'dan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bayındırlık ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

DENİZLİ

YUSUF BAŞKAYA
(DENİZLİ) (110)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Denizli Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 535 oyla Denizli'den milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Tarım ve Sayıştay komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulda 4 değişik konuda 7 konuşması vardır.

MAZHAR MÜFÎT KANSU
(DENİZLİ) (194)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Hakkâri Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 535 oyla Denizli'den milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı. Bir önerisi, Genel Kurulda 42 değişik konuda 94 konuşması vardır.

MEHMET NECİB ALİ KÜÇÜKA (KÜÇÜKZADE)
(DENİZLİ) (487)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Denizli Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 535 oyla Denizli'den milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Kütüphane Komisyonunda çalıştı.

1 Kasım 1927 ve 1.11.1928 tarihlerinde TBMM Başkanlık Divanı Kâtipliğine, 25.4.1929 ve 1.11.1930 tarihlerinde İdare Amirliğine seçildi. Vatanî Hizmet tertibinden maaş tahsisine dair 2 kanun teklifi, Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

HAYDAR RÜŞTÜ ÖKTEM
(DENİZLİ) (486)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Denizli Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 535 oyla Denizli'den milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi. Genel Kurulun 25.4.1929 tarihli birleşiminde TBMM Başkanlık Divanı Kâtipliğine seçildi. Unkapanı Köprüsüne (**Gazi Mustafa Kemal**) Köprüsü adının verilmesine dair önerisi, Genel Kurulda bir konuda konuşması vardır.

MUSTAFA KÂZİM SAMANLI
(DENİZLİ) (485)

Özgeçmişi için bakınız :

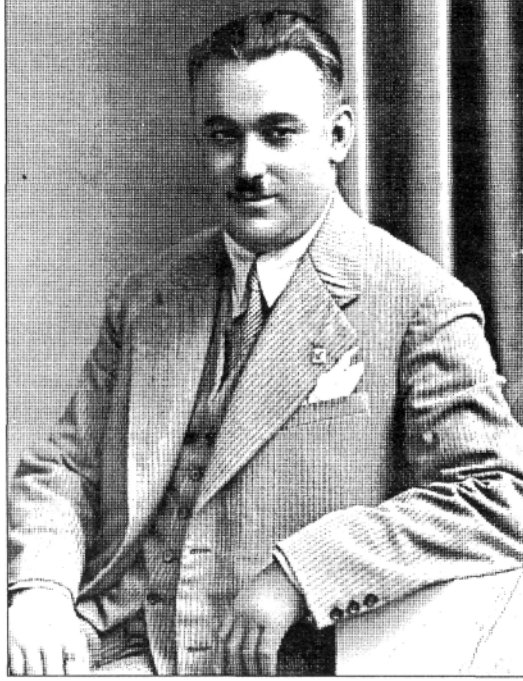
II. Dönem Denizli Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 535 oyla Denizli'den milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bahriye ve Sağlık komisyonlarında çalıştı. Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna üye seçildi.

EMİN ASLAN (TOKAT)
(DENİZLİ) (680)

1893' (1309) te Denizli'de doğdu. Denizli, Sarayköy İlçesi Bâlâ Mahal-lesinde (002/12-74-782) nüfusa kayıtlıdır. Babası Sarayköy Ziraat Meclisi İdare Üyesi **Emin Efendi**, annesi **Emine Hanım**'dır. **Derviş-Fadime** kızı **Mebrure Hanım**'la evli; **Yurdanur**, **Gülsevil** ve **Doğanay**'ın babasıdır.

Fransa'da Montpollier (Mon Pelye) Yüksek Ziraat Okulundan mezun oldu. Bağcılık uzmanıdır.

Ağustos 1914'te yedek subay olarak silah altına alındı. Eylül 1916'da Ziraat Bakanlığı emrine verilerek Sarayköy Çekirge Mücadelesi Zabiti (subay) olarak görev yaptı. Temmuz 1917'de Denizli Çekirge Mücadele Müdürlüğüne verildi. 1919'da Sarayköy'de teşkil edilen silahlı Milli Heyet ve Müdafaai Hukuk Başkanlığının emrinde çalıştı. Nazilli Cephesinin kuruluşuna Sarayköy Delegatesi olarak katıldı. Yunan zulmünü Bâbüâli ve İstanbul'daki yabancı devletler elçilikleri nezdinde protesto etmek üzere kurulan heyette yer aldı. Ocak 1921'de Denizli İdadî Müdürlüğüne atan-

dı. Eylül 1925'te Denizli Sultanisi öğretmenliğine, Ekim 1925'te İzmir Ziraat Okulu öğretmenliğine ve Nisan 1926'da da Denizli Amerikan Asma Fidanlığı Memurluğuna atandı. İzmir İktisat Kongresine Sarayköy Çiftçi Delegesi olarak katıldı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. yapılan seçimde 535 oy alarak Denizli'den milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Ziraat ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

IV., V., VI. ve VII. dönemlerde de Denizli'den milletvekili seçilen **Emin Aslan Tokat**, 1 Eylül 1946'da emekliye ayrıldı ve 28 Haziran 1960'ta öldü. Sarayköy Mezarlığında toprağa verildi.

“Sarayköy Hatıralarım” adlı basılı yapıtı vardır.

DİYARBEKİR

ZEKÂÎ APAYDIN
(DİYARBEKİR) (7)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Adana Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 343 oyla Diyarbekir'den milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

Bayındırlık Bakanlığı, Genel Kurulun 27.9.1930 tarihli birleşiminde onaylandı.

Genel Kurulda 1 konuşması vardır.

RÜŞTÜ (BEKİT)
(DİYARBEKİR) (684)

1882' (1298)de Köstence'de doğdu. Fatih Şehremini Hocaüveyz Mahallesinde (12,17,32) nüfusa kayıtlıdır. Babası Saraç Mehmetağaoğullarından **Ömer Efendi**, annesi **Esma Hanım**'dır. 1885'te ailesi İstanbul'a geçerek Fatih ilçesi Hocaüveyz Mahallesi Çeşnigir Sokağına yerleşti. **Sait-Esma** kızı **Tevhide Hanım**'la evlidir.

İlk okuldan sonra 5 yıl süre ile özel cami derslerine devam etti. 1911'de Evkaf İhtisas Okulunu bitirdi.

Şubat 1899'da Evkaf Nezareti Masarifat Kitabeti (Vakıflar Bakanlığı Giderler Kâtipliği) ile devlet hizmetine girdi. Tüm hizmeti Vakıflar Genel Müdürlüğünde geçti.

Eylül 1909'da Muhasebe Kâtipliğine, Mart 1911'de Bütçe Kalemine, Ağustos 1918'de Mebanii Hayriye Kalemi Mümeyyizliğine, Mart 1923'te Vakıflar Bakanlığı Saymanlık Mümeyyizliğine ve aynı yılın Mayıs'ında Muhasebe Müdür Yardımcılığına, Mayıs 1925'te Genel Müdür Yardımcılığına atandı. Ekim 1926'da Vakıflar Genel Müdürü oldu. Bu görevde Mart 1928'e kadar çalıştı.

Asli görevler yanında ek görevler de verildi. 1917'de Ayvalık'ta Vakıflara ait zeytinyağı fabrikasını yönetti. 1918'de Balıkesir yöresindeki zeytinlikler ve fabrikaların hesaplarını çıkarma görevi verildi. Başarılı çalışmaları değişik zamanlarda ikramiye ve takdirname ile ödüllendirildi.

Genel Müdür olduğu sırada TBMM III. Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 324 oyla Diyarbakır'dan milletvekili seçildi. 19 Şubat 1928'de mazbatasını alıp 12 Mart 1928'de Meclise katıldı. Mazbatasını 10 Mart 1928'de onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda iki konuda söz aldı.

Mayıs 1928'de emekliye ayrıldı. Dönem sonunda 29 Haziran 1931'de yeniden Vakıflar Genel Müdürlüğüne atandı. Bu görevi şubat 1935 tarihine kadar sürdü.

IV., V., VI. ve VII. dönemlerde de Diyarbakır milletvekili olarak yasa- ma görevine devam eden **Rüştü Bekit**, 4 Haziran 1955'te öldü.

İSHAK REFET (İŞITMAN)
(DİYARBEKİR) (681)

1891' (1307) de Gaziantep'te doğdu. Gaziantep Kozanlı Mahallesiinde (Cilt : 20, Hane : 3) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mehmet Efendi**, annesi **Fatma Hanım**'dır. **İsmail Hasip-Ayişe** kızı **Şerife Rahşan Hanım**'la evli; **Ali Tan**, **Fatma Doler** ve **Ayşin Köksal**'ın babasıdır.

Temmuz 1906'da Gaziantep Rüştîyesinden mezun oldu. Ayıntab Amerikan Kolejinde bir yıl süre ile eğitime devam etti. Daha sonra İstanbul Darülfünun Hukuk Şubesine (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi) girerek 1913'te diploma aldı.

Mart 1914'te Gaziantep Ticaret Lisesi Türkçe ve Edebiyat Öğretmenliğine atandı.

Haziran 1914'te yedek subay olarak silah altına alındı. Ekim 1914'te izin alarak eski görevine devam etti. Ekim 1918 tarihinde terhis edilene kadar aralıklarla öğretmenlik görevini sürdürdü.

Bağımsızlık savaşı boyunca kahramanca hizmetler verdi. Gönüllü müfrezeler kurarak Keles, Bozdağ ve Salihli cephelerinde Nisan 1920'ye

kadar süre muharebelere katıldı. Salihli Merkez Komutanlığının kurulmasını sağladı. Cephe Divanı Harp Üyeliğinde bulundu. Mayıs 1920'de Müdafaayı Hukuk Cemiyetince kurulacak basımevi ve gazetesini üstlendi. Ancak gelişen olaylar bu kuruluşa fırsat vermedi. Ekim 1920'de Maraş Maarif Müdürlüğüne yükseldi. Kasım 1923'te Giresun, Haziran 1923'te Gaziantep, Mayıs 1924'te Sivas Maarif Müdürlüklerine getirildi. Ekim 1924'te Millî Eğitim Bakanlığı Genel Müfettişliğine ve Ağustos 1926'da Ankara Maarif Eminliğine (Millî Eğitim Müdürlüğü) yükseldi.

Gece dersleri açarak eğitimde verdiği üstün hizmetlerden ötürü Kasım 1922'de takdirname, millî mücadelede ateş hattında gösterdiği fedakârlıklara karşılık TBMM tarafından Ağustos 1926'da Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası, Temmuz 1924'te Öğretmen Okullarına verdiği hizmet karşılığı takdirname ve Maarif Eminliği sırasında görevindeki başarısı nedeniyle para ödülü kazandı.

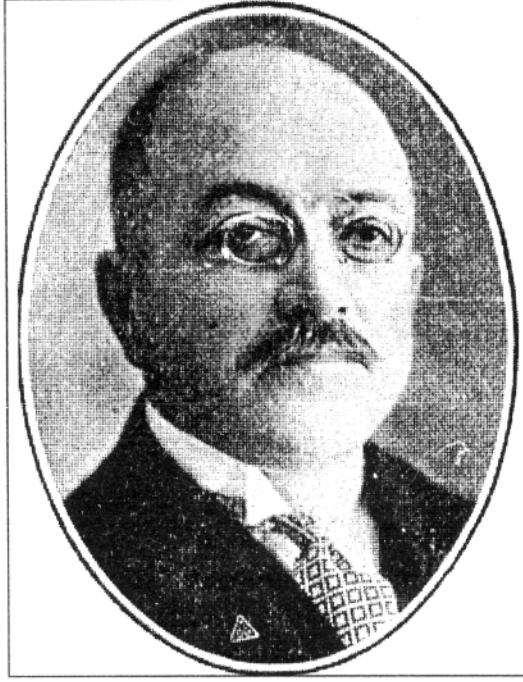
Ankara Bölgesi Maarif Emni bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 344 oyla Diyarbakır'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Mazbatas 2 Kasımda onaylandı.

Başkanlık Divanı Kâtipliğine seçildi.

Milletvekilliği Mayıs 1931'de sona erdikten sonra Ankara **Atatürk** Lisesi Türkçe ve Edebiyat Öğretmenliğine atandı. Türk Dil Kurumu Kurucu Üyesi olup, ölümüne kadar aktif çalışmasını sürdürdü.

17.10.1946'da öldü. Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verildi.

Cumhuriyet Destanı I ve II, **Atatürk** şiir kitabı, **Karacaoğlan** ve Ana Dilden Derlemeler adlı basılı yapıtları vardır.

İBRAHİM TALİ ÖNGÖREN
(DİYARBEKİR) (489)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Diyarbekir Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 344 oyla Diyarbekir'den milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

Milletvekilliğinden istifası 28 Aralık 1927'de Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

KÂZIM PAŞA (SEVÜKTEKİN)
(DİYARBEKİR) (682)

1877' (1293) de İstanbul'da doğdu. Ankara, Çankaya, Cumhuriyet Mahallesinde (018.02-84-389) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mehmet Şevki Bey**, annesi **Şayeste Hanım**'dır. **Danyal Sakip Paşa - Saliha Ferzane**'nin kızı **Fatma Növber Hanım**'la evli; **Mehmet Muzaffer, Emine Vedîa** ve **Fatma Feriha**'nın babasıdır.

1892'de Harp Okuluna girerek 1895'te teğmen rütbesiyle diploma aldı. İkinci Ordu açığına atandı. Daha sonra 10. ve 12. Piyade Alayında takım komutanı oldu. 1896'da üsteğmenliğe, 1898'de yüzbaşı rütbesine yükselerek 11. Alay, 6. Bölük Komutanlığına verildi. 1898'de Genelkurmay Dairesi Resimhanesine atandı ve 1906'da binbaşılığa terfi etti. Aynı tarihte 8. Alay, 2. Tabur Komutanlığına getirildi. 1911'e kadar bu görevde kaldı. Bu tarihte 9. Alay, 1. Tabur Komutanı, daha sonra 1. Kolordu Nişancı Tabur Komutanı oldu. 1913'te 41. Alay Komutan Yardımcısı ve 1914'te Astsubay Numune Taburu Komutanlığı görevi verildi. Aynı yıl yarbaylığa terfi ederek incelemelerde bulunmak üzere Almanya'ya gönderildi.

1915'te 4. Alay Komutanı oldu. Alayı ile Çanakkale Savaşlarına katıldı. Bir ay kadar 10. Tümen Komutanlığına vekâlet ettikten sonra 14. Tümen Komutanlığına getirildi ve tümeni ile Şarkî Dersim İsyanının bastırılmasına ve Kafkas Cephesi savaşlarına katıldı. 1916'da Diyarbakır İkinci Ordu Menzil Müfettişliği vekâleti ve Siverek Mutasarrıf vekâleti görevlerinde bulundu. Ekim 1916'da 11. Tümen Komutanlığına yükselerek Kafkas Cephesine verildi. 1917'de Filistin Cephesinde ve 1918'de Halep civarındaki savaşlara katıldı. Ekim 1918'de albaylığa yükselerek 20. Kolordu Komutan Yardımcılığı verildi. Mütareke gereği Niğde ve Ereğli'ye çekildi. 1919 ortasında izinli olarak İstanbul'da bulunduğu sırada Gümrük Muhafaza Müdürlüğüne ve daha sonra 1920'de Beyoğlu İnzibat Komutanlığına getirildi. Bu görevi sırasında millî harekâta yararlı hizmetler verdi. Aldığı emirle Haziran 1921'de Anadolu'ya geçerek Eskişehir Muharebesi sırasında Sivrihisar ve Havalisi Komutanı olarak savaşa katıldı. Ağustos 1921'de 8. Tümen Komutanı olarak Sakarya Savaşına ve Afyon Meydan Savaşına katıldı ve tümeniyle İzmir'e girdi. 1923'te Sivas'ta 5. Kafkas Tümeni Komutanlığı, Aralık 1924'te yeniden 8. Tümen Komutanlığına getirildi. Bu görevde bulunduğu sırada kendi isteği ile 27 Aralık 1927'de emekliye ayrıldı.

1897 Osmanlı-Yunan, 1912-1913 Balkan, 1914-1918 Birinci Dünya ve İstiklâl savaşlarına katıldı.

Yunan Muharebe, Harp, Gümüş Muharebe Liyakat, Gümüş İmtiyaz, Altın Liyakat ve Kızılay madalyaları, Alman Birinci ve İkinci Sınıf Demir Salıp nişanları ile İstiklâl Madalyası ve Takdirnamesine sahiptir.

Emekli bulunduğu sırada TBMM III. Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 325 oy alarak Diyarbakır'den milletvekili seçildi. 19 Şubat 1928 tarihinde mazbatasını alıp 27 Şubat 1928'de Meclise katıldı. 10 Mart 1928'de mazbatasını onaylandı. Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

Diyarbakır'dan IV., V., VI., VII. ve Mardin'den VIII. dönemlerde de milletvekili seçilen General **Kâzım Sevüktekin**, 1 Nisan 1949'da öldü.

EDİRNE

ZEKİ MESUT (ALSAN)
(EDİRNE) (686)

1889' (1305) da Aydın'da doğdu. İstanbul, Eminönü, Binbirdirek Mahallesi'nde (004/04-70-422) nüfusa kayıtlıdır. Babası tüccar **Süleyman Efendi**, annesi **Ayşe Hanım**'dır. **M. Nurettin - Fatma** kızı **Sıdika Şeref Hanım**'la evli; **Süleyman Necip**'in babasıdır.

İlk öğrenimini Aydın Zihniye İlkokulunda, orta öğrenimini Aydın İdadisinde, liseyi İzmir İdadisinde tamamladı. 1908'de açılan yarışma sınavını birincilikle kazanarak Mülkiye Mektebine (Mektebi Mülkiyei Şahane) girdi. 1910'da sınıfın birincisi olarak, pekiyi derece ile mezun oldu.

Eylül 1910'da açılan sınavı kazanarak Sayıştay'a denetçi yardımcısı oldu. Aynı yılın Ekiminde açılan yarışma sınavını kazanarak Millî Eğitim Bakanlığı (Maarif Nezareti) hesabına öğrenim yapmak üzere Fransa'ya gönderildi. Paris'te Serbest Siyasi Bilimler Okulu' (Ecole Libre des Sciences Politiques) nun Diploması Şubesinde üç yıl öğrenim gördükten sonra pekiyi derece ile diploma aldı ve 1913'te yurda döndü. Eylül 1913'te

Mülkiye Mektebi Devletler Hukuku ve Siyasi Tarih Öğretmen Yardımcılığına atandı. Aralık 1913'te Maliye Islahiyat Tahrirat Kalemi Mümeyyizliğine, Ocak 1914'te Maliye Bakanlığı Özel Kalem 2. Mümeyyizliğine, Mayıs 1916'da Özel Kalem Tercüme Şubesi Mümeyyizliğine verildi.

Nisan 1918'e kadar Maliye Bakanlığında değişik hizmetlerde bulundu. Bu arada evrakı nakdiye (banknot) basımına bakmak görevi ile Almanya'da geçirdiği ikibuçuk yıl içinde, Laipzig Üniversitesinde, branşındaki dersleri izledi ve Almancasını ilerletti.

Nisan 1918'de Millî Eğitim Bakanlığınca Avrupa Türk Talebe Müfettişliğine atandı. Temmuz 1922'de Millî Eğitim Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğüne, Ocak 1922'de Galatasaray Sultanisi 2. Müdürlüğüne getirildi. Büyük Zaferden sonra TBMM Hükümeti Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Haziran 1923'te ikinci kez Avrupa'ya Talebe Genel Müfettişliğine gönderildi. Ekim 1923'te Millî Eğitim Bakanlığı Genel Müfettişliğine alındı. Mart 1926'da Talim ve Terbiye Heyeti Üyeliği verildi. Şubat 1927'de Siyasal Bilgiler Okulu Müdürlüğüne ve Devletler Umumî Hukuku Profesörlüğüne atandı.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 372 oyla Edirne'den milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını alarak 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

IV., V. ve VI. dönemlerde de Diyarbakır'dan milletvekili seçildi.

Haziran 1943'te 2. kez, Siyasal Bilgiler Okulu Devletler Hukuku Profesörlüğüne ve Müdürlüğüne, Mart 1945'te ek olarak Ankara Hukuk Fakültesi Devletler Hukuku Profesörlüğü görevine getirildi. Haziran 1946'da yeni Üniversiteler Kanunu yürürlüğe girince Ankara Hukuk Fakültesi Dekanlığına seçildi. Haziran 1947'de Ankara Hukuk Fakültesi Devletler Hukuku Profesörlüğüne, Mart 1954'te Siyasal Bilgiler Fakültesi Umumî Hukuk Profesörlüğüne atandı. 1956'da yaş sınırına gelmesi nedeniyle emekliye ayrıldı.

Almanca, Fransızca dillerini bildiği, İngilizceyi anladığı, sicilinde yazılıdır. Bilim dünyasına değerli yapıtlar kazandıran Zeki Mesut Alsan, 24 Eylül 1984 tarihinde öldü.

Yayımlanmış Başlıca Yapıtları :

Memleket Çocuğu (Roman /1942

Mustafa'nın Romanı ve Hürriyet Pervanesi (1943)

Kavak Yeli (1944)

Devletler Hukuku Dersleri (1947)

La Position de l'Individue en Droit International Public et Ses Droits
et Libertés du Point de Vue de Ce Droit (1947)

Devletler Umumî Hukukunda Yeni Gelişmeler (1948)

Milletlerarası Hayatın Düzeni ve Pan-Amerikanizm (1949)

Yeni Devletler Hukuku, iki Cilt (1950-1951)

Müşterek Emniyet Problemi (1952)

Silahsızlanma Problemi (1953)

MEHMET FAİK KALTAKKIRAN
(EDİRNE) (125)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Edirne Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 374 oyla Edirne'den milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Hayvan Sağlığı Zabıtası Geçici Komisyonuna üye seçildi.

Genel Kurulda 1 konuda söz aldı.

ŞAKİR KESEBİR
(EDİRNE) (479)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Çatalca Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 373 oyla Edirne'den milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Geçici Harf Komisyonu üyeliğine seçildi. 29.5.1929'da İktisat Bakanlığına getirildi. Genel Kurulda milletvekili olarak 38, Bakan olarak 10 değişik konuda 100 konuşması vardır.

HASAN HAYRÎ TAN
(EDİRNE) (685)

1880' (1296) de İstanbul-Süleymaniye, Sekbanbaşı **İbrahim Ağa** Mahallesi, 25 No.lu evde doğdu. Babası ticaretle uğraşan Sandıkçızade **Mustafa Saffet Efendi**. Annesi **Seniha Hanım**'dır. Evli dört çocuk babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Numunei Terakki Okulu ve Vefa İdadisinde tamamladı. 1898'de İstanbul Hukuk Mektebine girerek 1903'te mezun oldu.

1904 yılında avukatlığa başladı. Meşrutiyetin ilânından sonra 3 Kasım 1908'de kaydını yenileyerek 41 sicil numarası ile meslekî çalışmalarını sürdürdü. 26 Haziran 1923'te Baro Heyeti Daimi Üyeliğine, 28 Ağustos 1924'te İnzibat Meclisine, 5 Kasım 1924'te İkinci Başkanlığa, 2 Nisan 1935'te Baro Başkanlığına seçildi. Bu görevini, 20 Mart 1937 ve 17 Aralık 1938 tarihlerinde yeniden seçilerek 1940 yılı sonuna kadar sürdürdü. İhzar ve Tadili Kavanin komisyonlarında, Ticaret Kanunu Komisyonunda

ve İstanbul İli İl Genel Meclisi Üyeliğinde bulundu. Mesleğini yürüttüğü sırada III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 372 oyla Edirne'den milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adliye Komisyonunda çalıştı. Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan karma komisyona üye seçildi.

İşkân Kanununun değiştirilmesine dair bir kanun teklifi verdi.

IV. Dönemde Edirne'den, V. Dönemde Kocaeli'nden milletvekili seçilen **Hasan Hayri Tan**, 23 Mayıs 1942'de İstanbul'da öldü. Zincirlikuyu'daki Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

ELÂZİZ

FAZIL AHMET AYKAÇ
(ELAZIĞ) (688)

1884' (1300) te İstanbul'da doğdu. Babası Divaniye Mutasarrıfı Edebiyatçı **Mehmet Cemal Bey**, annesi **Sabire Hanım**'dır. **Ahmet-Ayşe Setare** kızı **Nahide Hanım**'la evli; **Hacer Müjde**, **Ahmet Müşfik** ve **Ahmet Eşfak**'ın babasıdır.

Babasının memuriyeti nedeniyle öğrenimini Nümunei Terakki'de, Gülmüşhane Rüştîyesinde ve Musul İdadisinde sürdürdü. Arapça ve Farsça'yı özel dersler alarak öğrendi. İstanbul'da Fransız Lisesine (Lycee François) ve Sanayii Nefise (Güzel Sanatlar Akademisi) Okuluna devam etti. Bu arada Paris Siyasal Bilgiler Fakültesinin (Ecole Libre des Sciences Politiques) mektupla öğrenim programını izledi ve dışarıdan sınava girerek buradan mezun oldu.

Şubat 1905'te Millî Eğitim Bakanlığı Yabancı Okullar ve Gayrı Müslime Müfettişliği Kalemine Kâtip oldu. Bu görevi sürerken Eylül 1910'da İlköğretmen Okuluna Medeni Bilgiler Öğretmenliğine atandı. Kâtiplik görevinden Şubat 1907'de istifa etti. Ekim 1910'da Yüksek Öğretmen Oku-

lu Öğretmenliğine atandı. Ekim 1914'ten Eylül 1915'e kadar Galatasaray Sultanisi öğretmenliğini ek olarak yürüttü. Yüksek Öğretmen Okulu öğretmenliğine devam ederken 1916'da Sanayii Nefise öğretmenliğini de üstlendi. Bu görevi Aralık 1922'ye kadar sürdürdü. Aralık 1922'de Düyunu Umumiye Türk Dayınler Vekâleti Kâtipliği görevine getirildi. Buradaki görevi Eylül 1926'ya kadar sürdürdü. Aralık 1926'da Galatasaray Lisesi Edebiyat Öğretmenliğine atandı.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem ara seçimlerine girdi. Yapılan seçimde 426 oy alarak Elazığ'dan milletvekili seçildi. 11 Aralık 1928'de mazbatasını alıp 31 Aralıkta Meclise katıldı. Aynı gün mazbatasını onaylandı.

Maarif (Millî Eğitim) ve Dışişleri komisyonlarında çalıştı. Latin Harfleri Dil Heyetinde yer aldı.

Düşünür, şair, yazar, dilci ve eleştirmen bir kişiliğe sahip olan **Fazıl Ahmet Aykaç**, 1908'de daha genç yaşta Fecri Atı Topluluğu içinde yer alarak edebiyat dünyasına katıldı. Çeşitli gazete ve dergilerde yazıları yayımlandı. Basın şeref kartına sahiptir.

IV., V., VI. ve VII. dönemlerde Elazığ'dan, VIII. Dönemde Diyarbakır'dan milletvekili seçilerek uzun süre yasama görevini sürdürdü. Hazi-
ran 1934'te emekliye ayrıldı. 5 Aralık 1967'de İstanbul'da öldü. Zincirli-
kuyu Mezarlığında toprağa verildi.

Başlıca Yapıtları :

Şiir :

Divançe-i Fazıl, 1913

Harman Sonu, 1919

Makale - Söyleşi :

Kırpıntı, 1924

Şeytan Diyor ki, 1927

Tarih Dersi, 1928

Çeşitli :

Fazıl Ahmet (Seçme yazılar ve şiirler), 1934

HASAN TAHSİN BERK
(ELAZİZ) (135)

Özgeçmişi için bakınız :

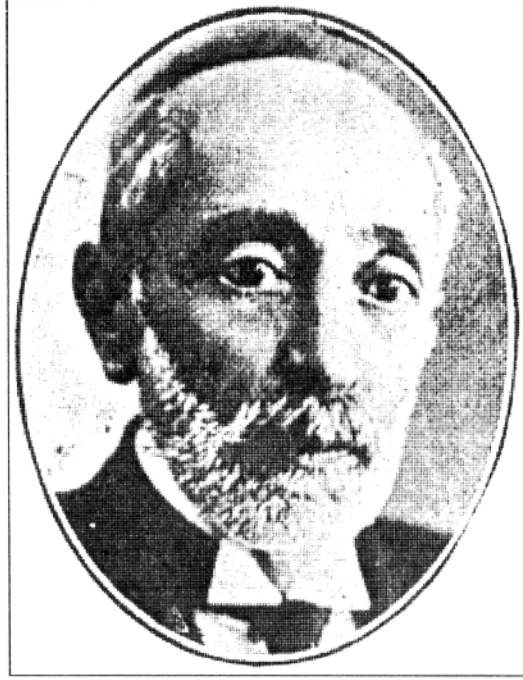
I. Dönem Elaziz Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 502 oyla Elaziz'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

MUHİTTİN BEY (ÇÖTELİ)
(ELAZİZ) (131)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Elaziz Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 502 oyla Elaziz'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Öldüğüne dair Başbakanlık tezkeresi 22.11.1928 tarihinde Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

HÜSEYİN BEY (GÖKÇELİK)
(ELAZİZ) (130)

Özgeçmişi için bakınız :

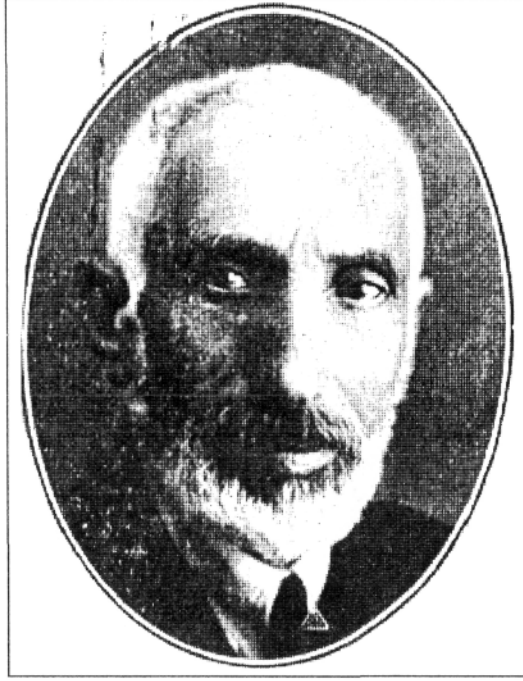
I. Dönem Elaziz Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 502 oyla Elaziz'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Aynı gün mazbatası onaylandı.

Meclis Hesaplarını Tetkik ve Sayıştay komisyonlarında çalıştı. Bir önerisi, vatanî hizmet tertibinden maaş tahsisi ve millî mücadelede katılmayan memurlar hakkında kanun teklifleri, Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

MUSTAFA SAFFET BEY (İSPİR)
(ELAZİZ) (495)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Elaziz Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 502 oyla Elaziz'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

8 Kasım 1929'da öldüğüne dair Başbakanlık tezkeresi 26.12.1929 tarihinde Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

AHMET (SAFFET) OHKAY
(ELAZIĞ) (687)

1879' (1295) de İstanbul'da doğdu. İstanbul, Sarıyer, Emirgân Mahallesi'nde (003/04-71-390) nüfusa kayıtlıdır. Babası Tüccardan **Mehmet Saffet Efendi**, annesi **Ayşe Hanım**'dır. **Mehmet İsmet - Ayşe Mürşide** kızı **Fatma Zehra Gülfem** ile evlidir. Çocuğu yoktur.

İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 30 Mayıs 1891'de Bahriye Mektebi İdadî 1. sınıfına girdi. 15 Mayıs 1895'te Şakirdan (Harbiye) sınıfına geçti. 30 Haziran 1897'de güverte teğmen rütbesiyle mezun oldu.

Haziran 1897'de Mesudiye zırhlısı işaret subaylığına atandı. Eylül 1897'de Mart 1899 arası Yumurtalık Limanında bulunan Hayrettin Vapurı Bölük Subaylığında görevlendirildi. 25 Nisan 1899'da üsteğmenliğe yükseldi. 14 Eylül 1899'da Hudeyde Vapurı Seyir Subayı Yardımcısı oldu. Mart 1900'de Nüveydi Fütuh Eğitim Gemisi Seyir Subaylığına getirildi. Haziran 1902 - 29 Nisan 1903 arası Nimet ve Sakız Vapurları Seyir Subayı ve II. Komutan olarak Kızıldeniz'de görev yaptı. 1908 yılı sonuna kadar da İdarei Mahsusa' (Denizyolları İşletmesi) nın çeşitli gemilerinde seyir subaylığı görevini sürdürdü. Bu arada Temmuz 1908'de yüzbaşı-

ğa yükseldi. Aralık 1908'de İstanbul Vapuru Seyir Subayı oldu. Haziran 1909'da Bafra Gambotu Seyir Subayı ve II. Komutanı olarak Akdeniz'de karakol hizmetinde bulundu. Mart 1910'da Babil Vapuru Seyir Subaylığına atanarak 6 ay bu görevde kaldı. Ağustos 1910'da Donanma Cemiyetince Almanya'dan satın alınıp armağan edilen Gayreti Vataniye Muhribinin Seyir Subaylığı ve II. Komutanlığına getirildi. Eylül 1911'de Komutanlığına atandığı Kütahya Torpidosu ile İtalya Savaşına katıldı. Ağustos 1912'de kıdemli yüzbaşılığa yükseldi. Aralık 1912'de Taşoz Torpidosu Komutanı oldu. Bu gemi ile Balkan Savaşında bulundu. Eylül 1914'te Komutan olarak atandığı Muaveneti Milliye Muhribi ile I. Dünya Savaşındaki iki Odesa bombardımanında bulundu. Çanakkale Boğazında görev yaptığı sırada Mayıs 1915' (30 Nisan 1331) te Marto Limanı açığında Goliath adındaki İngiliz zırhlısını batırarak Takdirname, Altın ve Gümüş İmtiyaz Muharebe, Almanya ve Avusturya Savaş Madalyaları ile ödüllendirildiği gibi Mayıs 1915'te rütbesi binbaşılığa yükseltildi.

Temmuz 1915'te Deniz Kurmay Başkanlığı 5. Şube Müdürlüğüne atandı. Kasım 1917'de böbreklerinden rahatsızlığı nedeni ile ameliyat ve tedavi için Viyana'ya gönderildi. Ameliyattan sonra bir süre İsviçre'de Sanatoryumda dinlendi. Mayıs 1920'de Filotilla Komodorluğu kadrosunda İstanbul Liman Dairesi Gemi Sörvey Kurulu Başkanlığına getirildi. Bu görevini 1923 Ocak ayı sonuna kadar sürdürdü. Şubat 1923'te Bahriye Divanı Harbi Üyesi oldu. Ekim 1923 - Mayıs 1924 arası Fenerler İdaresi Deniz Uzmanlığı görevinde bulundu. Mayıs 1924'te yarbaylığa yükseltildi. Mayıs 1924'ten Ağustos 1924'e kadar Bahriye Dairesi 5. Şube Müdürü olarak görevlendirildi. Bir ara Daire Başkanlığına vekâlet etti.

Ağustos 1924'te Yavuz Gemisi Komutanlığı ve Donanma Komutan Vekilliğine atandı. Şubat 1925'te Genel Kurmay Deniz Kurmay Başkanı oldu. Bu görevde iken Nisan 1925'te albaylığa yükseltildi. Mart 1926'da görevinden istifa etmesi üzerine izinli sayıldı. Ekim 1926'da emekliye ayrıldı.

III. Dönem TBMM ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 399 oyla Elazığ'dan milletvekili seçildi. 18 Şubat 1930'da aldığı mazbatasını 13 Martta onaylandı. 15 Mart 1930'da Meclise katıldı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

IV. ve V. dönemlerde de aynı bölgeden milletvekili seçilen Gv. Albay Ahmet Saffet Ohkay, ölümüne kadar yasama görevini sürdürdü. Milletvekili bulunduğu sırada, 18 Mayıs 1938'de Ankara Numune Hastanesinde öldü.

MEHMET NAKİ (YÜCEKÖK)
(ELAZIĞ) (689)

1866' (1282) da Naslıç'te doğdu. İstanbul, Eminönü, Binbirdirek Mahallesi'nde (004-18,78,1920) nüfusa kayıtlıdır. Babası Balzadelerden **Ahmet Efendi**, Annesi **Penbe Hanım**'dır. **Seyfeddin - Hadiye** kızı **Hatice Hanım**'la evli; **Fatma Leman** ve **Ahmet Haydar**'ın babasıdır.

Ağustos 1883'te Harbiye'ye giderek Kasım 1886'da okuldan teğmen rütbesiyle mezun oldu. Fransızca ve Rumca bildiği sicilinde yazılıdır.

Mezuniyetinden sonra 3 üncü Ordu açığına atandı. Aynı yılın 11 Şubatında Selanik Askerî Rüştîyesi dil öğretmenliğine atandı. Buradaki görevi 1906 yılına kadar 20 yıl sürdü. Görevi devam ettiği sırada Nisan 1889'da üsteğmenliğe, Mayıs 1896'da yüzbaşılığa, Ağustos 1903'te kolağalığa (kıdemli yüzbaşı) rütbesine yükseldi.

Ağustos 1906'da binbaşı oldu ve 5 inci Ordu Nizamiye 35. Alay, 3. Tabura atandı. Ocak 1908'de 42. Selanik Redif Alayı Kumandanlığına verildi. Mart 1910'da Selanik Jandarma Alayı Komutanlığına geçirildi. Bu gö-

revde bulunduğu sırada Nisan 1912'de kaymakamlığa (yarbaylığa) yükseldi. Temmuz 1912'de rütbesiyle 51. Alay Komutanlığına verildi. Mayıs 1913'te sağlık nedeniyle 1. Kolordu açığına alındı. 8 Eylül 1914'te emekliye ayrıldı.

1921 başında Millî Hükümet tarafından Giresun Reji Müdürlüğüne gönderildi. 1923'te İstanbul İnhisarlar Başmüdüriyeti 1. Şube Müdürlüğüne geçirildi.

TBMM III. dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 502 oy alarak Elazığ'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Bahriye ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı.

IV. ve V. dönemlerde de Muş Milletvekilliği yapan Mehmet Naki Yücekök, Büyükkada'da emekliliğini geçirirken, 2 Şubat 1947'de öldü. Edirnekapı Şehitliğinde toprağa verildi.

ERZİNCAN

SAFFET ARIKAN
(ERZİNCAN) (570)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 254 oyla Erzincan'dan milletvekili seçildi. 13 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı. Dönem süresince bu komisyonun başkanlığına ve Geçici Harf Komisyonuna seçildi. Değişik konularda 6 önerisi, beynelmilel erkamın kabulü, şifre makinelerinin ithal biçimi, Türk ocaklarının borçlandırılma biçimi, 995 sayılı Kanunun değiştirilmesi, gümrük tarifeleri ve Türk Ocaklarının 350 000 TL. borçlanması konularında 6 adet kanun teklifi, Genel Kurulda 2 konuda konuşması vardır.

ABDÜLHAK (FIRAT)
(ERZİNCAN) (499)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Erzincan Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 254 oyla Erzincan'dan milletvekili seçildi. 13 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Milli Savunma ve Adliye komisyonlarında çalıştı.

Geçici Memurin Komisyonuna üye seçildi. Genel Kurulda 7 değişik konuda söz aldı.

AZİZ SAMİH (İLTER)
(ERZİNCAN) (690)

1877' (1293) de Erzincan'ın Kuruçay İlçesinde doğdu. İstanbul, Kadıköy, Göztepe Çiftelahavuzlar' (19, 21/6-9) da nüfusa kayıtlıdır. Babası **Şaban Efendi**, annesi **Elif Hanım**'dır. Haziran 1909'da **Fatma Serra Hanım**'la evlendi. **Hasan Müfit**, **Hatice Belkıs**, **Fatma Perihan** ve **Mehmet Yılmaz**'ın babasıdır.

Kuleli Askeri Lisesini ve Harp Okulunu bitirerek Harp Akademisine girdi. 1901'de kurmay yüzbaşı olarak diploma aldı.

5 inci Orduya Şam'daki 30 uncu Süvari Alayı Bölük Komutanı oldu. Hicaz Hattı Muhafazasına memur edildi.

Mekke-Medine arasında inşası düşünülen demiryolunda Hristiyan mühendis çalıştırılmadığından yedi kurmay subay arasında bu işe hazırlanmak üzere o sırada yapımı süren Hayfa Mezirip hattına gönderilerek işin tekniğini öğrendi. Daha sonra Ordu Kurmay Dairesine geçti.

1906'da 89 uncu Alay 4 üncü Tabur Komutanlığına atanarak Suriye'den Rumeli'ye gönderildi ve eşkiya takibine memur edildi. 1907'de Arnavutluk Seferine katıldı. 1908'de Karadağ Hudut Komiserliği görevinde bulundu. 1909'da 3 üncü Ordu Kurmay Dairesi 1 inci Şubesine geçti. Aynı yılın Nisanında Hareket Ordusunun 18 inci Nişancı Taburu ve Alay Komutanı oldu. İstanbul Merkez Komutanlığı görevi verildi. Ağustos 1909'da Hareket Ordusu 1 inci Tümen Kurmayına atandı. 1911'de Trablus Savaşına Tunus'tan tüccar sıfatı ve değişik adla orduya para, silah, mühimmat ve teçhizat sağladı. Aynı yılda Türk-İran Hududunun Tahdid Komisyonunda Türk Heyetinin başkanlığını yaptı. 1912'de Çatalca savunmasında Genel Karargâhın 3 üncü Şubesinde hizmet verdi.

Genel Savaşta Süvari Kolordusu Erkânı Harbiye Başkanlığında Tümen Komutanlıkları Vekâletinde, Ordu Kurmayında Harekât Şubesi Müdürlüğünde bulundu. 1916'da 4 üncü Fırka Komutanlığına atandı.

Daha sonra İzmir Menzili Mıntıkası Müfettişliği Askeri Heyeti Başkanlığı görevi verildi.

15 Ocak 1918'de Albay (Miralay) rütbesinden emekliye ayrıldı.

Bağımsızlık Savaşı sırasında 1921'de Batum Başşehbenderliği görevinde bulundu. Daha sonra Samsun Asker Alma Dairesi Başkanlığına atandı ve zafere kadar bu görevde kaldı. 1925'te Samsun Sahil Demiryolları Komiserliğine getirildi.

Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 254 oyla Erzincan'dan milletvekili seçildi. 13 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 14 Kasım'da onaylandı.

Millî Savunma ve Nafia (Bayındırlık) komisyonlarında çalıştı.

Erzincan'dan IV., V., VI. ve VII., Kars'tan VIII inci dönemlerde de milletvekili seçilerek yasama etkinliğini sürdürdü.

Sicilinde Fransızca, Rusça ve Almanca bildirisi yazılıdır.

Çeşitli nişan ve madalyaları olan **Aziz Samih İLTER**, 2 Aralık 1948'de Ankara'da öldü. Asrî mezarlıkta toprağa verildi.

ERZURUM

AZİZ (AKYÜREK)
(ERZURUM) (691)

Mayıs 1882' (1298) de Trabzon'da doğdu. Babası Karslı Bayraktarzadelerden İl Defterdarı Erzurumlu **Mithat Efendi**, Annesi **Hanife Lebibe Hanım**'dır. 1914'te **Zekeriya Reşit Paşa-Şekibe Kızı Müzeyyen**'le evlendi; **Orhan** ve **Perihan**'ın babasıdır.

Adana İdadisinde 6 yıl okuyup (Haziran 1897) son sınıfı Mülkiye İdadisinde tamamlayarak Haziran 1899'da diploma aldı. Mülkiyenin yüksek bölümüne devam ederek Haziran 1902'de pekiyi derece ile mezun oldu. Dışişleri Bakanlığınca yapılan sınavda çok iyi derecede İngilizce ve Fransızca yazıp konuştuğu ve çeviri yaptığı saptanmıştır. Biyografisinde Türkçe ve Ermenice konuşup yazdığı yazılıdır.

Aralık 1902'de Şurayı Devlet (Danıştay) Mülkiye Dairesi Mülazımlığına atandı. Bu görevde Eylül 1904'e kadar çalışıp bu tarihte idari göreve dönerek Edirne İli Maiyyet Memurluğuna geçti. Stajını tamamlayarak 1908'de Eceabat ve Kasım 1909'da Lüleburgaz Kaymakamlığına atandı.

Aralık 1910'da görevinden istifa etti. İttihat ve Terakki Fırkası Genel Merkezi Genel Sekreterliğine getirildi. Bu görevde 3 yıla yakın bir süre çalıştıktan sonra idari göreve dönerek Ekim 1913'te Edirne İli Merkez Kaymakamı oldu. Liyakat ve gösterdiği başarı ile yükselerek Aralık 1913'te Gelibolu Sancağı Mutasarrıflığı Vekâletine, Mart 1914'te asaleten Mutasarrıflığa getirildi. Temmuz 1914'te Emniyet Genel Müdür Yardımcılığına, Nisan 1916'da Emniyet Genel Müdürlüğüne atandı. Bu arada Matbuat Umum Müdürlüğüne (Basın Yayın Genel Müdürlüğüne) vekâlet etti. Mondros Mütarekesinin imzalanmasından 3 gün önce, 27 Ekim 1918'de Stockholm Sefareti Ticaret Ataşeliğine atandı. Bu görevinden istifa ederek, Sakarya Zaferinden sonra Mersin yolu ile yurda döndü. Adana ve Konya'da bir süre kalıp Ekim 1922'de kurtarılan Manisa Sancağı Mutasarrıflığına, Ağustos 1923'te İzmir Valiliğine atandı, bu görevde Aralık 1924'te İzmir Belediye Başkanlığına gelinceye kadar kaldı. İzmir Belediye Başkanı bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 635 oy alarak Erzurum'dan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 14 Kasım 1927'de onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda değişik 4 konuda, 21 kez söz aldı.

IV, V, VI ve VII nci dönemlerde de aynı bölgeden milletvekili seçilen **Aziz AKYÜREK**'in milletvekiliği, VII nci Dönem bitiminde, 5.8.1946'da sona erdi.

29.5.1947'de Vakıflar Genel Müdürlüğü İdare Meclisi Başkanlığı görevine getirildi.

Temmuz 1947'de emekliye ayrıldı. Emekliliğini geçirdiği Ankara'da 15 Ağustos 1951'de öldü ve Cebeci Asrî Mezarlığında toprağa verildi.

MEHMET NAFİZ DUMLU
(ERZURUM) (612)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 635 oyla Erzurum'dan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı. Edirne'nin kurtuluşu kutlamalarına katıldı.

NAFÎ ATUF (KANSU)
(ERZURUM) (693)

1890' (1306) da Mekke'de doğdu. Edirne Sarıcapaşa Mahallesi (014/02-062) nüfusuna kayıtlıdır. Babası, askerî hekim, İzzetlû unvanı taşıyan **Abdulaziz Emin Paşa**, Annesi **Emine Filorya Hanım**'dır. İlk eşi **Ayşe Müfdale (Sarıdal)**, İkinci eşi **Nadire Hanım**'dır. **Tuğrul, Ceyhun** ve **Arman**'ın babasıdır.

Edirne Taşlık İlkokulunu bitirip, Şubat 1907'de Edirne İdadisinden mezun oldu. Haziran 1910'da Mülkiye Mektebini pekiyi derece ile bitirdi. Fransızca konuşup yazdığı, Arapça ve Farsçaya aşina olduğu, İngilizceyi okuyup yazdığı, biyografisinde yazılıdır.

Eylül 1910'da Edirne Nimeti Hürriyet İlkokulunda öğretmenliğe, daha sonra İttihat ve Terakki İlkokulu Müdürlüğüne atanarak devlet hizmetine girdi. Aynı zamanda ek olarak Edirne Maiyet Memurluğuna başladı. Burada, onbeş günde bir çıkan "*Say ve Tetebbu*" adlı bir dergi yayımlandı. Bu görevde Edirne'nin işgale uğramasına kadar kaldı. Eylül

1913'te Bigadiç Rüştüyesi öğretmenliğine getirildi. Edirne'nin kurtarılması üzerine Ekim 1913'te Edirne İlköğretim Okulu Müdürlüğüne geçti. Kasım 1913'te Darüşşafaka Müdür Yardımcılığına, Eylül 1914'te Bursa Erkek Öğretmen Okulu Müdürlüğüne, Aralık 1914'te İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Fenn-i Terbiye ve İlmi Ahval öğretmenliğine, Ekim 1916'da Bursa Darüleytam Müdürlüğüne, Ekim 1917'de Yüksek Ticaret Okulu Müdür Yardımcılığına, Ocak 1918'de Darüleytam Kadıköy Zükûr Şubesi Müdürlüğüne, daha sonra aynı kuruluşun Ortaköy Şubesi Müdürlüğüne, Mart 1919'da Genel Eğitim ve Donatım Müdürlüğü Şube Müdürlüğüne atandı. Ekim 1920'de Darülfünun Terbiye Müzesi Müdür Yardımcılığına verildi. Bu görevde Ocak 1921'e kadar kaldı.

Bu arada Muallim Dergisini çıkardı. Türk Yurdu Dergisi yazarları arasında yer aldı. 1 Ocak 1921'de İnebolu yolu ile Anadolu'ya geçip Milli Hükümetin emrine girdi.

Şubat 1921'de Matbuat Genel Müdürlüğü Başmütercimliğine atandı. Bu görevde bulunduğu sırada 6 ay süre ile Hakimiyeti Milliye Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğünü yürüttü.

Mart 1921'de Ankara, Eylül 1921'de Kayseri Lisesi Müdürlüğüne getirildi. Kasım 1922'de Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne yükseltildi. Bu görevde 1924'e kadar çalıştı. Ocak 1924'te Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarlığına getirildi.

Müsteşar bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 635 oyla Erzurum'dan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 14 Kasım 1927'de onaylandı.

Bütçe ve Maarif (Millî Eğitim) komisyonlarında çalıştı. Millî Eğitim Komisyonu Başkanlığında bulundu. Geçici Memur Komisyonuna seçildi. Genel Kurulda iki değişik konuda, 5 kez söz aldı.

IV. ve V. dönemlerde Erzurum'dan, VI. Dönemde Giresun'dan, VII. ve VIII. dönemlerde de Kırklareli'den milletvekili seçilen **Nafi Atuf Kansu**, CHP Teşkilâtında çalıştı ve partinin genel sekreterliğine kadar yükseldi.

Temmuz 1942'de emekliye ayrıldı. Milletvekili bulunduğu sırada, 27 Ekim 1949'da Ankara'da öldü. Cebeci Asrî Mezarlığında toprağa verildi.

Cumhuriyet kuşağının yetişmesini sağlayan Atatürk devrimlerinin temel felsefesinin eğitimini düzenleyen **Nafi Atuf Kansu'nun, basılmış başlıca yapıtları aşağıdadır :**

1. Yeni Mektebde (Edmonde de Moulins'den tercüme) Edirne, Yuda-Razon Mat; 1328 (1912)
2. Vatanımın Coğrafyası (Coğrafyaya Başlangıç) İstanbul, Kanaat Mat.; 1330 (1914)
3. Frobel (Froebel) İstanbul, İkdam Mat.; 1330 (1914)
4. Fenn-i Terbiye Tarihi (=Pedagoji Tarihi) İstanbul, Matbaa-i Âmire; 1332 (1916)
5. İlk Mekteb Muallimi (Tolstoy'dan Tercüme) İstanbul, Minber Mat.; 1919
6. Pedagoji Tarihi (=Fenn-i Terbiye Tarihi) İstanbul, Devlet Mat.; 1929
7. Türkiye Maârif Târihi Hakkında Bir Deneme İstanbul, Milliyet Mat.; 1930
8. Türklerin Terbiye'ye Hizmetleri İstanbul, Akşam Mat.; 1934
9. İlk Kültür İzleri ve Nakil Vâsıtaları Ankara, Başvekâlet Mat.; (Târihsiz)

ASIM (VASFİ) MÜHÜRDAROĞLU
(ERZURUM) (157)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Erzurum Milletvekilleri.

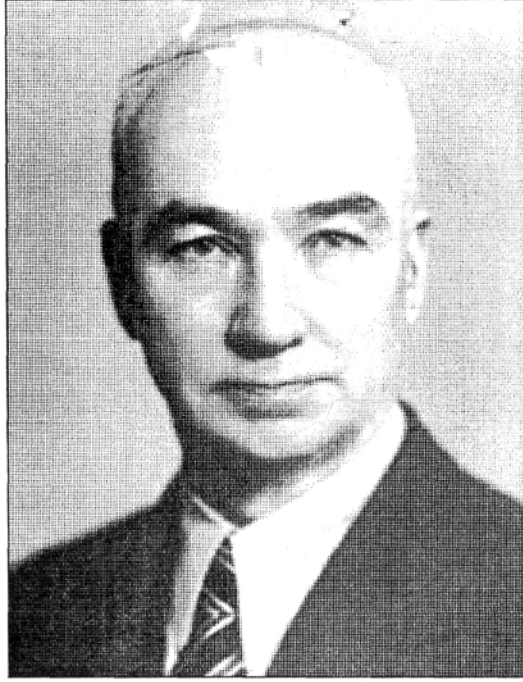
III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 635 oyla Erzurum'dan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sayıştay ve Meclis Hesaplarını İnceleme komisyonlarında çalıştı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonu üyeliğine seçildi. Kâğıt para kıymetinin artırılması hakkında kanun teklifi vardır.

AHMET FİKRİ (TÜZER) Dr.
(ERZURUM) (692)

Şubat 1878' (1294) de Şumnu'da doğdu. Babası **Hacı İsmail Efendi**, annesi **Zeliha Hanım**'dır. **Mustafa-Cevriye** kızı **Ayşe Nazmiye** ile evli; çocuğu yoktur.

Ekim 1905'te Askerî Tıbbiyeden yüzbaşı rütbesiyle doktor (tabip) çıktı. Gülhane Hastahanesinde operatörlük ihtisası yaptı. Aralık 1906'da kura ile 6 ncı Ordu Bağdat Merkez Hastahanesine atandı. Nisan 1907'de kolağalığına (kıdemli yüzbaşı) terfi etti. Nisan 1908'de 6 ncı Ordu, 43 üncü Alay, 1 inci Tabur Tabipliğine atandı. Daha sonra Kerkük Hastahanesi ikinci tabipliğine getirildi. Böylece Ekim 1906-Mart 1911 tarihleri arasında 6 ncı Orduda hizmet verdi. Mayıs 1911'de 8 inci Kolordu Cebel Topçu Taburu Tabipliğine, Ekim 1911'de de sınavla Kuleli Askeri İdadisi (Lisesi) Hikmet öğretmenliğine atandı. Haziran 1912'de Gelibolu İzmit Tümeni Seyitgazi Redif Taburu doktorluğuna, Aralık 1912'de Nazimiye 3 üncü Alay, 3 üncü Tabur tabipliğine getirildi. Burada hastalanarak Şu-

bat 1912'de Hadım Köy Hastahanesine, buradan da 14 Şubatta tedavi için İstanbul'a gönderildi. Mart 1913'te hava değişimi yapmak ve mesleğine devam etmek üzere, isteğine uyularak, geçici olarak Kuleli Okulu Hastahanesine atandı.

Kıdemli yüzbaşı bulunduğu sırada verdiği üstün hizmetler nedeniyle Şubat 1914'te iki yıl sefer kıdemi verilerek Erzurum Hastahanesine atandı. Haziran 1915'te binbaşı oldu. Temmuz 1918'de 3 üncü Ordu Menzil Baştabipliğinden alınarak geçici olarak Eylül 1918'de Şark Ordular Grubu Başmenzili Müfettişliği Sertabipliğine geçirildi. Nisan 1918'de gösterdiği çalışkanlık nedeniyle 8 ay sefer kıdemi verildi. Aralık 1918'de geçici olarak Beylerbeyi Hastahanesine, daha sonra Ocak 1919'da Kuleli İdadisi Baştabipliğine, Mayıs 1919'da Maçka Hastahanesi İkinci Tabipliğine, Nisan 1920'de Selimiye Hastahanesi Şube Amirliğine ve Temmuz 1920'de Gülhane Tatbikat Okulu Müdür Yardımcılığına atandı. Bu görevde iken Anadolu'ya katıldı. Sağlık Bakanlığının değişik şubelerinde ve sağlık müfettişliklerinde hizmet verdi. Temmuz 1924'te Sağlık Bakanlığı Sosyal Yardım Müdürü oldu. Darül Eytamlar Genel Müdürlüğünde bulundu. Aralık 1924-Eylül 1927 yıllarında Sağlık Bakanlığı Müsteşarlığı yaptı.

1915'te Erzurum Hastahanesinin yönetiminde ve salgın hastalıkların önlenmesindeki başarılı hizmetleri nedeniyle Harp Madalyası, 1907 yılında Bölge Sertabipliği sırasında sağlık işlerini üstün başarı ile yönettiği ve salgın hastalıkları yok ettiğinden müceddeden Dördüncü Mecidi Nişanı, Bölgesinde meydana çıkan kolera, hummai racia ve lekeli tifo hastalıklarının yayılmasına karşı isabetli önlemler alması ve tedavileri için geceli gündüzlü çalışması nedeniyle iki sene kıdemle ödüllendirildi.

Müsteşar bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 635 oy alarak Erzurum'dan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. 4 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı. Bu Komisyonun Sözcülüğünde ve Başkanlığında bulundu. Geçici Harp Komisyonu Üyeliğine seçildi. Eylül 1931'de emekliye ayrıldı.

IV, V ve VI. dönemlerde de aynı bölgeden milletvekili seçilen Doktor **Ahmet Fikri Tüzer**, Mayıs 1942'de İçişleri Bakanı oldu ve vekilken 16 Ağustos 1942'de öldü.

HASAN TAHSİN UZER
(ERZURUM) (229)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İzmir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 635 oyla Erzurum'dan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı. Memurin Kanununda değişiklik teklifi verdi.

NECİP ASIM (YAZIKSIZ)
(ERZURUM) (694)

1861' (1277) de Kilis'te doğdu. Babası Balhasanoğulları lâkabıyla anılan bir sipahi ailesine mensup **Osmanbeyzade Mehmet Asım** bey, annesi **Gülşah Hanım**'dır. **Aziz-Fatma** kızı **Hatice Neyyire Hanım**'la evli; **Fatma Erten**'in manevi babasıdır. Soyadı Osmanbeyzade iken, Soyadı Kanunu ile Yazıksız olarak değiştirilmiştir.

İlk öğrenimini özel biçimde tamamlayıp, Şam İdadisi ve 5 inci Ordu Askeri İdadisinden sonra Kuleli Askeri Lisesini bitirerek Harp Okuluna girdi. 1879'da Harbiyeden piyade teğmen rütbesiyle mezun oldu. Biyografisinde Fransızca, Arapça, Uygurca, Çağatayca bildiği belirtilmiştir.

Askeri Rüştiyede, daha sonra Harbiyede Türkçe, Fransızca ve tarih dersleri okuttu. Askerliğini öğretmenlikle geçirdi. Albay rütbesinden 24 Aralık 1913'te emekli oldu.

Tüm çalışmalarını Türk tarihi ve Türk dili üzerinde yoğunlaştırdı. Türk tarihinin kaynaklarına yöneldi. Aybetül-Hakayık'ı bulup edebiyat dünyasına tanıtmıştır.

1890 tarihinden sonra batıda tanınmaya başlandı. 1892'de Chicago sergisinde madalya ve diploma verildi. 1895'te Paris'teki Societe Asiati-que'e onur üyeliğine seçildi. İncelemeleri Avrupa basınında yer aldı.

İkdam'da, 1908'den sonra "Türk Yurdu", "Bilgi" ve Edebiyat Fakültesi Mecmuasında makaleleri yayımlandı. "Tarihi Osmani Encümeni Mecmuası" yazarları arasında yer aldı. Darülfünunda (Üniversitede) Türk Tarihi ve Türk Dili Tarihi okuttu. Türk dili ve lehçeleri üzerinde yeni araştırma ve tercümeler yaptı. Binden fazla makale ve incelemesi olduğu bilinir. Türkçülüğü bilimsel temellere oturtmuştur.

Üniversitede profesörlük (Darülfünunda Müderrislik) yaptığı sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 635 oyla Erzurum'dan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım 1927'de mazbatasını onaylandı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonunda çalıştı. Kâğıt paranın kıymetinin artırılması hakkında kanun teklifi, Genel Kurulda üç değişik konuda konuşması vardır.

IV üncü ve V inci dönemlerde de Erzurum'dan milletvekili seçilen **Necip Asım Yazıksız**, İstanbul'da, Moda'daki evinde, 14 Aralık 1935'te öldü. Erenköy'de Sahrayıcedit Mezarlığında toprağa verildi.

Başlıca Yapıtları :

1. Osmanlı Tarihi : İlk Türklerden Osman Gazi'ye kadar geçen tarihi olayları anlatır. Türk Tarih Encümeni yayını, İstanbul Orhaniye Basımevi.

2. Orhun Âbideleri (Orhun anıtları) 1924, Milli Eğitim Bakanlığı Yayını, İstanbul Matbaai Âmire.

3. Aybetül-Hakayık (Hakikatleri Arama) : Türk edebiyatının ilk kısımlarını aydınlatan önemli bir eserdir. XII. yüzyıl yazarı Edib Ahmed'den yapılmış bir çeviridir. Yayını-1916, İstanbul Matbaai Âmire.

4. Celâleddin Harzemşah : Yayını-1934, İstanbul Devlet Basımevi.

5. Gökşancak (Türk Tarihi) : Fransız tarihçisi Léon Cahun'un eserinden meydana getirildi. Türk tarihine ait bir romandır. Yayını-1898, İstanbul Matbaai Âmire; 1912, İstanbul Asadoryan Basımevi.

6. Eski Savlar (Eski Sözler) : Yayını-1923, İstanbul.

7. Bektaşî İlmihali (Bektaşî Kaideleri) : Yayını-1925, İstanbul Kanaat Kitabevi Yayını ve Basımevi.

8. Âsâr'ı Muasırından (En eski Türk yazısı) : Yayını-1899, İstanbul İkdam Basımevi.

9. Umdet'ül Tevârih (Tarihlerin prensibi) : Hacı Abdülgaffar'ın yazdığı eserin sadeleştirilmiş şeklidir. Yayını-1924, Türk Tarih Encümeni mecmuası eki, İstanbul Matbaai Âmire.

Tarih'i Osmanî Encümeni Mecmuası (TOEM) ve (TTEM) de yayımlanan makaleleri :

(Yazıksız) Necip Asım : Osmanlı tarihnüvisleri ve müverrihleri, TOEMI, (1 Nisan 1326) (1 Haziran 1327); Şehnameciler, (1 Nisan 1327).

*ORHAN BAYRAK : Osmanlı Tarihi Yazarları "*Biyografi ve Bibliyografi*", İstanbul 1982.

ESKİŞEHİR

ALİ ULVİ BAYRAKTAR
(ESKİŞEHİR) (509)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Eskişehir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 319 oyla Eskişehir'den milletvekili seçildi. 8 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

29.11.1930'da öldüğüne dair Başkanlık tezkeresi 8.12.1930 tarihli 11 inci birleşimde Meclise sunuldu.

İSMAİL BESİM PAŞA Dr.
(ESKİŞEHİR) (695)

1862' (1278) de İstanbul'da doğdu. Beşiktaş, Ortaköy Palanga Sokak-
ta (5, 12, 156) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Ahmet Besim** efendi, annesi **Ay-
şe Hanım**'dır. **Arif-Ayşe** kızı **Firdevs Hanım**'la evli; **Mehmet Muzaffer,**
Ayşe Hikmet, Mediha ve **Semiha**'nın babasıdır.

1884'te Askeri Tıbbiyeyi bitirerek tabip yüzbaşı rütbesiyle mezun ol-
du. Sicilinde Fransızca bildiği yazılıdır. Bir yıl süre ile Haydarpaşa Tatbi-
kat Hastanesinde staj gördükten sonra 1886'da 3 üncü Orduya gönderi-
lerek tabur ve hastahane tabipliklerinde beş yıl görev yaptıktan sonra
1891'de İstanbul'a döndü ve açılan sınavı kazanarak Askeri Tıbbiye Öğ-
retim Kuruluna girdi. 1889-1908 yılları arasında öğretmen yardımcısı ve
ikinci öğretmen unvanıyla teşrih ve iç hastalıkları dersleri okuttu. Mirli-
va (tuğgeneral) rütbesine yükselerek İkinci Meşrutiyetin ilanı üzerine öğ-
retim üyeliğinden çekildi ve 6 ncı Orduya Sıhhiye Müfettişliğine atanarak
Bağdat'a gönderildi. Bu görevde iki yıla yakın çalıştıktan sonra İstanbul'a

döndü. 10 Aralık 1911'de İstanbul'da Haydarpaşa Hastahanesi Baştabipliğine, 30 Temmuz 1912'de Harbiye Nezareti Sıhhiye Dairesi Başkanlığına yükseldi ve Balkan Harbi süresince bu görevi yürüttü. 8 Ocak 1913'te emekliye ayrıldı.

Genel savaşın başından itibaren milli mücadele sonuna kadar emekli olduğu halde Kızılay Genel merkez üyesi olarak hizmet verdi.

III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 349 oyla Eskişehir'den milletvekili seçildi. 8 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı. Milli Savunma ve Sağlık Komisyonlarında çalıştı.

15 Mart 1931'de öldü. Karacaahmet Aile Mezarlığında toprağa verildi.

MEHMET SAÎT (HASBÎ)
(ESKİŞEHİR) (696)

1870' (1286) de İzmir'de doğdu. Babası Prizren Mutasarrıfı **Hüseyin Hüsnü Efendi**, annesi **Penbe Hanım**'dır. **Hasan Paşa-Nezahat** kızı **Refika Hanım**la evli; **Saadet**, **Ayşe Sabiha** ve **Hüseyin Şükrü**'nün babasıdır.

Yüksek derecede özel eğitim görmüştür. Temmuz 1892'de Hopa Tahaffuzhanesi Başkâtipliği ile devlet hizmetine girdi, daha sonra, 1893'te Ertuğrul Sancağı İdare Meclisi Başkâtipliğine vekâleten, Eylül 1899'da asaleten, aynı tarihte Bursa Mektubi Kalemî Mümeyyizliğine, Mart 1906'da Beyrut Mektubi Kalemî Mümeyyizliğine atandı.

Kaymakamlığa yükselerek Mart 1910'da Sayda, Şubat 1911'de İskenderun, Nisan 1913'te Kilis, Haziran 1913'te Söğüt İlçeleri kaymakamlıklarına getirildi. Söğüt Kaymakamı bulunduğu sırada bir soruşturmaya uğrayarak Ağustos 1918'de açığa alındı. Eylül 1919'da yeniden Söğüt İlçesi Kaymakamlığına verildi. Haziran 1920'de Mutasarrıflığa yükselerek Simav ve Gediz Savaşları sırasında Kütahya Sancağında, Kasım 1920'de

I inci İnönü Savaşı sırasında Eskişehir Sancağında, Ocak 1921'de Sakarya Savaşı sırasında Kırşehir Sancağında Mutasarrıf bulunuyordu. Eylül 1921'de İçişleri Bakanlığı Memurîn ve Sicil Genel Müdürlüğüne yükseldi. Haziran 1922'de İdarei Umumiyei Vilâyât ve Nüfus Genel Müdürlüğüne, Aralık 1923'te yeniden Memurîn ve Sicil Genel Müdürlüğüne getirildi.

15 Nisan 1925'te İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığına yükseldi. Bu görevi 14 Ekim 1927'ye kadar yürüttü.

Kütahya Mutasarrıflığı sırasında ordunun hazırlığına yaptığı katkılar nedeniyle **Mustafa Kemal Paşa**'dan, İçişleri Bakanlığından ve Garp Cephesi Komutanlığından takdirnameler aldı. Müsteşarlığı sırasında Beyaz Şeritli İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi.

Müsteşar bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 349 oyla Eskişehir'den milletvekili seçildi. 18 Eylül 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

Milletvekili bulunduğu sırada, tedavi gördüğü Beyoğlu Fransız Hastanesinde, 12 Aralık 1930 Cuma günü öldü.

EMİN SAZAK
(ESKİŞEHİR) (168)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Eskişehir Milletvekilleri.

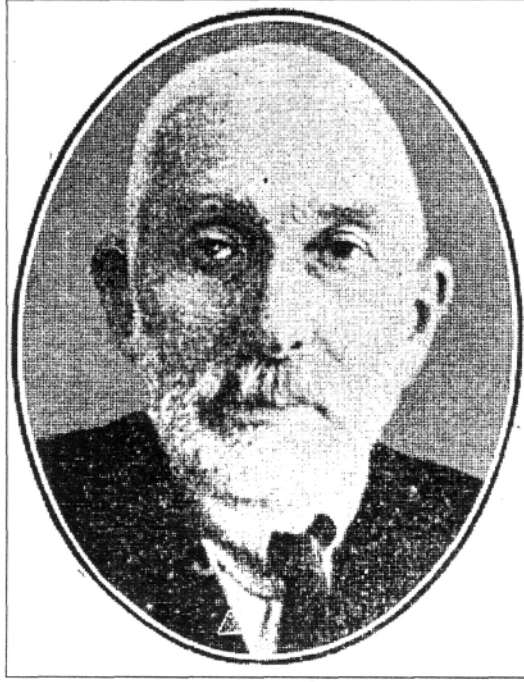
III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 349 oyla Eskişehir'den milletvekili seçildi. 8 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı. Genel Kurulda 30 değişik konuda 57 konuşması vardır.

GAZİANTEP

REŞİT AĞAR
(GAZİANTEP) (316)

Özgeçmişı için bakınız :

I inci Dönem Malatya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 492 oyla Gaziantep'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Bahriye Komisyonunda çalıştı. Bir önerisi, Genel Kurulda 50 değişik konuda 69 konuşması vardır.

MUSTAFA FERİT ARSAN
(GAZİANTEP) (511)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 490 oyla Gaziantep'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

MEHMET ALİ CENANİ BEY
(GAZİANTEP) (175)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 474 oyla Gaziantep'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Samsun-Amasya demiryolunun resmî açılışına katılacak heyete seçildi. Bir tefsir önerisi, Genel Kurulda 7 değişik konuda konuşması vardır.

Usulsüz Harcama yaptığı iddiasıyla soruşturma yapmak üzere 16 Kasım 1927'de kurulan Karma Komisyonun raporu üzerine 14 Nisan 1928'de Yüce Divana sevk edildi.

AHMET REMZİ GÜRES

(GAZİANTEP) (510)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 492 oyla Gaziantep'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Maliye Komisyonunda çalıştı. Geçici Memurin, Damga Kanunu için kurulan karma komisyonlara üye seçildi. Genel Kurulda 43 değişik konuda 75 konuşması vardır.

ALİ KILIÇ
(GAZİANTEP) (177)

Özgeçmişi için bakınız :

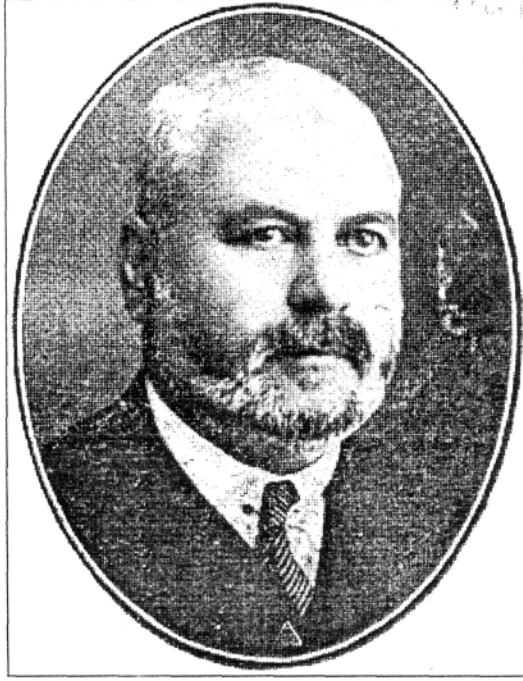
I inci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 492 oyla Gaziantep'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı. Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonu üyeliğine seçildi.

MEHMET ŞAHİN
(GAZİANTEP) (176)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Gaziantep Milletvekilleri.

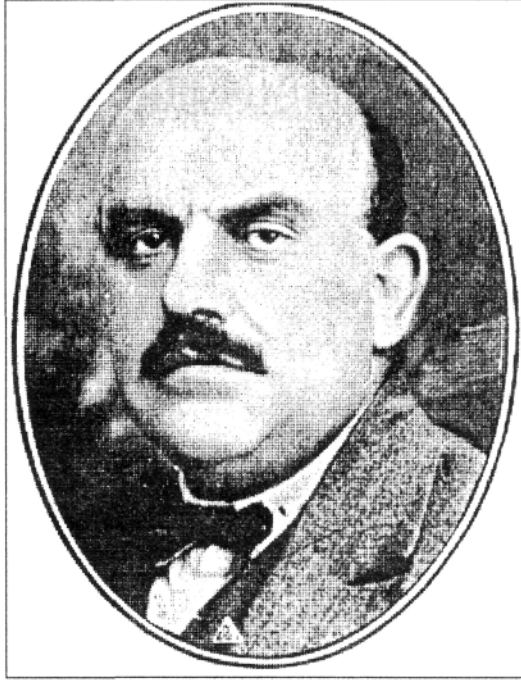
III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 492 oyla Gaziantep'ten milletvekili seçildi. 8 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Genel Kurulda bir konuda söz aldı.

GİRESUN

HACİM MUHİTTİN ÇARIKLI
(GİRESUN) (251)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Karesi Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 516 oyla Giresun'dan milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı. Hayvan Sağlığı Zabıtası Geçici Komisyonuna üye seçildi.

ALİ ŞEVKET ÇOLAK
(GİRESUN) (515)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Giresun Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 516 oyla Giresun'dan milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

TAHİR KARADENİZ
(GİRESUN) (516)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Giresun Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 516 oyla Giresun'dan milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sayıştay ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

Mahsubu Umumi Kanununun değiştirilmesine dair bir kanun teklifi, Genel Kurulda 6 değişik konuda konuşması vardır.

MUSA KÂZIM OKAY
(GİRESUN) (514)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Giresun Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 516 oyla Giresun'dan milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Maliye ve Bütçe komisyonlarında çalıştı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonu üyeliğine ve Samsun-Amasya demiryolunun resmî açılışına katılacak heyete seçildi. Giresun için ithal edilecek elektrik malzemesine dair bir kanun teklifi verdi.

HAKKI TARIK UŞ
(GİRESUN) (513)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Giresun Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 516 oyla Giresun'dan milletvekili seçildi. 15 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa Komisyonunda çalıştı. Bu komisyonun sözcülüğünde bulundu. Yavuz Zırhlısı Hakkında Soruşturma Komisyonuna ve Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonlarına üye seçildi. Değişik 7 konuda önerisi, sahipsiz haklar, gümrük tarifeleri, icra kanunu, şirketlerin kazanç vergisi, memurun kanununun değiştirilmesi, gazetelere prim veril-

mesi ve zabitan ve askeri memur maaşları konularında 7 kanun teklifi, tıpta mütehassıs adedinin artırılması hususunda izlenen yöneme dair Sağlık Bakanlığından sözlü sorusu, Genel Kurulda 29 değişik konuda 58 konuşması vardır.

GÜMÜŞHANE

HASAN (FEHMI) ATAÇ
(GÜMÜŞHANE) (187)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Gümüşhane Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 382 oyla Gümüşhane'den milletvekili seçildi. 9 Şubat 1928'de mazbatasını aldı. 8 Mart 1928'de mazbatasını onaylandı.

Maliye ve Anayasa komisyonlarında çalıştı.

Damga Kanunu konusunda kurulan Karma Komisyona üye seçildi. Bir önerisi, TBMM 1929 bütçesine ek ödenek verilmesine ve Musakkafat Kanununun değiştirilmesine dair iki kanun teklifi, Genel Kurulda değişik 51 konuda 105 rekor sayılacak konuşması vardır.

HALİL NİHAT (BOZTEPE)
(GÜMÜŞHANE) (697)

1881' (1297) de Trabzon'da doğdu. Babası **Mehmetoğlu Hasan Reis**, annesi **Mürüvvet Hanım**'dır. Evlenmemiştir.

Trabzon Askeri Rüştıyesi ve İdadisinden sonra Frerler Okulunu bitirerek Fransızca öğrendi.

Aralık 1897'de Trabzon Düyunu Umumiye Nezareti Tahrirat Kalemî Mülâzımlığı ile çalışmaya başladı. Burada terfi ederek Haziran 1903'e kadar Trabzon'da kaldı. Bu tarihte İstanbul'a, İdarenin merkezine Müskirat, Harir ve Saydî Şikâr Şubesi Mübeyyizliğine getirildi. İdare içinde görev yükseltilmeleri yapılarak Ekim 1918'de Düyunu Umumiye Komiserlik Kalemî Müdür Yardımcılığına daha sonra bu yerin Müdürlüğüne, önce vekâleten, Mart 1922'de asaleten atandı. Bu idarenin kaldırılması üzerine Mayıs 1924'te Maliye Bakanlığı Düyunu Umumiye Komiserlik Kalemî Müdürlüğüne getirildi. 1925'te Osmanlı borçları için Paris'teki toplantıya katılan heyette yer aldı.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 382 oyla Gümüşhane'den milletvekili seçildi. 9 Şubat 1928'de mazbatasını aldı. Mazbatasını 8 Mart 1928'de onaylandı.

Kütüphane Komisyonunda çalıştı. Bu komisyonun Sözcülüğünü yaptı.

Meşrutiyet sonrası değişik dergi ve gazetelerde yayımlanan çoğunlukla mizahi içerikli şiirleriyle seçkin edebiyatçılarımız arasında yer aldı. Aruz ve hece vezinlerini ustalıkla kullanan **Halil Nihat Boztepe**'nin Sihamı İlham, Ayinei Devran ve Mâhitap adlı şiir kitapları ile Nedim Divanı yayımlanmıştır. Fransız Edebiyatından çevirileri vardır.

IV üncü, V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde Trabzon'dan milletvekili seçilerek yasama etkinliğini sürdüren **Halil Nihat Boztepe**, 17 Şubat 1949'da öldü.

MEHMET ŞEVKET (ERDOĞAN)
(GÜMÜŞHANE) (698)

1882' (1298) de Çankırı Çerkeş'te doğdu. Babası **Abbas Efendi**, annesi **Şefika Hanım**'dır. **Ahmet Hamdi-İsmihan İsmet** kızı **Fatma Mesadet Hanım**'la evli; **Ahmet Mithat, Mustafa Kemal, Mustafa Reşit, Orhan Necdet** ve **Şefika Evin**'in babasıdır.

1900'de Harp Okuluna girerek Ağustos 1903'te teğmen rütbesiyle mezun oldu. Harbiyeden çıkışında 3 üncü Ordu açığına verilerek Şubat 1903'te 46 ıncı Alay, 3 üncü Redif Turgutlu Bölüğüne atandı.

Temmuz 1908'de üsteğmenliğe terfi ederek, 3 üncü Ordu, 125 inci Alay, 3 üncü Redif Taburu, 12 inci Ohri Bölüğüne atandı. 31 Mart 1909'da Ohri Alayıyla İstanbul'a geldi. Balkan Savaşına kadar Ohri'de bulunarak bölük ve tabur komutan vekilliklerinde bulundu. 1911'de yeni teşkilât gereği 1 inci Alaya, Mart 1912'de Köprüce'de 3 üncü Tabura verildi. Balkan Savaşında Yunanlılarla Alasonya, Katanya ve Yenice muharebelerine katıldı. Selanik'in işgali üzerine İzmir'e geçip Sarıkışla Ta-

burunda görev yaptı. Balkan Savaşı sonrasında Kasım 1914'te yüzbaşılığa yükselerek Temmuz 1914'te 43 üncü Alay Yaverliğine verildi. Ocak 1914'te 43 üncü Alay, 1 inci Tabur, 3 üncü Bölüğe geçirildi. Başta Erzurum, Muş, Bitlis ve Van havalisindeki muharebeler olmak üzere İran Harp Cephesindeki hizmetleri nedeniyle 6 ay kıdem verilip Harp madalyasıyla ödüllendirildi. Şubat 1916'da 5 inci Kuvveyi Seferiye Kurmayına atandı. Kutulamare muharebelerine katıldı. Yararlı hizmetleri nedeniyle bir yıl kıdem aldı.

Şubat 1918'de kıdemli yüzbaşı (kolağası) oldu. Hava değişimi ile İstanbul'a geldi. Haziran 1920'de açığa alındı. Eylül 1920'de Beşiktaş Asker Alma Şubesi 3 üncü Bölük Komutanlığına atandı. Aralık 1920'de iki ay izin alarak Salihli'ye gitti. Ocak 1921'de Millî Hükûmete katıldı. Şubat 1921'de Millî Savunma Bakanlığı Muamelâtı Zâtiye (Personel İşleri) Dairesine getirildi. Bu görevde iken Mart 1921'de binbaşı rütbesine yükseldi. Mart 1923'te Muamelâtı Zâtiye Piyade Şubesi Müdürü oldu.

Balkan, Birinci Cihan ve İstiklâl savaşlarına katılan **Mehmet Şevket Erdoğan**, Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası sahibidir. Kendi isteği ile 17 Ocak 1925'te emekliye ayrıldı.

Parti çalışmalarına katıldı. Cumhuriyet Halk Fırkası Karadeniz Bölgesi Parti Müfettişliğinde bulundu.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 382 oyla Gümüşhane'den milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 9 Şubat 1928 tarihli mazbatası 8 Mart 1928'de onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı.

IV üncü, V inci, VI ncı, VII nci ve VIII inci dönemlerde de Gümüşhane'den milletvekili seçilen **Mehmet Şevket Erdoğan**, 29 Ocak 1964'te öldü. Cebeci Asrî Mezarlığında toprağa verildi.

ALİ FETHİ OKYAR
(GÜMÜŞHANE) (215)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 334 oyla Gümüşhane'den milletvekili seçildi. 24 Eylül 1930'da mazbatasını aldı. 25 Eylül 1930'da Meclise katıldı. Aynı gün mazbatası onaylandı.

Adana Belediye seçimleri hakkında ve İzmir civarındaki köylüler hakkında gazete yayınlarına dair Başbakanlıktan, Cenevre'de toplanan ihzar konferansına katılan heyet hakkında Dışişleri Bakanlığından sözlü soruları, Genel Kurulda 3 değişik konuda 36 konuşması vardır.

CEMAL HÜSNÜ TARAY
(GÜMÜŞHANE) (517)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem Gümüşhane Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 382 oyla Gümüşhane'den milletvekili seçildi. 9 Şubat 1928'de mazbatasını aldı. 8 Mart 1928'de mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve Dışişleri komisyonlarında çalıştı.

13 Nisan 1929'da Millî Eğitim Bakanlığına seçimi Genel Kurulca onaylandı. Genel Kurulda 5 değişik konuda söz aldı.

HAKKÂRÎ

İBRAHİM ARVAS
(HAKKÂRÎ) (193)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Van Milletvekilleri.

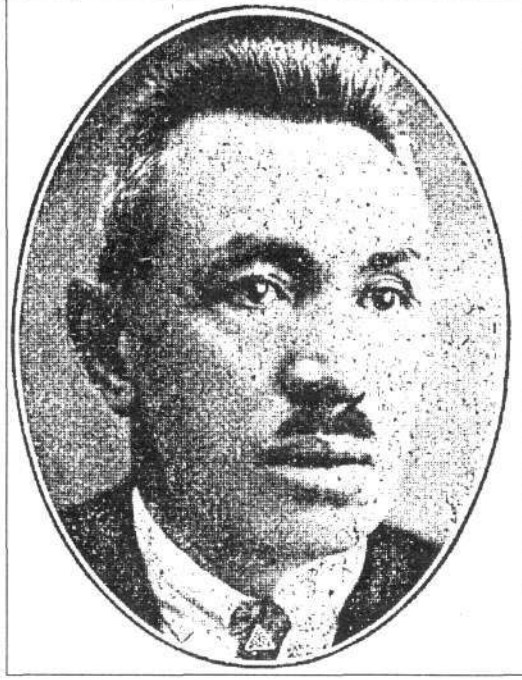
III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 63 oyla Hakkârî'den milletvekili seçildi. 5 kasım 1927'de mazbatasını aldı. 19 Aralık 1927'de mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

İÇEL

MEHMET EMİN İNANKUR

(İÇEL) (522)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem İçel Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 154 oyla İçel'den milletvekili seçildi. 1 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye Komisyonunda çalıştı.

HAKKI (SAYDAM)

(İÇEL) (699)

1874' (1290) te İstanbul'da doğdu. Fatih, Sinanağa Mahallesinde (062-19, 21, 1264) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Ahmet Efendi**, annesi **Fatma Zehra Hanım**'dır. Bekârdır.

1895'te Topçu Okulundan istihkâm teğmeni olarak mezun oldu. Değişik istihkâm taburlarında görev yaptı. İstihkâm komisyonlarında bulundu. Hicaz hattında, Yunan Savaşında, İtalya Harbinde ve İşkodra'da bulundu. Balkan ve 1 nci Dünya Savaşlarına katıldı. 1903'te yüzbaşıliğa, 1908'de kıdemli yüzbaşı (Kolağası) rütbelerine yükseldi. 1912'de binbaşı oldu. 28 Haziran 1914'te Halep'te bulunan 6 ncı Kolordu İnşaat Şube Müdürü olduğu sırada isteği ile emekliye ayrıldı.

18 Haziran 1915'te seferberlik nedeniyle yeniden hizmete alınarak emekliliği durduruldu. Ağustos 1915'te Çatalca, Eylül 1918'de Gelibolu ve Karadeniz boğazları inşaat komisyonlarında görev verildi. Ocak 1919'da terhis edilerek emekli statüsüne döndü.

1926'da İstanbul Belediye Genel Meclisine Üye seçildi.

Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 154 oyla İçel'den milletvekili seçildi. 1 Ekim 1927'de Mazbatasını alıp, 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

Nafia (Bayındırlık) Komisyonunda çalıştı.

IV üncü ve V inci dönemlerde de İçel'den milletvekili seçilen **Hakkı Saydam**, 6 Ağustos 1940'ta öldü.

İSTANBUL

ALİ FUAD AĞRALI
(İSTANBUL) (528)

Özgeçmişı için bakınız :

II inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Maliye ve Bütçe Komisyonlarında çalıştı.

Damga Kanunu konusunda kurulan Karma Komisyona üye seçildi. Genel Kurulda 21 değişik konuda 31 konuşması vardır. İstifası 26 Mart 1931 tarihli 39 uncu Birleşimde okundu.

YUSUF AKÇORA
(İSTANBUL) (524)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Yavuz Zırlısı konusundaki soruşturma komisyonuna üye seçildi. Genel Kurulda değişik 16 konuda 30 konuşması vardır.

NURETTİN ALİ (BERKOL) Dr.
(İSTANBUL) (702)

1882' (1298) de İstanbul, Üsküdar, Doğancılar'da doğdu. Babası **Ali Efendi**, annesi **Emine Rukiye Hanım**'dır. **Pakize Hanım**'la evli; **Ali Rıza**, **Ömer Faruk** ve **Mehmet Halûk**'un babasıdır.

Toptaşı Askeri Rüştiyesinde ve Kuleli Askeri Tıbbiye İdadisinde orta öğrenimini bitirerek Askeri Tıbbiye'ye (Mektebi Tıbbiyei Şahane) girdi ve 1904'te yüzbaşı rütbesiyle mezun oldu. Hekim çıktı.

Gülhane Tatbikat Okulunda bir yıl stajdan sonra 1905'te Tıp Fakültesi Anatomi bölümüne asistan oldu. Ertesi yıl öğretmen yardımcılığına yükseldi. 1907'de Tıbbiyenin Anatomi Hocalığına atandı. 1908'de Paris Tıp Fakültesinde iki yıl süre ile öğrenimini tamamlayarak dönüşünde, 1910'da Tıp Fakültesi Müderris Yardımcılığına (Doçentliğine) devam etti. Ayrıca Tıp Fakültesi Anatomi Laboratuvar şefliğini üstlendi. 1913'te Küçük Sıhhiye Memurları, 1915'te Sanayii Nefise, 1916'da Dış Tababeti okullarında anatomi dersleri okuttu.

Balkan ve Birinci Dünya savaşlarına katıldı. 1917'de Anatomi Profesörlüğüne seçildi. 1923'te Üniversite Senatosu Üyesi, 1924'te Tıp Fakültesi Reisi (Dekan) oldu.

1918'de binbaşı rütbesine yükseldi. Mayıs 1925'te emekliye ayrıldı. Eylül 1926'da sivil hizmetlerine göre emeklilik işlemi yenilendi. Mayıs 1925'te Üniversite Emni (Rektör) seçildi. 1926'da İstanbul Belediye Meclisi Üyeliğı ile siyasi yaşama atıldı.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. Mazbatasını 5 Eylül 1927'de alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı, ertesi gün mazbatasını onaylandı. Milli Eğitim Komisyonunda çalıştı. Üç kez TBMM Başkanvekilliğine seçildi. Maarif Teşkilâtına dair bir kanun teklifi verdi.

Devre sonunda yeniden üniversiteye dönerek Mayıs 1931'de Tıp Fakültesi Profesörlüğüne atandı. Aralık 1933'te Ordinaryüs Profesörlüğe yükseldi. 1934-1939 yıllarında ikinci kez Tıp Fakültesi Dekanlığı yaptı.

Ekim 1951'de isteğı ile emekliye ayrıldı.

21 Nisan 1955'te öldü, Edirnekapı Şehitliğinde toprağı verildi.

Başlıca Eserleri :

Anatomi Atlası (7 Cilt, 1927-1932)

Hazım Takımı Anatomisi (1935)

Özel Sinir Takımının Anatomisi (1936, M. Mouchet ve H.V. Göğen ile birlikte)

Beş Duyunun Kısa Anatomisi (1936, M. Mouchet ve H.V. Göğen ile birlikte)

Artistik Anatomi Kitabı (1940)

Sistematik Anatomi (1939-41, 3 Cilt, A. Mouchet, Z. Zeren ve M.A. Oya ile birlikte)

Disseksiyon Tekniğı (1943, M.A. Oya ile birlikte)

İnsan Anatomisi Sinir Sistemi (1948, Z. Zeren ile birlikte)

İnsan Anatomisi (Ös. 1956, Z. Zeren ile birlikte)

AHMET HAMDİ DENİZMEN
(İSTANBUL) (529)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Bahriye ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonu üyeliğine seçildi. Bir tefsir önerisi vardır.

HAKKI ŞINASI EREL
(İSTANBUL) (526)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı. Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna üye seçildi.

BEHİÇ ERKİN
(İSTANBUL) (525)

Özgeçmişi için bakınız :

II inci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

2 Kasım 1927'de Bayındırlık Bakanlığı onaylandı. Bakanlığı 15.10.1928'de sona erdi. Peşte Sefaretine atandığından, istifası, Genel Kurulun 22 Kasım 1928 tarihli toplantısında bilgiye sunuldu.

SÜREYYA PAŞA (İLMEN)
(İSTANBUL) (704)

Nisan 1874' (1290) te babasının görevli bulunduğu sırada Karadağ'ın Potgariça Kentinde doğdu. Babası son Serasker Müşir **Mehmet Rıza**, annesi **Adviye Hanım**'dır. **Adalet Hanım**'la evli; **Atıf**, **Hayri** ve **Melahat**'in babasıdır.

Rüştiye eğitimini Edirne ve Beşiktaş Askeri rüştiyelerinde tamamlayarak 1889'da Beşiktaş Askeri İdadisine girdi. İdadiden mezun olduğu 1892 yılında Harbiyeye girerek 1895'te mezun oldu. Aynı yıl Kurmay sınıfına geçerek 1897'de kurmay yüzbaşı rütbesiyle Akademiden diploma aldı. Genelkurmayda görevlendirildi. Kısa aralıklarla terfi ederek 1900 tarihinde 27 yaşında mirlivalığa (Tuğ-Tümgeneral) (Paşalığa) yükseltildi. Meşrutiyetin ilânından sonra rütbesi yarbaylığa indirilip Genelkurmayın II nci Şubesinde askeri yayınların düzenlenmesi görevi verildi. "*Ceridei Askeriye*" yazarları arasında yer aldı. Askeri Cep Takvimi'ni yayımladı. 1911'de Harbiye Nezareti Havacılık Şubesinin kurulmasına öncülük etti.

Hava okullarının açılmasına katkıları oldu. Ekim 1912'de albaylığa yükseldi. Erzincan'da 31 inci Tümen Komutanı bulunduğu sırada Ocak 1914'te isteği ile emekliye ayrıldı.

Mütareke döneminde Kadıköy Kızılay Şubesi Başkanlığında bulunarak Anadolu'ya nakit ve teçhizat gönderdi. Belediye Meclisinde yararlı hizmetler verdi.

Askerlikten ayrıldıktan sonra özel girişimci olarak çalışmaya koyuldu.

İstanbul Balat'ta Süreyya Paşa Mensucat Fabrikasını kurdu. Kadıköy civarında eğitim, müzik ve spor etkinliklerinin öncüsü ve koruyucusu oldu. Kendi adını taşıyan sinema, operet, plaj ve sanatoryum kuruluşları meydana getirdi.

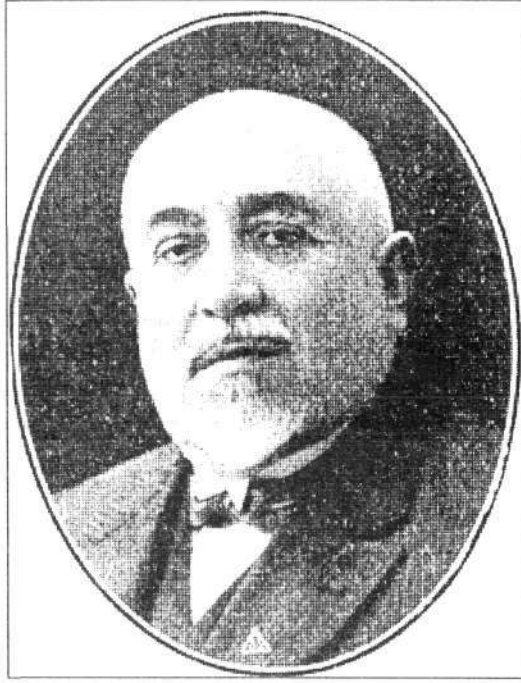
TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımında Meclise katıldı, 2 Kasımında mazbatasını onaylandı.

Ticaret Komisyonunda çalıştı. Damga Kanunu için kurulan geçici komisyona üye seçildi. 1 önerisi, Belediye Kanununun değiştirilmesi, tarık bedeli, belediye vergi ve resimleri, köprülerden geçit ücreti alınması, yabancı bankaların işlemleri, musakkafat vergisi, şehirlerdeki şirketlerin belediyeye bağlanması, kıymetli senetler, sinema ve tiyatro biletlerinden % 10 alınması ve ziraat bölükleri teşkili konularında 10 adet kanun teklifi üzerinde 40 kez konuşması vardır.

12 Ağustos 1930'da kurulan "*Serbest Cumhuriyet Fırkası*"nın 15 kurucusu arasında yer aldı. 17 Kasım 1930'da partinin kapatılması sonrasında izin isteminde bulundu. Bu istemin reddi üzerine 15 Aralık 1930'da milletvekilliğinden çekildi.

Yasama etkinliği sona erdikten sonra iş hayatıyla ve örnek oluşturan hayır işleriyle meşgul oldu.

6 Şubat 1955'te İstanbul'da öldü. Maltepe Süreyyapaşa Sanatoryumundaki özel kabrinde toprağa verildi.

ZİYA KARAMURSAL
(İSTANBUL) (535)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe ve Maliye komisyonlarında çalıştı. Genel Kurulda bir konuda konuşması vardır.

HÜSEYİN HÜSNÜ (KAVALALI)
(İSTANBUL) (703)

1882' (1298) de Kavala'nın Cerepyan Köyünde doğdu. Babası **İbrahim Paşa**, annesi **Naziye Hanım**'dır. 1902 yılında **Edibe Hanım**'la evlendi; **Meliha Turalı**, **Bedaet Banguoğlu** ve **Nakime Çullu**'nun babasıdır.

Biyografisinde, idadi eğitimi gördüğü, az derecede Almanca Fransızca bildiği yazılıdır. Ata mesleği tütün ticareti ile uğraştı. 1908'de Kavala'da İttihat ve Terakki Cemiyetine girdi. 1909'da Amele Cemiyeti Başkanlığına seçildi. Bu görevde iki yıl kaldı. 1912'de bir süre Kavala Belediye Başkanlığı yaptı. 1921'de İstanbul'da kurulan gizli M. M. Grubu Bayazıt Dairesi İdare Heyetinde çalıştı.

Tütün kalitesinin ve ticaretinin gelişmesi için değişik şirketler kurarak yoğun etkinlikler gösterdi.

1922'de İstanbul Ticaret Birliğini kurup başkanlığına seçildi. Aynı yıl İstanbul Müdafaai Hukuk Heyeti yönetimine girdi. 1923'te İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığına seçildi. Ekim 1923'te Karma Mübadele

Komisyonunda görev aldı. 1924'te Halk Fırkası İstanbul Yönetim Kuruluna girdi. 1925'te İstanbul Belediye Meclisine seçildi.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. Mazbatasını 5 Eylül 1927'de aldı, 1 Kasım'da Meclise katıldı, mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı. Belediye vergi ve resimlerine dair bir kanun teklifinde bulundu. Dönem sonunda mesleğine döndü. Kasım 1960'ta öldü.

Tütün Meselemiz, İnhisarların İddialarına Cevap, İstanbul 1924 adlı bir yapıtı vardır.

TEVFİK KÂMİL KOPERLER
(İSTANBUL) (534)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Kütüphane komisyonunda çalıştı.

1 Kasım 1927'de ve 1 Kasım 1928'de İdare Amirliğine seçildi. 25 Nisan 1929'da İdare Amirliğinden istifa etti. Türk vatandaşlığı ve vatandaşlık Kanununun değiştirilmesi konularında 2 kanun teklifi vardır.

AHMET RASİM
(İSTANBUL) (701)

1865' (1281) te İstanbul'da Fatih-Sarıgözel Mahallesinde doğdu. Kadıköy, Caferağa Mahallesi, Moda Sokağı 241-12/33'te nüfusa kayıtlıdır. Babası Kıbrıslı Mentешеoğlu ailesinden posta memuru **Bahattin Efendi**, annesi **Nevber Hanım**'dır. **Bilâl-Cemile** kızı **Ayşe Sadberk**'le evli; **Mazhar**, **Rasime Akın**, **Mazlum Can**, **Emine Sadiye Türcan**, **Mahmut Sırrı Arık**, **Mehmet Nuri Şeyda**'nın babasıdır.

Mahalle okulunda ilk eğitimden geçerek 1876'da Darüşşafaka'ya girdi ve bu okulu, 1883'te birincilikle bitirdi.

Posta-Telgraf İdaresine memur oldu. Memuriyeti bir yıla yakın sürdü. İstifa ederek, üstün yeteneğe sahip olduğu yazarlık hayatına atıldı. Ahmet Mithat tarafından çıkarılan Tercümanı Hakikat Gazetesinde ilk yazılarını yayımladı. Saadet, İkdâm, Sabah, Malûmat, Servet, Tanin, Hak ve Tasviri Efkar gazetelerinde; Güneş, Gülşen, Sebat, Say ve Serveti Fünun, Resimli Gazete, Musavver ve Malûmat gibi dergilerde yayımlanan yazılarıyla ün kazandı.

Söz ve bestesi (notası) kendisi tarafından yazılan pek çok şarkıları vardır. Bunlardan 42'si günümüze ulaşmıştır. Roman, şiir, fıkra gibi bütün edebi kollarda yapıtlar yarattı. Devrinin İstanbul'unu; sosyal yapısı, dili ve kültürü ile günümüze yansıttı.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı, 1 Kasım'da Meclise katıldı. Ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Kütüphane Komisyonunda çalıştı. Geçici Harf Komisyonu Üyeliğine seçildi.

IV üncü Dönemde de İstanbul'dan milletvekili seçilen **Ahmet Rasim**, Milletvekili iken, 22 Eylül 1932'de Heybeliada'daki evinde öldü ve orada toprağa verildi.

Baba şefkatinden ve maddi olanaklardan yoksun **Ahmet Rasim**'in örnek oluşturan çalışkanlığı ve kişisel gayreti düşünce tarihimizdeki seçkin yerini hazırladı.

Bilinen başlıca basılı yapıtları :

Söyleşi, makale, anı : Gecelerim, 1896; Makalât ve Müşahedat 1909; Şehir Mektupları, 1912-13, Eşkâl-i Zaman, 1918; Cıdd-ü Mizah, 1920; Gülüp Ağladıklarım, 1924; Fuhs-ı Atık, 1924; Şair, Muharrir, Edip, 1924; Muharrir Bu Ya, 1927; Falaka 1927.

Roman : İki Sevgili, 1891; Mevi-i Dil, 1892, Nâkam, 1899; Hamamcı Ülfet, 1922.

Tarih : Resimli ve Haritalı Mufasssal Osmanlı Tarihi, 4 Cilt, 1910; İki Hatırat, Üç Şahsiyet, 1916; İstibdattan Hakimiyet-i Milliyeye, 1926;

İnceleme : Şinasi, 1927

Şarkı : Pek revadır sevdiğim ettiklerin; Can hasta, gözüm yaşlı, gönül zâr-ü perişan; Gözümde işve nûmadır hayal-i bibedeli; Leb-i rengînine bir gül konsun; Benim sen nemsin ey dilber.

İBRAHİM REFİK SAYDAM
(İSTANBUL) (45)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Bayazıt Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

2 Kasım 1927'de Sağlık Bakanlığına getirildi. Genel Kurulda 9 değişik konuda 43 konuşması vardır.

İHSAN LATİF SÖKMEN
(İSTANBUL) (531)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı. Dönem süresince bu komisyonun sözcülüğüne seçildi. Genel Kurulda 2 konuda konuşması vardır.

HAMDULLAH SUPHİ TANRIÖVER
(İSTANBUL) (26)

Özgeçmişı için bakınız :

I inci Dönem Antalya Milletvekilleri.

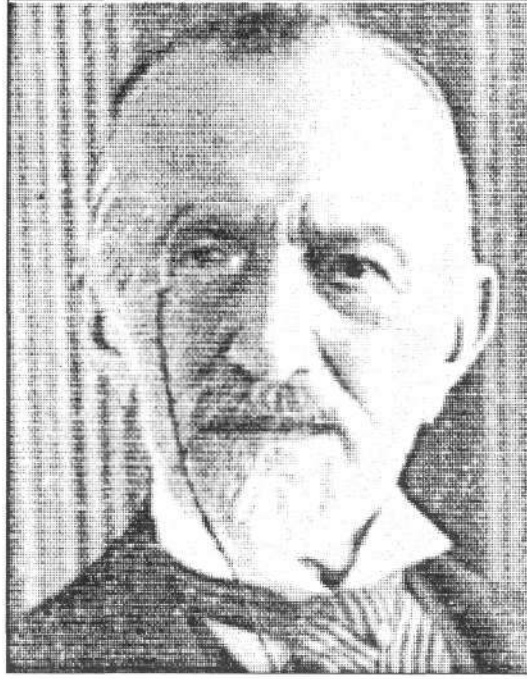
III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Anayasa Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan karma komisyona ve Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonlarına üye seçildi.

ABDÜLHAK HAMÎT (TARHAN)
(İSTANBUL) (700)

8 Nisan 1852' (1268) de İstanbul-Bebek'te doğdu. Şişli Harbiye Mahallesi Silahhane Sokakta (9/4, 1/3, 53) nüfusa kayıtlıdır. Babası Hekimbaşı **Abdülhak Mollanın** oğlu, Tahran Elçisi Tarihçi **Hayrullah Efendi**, annesi **Fatma Münteha Hanım**'dır. Belçika asıllı **Lambert Sakra** ve **Marya** kızı **Maryam Lüsyen**'le (hükmen "*Nasip Betül*") evlidir.

İlk öğrenimine Bebek'te başlayıp küçük yaşında iken bir bölümü Paris'te olmak üzere özel dersler aldı. 1860 yılında Robert Kolleje girdi. 1862'de Paris'te Ecole Nationale'e devam etti.

Dönüşünde 1866'da Babıâli Tercüme Odasında çalışmaya başladı. Temmuz 1866'da Tahran Elçisi olan babası ile İran'a giderek özel hocalardan Farsça ve Arapça dersleri aldı. Babasının ölümü üzerine İstanbul'a dönerek Mart 1869'da Maliye Mühimme Kalemi, Şurayı Devlet ve Kasım 1872'de Sadaret Kalemlerinde çalıştı. Haziran 1876'da Paris Elçiliği İkinci Kâtipliğine atanıp 1879 yılına kadar bu görevde bulunduktan

sonra İstanbul'a çağrılıp açığa alındı. Boş vaktini, ağabeyi, Rize Mutasarrıfı **Abdülhalik Nasuhi**'nin yanında geçirdi.

Aralık 1881'de Poti ve Kasım 1883'te Bombay Şehbenderliklerine, Ekim 1885'te Londra Sefareti Birinci Kâtipliğine atandı. Kasım 1893'te Sefaretin Müsteşar Yardımcılığına yükseldi. Haziran 1895'te Lahey Elçiliğine, Temmuz 1897'de Londra Sefareti Müsteşarlığına atandı. Mayıs 1908'de Madrid Sefaretine, Ağustos 1908'de Brüksel Sefaretine getirildi. Bu görevden Aralık 1912'de emekliye ayrıldı. İstanbul'a döndü. 4 Ocak 1914'te (22 Kânunu evvel 1329) da Ayan Üyeliğine seçildi. Ayan Meclisi Başkanvekilliği yaptı.

İstanbul'un işgali üzerine Viyana'ya kaçtı. Burada maddi sıkıntı çekerken Milli Hükümetçe yurda dönmesi sağlandı. Hidematı vataniyeden maaş bağlandı ve kendisine Maçka Palas'ta bir daire ayrıldı.

TBMM III üncü Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1562 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 12 Ocak 1929'da mazbatasını alarak 21 Ocak 1929'da Meclise katıldı. Aynı gün mazbatası onaylandı.

Türk Edebiyatının seçkin kişilerinin başında yer alan şair ve düşünür **Abdülhak Hamit Tarhan**, IV üncü ve V inci dönemlerde de İstanbul'dan milletvekili seçildi. Saygı ve sevgi ortamında, İstanbul'da 13 Nisan 1937'de öldü. Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

Zaman zaman memuriyetini etkileyen ve açığa alınması ile sonuçlanan, düşünce ve duygularını **kapsayan başlıca yapıtları** :

Şiir : Sahra, 1879,

Makber, 1885,

Ölü, 1885

Hacle, 1886

Bir Sefilenin Hasbıhali, 1886

Bâlâdan Bir Ses, 1912

İlham-ı Vatan, 1916

Ruhlar, 1922

Oyun : Macera-yı Aşk, 1873

Sabr-ü Sebat, 1875

Duhter-i Hindu, 1876
Nesteren, 1878
Tarık Yahut Endülüs Fethi, 1879
Tezer yahut Abdurrahman-ı Salis 1880
Eşber, 1880
Zeynep, 1908
İlhan, 1913
Liberte, 1913
Finten, 1916
Tarhan, 1916
Hakan, 1935

EDİP SERVET TÖR
(İSTANBUL) (527)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri ve İktisat komisyonlarında çalıştı. Teşviki Sanayi Kanununun değiştirilmesine dair kanun teklifi verdi.

ALİ HAYDAR YULUĞ
(İSTANBUL) (530)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İstanbul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 600 oyla İstanbul'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bayındırlık Komisyonunda çalıştı.

İzinsiz ve özürsüz iki ay devamsızlığı nedeniyle Anayasanın 28 inci maddesi gereğince milletvekilliğinin düşürülmesine, Genel Kurulun 19.1.1931 tarihli toplantısında karar verildi.

İZMİR

AHMET MÜNİR AKKAYA
(İZMİR) (538)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri ve Dilekçe komisyonlarında çalıştı.

Maaş ve Vatanî Hizmet kanunlarının değiştirilmesi için iki yasa teklifi, Genel kurulda iki değişik konuda 6 kez konuşması vardır.

AHMET HAMDİ AKSOY
(İZMİR) (151)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Ertuğrul Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 15 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Eğitim Komisyonunda çalıştı.

AHMET TEVFİK RÜSTÜ ARAS
(İZMİR) (333)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Mentеше Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 15 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasımda mazbatası onaylandı.

2 Kasım 1927'de Dışışleri Bakanlığına getirildi. Genel Kurulda 15 değişik konuda 22 konuşması vardır.

MAHMUT CELAL BAYAR
(İZMİR) (369)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

MAHMUD ESAT BOZKURT

(İZMİR) (226)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem İzmir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa Komisyonunda çalıştı.

1 Kasım 1927'de Adalet Bakanlığına getirildi, bu görevi 25.9.1930'da kabinenin istifası ile sona erdi.

Genel Kurulda Bakan olarak 9, üye olarak 1 değişik konuda 19 kez söz aldı.

HÜSEYİN BEY
(İZMİR) (706)

1877' (1293) de Yenişehir'de doğdu. Babası **İsmail Efendi**, annesi **Nasibe Hanım**'dır. Evli; 4 çocuk babasıdır.

İlk ve Rüştîye öğrenimini İzmir'de tamamlayarak 1899'da ticarete başladı. İzmir'de Halimağa Çarşısında "*Hafız Ali ve Hüseyin Biraderler*" adında bir firma kurdu. Kendi beyanına göre, 1910 ve 1911'de, daha sonra 1923 ve 1924 yıllarında İzmir Belediye Meclisi üyeliğine seçildi. Bir ara Belediye Başkanlığına vekâlet etti. İzmir'in işgali sırasında ordunun istihbaratında hizmet verdi. 1925'te İzmir İl Genel Meclisi üyeliğine seçildi. İzmir Müdafaa-i Hukuk Teşkilâtında çalıştı. Daha sonra CHP'ye girdi.

III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 15 Eylül 1927'de mazbatasını aldı, 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İktisat Komisyonunda çalıştı.

HÜSEYİN VASIF ÇINAR
(İZMİR) (613)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 960 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 11 Ocak 1929'da mazbatasını aldı. 23 Şubat 1929'da Meclise katıldı. Aynı gün mazbatası onaylandı.

Hariciye Komisyonunda çalıştı.

Millî Eğitim Bakanlığına getirilmesi 2.3.1929'da Genel Kurulca kabul edildi. 13 Nisan 1929'da Bakanlıktan istifa etti.

Milletlerarası Parlamentolar Ticaret Konferansına iki kez katıldı. Genel Kurulda bir konuda 11 konuşması vardır.

MUSTAFA KÂMİL DURSUN
(İZMİR) (536)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye Komisyonunda çalıştı.

1 Kasım 1927'de İdare Amirliğine seçildi. Genel Kurulda 9 değişik konuda konuşması vardır.

MUSTAFA RAHMI KÖKEN

(İZMİR) (537)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İktisat Komisyonunda çalıştı.

2 Kasım 1927'de İktisat Bakanlığına ve Ticaret Bakanlığı Vekâletine getirildi. Genel Kurulda Bakan olarak 8 değişik konuda 17 konuşması vardır.

AHMET ENVER ÖZGEN
(İZMİR) (705)

1891' (1307) de Girit'in Resmo Kasabasında doğdu. İzmir, Konak Yıldız Mahallesi'nde (104/3-89-381) nüfusa kayıtlıdır. Babası Rüştîye Öğretmeni Balıkesir'li **Mirasyledioğlu Ahmet Sabri Efendi**, annesi **Nuriye Hanım**'dır. **Ali-Kübra** kızı **Zeynep Hanım**'la evlendi, çocuğu yoktur.

1897'de Yunan Savaşının çıkması üzerine küçük yaşta İzmir'e geldi. İlk öğrenimini İzmir'de özel okulda, orta öğrenimini İzmir İdadisinde tamamlayarak Selânik Hukuk Mektebine girdi. Son sınıfa geçtiği sırada Balkan Savaşı çıktı. Zorunlu olarak İzmir'e döndü. Arkadaşları ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığının emri ile Konya Hukuk Mektebinde açılan sınavlara katılarak, 31 Ağustos 1913'te pekiyi (Aliyyül A'lâ) derece ile diploma aldı.

Kendi anlatımı ile Manisa İcra Memurluğunda görev aldı. Daha sonra İzmir'de Noter Yardımcılığı görevinde bulundu. Birinci Cihan Savaşının başlaması üzerine İzmir Divanı Harbi Örfi Soruşturma Kurulunda

görev verildi. Yedek Subay Okuluna girip, levazım subay adayı, subay vekilliği ve asteğmen olarak Harbiye Bakanlığı Levazım Seferberlik Şubesine atandı. İzmir'in kurtarılmasından sonra geri dönerek avukatlığa başladı. İzmir Belediye ve Tayyare Cemiyetleri üyeliklerinde bulundu.

Mesleğini yürüttüğü sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım'da Meclise katıldı, 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sağlık ve Adliye komisyonlarında çalıştı. Yasama görevi bu dönemin sonuna kadar sürdü. 16.10.1934 tarihinde İzmir Barosunda genel (Umumi) 2 249, özel (Hususi) 384 numara ile kaydını yenileyerek mesleğini sürdürdü.

1 Eylül 1948'de öldü.

MEHMET ŞÜKRÜ SARAÇOĞLU
(İZMİR) (539)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem İzmir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 15 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

2 Kasım 1927'de Maliye Bakanlığına getirildi. Dilekçe Komisyonu kararının Genel Kurulda görüşülmesi önerisi, Genel Kurulda 62 değişik konuda, 150 kez, dönem için rekor oluşturan konuşması vardır. 31.12.1928'de bir konuşmasına Genel Kurulca teşekkür edildi.

MUSTAFA NECATİ BEY (UĞURAL)
(İZMİR) (370)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

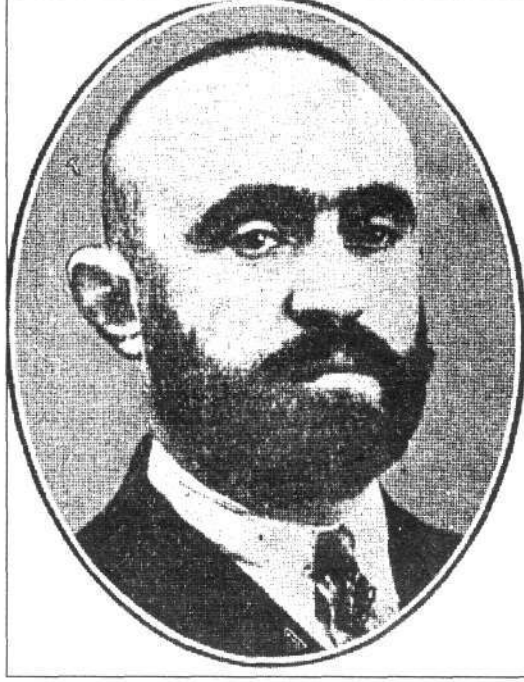
Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 102 oyla İzmir'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasımda mazbatasını onaylandı.

2 Kasım 1927'de Maarif (Millî Eğitim) Bakanlığına getirildi. Genel Kurulda 6 değişik konuda 13 konuşması vardır. 1 Aralık 1928'de öldü (1).

(1) M. Necati'nin ölümü üzerindeki görüşmeler için üçüncü dönem birinci cilde bkz.

ISPARTA

İBRAHİM DEMİRALAY
(ISPARTA) (207)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Isparta Milletvekilleri.

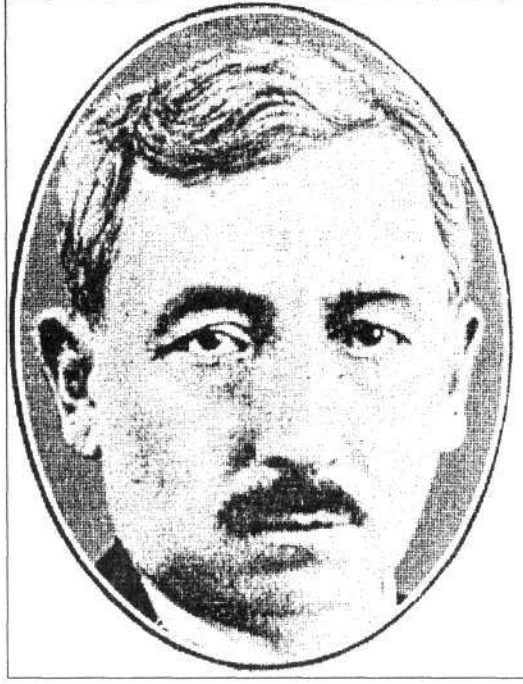
III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 342 oyla Isparta'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de mazbatasını aldı. Aynı gün Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 3 konuda konuşması vardır.

MEHMET RIZA DİNÇAY

(ISPARTA) (580)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 342 oyla Isparta'dan milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme ve Sayıştay (Divanı Muhasebat) komisyonlarında çalıştı.

Dilekçe Komisyonu kararının Genel Kurulda görüşülmesi için bir önerisi vardır.

AHMET M KERREM KARAAĞAÇ
(ISPARTA) (541)

 zge mi i için bakınız :

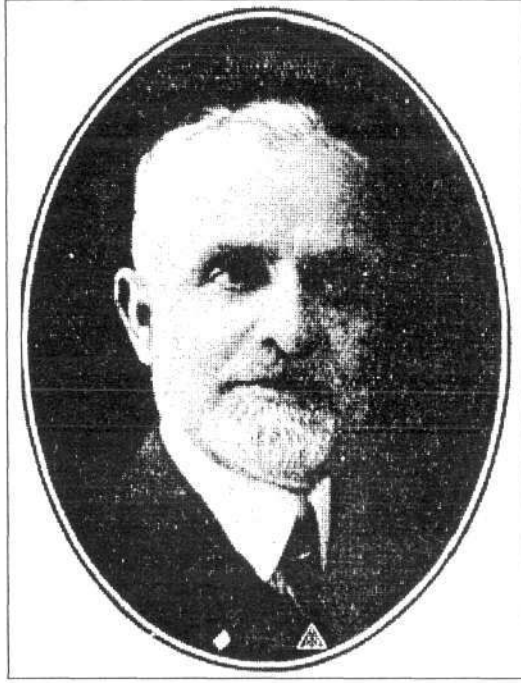
II nci Dönem Isparta Milletvekilleri.

III  nc  Dönem Meclis  alı maları :

   nc  Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 342 oyla Isparta'dan milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda  alı tı.

HÜSEYİN HÜSNÜ ÖZDAMAR
(ISPARTA) (208)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Isparta Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 342 oyla Isparta'dan milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

KARS

AHMET AĞAOĞLU

(KARS) (548)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kars Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 444 oyla Kars'tan milletvekili seçildi. 21 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Anayasa (Teşkilâtı Esasiye) Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi. Genel Kurulda 26 değişik konuda 59 konuşması vardır.

BEDİR BEY (FIRAT)

(KARS) (310)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Malatya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 444 oyla Kars'tan milletvekili seçildi. 21 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasımda mazbatasını onaylandı.

14/15 Mayıs 1928'de öldüğüne dair telgraf 17.5.1928'de Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

FAİK BERMEK
(KARS) (709)

1861' (1277) de Manastır'da doğdu. İstanbul-Kadıköy Erenköy Sahrayıcedit Mahallesi (54-22-38)'de nüfusa kayıtlıdır. Babası Bayraktaroğlu **İsmail Efendi**, annesi **Hediye Hanım**'dır. **Ali**, **Hatice** kızı **Şefika Hanım**'la evli; **İsmail Kadri** ve **Sabiha**'nın babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Manastır'da tamamlayarak 1881'de Manastır Askeri İdadisinden Harbiyeye geçti. 1883'de piyade teğmen olarak mezun oldu. Manastır Askeri Rüştiyesine, Matematik Öğretmenliğine atandı.

1886'da üsteğmen, 1891'de yüzbaşı rütbesine yükseldi. 1896'da Manastır Askeri İdadisi Matematik Öğretmenliğine, 1901'de kıdemli yüzbaşılığa (kolağalığına) terfi edip Üsküp Askeri Rüştiyesi Fransızca Öğretmenliğine verildi. 1904'te binbaşı oldu ve 18 inci Tümenin 70 inci Alayının 1 inci Tabur Komutanlığına atandı. 1909'da Redif Alayı Komutanlığı ve 6 ay sonra Selânik'te kurulan Ordu İnşaat Komisyonu Müdürlüğüne, bir yıl sonra ikinci sınıf Selânik Redif Alayı Komutanlığına geçirildi.

1911'de Selânik Redif Mûfettişliği Yönetim Başkanlığına atandı. 1912'de yarbaylığa (kaymakamlığa) terfi ederek Drama Redif Alayı Komutanlığına atandı. Drama Tümeni ile Balkan Savaşına katıldı.

Selânik'in düşman eline geçmesi üzerine arkadaşlarıyla birlikte ve sivil kıyafetle İstanbul'a geldi. 1913 yılı başında Çatalca Komutanlığı emrine verildi. Burada Ankara Redif Tümeninin Ayaş Alayı Komutan vekâline atandı. Tümeni ile birlikte Çatalca hattı savunmasında bulundu. Bu sırada rahatsızlandı ve malûlen Ağustos 1913'te emekliye ayrıldı. Malûliyeti nedeniyle Birinci Cihan savaşında görev verilmedi. Kasım 1915'te Adapazarı İdadisi (Lisesi) Matematik Öğretmenliğine atandı. Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 367 oyla Kars'tan milletvekili seçildi. 19 Aralık 1928'de mazbatasını alıp, 17 Ocak 1929'da Meclise katıldı. Aynı gün mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı. IV üncü Dönemde Kars'tan, V inci Dönemde Tokat'tan milletvekili seçilen **Faik Bermek**, milletvekili bulunduğu sırada, 17 Mart 1935'te öldü. Cebeci Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

MEHMET HALİT ONARAN
(KARS) (710)

Ağustos 1881' (1297) de İzmir'de doğdu. Konak, Pazaryeri Mahallesinde [086/01-13-87 (159)] nüfusa kayıtlıdır. Babası Büyükçecelebioğlu ailesinden **Mahmut Efendi**, annesi **Şerife** hanımdır. **Ahmet Fettah-Hatice** kızı **Taibe** hanımla evli; **Mustafa Mekin**, **Zerrin** ve **Ahmet Mübin**'in babasıdır.

İzmir İdadisinden mezun oldu. Özel dersler olarak Fransızca öğrendi. 1897'de İzmir Mahkemesi Şer'iyye Mülâzımlığı ile memurluğa başladı. Mayıs 1898'de Aydın Mektûbi Kalemî Mümeyyizliğine atandı. Aydın'da derece ve unvan yükselmeleri yapılarak Aralık 1918'e kadar çalıştı. Mütarekeyi izleyen günlerde istifa ederek Ocak 1919-Ekim 1922 tarihleri arasında resmî görev dışında kaldı. Bir süre İzmir'de kalarak düşmanın harekâtını gizlice izleyip Rodos Yolu ile elde ettiği bilgileri millî örgüte ilet-ti. Etkinliği düşmanca anlaşılması üzerine takip ve tevkif edildi, ancak kaçmayı başarıp millî cepheye geçti. Bir ara Zonguldak Belediyesinde ça-

lıştı. İzmir'in kurtarılması üzerine hemen İzmir'e döndü. Ekim 1922'de İzmir Tahrirat Müdürlüğüne atandı.

Görevindeki dikkat ve başarısı değerlendirilerek Nisan 1925'te İzmir İli Vali Yardımcılığına yükseltildi. Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 444 oyla Kars'tan milletvekili seçildi. 24 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 14 Aralık 1927'de onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı. Genel Kurulda bir kez söz aldı.

IV üncü ve V inci dönemlerde Burdur'dan, VI ncı Dönemde Mar-din'den, VII nci Dönemde İzmir'den ve VIII inci Dönemde de Muş'tan mil-letvekili seçilen **Mehmet Halit ONARAN**, Mayıs 1931'de emekliye ayrıl-dı. Emekliliğini geçirdiği İzmir Karşıyaka'da, 18 Mart 1964'te öldü. Kar-şıyaka Mezarlığında toprağa verildi.

BAHA TALİ (ÖNGÖREN)
(KARS) (707)

1881' (1297) de İstanbul'da doğdu. Kadıköy, Suadiye Mahallesi, (020/03, 55, 220)'de nüfusa kayıtlıdır. Babası **Yusuf Tali Paşa**, annesi **Rasime** hanımdır. **Tahsin Paşa-Şerefnur (Şerefpınar)** kızı **Belkıs** hanım ile evli; **Mahmut Tali**'nin babasıdır.

1901'de Galatasaray Sultanisinden (Lisesinden) mezun oldu. Ağustos 1901'de İstanbul Nokta Postahanesinde İttihat Memuru olarak devlet hizmetine başladı. Daha sonra sırasıyla Mart 1902'de aynı yerin Mevru-de Emaneti Memuru, Eylül 1902'de Havalename İdare Kalemi Memuru ve Aralık 1906'da Posta Mesalihi İdare Kalemi Memuru oldu. Bu görevde bulunduğu sırada, Hükümet tarafından, öğrenimini tamamlamak üzere Kasım 1908'de Paris'e Posta, Telgraf, Telefon Yüksek Okuluna gönderildi. 1910'da öğrenimini tamamlayarak diploma alıp yurda döndü.

Aralık 1911'de İstanbul Fen Müfettişi, Mayıs 1912'de Bursa Fen Müfettişi ve Temmuz 1914'te Telgraf Genel Müdürlüğü Telefon Şubesi Mü-

mevkiyetine terfi etti. Mayıs 1918'de Batum Posta, Telgraf, Telefon Müdürü oldu. Ocak 1919'da Telgraf Umuru Müdür Yardımcılığına, Ağustos 1923'te Posta Umuru Müdürlüğüne ve 2 Aralık 1926'da Telgraf Umuru Müdürlüğüne yükseldi.

1924'te Stockholm Posta Konferansına, Ağustos 1927'de Lahey'de toplanan Tayyare Postaları Konferansına hükümet murahhası olarak katıldı.

Telgraf Umuru Müdürü bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 444 oyla Kars'tan milletvekili seçildi. 21 Ekim 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri ve Seçim Mazbatasını İnceleme komisyonlarında çalıştı. Posta Kanununda değişiklik teklifi verdi. Ocak 1928'de emekliye ayrıldı.

IV üncü ve V inci dönemlerde de Kars'tan milletvekili seçilen **Baha Tali ÖNGÖREN** (nüfus kaydına göre "**Mehmet Bahattin ÖNGÖREN**"), 1950 yılına kadar T. İş Bankası Yönetim Kurulu Üyeliğinde bulundu. 5 Ocak 1957'de öldü. İstanbul, Erenköy, Sahrayı Cedit Mezarlığında toprağa verildi.

SADRETTİN HATTUSAS, Dr.
(KARS) (708)

1883' (1299) te Ankara'da doğdu. Babası eski Ankara Mebusu **Köprülüzade Dr. Kasım Nuri Bey**, annesi **Lütfiye** hanımdır. Evli; 4 çocuk babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Ankara'da tamamlayarak 14 Eylül 1900'de İstanbul Tıbbiyesine girdi, 21 Mayıs 1906' (1322) da mezun oldu. Aynı yıl Birşeve (Prosova) İlçesi Belediye Tabipliğine atandı. Daha sonra 1907'de Keskin, 1908'de Kayalar, 1909'da Debre (Deprolova), 1911 ve 1912'de Manastır İli Belediyesi Baştabipliklerinde bulundu. Bu sırada bir sağlık ekibi ile İtalya Savaşında Tobruk'a gitti. 1913'te geri dönerek Trabzon Belediyesi Baştabipliği ve Ankara İli Seyyar Tabipliği görevlerinde bulundu. 1914'te Samsun Merkez Tabipliğini üstlendi. Daha sonra Trabzon Sağlık Müdürü oldu. Trabzon'un Rus işgaline uğraması üzerine, il merkezi Ordu Kazasına taşındı. 1917-1918 yıllarında Trabzon Valiliğine vekâlet etti. 1919'da **Ferit Paşa** Hükümetince gözaltına alınarak İstanbul'a getiril-

di. 1920'de Balıkesir'de Kuvayı Milliye'ye katıldı. 1921'de Trabzon Sağlık Müdürü oldu. Bu arada Giresun'da çalıştı. İzmir'in kurtarılmasından sonra İzmir Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürü oldu. Üç ay sonra Batı Anadolu Sağlık Müfettişliğine atandı. 1924'te İstanbul Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne yükseldi. 1925'te Cumhuriyet Halk Fırkası İzmir İli Mutemetliği görevi verildi. 1926'da Fırkanın Bölge Müfettişliğine yükseldi.

Bu görevde iken III üncü Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 444 oyla Kars'tan milletvekili seçildi. 21 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye ve Teşkilâtı Esasiye (Anayasa) komisyonlarında çalıştı.

Yasama görevi devre sonuna kadar sürdü. 1932'de Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı 5 inci Bölge Müfettişliğine atandı.

Birinci Genel Müfettişlik Sağlık Müşaviri bulunduğu sırada 1943'te öldü.

KASTAMONU

ALİ RIZA DİREKOĞLU
(KASTAMONU) (552)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 521 oyla Kastamonu'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bahriye ve Milli Savunma komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulda bir konuda konuşması vardır.

CEMAL (DOLUNAY)
(KASTAMONU) (711)

1877' (1293) de Çankırı'nın Taşmescit (018/01-25-18) Mahallesinde doğdu. Babası **Dolmacızade Ahmet Efendi**, annesi **Ayşe** hanımdır. **Ali-Zeliha** kızı **Şerife** hanımla evli; **Ahmet İhsan**, **Mehmet Rifat**, **Fazilet** ve **Mehmet Ekrem**'in babasıdır.(1)

Rüştiye (Orta okul) öğrenimi gördü. Ağustos 1892'de Çankırı Adliyesi Mülazemetine devam edip Temmuz 1897'de resmî görevle Zabıt Kâtibi, Başkâtip olarak icra memurluklarında çalıştı. Üye mülazımlığı, mahkeme üyeliği gibi görevlerde bulundu. Adliyedeki çalışmaları 1913'e kadar sürdü. Bu tarihte ticarete atıldı. Bir aralık genel meclis ve il komisyon üyeliğine seçildi. 1920'den milletvekili seçildiği 1927 yılına kadar Çankırı Belediye Başkanlığında bulundu (2).

(1) Mehmet Rifat Dolunay VII. Dönemde Niğde ve VIII. Dönemde de Çankırı'dan milletvekili seçilmiştir.

(2) Belediye Başkanı olduğu kendi beyanına dayalıdır; belgesi sağlanamadı.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 519 oyla Kastamonu'dan milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı. Dönem sonunda ticaret mesleğine döndü. 27 Kasım 1937'de öldü. Çankırı'da Sarı Baba Mezarlığında toprağa verildi.

HASAN FEHMİ (ÇOLAKOĞLU) TÜMERKAN
(KASTAMONU) (554)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 521 oyla Kastamonu'dan milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Dilekçe ve Anayasa komisyonlarında çalıştı.

Memurların izinli gittiklerinde tren ve vapurlara ödenecek ücretlere ve Taşköprü'deki yangınzedelere yardım konularında iki kanun teklifi, Genel Kurulda 8 değişik konuda konuşması vardır.

REFİK ILGAZ
(KASTAMONU) (712)

1886' (1302) da Karapürçek'te doğdu. Kastamonu'nun Taşköprü, Üstadlar Mahallesinde (011/01-91-75) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Davutpaşaoğlu Ali Efendi**, annesi **Atiye Hanımdır**. Aralık 1916'da **Nazif-Ayşe** kızı **Şükriye Hanımla** evlendi. **Ali Muzaffer, Zafer, Çetin ve İlhan Samim**'in babasıdır.

Taşköprü Rüştîyesini Temmuz 1902'de çok iyi derece ile bitirdi. Mayıs 1906'da Ziraat Bankası Çerkes Sandığı Muhasebe Kitabeti Refakati ile devlet hizmetine başladı. Şubat 1908'de Ziraat Bankası Bafra Sandığı Muhasebe Kâtipliğine, Temmuz 1911'de Eskişehir Sandığı Memurluğuna, Ocak 1913'te Edirne Sandığı İkrazat Mukayyitliğine, Kasım 1915'te Kütahya Sandığı Muavinliğine, Haziran 1921'de Kastamonu Şubesi Muavinliğine, Aralık 1923'te Memurin Kalemi Mümeyyizliğine ve Mayıs 1924'te Ziraat Bankası Kastamonu Şubesi Müdürlüğüne atandı.

Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 519 oyla Kastamonu'dan milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de

mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı, mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulda iki konuda söz aldı. IV üncü Dönemde de Kastamonu'dan milletvekili seçilen **Refik ILGAZ**'ın yasama etkinliği, Mart 1935'te sona erdi.

Haziran 1935'te Beyoğlu Kazanç Tetkiki İtiraz Komisyonu Üyeliğine ve Temmuz 1939'da İstanbul 2 Numaralı Kazanç İtiraz Komisyonu Üyeliğine verildi.

19 Ağustos 1941'de isteği ile emekliye ayrıldı; 15 Şubat 1962'de öldü. Eyüp'te toprağa verildi.

VELED İZBUDAK
(KASTAMONU) (557)

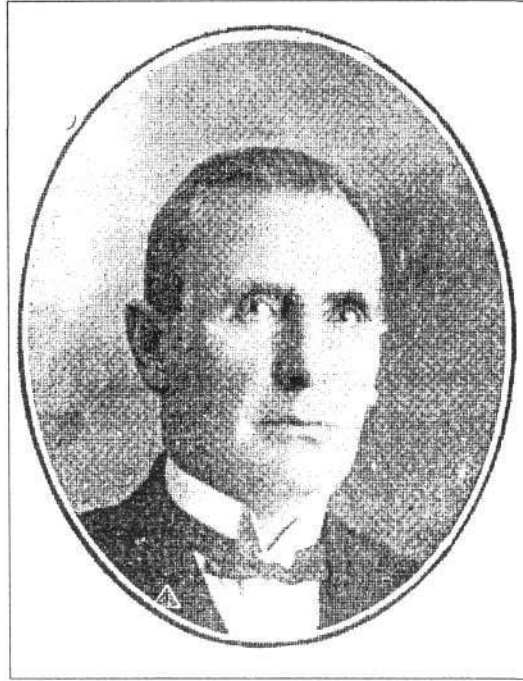
Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 522 oyla Kastamonu'dan milletvekili seçildi, 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı. Kitaplık Komisyonunda çalıştı.

MEHMET FUAT MÜFTÜOĞLU
(KASTAMONU) (555)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

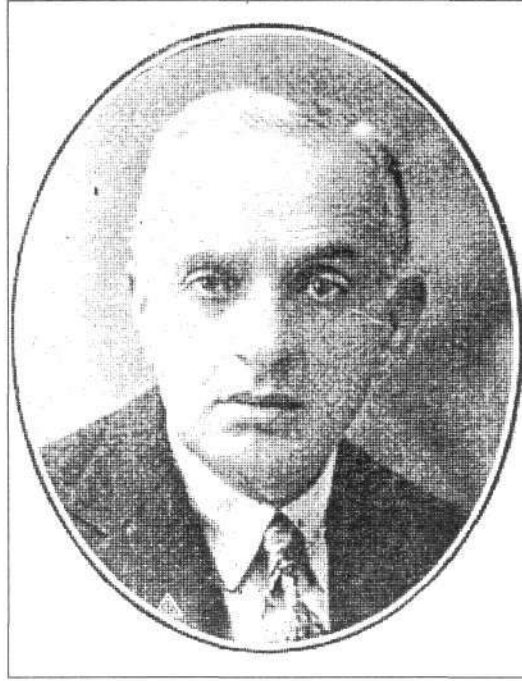
Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 521 oyla Kastamonu'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ziraat Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 3 değişik konuda 7 konuşması vardır.

KAYSERİ

BURHANETTİN (BÎNZET), Dr.
(KAYSERİ) (713)

1884' (1290) te İstanbul Kızıltoprak'ta doğdu. Kadıköy, Zühtüpaşa (022/08-95-765) da nüfusa kayıtlıdır. Babası adliye mübaşiri **İbrahim Efendi**, annesi **Hürmüz Hanımdır. Mustafa Hilmi - Behice** kızı **Nimet Hanımla** evli; **Mustafa Sadullah, Emine Hamdiye, Tiraje, Nurullah, Jale Behice** ve **Ayşe Duşize**'nin babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Sultanahmet ve Soğukçeşme Askerî Rüştiyesinde tamamlayarak, Aralık 1897'de İstanbul Askerî Tıbbiyesinden yüzbaşı rütbesiyle 1683 nolu tabip diploması aldı. Aralık 1897'de Askerî Tıbbiye-ye seririyatı dahiliye memuru, Ağustos 1902'de seririyatı dahiliye muavinliğine atandı. Kasım 1905'te sol kolağası, Ağustos 1909'da sağ kolağasına terfi etti. Ekim 1910'da Askerî Tıbbiye Ders Nazırlığına ve Müdür Muavinliğine verildi. Kasım 1913'te binbaşılığa terfi ederek Balkan Savaşına katıldı. Yozgat Tümeni Sıhhiye Bölüğü Baştabibi ve 8 inci Kolordu Baştabibine vekâleten hizmet verdi. Daha sonra eski görevi, müdür muavinliğine döndü. Ocak 1913'te Harbiye Nezareti 1 inci Şubesine atandı.

Ağustos 1915'te yarbaylığa terfi etti. Mart 1916'da Sağlık Genel Müdürlüğü Sicil Şubesine vekâleten, daha sonra asaleten atandı. Kasım 1919'da zorunlu hizmetini doldurduğundan isteği ile askerlikten emekliye ayrıldı.

Mart 1923'te İstanbul Darülaceze Müdürlüğüne ve Mart 1924'te İstanbul Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müdürlüğüne atandı. Ocak 1925'te bu görevden istifa ederek ayrıldı. Aralık 1926'da İspirto ve Meşrubatı Külliyye İnhisarı İdaresi Hükümet Komiserliği Fen Müşavirliğine ve Haziran 1927'de bu görevden istifa ederek Sağlık Bakanlığı 1 inci Bölge Müfettişliğine atandı.

Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 296 oyla Kayseri'den milletvekili seçildi. 10 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı. Geçici Memurin Komisyonuna seçildi.

Yasama görevi devre sonunda son buldu ve Mayıs 1931'de Birinci Sınıf Sıhhat ve İçtimai Muavenet Müfettişliğine döndü. Ağustos 1936'da Sağlık Bakanlığı Teftiş Heyeti Baş Müfettişliğine yükseldi. 13 Eylül 1938'de 65 yaş sınırını doldurduğundan emekliye ayrıldı.

Askerî ve sivil sektörlerdeki başarılı meslekî çalışmaları nedeniyle Beşinci Mecidi, Dördüncü Osmanî nişanları, Gümüş Liyakat ve Harp Madalyalarıyla ödüllendirildi.

5 Ekim 1953'te öldü; İstanbul, Karacaahmet Mezarlığında toprağa verildi.

İSMAİL HAKKI
(KAYSERİ) (715)

1871' (1287) de İstanbul'da Çıkırıkçı Kemalettin Mahallesi, Dibek Camii Şerif sokak, 13 Numaralı evde doğdu. Babası İstanbul Kadılarından **İzzet Efendi**, annesi **Ayşe Hanımdır. Yakup-Hayriye** kızı **Münire Hanım**la evli; **Tahsin**'in babasıdır.

Mülkiyenin İdadi bölümünde lise öğrenimini tamamlayıp yüksek bölüme geçti. Mayıs 1895'te "*ıhtıye yakın*" derece ile diploma aldı. Arapça ve Türkçe okuyup yazdığı, Acemceyi anladığı, Fransızca okuyup yazdığı biyografisinde yazılıdır. Eylül 1895'te Dahiliye Nezareti Mektubi Kalemî Hulefâlığına atanarak devlet hizmetine girdi. Dahiliye Nezareti Merkez örgütünde unvan ve derece değiştirerek uzun süre görev yaptı. Aralık 1910'da terfi ederek Yemen İli Mektupçuluğuna atandı, Nisan 1913'te Taiz Sancağı Mutasarrıflığına vekâlet etti. Ekim 1913'te Dahiliye Vekâleti Aşiretler ve Muhacirler İskân Dairesi Birinci Mümeyyizliğine, Nisan 1914'te Bağdat, Aralık 1914'te Basra Vilayeti Mektupçuluğuna getirildi.

Ocak 1914'te Vali Vekâletine atandı. Savaşın gelişimi sonucu Mayıs 1915'te Basra'nın İngilizler tarafından işgali üzerine tutsak düştü. Savaşın sonuna kadar Hindistan ve Mısır'da tutsak kaldı. Mondros Mütarekesinden sonra Kasım 1919'da İstanbul'a döndü.

TBMM'nin açılması üzerine Anadolu'ya geçerek millî hükümetin emrine girdi. Nisan 1921'de Ankara Vilayeti Mektupçuluğuna atandı. Mektupçuluğun Yazı İşleri Müdürlüğü olarak değişmesi üzerine bu unvanı aldı.

Mayıs 1922'de Üçüncü Sınıf Mülkiye Müfettişliğine, Eylül 1922'de Yozgat Sancağı Mutasarrıflığına atandı. Liva unvanı 8 Ekim 1923'te valiliğe dönüştüğünden Bozok Valisi unvanını aldı. Eşkiya çetelerine karşı gerekli etkinliği gösteremeyip yönetim noksanı görüldüğünden 14 Kasım 1923'te görevden alındı. Daha sonra Mayıs 1924'te Üçüncü Sınıf Mülkiye Müfettişliğine atandı. Bu görevden de sağlık nedeniyle 14 Mart 1925'te istifa ederek ayrıldı.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 296 oyla Kayseri'den milletvekili seçildi. 10 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Meclise katılamadan 4 Eylül 1927'de öldü. Gerekli işlemler tamamlanarak annesi ve karısına, 5 Eylül 1927'den itibaren maaş bağlandı.

AHMET HİLMİ KALAÇ
(KAYSERİ) (267)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kayseri Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

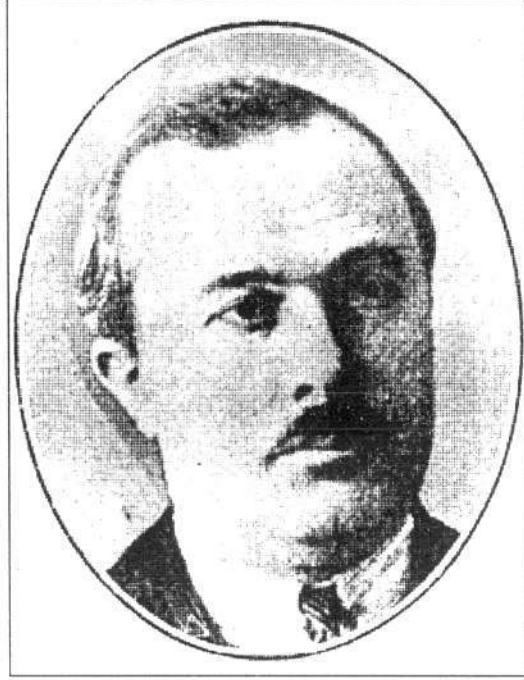
Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 296 oyla Kayseri'den milletvekili seçildi. 10 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Bayındırlık ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme ve Geçici Memurin komisyonlarına üye seçildi.

2 önerisi, Genel Kurulda 6 değişik konuda 9 konuşması vardır.

HALİT KARAKAYA
(KAYSERİ) (558)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kayseri Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 396 oyla Kayseri'den milletvekili seçildi. 10 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı.

REŞİT ÖZSOY
(KAYSERİ) (716)

1885' (1301) de İstanbul'da doğdu. Ankara-Çankaya, Cumhuriyet Mahallesi'nde (292-2-124) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Ahmet Kadri Efendi**, annesi **Naciye Hanımdır**. **Şevki-İsmet** kızı **Ayşe Şehime Hanımla** evli; **Fatma Bedia**, **Emine Lâmia**, **Ahmet Fahir**, **Mehmet Metin**'in babasıdır. Eşi **Ayşe Şehime** Şubat 1949'da ölmüş; **Süleyman-Şevkiye Kâmile** kızı **Emine Hanımla** ikinci evliliğini yapmıştır.

Önce Yüksek Ticaret Okulunu bitirdi, daha sonra, 1908-1909'da Hukuk Mektebinden pekiyi derece ile mezun oldu.

Eylül 1899'da Rüsumat Emaneti Saymanlık Yazı İşlerinde aday memur olarak (mülazemeten) devlet hizmetine başladı. Sırasıyla Mayıs 1901'de Rüsumat Emanetinde, Rüsumat Tahlilhane Kitabesinde ve üçüncü sınıf kâtip olarak çalıştı. Temmuz 1911'de Söğüt ve Ekim 1915'te Merzifon Bidayet Mahkemesi savcılıklarına geçirildi. Haziran 1919'da Canık (Samsun) İstinaf Üyeliğine, Temmuz 1919'da Bursa (Hüdavendigâr)

İstinaf Üyeliğine, Temmuz 1920'de Ankara Savcılığına ve Şubat 1921'de Üçüncü Sınıf Adliye Müfettişliğine atandı. Kasım 1922'de İkinci Sınıf Adliye Müfettişliğine, Temmuz 1924'te Teftiş Heyeti Başkanlığına yükseldi.

28 Şubat 1926'da Adalet Bakanlığı Müsteşarlığına getirildi. Müsteşar bulunduğu sırada TBMM Genel Kurulunun 23 Haziran 1927 tarihli toplantısında Danıştay Dava Daireleri Başkanlığına seçildi. Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. 715 sicil numaralı **İsmail Hakkı Bey**'den boşalan Kayseri Milletvekilliğine 289 oy alarak seçildi. 21 Aralık 1927'de mazbatasını aldı. 29 Aralıkta Meclise katıldı. Aynı gün mazbatası onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

1 Ağustos 1933 tarihinde emekliye ayrıldı.

Kayseri'den IV üncü, V inci, VI ncı, VII nci ve VIII inci dönemlerde de milletvekili seçilen **Mustafa Reşit ÖZSOY**, 12 Eylül 1975'te öldü.

HASAN FERİT PERKER
(KAYSERİ) (714)

1888' (1304) de İncesuda doğdu. İstanbul Beyoğlu, Gümüşsuyu Mahallesi'nde (014-07-31,658) nüfusa kayıtlıdır.

Babası Hasanogullarından İncesu Eşrafından **Mehmet Efendi**, annesi **Fatma Hanım**dır. Evli, iki çocuk babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Darüşşafaka'da tamamlayarak 1909'da mezun oldu. İstanbul Üniversitesinin Hukuk Şubesine girerek pek iyi (Âlâ) derece ile 29 Ocak 1913'te diploma aldı. Türkçe ve Fransızca'yı iyi yazıp konuştuğu, sicilinde yazılıdır. 2 Şubat 1914'te avukatlığa başladı. 30 Şubat 1917'de askere alındı. Karadeniz Boğazı Müstahkem Mevkiinde Hukuk Müşaviri olarak çalıştı. 1 Aralık 1918'de terhis edildi ve mesleği olan avukatlığa döndü. 1921'de İstanbul Barosu Heyetine seçildi ve Adalet Bakanlığı Dava Vekâletine atandı. Bu görevi Bakanlığın kaldırılmasına kadar sürdürdü. Bu arada Şark Demiryolları Hukuk Müşavirliğini de üstlendi.

III üncü Dönem genel seçimlerine katılarak 296 oyla Kayseri'den milletvekili seçildi. 10 Ekim 1927'de mazbatasını aldı, 1 Kasım'da Meclise katıldı, ertesi gün mazbatasını onaylandı.

Adliye ve Nafia (Bayındırlık) komisyonlarında çalıştı. Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan karma komisyona seçildi.

Medenî Kanun ve Borçlar Kanununun bir maddesinin tefsiri hakkında bir önergesi, Hukuk Usulü Kanununun değiştirilmesi ve çeşitli makam ve heyetlerin nakdî ceza yetkilerinin kaldırılması ve Belediye cezaları konularında üç kanun teklifi vardır. IV üncü Dönem genel seçimlerine katılmadı. Mesleğine döndü. Mayıs 1931'de Baro Genel Kurulunca İnzibat Meclisine seçildi.

V inci Dönemde de Kayseri'den milletvekili seçilen **Hasan Ferit PERKER**, ticaret yapmak üzere Şubat 1954'te mesleğini bıraktı.

9 Şubat 1983'te öldü.

KIRKLARELİ

MEHMET NAHİT KERVEN
(KIRKLARELİ) (717)

1877' (1293) de İstanbul Kandilli'de doğdu. Beyoğlu Karaköy, Molla-
çelebi Mahallesi, Dereiçi Sokağında (2-54-14) nüfusa kayıtlıdır. Babası
Harirzade Süleyman Faik Efendi, annesi **Nazdil Hanımdır**. **Edvard**
Ludvik Goen-Mari Melani kızı **Margarit**'le evli; **Suzan** ve **Danyal**'ın ba-
basıdır.

Mart 1896'da Topçu Okuluna girip Aralık 1899'da teğmen rütbesiyle
mezun oldu. Öğretmen yardımcısı olarak Topçu Okulunun öğretim kad-
rosuna geçti. Okul sıralarından subaylığa uzanan dönemde Jön Türk et-
kinliklerine katıldı. 1908'de paris'e giderek İstanbul'dan uzaklaştı.

Temmuz 1908'de yüzbaşılığa yükseldi. Fransa'da 3 yıl kalarak (L'eco-
le des Haute Etudes Social) Sosyal Bilimler Yüksek Okulundan diploma
aldı. İstanbul'a eski görevi öğretmenliğe döndü.

Balkan Savaşında Sirkeci Hat Komiserliğinde ve Karadeniz Boğazı
Büyükdere Sarıyer sırtlarındaki tahkimatta görev yaptı. Genel savaşta

sansür örgütünde ve harp sanayiinde çalıştı. Mart 1917'de binbaşı rütbesine yükseldi. Bağımsızlık savaşında Sarıkamış'ta görev yaptı. Daha sonra İstanbul'a döndü ve Ocak 1924'te emekliye ayrıldı. Emekli olarak öğretmenlik ve çevirmenlik yaptı.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 250 oyla Kırklareli'nden milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı. Damga Kanununun değiştirilmesi konusundaki karma komisyona ve Milletlerarası Ticaret Konferansına Yüce Meclisi temsil etmek üzere, Genel Kurulun 24 Mayıs 1930 tarihli toplantısında üye seçildi.

IV üncü Dönemde Kırklareli'nden, V inci Dönemde Kayseri'den milletvekili seçilen **Mehmet Nahit KERVEN**, İş Bankası Yönetim Kurulu Üyeliğinde bulundu. 28 Ağustos 1975'te öldü. İstanbul Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

"İstanbul'un Zaptı" adlı bir yapıtı vardır.

ŞEVKET ÖDÜL
(KIRKLARELİ) (561)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kırklareli Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 250 oyla Kırklareli'den milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Maliye Komisyonunda çalıştı.

FUAT UMay
(KIRKLARELİ) (61)

Özgeçmişî için bakınız :

I inci Dönem Bolu Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 250 oyla Kırklareli'den milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Anayasa Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi.

2 konuda önerisi, çocukların içki ve tütün kullanmalarının men'i, çocukların sinema ve tiyatrolara kabul edilmemesi, Himaye-i Etfal Pulu ihdası ve oyun ve eğlence mahalleri tesis ve idare etme hakkının Himaye-i Etfal Cemiyetine verilmesi, Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun değiştirilmesi hakkında 5 kanun teklifi vardır.

KIRŞEHİR

AHMET HAZIM BÖREKÇİ
(KIRŞEHİR) (718)

1893' (1309) te Ankara'da doğdu. Kızılelma (059/01, 8-8) Mahallesinde nüfusa kayıtlıdır. Babası **Muammer Efendi**, annesi, **Samiye Hanım**dır. **Ahmet Nazmi-Fatma Hatice** kızı **Hacer Şaziye Hanımla** evlendi. **Habibe Necla** ve **Muammer Armağan**'ın babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Ankara'da tamamlayarak, 1911'de, sınavla Yüksek Öğretmen Okulu Tabiiye Şubesine girdi. Burada iki yıl öğrenime devam etti. Sağlık nedeniyle zorunlu olarak öğrenimini yarıda kesip okulu bıraktı. Mart 1914'te Ankara Sultanisi (Lisesi) Şube Öğretmenliğine ve Eylül 1915'te terfian Sivas Sultanisi Öğretmenliğine atandı.

Genel Savaşta silah altına alınarak Yedek Subay talimgâhına gönderildi. Bir yıl sonra sağlık nedeniyle Levazım Okuluna nakledildi. Okulu bitirdikten sonra savaşın sonuna kadar değişik birliklerde yedek levazım subayı olarak hizmet verdi. Emsali ile birlikte 5 inci Kolordu Asker Alma Dairesince terhis edildi.

Ekim 1918'de Ankara Menbaı Füyuzat Başöğretmenliğine ve Temmuz 1920'de 1 500 kuruş maaşla TBMM Başkanlığı Özel Kalemı Evrak Mukayyitliğine, Ocak 1921'de Dosya Memurluğuna, Mart 1921'de Bakanlar Kurulu Başkanlığı (Başbakanlık) Özel Kalemı Evamir ve Mukarrerat Müsevvıdliğine atandı. Bağımsızlık savaşında silah altına alındı. Garp Cephesi Menzil Müfettişliğinde Levazım 2 nci Şubesinde 6 ay kadar görev yaptı. Ağustos 1923'te Özel Kalem Başkâtipliğine, Nisan 1924'te Evrak Başkâtipliğine getirildi. Mayıs 1924'te Ankara Şehremaneti Genel Yazı İşleri Müdürlüğüne atandı.

Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 293 oyla Kırşehir'den milletvekili seçildi. 3 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımında Meclise katıldı. 14 Kasımında mazbatası onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme ve Dilekçe komisyonlarında çalıştı.

Kırşehir'den IV üncü, V inci ve VI ncı dönemlerde de milletvekili seçildi. **Ahmet Hazım BÖREKÇİ**, 16 Ekim 1954'te öldü.

YAHYA GALİP KARGI
(KIRŞEHİR) (280)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kırşehir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 293 oyla Kırşehir'den milletvekili seçildi. 3 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

LÜTFİ MÜFİT ÖZDEŞ
(KIRŞEHİR) (564)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kırşehir Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 293 oyla Kırşehir'den milletvekili seçildi. 3 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Bahriye ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı.

KOCAELİ

MEHMET RAGİP AKÇA
(KOCAELİ) (569)

Özgeçmişı için bakınız :

II nci Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 746 oyla Kocaeli'den milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona ve Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna üye seçildi.

REŞİT SAFFET (ATABİNEN)
(KOCAELİ) (721)

4 Eylül 1884' (1300) te İstanbul, Sarıyer'de, annesinin babası **Bedetâni Mustafa Efendi**'nin yalısında doğdu. Babası **Miralay Saffet Bey**, annesi **Fatma Sabiha Hanımdır**. **Şükrü-Kevser** kızı ve **Serasker Rıza Paşanın** torunu **Nurhayat Hanımla** evli; **Fatma Nükhet**, **Mustafa Gümüştekin** ve **Haççe Gültekin**'in babasıdır.

Küçük yaştan başlayarak mürebbiye ve özel öğretmenlerden ders aldı. Kadıköy Frerler Kolejine girerek 1900'de buradan mezun oldu. 1904'te Paris'te "*Ecole Libre de Sciences Politiques*"den diploma aldı. 1904'te Tütün Rejisi Komiserlik Kalemî Mütercimliğine atandı. Aynı zamanda Le Mond Herald Gazetesi başyazarlığını ve Sadrazam (Başvekil) Avlonyalı **Ferit Paşa**'nın Özel Kalem Müdürlüğünü yaptı. Babîâli Yazı İşleri Hariciye Kalemine alındı. 1907'de Türkiye-Romanya Karma Komisyonu Başkâtibi, 1908'de Bükreş Sefareti Başkâtip Vekili, sonra sırasıyla Washington, Madrid ve Tahran sefaretleri Başkâtibi olarak çalıştı.

1912'de Büyükelçilik Müsteşarı unvanı ile Maliye Özel kalem Müdürlüğüne atandı. 1913'te İçişleri Bakanı **Talât Bey** tarafından Edirne Kurtuluş Heyeti Reisi olarak Londra ve Romanya'ya gönderildi. 1914-1918 yıllarında Maliye Bakanı **Cavit Beyin** yanında Viyana ve Berlin'deki mali görüşmelere katıldı. 1918-1920 yıllarında İsviçre'de ulusal bağımsızlığın tanıtımı için kitap ve makaleler yayımladı, konferanslar düzenledi.

Eylül 1921 yılında Şurayı Devlet (Danıştay) Tanzimat Dairesi Üyeliğine getirildi. 1922'de Lozan Sulh Konferansı Türk Murahhas Heyetinin Genel Sekreterliğini yaptı. 1923-1927 yıllarında Memaliki Şarkîye Fransız Bankası Müşavirliğinde, Anadolu Bağdat Demiryolları Meclisi Başkan Yardımcılığında ve değişik şirketlerin yönetim kurullarında görev yaptı. Hudut Sıhhiye Tasfiye Komisyonu Üyeliğinde ve Cenevre Uluslararası İktisat Konferansı Müşavirliğinde bulundu.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 746 oyla Kocaeli'den milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasımında Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasımında onaylandı.

Ticaret ve Maliye komisyonlarında çalıştı. Paris'te toplanan Uluslararası Parlamentolar Ticaret Konferansına, Yüce Meclis adına katılması, 7 Nisan 1928'de kabul edildi. Gümrük Tarifeleri Kanununun değiştirilmesine dair kanun teklifi verdi.

Milletvekili bulunduğu sırada Avrupa'nın değişik kentlerinde toplanan uluslararası bilimsel ekonomik ve politik kongre ve konferanslara Türk delegesi olarak katıldı. 4 kez başyazarlık üstlendi. Türk Ocakları Hars Heyeti Genel Sekreterliğinde bulundu. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Kurucusu ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi Üyesi oldu.

Meşrutiyette kurulan İstanbul Muhibleri Cemiyetine İstanbul'u Sevenler Grubu adı ile yeniden etkinlik kazandırarak harabeye bırakılan abide yapıtların onarımını sağladı. Türk Tarih Kurumunun kurucu üyesidir. 4 000'i Türkiye ve Türklere ait olmak üzere, 12 000 den çok kitap ve risaleyi kapsayan bir kitaplığı ve Türk tarihini yansıtan tablo ve gravür koleksiyonu vardır.

Müzisyen, şair, edebiyatçı, yazar ve diplomat olan **Reşit Saffet ATA-BİNEN**'in özelliğini belirten önemli kişilerin sözleri, düşündürücüdür. **Halit Ziya UŞAKLIĞIL** "Bütün bir kalemin işini tek başına çıkarır; istihza-

lı, zehirli sözleri ile iyi dostlarını kırar." **Ahmet Haşim**, "**Reşit Saffet**'le dostluk da, düşmanlık da bir meseledir.", **Sadrazam Tevfik Paşa**, "**Torpi-do mizaçlı**.", **Çiçerin**, uzlaştırıcı formüller bulmasına yönelik "**Thomme aux formules apaisantes**" ve **Talât Paşa**, "**O gâvur müslüman**"dır, dediler.

İstanbul'un 500 üncü Fetih Kutlamalarını, Avrupa ülkelerinde, bilimsel düzeyde yönlendirdi.

IV üncü Dönemde de Kocaeli'den milletvekili seçildi. Yasama görevi sona erdikten sonra kurucusu olduğu Türkiye Turing ve Otomobil Kurumunun başkanlığında kaldı ve değişik etkinliklerini yoğunlaştırarak sürdürdü. Haziran 1938'de emekliye ayrıldı.

2 Şubat 1965'te öldü. İstanbul'da, Kocamustafapaşa'da, Sünbül Efendi Mezarlığında toprağa verildi.

Yayımlanmış başlıca yapıtları :

Fransızca :

1. L'Effort ottoman, Rudeval Ed. Paris (1906);
2. L'Agitation Bulgare, Rudeval Ed. Paris (1907);
3. Mélanges littéraires et politiques, 2 V. Ed. Levant-Herald (1905-1908);
4. Les Turcs de Perse, Ed. Revue de Hongrie, Budapest (1911);
5. Enquête économique en Anatolie, en collaboration avec H. Philouze-İstanbul (1912);
6. La Libération d'Andrinople, Rome (1913);
7. Lettres ouvertes a Clemenceau, Genève (1918);
8. Les Turcs et le Panhellénisme, Genève (1918);
9. Le Proletariat Turc a la Conferance Socialiste Internationale, Berne (1919);
10. L'İslam, les Turcs et la Société des Nations, Genève (1919);
11. L'Occupation de Smyrne, Genève (1919);
12. Turcs et Arméniens, 2 volumes, Genève (1919);
13. Bilan économique et financier de la Turquie en 1927, İstanbul;
14. Les Türk - Odjaghis, İstanbul (1931);
15. La politique économique de la Turquie Kemâliste, Libr, Fresco, Paris (1934);

16. Contribution a l'histoire d'Attila, Libr. Fresco, Paris (1934);
17. Bulletins économiques et financiers - Gazette Financière et Economiste d'Orient 1912-1939;
18. Les Caractéristiques de l'architecture Turque, Lib. Fresco, Paris;
19. Souvenirs Turcs en Italie;
20. Lamartine (fervent ami des turcs) İstanbul 1940;
21. Les Turcs en Europe depuis 24 siècles;
22. Les Turcs sur les côtes d'Angleterre (R. de Hongrie),
Türkçe :
23. Osmanlı Tarihi-Malî Dersleri, İstanbul (1913);
24. Siyasî levhalar (Turan ve Sabah) İstanbul (1914-1917);
25. Umumî Harbin Menşeleri, İstanbul (1916);
26. Kafkas Etekleri Türk Ticaret Yolları, İstanbul (1918);
27. Türklük ve Türkçülük İzleri (Türk Ocakları neşriyatı) Ankara (1931);
28. Avrupada Eski Türkler (T. Tarih Cemiyeti neşriyatı) Ankara (1931);
29. Çekeller ve Tuna Türkleri, Ankara (1934);
30. Hazar Türkleri Avrupa Devleti, İstanbul (1934);
31. Turizmin Faydaları, İstanbul (1934);
32. Kaybolan Türkler, Ayda bir neşriyatı, İstanbul (1936);
33. Şarkî Avrupada Türk Kanı ve Medeniyeti İzleri (1946);

İSMAİL HAKKI (KILIÇOĞLU)
(KOCAELİ) (720)

1872' (1288) de Niş (Yugoslavya) Kasabasında doğdu. İstanbul Kadıköy Caferağa Mahallesinde (004/27, 63, 3718) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Evlâdı Fatihandan Çiftçi Ali Ağa**, annesi **Nazife** Hanımdır. **Makbule** ve **Hacer**'le evli; **Burhan, Visal, Sabahattin, Nihal, Ali Ekrem, İclal, Muzafer** ve **Kemal**'in babasıdır.

1877 Türk-Rus Savaşında ailece Manastır'a göçtüler. İlk ve orta (İptidai, Rüşti ve İdadi) öğrenimini Manastır'da tamamlayıp, Nisan 1890'da Halıcıoğlu'ndaki Topçu Harbiyesine (Mühendishaneyi Berri'ye) girdi ve 1894'te teğmen rütbesiyle diploma aldı. Kendisinin verdiği bilgiye göre sırasıyla, Selânik, Manastır, Bağdat, Yemen, Selânik, Edirne, Selânik, İstanbul ve yine Selânik kolordularında hizmet verdi. Yüzbaşı rütbesinde iken Irak'a gidip Bağdat Askerî İdadisinde Kitabet Öğretmenliği yaptı. Yemen'de asilere karşı savaştı. 1899'da Selânik Kolordusuna atandı. Gizli çalışan İttihat ve Terakki Cemiyetine girdi. 1911'de Mustafa Kemal'le ta-

nıştı. Aynı yıl sağlık nedeniyle İstanbul Sötlüce'deki silah deposu müdür-lüğüne, 1912'de Merkez Komutanlığı Divanı Harp Üyeliğine atandı. Bin-başı rütbesine yükseldi. Topçu Atış Okulu kursuna katıldı.

İstanbul'da bulunduğı sırada gericilik ve hurafelere karşı şiddetli ya-zılarıyla savaşım açtı. Bu etkinliğı sonucu Ocak 1913'te binbaşı rütbe-sinden emekliye sevk edildi. Yazıları İçtihat, Hürriyeti Fikriye, Serbest Fi-kir mecmualarında yayımlandı. Daha sonra Çanakkale Göçmen Kâtipli-ğine ve 1917'de İzmit Göçmen Müdürlüğüne atandı. İzmit'in kurtarılma-sından sonra burada avukatlık yaptı. 1924'te İzmit'te Hür Fikir Gazete-sini çıkardı ve 8 yıl boyunca devrimlerin savunmasını yaptı.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 746 oyla Kocaeli'den milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Ka-sımda Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı. Milli Eğitim (Ma-arif) Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 15 değişik konuda 19 konuşması vardır.

IV üncü, V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde de Muş'tan milletvekili seçilen **İsmail Hakkı KILIÇOĞLU**, 20 Şubat 1960'ta öldü. Sahrayı Cedit Mezarlığında toprağı verildi.

Başlıca Basılmış Yapıtları :

1. Batıl İtikatlara İlânı Harp,
2. Softalara Son Cevap,
3. Peygamberler Dedesi **İbrahim**,
4. Garip Yiğidin Başına Neler Gelmez.

KEMALETTİN (OLPAK)
(KOCAELİ) (719)

1867' (1283) de İstanbul'da (Kapuâğası) doğdu. Kadıköy, Kızıltoprak, Göztepe Mahallesi, İstasyon Sokak' (32/1, 21-A-947) da nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mehmet Emin Efendi**, annesi **Kevser Hanımdır**. **Habib Hakkı-Ayşe** kızı **Fikriye İffet Hanımla** evli; **Emin Halûk** ve **Fatma Nüzhet**'in babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamlayıp Kuleli Askerî Lisesini bitirip Harbiyeye girdi. Harbiyeden 1888'de piyade teğmen olarak diploma aldı. Ordunun değişik şube ve hizmetlerinde bulundu. 1897'de Yunan Savaşı, Balkan Savaşı ve Genel Savaşta katıldı.

Milli Mücadelede İstanbul'da M.M. Grubu Merkez Heyetinde çalıştı. Mayıs 1923'te, yaş sınırı nedeniyle, yarbaylıktan emekliye ayrıldı. Balıkesir İskân Bölge Müdürlüğünde çalıştı. Daha sonra Cumhuriyet Halk Fırkası Bursa Müfettişliğine getirildi.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 746 oyla Kocaeli'den milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe ve Seçim Mazbatasını İnceleme komisyonlarında çalıştı. Geçici Harf Komisyonu Üyeliğine seçildi.

Kocaeli'den IV üncü, V inci ve VI ncı dönemlerde de milletvekili seçilen **Kemalettin OLPAK**, 19 Şubat 1942'de öldü.

İBRAHİM TOLON
(KOCAELİ) (567)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kocaeli Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 746 oyla Kocaeli'den milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

İki konuda önerisi, Genel Kurulda 9 değişik konuda konuşması vardır.

MEHMET SELAHATTİN (YARGI)
(KOCAELİ) (722)

Ocak 1889' (1305) da İstanbul'da doğdu. Üsküdar, İhsaniye (022/09-12-687) Mahallesinde nüfusa kayıtlıdır. Babası **Plevne Müdafilerinden Neşet Paşa**, annesi **Faika Hanımdır**. Bekârdır.

İlk ve orta öğrenimini Trabzon'da, liseyi (idadiyi) Üsküdar'da bitirdi. 1908'de Hukuka girdi ve Eylül 1912'de pekiyi derece ile mezun oldu. 6 ay süre ile İstanbul Mahkemelerinde stajını tamamlayarak, Eylül 1913'te Baro'ya kaydını yaptırıp, avukatlığa başladı. Siyasete girinceye kadar sürekli avukatlık yaptı.

1915'te Cem Sultan Numune Okulunda, Ekim 1916 - Temmuz 1919'da Kasımpaşa Çırak Okulunda, Haziran 1921 - Ekim 1927'de İstanbul Polis Okulunda, Ekim 1924 - Temmuz 1925, Mart 1926 - Haziran 1926 tarihlerinde ve 1927 yılının Şubat ayında Adliye Meslek Okulunda öğretmenlik yaptı (1).

(1) Ücretli ders olduğu için tarihleri çakışıyor (K.Ö.)

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 746 oyla Kocaeli'den milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı, 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Adliye Komisyonunda çalıştı. Yavuz-Havuz hakkındaki soruşturma ve Damga Kanunu'nu görüşecek karma komisyonlarda görev aldı. Genel Kurulda 29 değişik konu üzerinde, 62 kez konuşması vardır.

IV üncü, V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde de Kocaeli'den milletvekili seçildi.

22 Mart 1937'de Adalet Bakanlığı Siyasî Müsteşarlığına atandı. 29.11.1937 tarihli 327 sayılı Kanunla siyasî müsteşarlıklar kaldırıldığından bu tarihte müsteşarlığı sona erdi. 1 Nisan 1945'te isteği ile emekliye ayrıldı.

Nizamati Zabıta adlı bir yapıtı vardır.

Milletvekili bulunduğu sırada 1 Ekim 1945'te İstanbul'da öldü.

İBRAHİM SÜREYYA YİĞİT
(KOCAELİ) (367)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 746 oyla Kocaeli'den milletvekili seçildi. 6 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Hariciye Komisyonunda çalıştı.

Fransa'da meydana gelen feyzandan dolayı Meclisin, Fransız Parlamentosuna üzüntülerinin iletilmesine dair bir önerisi vardır.

KONYA

AHMET HAMDİ (DİKMEN)

(KONYA) (723)

1893' (1309) te Ünye'de doğdu. Ortayılmazlar Mahallesi'nde (007/02-44-142) nüfusa kayıtlıdır. Babası **İsmail Efendi**, annesi **Hatice Hanım**dır. Bekârdır.

İlk öğrenimini Ünye'de, orta öğrenimini Bursa Ziraat Okulunda yaptıktan sonra Halkalı Yüksek Ziraat Okuluna girerek 1913'te mezun oldu.

Kasım 1913'te Bursa Erkek Öğretmen Okulu Ziraat Öğretmenliğine, Mart 1914'te terfi ederek İzmir Erkek Öğretmen Okulu Müdür Yardımcılığına, Eylül 1915'te Eskişehir Öğretmen Okulu Müdürlüğüne atandı.

Ekim 1916'da Devlet hesabına Almanya'ya giderek, bağcılık ve bahçe ağaçları üzerinde ihtisas yaptı. Ocak 1921'de Almanya'dan dönüp Şubat'ta Halkalı Ziraat Yüksek Okuluna Bağcılık ve Bahçe Ağaçları Öğretmenliğine atandı. Nisan 1924'te Fenni Eşcar ve Bağcılık Müderrisliği (Profesörlüğü) unvanını aldı. Eylül 1926'da Ziraat Bakanlığı, Ziraat Genel Mü-

dürlüğüne, Ocak 1921'de 3 üncü Sınıf Mülkiye Müfettişliğine, Temmuz 1921'de Erzincan Sancağı Mutasarrıflığı Vekâletine ve aynı yılın Kasımında Erzincan Mutasarrıflığına yükseldi. Kasım 1922'de Van İli Valiliğine terfi etti. Ağustos 1923'te Erzurum Valiliğine geçirildi.

Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 974 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. Mazbatasını 3 Mart 1928'de aldı, 31 Mart 1928'de mazbatasını onaylandı. 3 Mayıs 1928'de Meclise katıldı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

IV üncü, V inci, VI ncı ve VII nci dönemlerde de Samsun'dan milletvekili seçilen **Mehmet Zühtü DURUKAN**, milletvekilliğinden sonra, Kasım 1946'da, Adana (Seyhan) Valiliğine getirildi. Vali bulunduğu sırada Haziran 1950'de emekliye sevk edildi. Erzurum Valiliği sırasında irtica olaylarını bastırmadaki başarısı, uzun süre tahribat yapan veba hastalığının yok edilmesindeki üstün gayreti nedeniyle iki kez takdirname kazanmış, ayrıca millî mücadeledeki yararlı hizmetleri nedeniyle Beyaz-Yeşil Şeritli İstiklâl Madalyası ile ödüllendirilmiştir.

Türk Dil Kurumu üyesi bulunan **Mehmet Zühtü DURUKAN**, emekliliğini geçirdiği İstanbul'da, 11 Ocak 1964'te öldü. İstanbul Feriköy Mezarlığında toprağa verildi.

FUAT GÖKBUDAK
(KONYA) (573)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Konya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye Komisyonunda çalıştı.

Bir önerisi vardır.

HALİL KÂZIM (HÜSNÜ)
(KONYA) (285)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Konya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatası onaylandı.

Ticaret, İktisat ve Bütçe komisyonlarında çalıştı.

Damga Kanunu konusunda kurulan Karma Komisyon üyeliğine seçildi.

Bir önerisi, Konya Milletvekili **Musa Kâzım**'ın çocuklarının devlet hesabına okutulması için kanun teklifi vardır.

HÜSEYİN HÜSNÜ KONAY

(KONYA) (346)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Mersin Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

(BEKİR) REFİK KORALTAN
(KONYA) (289)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Konya Milletvekilleri.

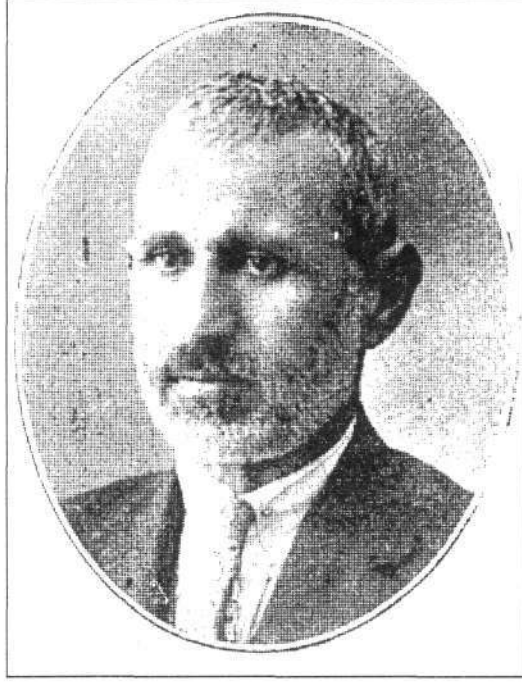
III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 052 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasımda mazbatasını onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırlıslı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyon ve Geçici Harf Komisyonuna üye seçildi. Genel Kurulda 3 değişik konuda söz aldı.

MUSA KÂZİM EFENDİ (ONAR)
(KONYA) (287)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Konya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona, Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna üye seçildi.

Genel Kurulda 17 değişik konuda 22 konuşması vardır.

Öldüğüne dair Başkanlık Tezkeresi Genel Kurulun 8.12.1930 tarihli birleşiminde okundu.

NAİM HAZİM ONAT
(KONYA) (576)

Ozgeçmişİ için bakınız

II ncı Donem Konya Milletvekilleri

III uncu Donem Meclis Çalışmaları :

Uçuncu Donem seçimlerine katıldı

Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı 1 Kasım 1927 de Meclise katıldı 2 Kasımda mazbatası onaylandı

Meclis Hesaplarını İnceleme ve Milli Eğitim komisyonlarında çalıştı

Genel Kurulda 5 değişik konuda konuşması vardır

TEVFİK FİKRET SILAY
(KONYA) (577)

Ozgeçmişİ için bakınız .

II ncı Donem Konya Milletvekilleri

III uncu Donem Meclis Çalışmaları :

Uçuncu Donem seçimlerine katıldı

Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya'dan milletvekili seçildi 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı 1 Kasım 1927 de Meclise katıldı 2 Kasım da mazbatasını onaylandı

Adalet ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan ve Damga Kanunu için oluşturulan Karma Komisyonlara üye seçildi.

Ticaret Kanununun 386 ncı maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi, Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

AHMET KEMAL ZAİM (SUNEL)
(KONYA) (724)

1889' (1305) da Selanik'in Nevrekop Kasabasında doğdu. İstanbul Kadıköy Rasimpaşa Mahallesinde (31-35-103) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Süleyman Zaim (Ağa)**, annesi **Hafıza Ayşe Hanım**dır. **Mustafa - Hani-fe** kızı **Makbule Hanım**la evli; **Esin Zaim** ve **Suzan**'ın babasıdır.

İlk ve Rüştüeyi Nevrekop'ta bitirip iki yıl kadar özel öğretmenlerden Arapça dersleri aldıktan sonra önce Selanik, daha sonra Mercan İdadisi-ne girdi ve Eylül 1909'da liseyi pekiyi derece ile bitirdi. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesinin ikinci sınıfına devam ettiği sırada, 1910'da, Millî Eğitim Bakanlığı hesabına Fransa'ya gönderildi. Fransa'da 1912'de Poitiers (Puvaty) Üniversitesinden Fen Bakaloryasını, 1913'te Genel Matematik ve 1914'te Genel Fizik Sertifikasını aldı. Daha sonra Haziran 1921'de Eks-Marsilya Üniversitesinden Sanayi Fizik Sertifikası alarak yüksek öğrenimini tamamladı. Nisan 1922'de Fransa Millî Eğitim bakanlığından Bilim Lisansı Diploması aldı.

Ekim 1909'da Eyüp Sultan Rüştîyesi Matematik Öğretmen Vekâleti ile devlet hizmetine girdi ve sırasıyle; Ekim 1914'te Beyrut Sultanisi Matematik Öğretmenliğine, Şubat 1914'te Beyrut Ticaret Okulu İkinci Müdürlüğüne ve Eylül 1918'de Müdürlüğüne, Kasım 1919'da Edirne Sanayi Okulu Matematik Öğretmenliğine ve ek olarak Mart 1920'de Edirne Makine Grubu Öğretmenliğine, Eylül 1921'de Üsküdar Sultanisi Fransızca Öğretmenliğine, Ekim 1921'de Kadıköy Sultanisi Hikmet Öğretmenliğine, Eylül 1922'de Çamlıca Kız Lisesi Fizik Öğretmenliğine, Şubat 1923'te Kabataş Fizik Öğretmenliğine, Eylül 1924'te ek olarak Galatasaray Lisesi Matematik Öğretmenliğine atandı. Eylül 1925'te Milli Eğitim Bakanlığı Birinci Sınıf Müfettişliği ve 2 Haziran 1927'de Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğüne yükseldi.

13 Ekim 1927'de Millî Eğitim Bakanlığı Müsteşarı oldu. Bu görevde iken TBMM III üncü Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 924 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 16 Aralık 1929'da mazbatasını aldı. 30 Aralık 1924'te Meclise katıldı. Aynı gün mazbatasını onaylandı.

Ölçüler Kanunu üzerinde Genel Kurulda bir konuşması vardır.

Konya'dan IV üncü Dönemde de milletvekili seçildi. Yasama etkinliği sürerken 4.3.1933'te milletvekilliğinden istifa ederek, 15 Mart 1933'te Ziraat Bankası Genel Müdürlüğüne atandı. Bu görevde 23.3.1938 tarihinde Cumhuriyet Merkez Bankası Genel Müdürü oluncaya kadar çalıştı. 9.3.1949'da Merkez Bankası İdare Meclisi Başkanlığına seçildi.

Yaş sınırına gelmesi dolayısıyla 14 Temmuz 1954'te emekliye ayrılan **Ahmet Kemal (SUNEL)**, 15.11.1967'de öldü.

BEKİR EFENDİ (SÜMER)

(KONYA) (283)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Konya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

8 Aralık 1927'de öldü.

ABDULLAH NEVZAT (TANDOĞAN)
(KONYA) (725)

1894' (1310) te İstanbul'da doğdu. Büyükaada Refetpaşa Mahallesinde (1/124-28) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Davavekili Abdurrahman Asım Bey**, annesi **Sipahioğlu Salih Fehmi'nin** kızı **Sadberk Hanımdır. Mehmet Kâmil - Ayşe Basire** kızı **Fatma Fahriye Hanımla** evli; **Halidun Nevzat** ve **Ahmet Rasim Nevzat**'ın babasıdır.

İlk öğrenimini Heybeliada ve Aksaray'da tamamlayarak Kasım 1910'da İstanbul Sultanisini bitirip Darülfünunun Hukuk Şubesine girdi. Ekim 1914'te İstanbul Hukuk Mektebinden mezun oldu.

Temmuz 1914'te talimgâha alındı ve aynı yılın Ekim ayında silahsız hizmete ayrıldığından terhis edildi. Kasım 1914'te Kasımpaşa Erkek Numune Okulu Musâhabâtı Ahlâkiye Öğretmenliğine atandı. Ekim 1915'te kısa hizmetli olarak yeniden silah altına alınıp Birinci Ordu Menzıl Adli Müşavirliğine verildi. Askerliği sürerken Ekim 1916'da Erenköy Numune Okulunda, Kasım 1917'de Kasımpaşa Okulu Şube Öğretmeni olarak gö-

rev yaptı. Kasım 1918'de terhis edilerek Anadolu Feneri Öğretmenliğine atandı.

Aralık 1918'de İstanbul Polis Genel Müdürlüğü 2 nci Şube Müdür Muavinliğine geçerek idare mesleğine girdi. Bundan sonra sırasıyla Nisan 1919'da 2 nci Şube Müdürlüğüne, Ağustos 1919'da 3 üncü Şube Müdürlüğüne, Kasım 1919'da 1 inci Şube Müdürlüğüne getirildi. Bu görevde iken İttihat ve Terakki Fırkasına hizmet ettiği gerekçesiyle Nisan 1920'de görevden alındı. Şubat 1923'te 1 inci Şube Başkanlığına atandı. Eylül 1924'te Üsküdar İdare Şubesi Müdür Vekâletine, aynı zamanda Adalar Dairesi Müdür Vekâletine ve Eylül 1924'te Adalar Dairesi Müdürlüğüne atandı. Buradaki etkin çalışmaları dikkatleri çekti.

Ağustos 1925'te Malatya Valiliğine yükseldi. Bu görevden Temmuz 1927'de istifa edip TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

12.6.1929'da Ankara Valiliği ve Şehremaneti Vekilliğine atandığından milletvekilliğinden istifa etti. İstifası, 4.11.1929'da Genel Kurulun onayına sunuldu.

Ankara'yı 17 yıla yakın süre yönettikten sonra, 9.7.1946'da, henüz aydınlanmamış bir nedenle, vali konağında intihar etti. Yeni Mezarlıkta toprağa verildi.

Soyadı, Atatürk tarafından verilen, Ankara'nın modern bir şehir olmasında, devrimlerin topluca benimsenmesinde seçkin hizmet veren, adı, Ankara ile özdeşleşen **Abdullah Nevzat TANDOĞAN**, örnek hizmetleri ile kuşaklar boyu belleklerde yaşayacaktır.

MUSTAFA ULUSAN
(KONYA) (574)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Konya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 1 053 oyla Konya'dan milletvekili seçildi. 2 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

KÜTAHYA

MEHMET ALİ CEVDET (İZRAB) BARLAS
(KÜTAHYA) (298)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 697 oyla Kütahya'dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

MEHMET NURİ CONKER

(KÜTAHYA) (581)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 697 oyla Kütahya'dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Hariciye (Dışişleri) Komisyonunda çalıştı.

Bir önerisi, Tapu Harçları konusunda kanun teklifi, Genel Kurulda 3 değişik konuda konuşması vardır.

İBRAHİM KÂZİM (DALKILIÇ)
(KÜTAHYA) (727)

1871' (1287) de Uşak ili Bozkuş Köyünde doğdu. Uşak İli Ünalın Mahallesinde (102-4-70) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Paşaoğullarından Hüseyin Ağa**, annesi **Zeliha Hanım**dır. **Banazlızade Mehmet - Emine** kızı **Halime** ile evli; **Hüseyin Cahit, Ahmet (1), Hasan Uğur, Ali Orhan** ve **Altuğ**'un babasıdır.

Eğitimine köyünde özel bir hocadan ders alarak başladı. İlk eğitimin-den sonra Uşak'ta, 1891'de İstanbul'a gönderilip orada medrese eğitimi-ne devam etti. Bir yıl kadar İstanbul'da kaldıktan sonra sağlık nedeniyle köyüne döndü. 1896'da yeniden İstanbul'a giderek üç yıl daha medrese-ye devam etti. Bu sırada **Namık Kemal, Ziya Paşa** ve **Şinasi** gibi şair ve fikir adamları ile tanışma fırsatı buldu. İttihat ve Terakki Cemiyetine gir-di. Saray ve saltanat çevresiyle mücadele edilmesine inandı. Cemiyetin Uşak örgütünü kurdu. Kasım 1908'de Uşak Müftülüğüne seçildi. Ekim

(1) Ahmet Tahtakılıç, VIII. Dönem Kütahya, XII. Dönem Uşak, XIII. Dönem İstanbul Milletvekili seçilmiş, Çalışma ve Milli Eğitim Bakanlıklarında bulunmuştur. (K.Ö)

1910'da Kütahya Livası İlk Öğretim Müfettişliğine atandı, bir yıl kadar çalıştıktan sonra istifa ederek bu görevden ayrıldı. 1912'de kısa bir süre Uşak Kaymakamlığında vekâleten bulundu.

III üncü Dönem Meclisi Mebusan seçimlerine katılarak Kütahya'dan mebus seçildi. İttihat ve Terakkinin önemli bir merkezi olan Fatih merkezinin kâtibi mes'ullüğüne seçildi. Türk Ocağında Türkçülük üzerine konferanslar verdi. 1920'de Niğde Mutasarrıflığına atandı ve 1921'de bu görevden ayrıldı.

31 Mart olayı üzerine irtica olaylarını bastırmak üzere Uşak'ta oluşturulan kuvvetlerin başında hizmet verdi. 1912'de 300 kişilik gönüllü kuvvetin başında Balkan Savaşına katılıp Edirne'nin kurtarılmasından sonra geriye döndü.

İzmir'in işgali üzerine bölgede kurulan Reddi İlhak Cemiyetinde, daha sonra Müdafaayı Hukuk adını alan örgütte etkin hizmetler verdi. **Mustafa Kemal'in** takdirini kazandı.

Uşak'ta tütün tarımı ile uğraş verdiği sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 697 oyla Kütahya'dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bayındırlık Komisyonunda çalıştı.

IV üncü ve V inci dönemlerde de Kütahya'dan milletvekili seçilen **İbrahim DALKILIÇ**, ülke sorunları üzerindeki duyarlılığının sonucu geçirdiği bunalımla 30 Eylül 1937'de intihar ederek yaşamına son verdi. Bozkuş Köyünde, aile mezarlığında toprağa verildi.

MEHMET NİYAZİ ASIM (ERENLİ)
(KÜTAHYA) (729)

1882' (1298) de İstanbul Erenköy'de doğdu. Fener Gülcami Mahallesi, Tabakyunus Caddesinde (29-39-1/305) nüfusa kayıtlıdır. Babası Şirketi Hayriye Ambar Memuru **Mustafa Asım Efendi**, annesi **Fatma Nafia Hanımdır. Mehmet Nuri - Sabriye** kızı **Fatimetüzzehra** ile evli; **Ahmet Sadun** ve **Azade Güzin**'in babasıdır.

Numunei Terakki Okulunda orta, İstanbul İdadisinde lise öğrenimini tamamladı. Temmuz 1902'de Mülkiyenin yüksek bölümünden pekiyi derece ile diploma aldı. Fransızca, Rumca, Arapça ve Farsça dillerini bildiği, sicilinde yazılıdır.

Şubat 1902'de Dahiliye Nezareti Mektubî Kalemi Hulefaliğine atanarak devlet hizmetine girdi. Bu arada ek görevle Numunei Terakki Okulunda ve Mercan İdadisinde Muhasebe dersleri okuttu.

Ekim 1908'de kendi olanaklarıyla, Eylül 1909'dan itibaren Maarif Nezareti hesabına olmak üzere öğrenimini tamamlamak için Paris'e gitti.

Burada “*Ecole Libre des Sciences Politiques*” in Malî Şubesini bitirdi. Haziran 1912’de yurda döndü. Kasım 1912’de Evkaf Nezareti Müessesatı İlmiyei Vakfiye İdaresi Mümeyyizliğine atandı. Ağustos 1913’te Sayıştay 1 inci Sınıf Mümeyyizliğine geçti. Bu arada ek görevle Maliye Meslek Okulunda İstatistik, Yüksek Kadastro ve Ticaret okullarında Ekonomi ve Maliye dersleri okuttu. Aralık 1914-Temmuz 1916 yıllarında Hicaz Demiryolu İdaresi Umumiyesi Memurin (Özlük İşleri) Şubesi Müdürlüğü yaptı. Mart 1917’de bu İdarenin Başkâtipliğine (Genel Sekreterliğine) yükseldi.

Mart 1919’da İstanbul Esham ve Tahvilat Borsası Komiserliğine getirildi. Mayıs 1919’da Darbhanei Amire Müdürlüğüne atandı. Ocak 1923’te bu makam Darbhanei Millî Müdürlüğüne dönüştü. Bu arada İstanbul Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliği Vekillliğini üstlendi. İlk Cumhuriyet altını **Niyazi Asım ERENLİ**’nin müdürlüğü sırasında, 6 Ekim 1925’te bastırıldı. Şubat 1926’da Mülkiye Mektebinde İstatistik Öğretmenliği verildi. Kadrosu gereği Borsa ve Banka derslerini de okuttu. Ocak 1926’da Osmanlı Bankası Genel İdare Kurulu T.C. Hükümeti Mümessil Üyeliğine seçildi.

TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 697 oyla Kütahya’dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927’de mazbatasını aldı. 1 Kasım’da Meclise katıldı. 14 Kasım’da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 2 değişik konuda söz aldı.

Mart 1928’de emekliye ayrıldı. 16 Kasım 1933’te Ankara’da öldü.

Basılı Yapıtı :

Meskûkâtı Şahane İdaresi Darbhanei Âmire, adlı 2 rapor,
Kavaidi İstikraziye

İSMAİL HAKKI (MUŞKARA)
(KÜTAHYA) (728)

1878' (1294) de İstanbul'da doğdu. Konya Şeker Furuş Mahallesinde (42-6-3-26) nüfusa kayıtlıdır. Babası aslen Nevşehirli Kavukçuoğlu ailesinden **Seyit Ahmet**, annesi **Ayşe Mütefiye Hanımdır. Tahsin - Hacer** kızı **Şükriye Hanımla** evli; **Mehmet Seyfettin ve Mahmut Selahattin**'in babasıdır.

İlk öğrenimini Niğde'de tamamlayıp Askerî Rüştîyeye girdi. Kuleli İdadisinde lise öğrenimini tamamlayarak 1894'te Harp Okuluna girdi. 1896'da piyade teğmeni olarak Harbiyeden mezun oldu.

Selanik'te 17 nci Alayın 1 inci Taburuna, daha sonra 2 nci Ordu, 11 inci Alay, 4 üncü Tabura atandı. Mayıs 1897'de üsteğmen, Ocak 1900'de yüzbaşı ve Mayıs 1907'de önyüzbaşı (kolağası) rütbesine yükseldi. Meşrutiyetin İlanında Jandarma Okuluna devam ederek öğrenimini tamamladı. 1909'da Adana Alayının Kozan Taburu Komutanlığına, 1910'da Adana Polis Müdürü Vekâletine, 1911 yılı başında Maraş Mutasarrıflığı

Vekâletine ve Maraş Jandarma Taburu Komutanlığına atandı. Aynı yılda Bağdat Jandarma Alayı Süvari Taburu Komutanlığı ve daha sonra Kâzımiye Kaymakamlığı Vekâletine getirildi. 1912'de Bağdat Merkez Taburu Komutanlığına, Kerbela Taburu Komutanlığına ve yeniden Bağdat Merkez Taburuna atandı. Buradan Mart 1913'te İstanbul Yıldız Efradı Ceditinde Okulu Müdürlüğüne getirildi.

Aralık 1913'te binbaşılığa yükseldi. Haziran 1913'te Bağdat Jandarma Alayı Komutanı oldu. Temmuz 1914'te kıtasıyla birlikte seferberliğe katıldı. 1915'te hastalandı ve tedavisi için İstanbul'a geldi. Dört ay sonra Konya Jandarma Alayı Komutanlığına atandı. Bu görevde 1917 yılına kadar bir buçuk yıl çalıştıktan sonra Bursa Jandarma Alayı Komutanlığına getirildi. Temmuz 1918'de yarbaylığa (kaymakamlığa) yükseldi.

Bu görevde iken, adam öldürmekten hükümlü eski Isparta Jandarma Taburu Binbaşı **Rüşdi**'nin kaçırılmasındaki kusuru nedeniyle Ocak 1919'da zorunlu olarak emekli edildi. Bursa'dan ayrılıp Konya'ya yerleşti.

Kuvayı Milliyede Bozkır ve Konya ayaklanmalarında gösterdiği üstün hizmetlerinden ötürü Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası ile ödüllendirildi.

Cumhuriyet Halk Fırkası (CHF) Müfettişliğine getirildi. Müfettiş bulunduğu sırada TBMM III üncü Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 697 oyla Kütahya'dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bayındırlık (Nafia) Komisyonunda çalıştı.

Parlamento sonrası yaşamı bilinmiyor.

5 Ocak 1937'de öldü.

RECEP PEKER
(KÜTAHYA) (582)

Özgeçmişi için bakınız :

II nci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 697 oyla Kütahya'dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Savunma Komisyonunda çalıştı. Bu Komisyonun Başkanlığını yaptı. 5 Kasım 1929'da Bayındırlık Bakanlığına getirildi.

Genel Kurulda milletvekili olarak 11, Nafia (Bayındırlık) Bakanı olarak 7 değişik konuda 48 konuşması vardır.

RAGIP SOYSAL
(KÜTAHYA) (300)

Özgeçmişi için bakınız :

I inci Dönem Kütahya Milletvekilleri.

III üncü Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 697 oyla Kütahya'dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

Bir önerisi, Genel Kurulda 17 değişik konuda 24 konuşması vardır.

MALATYA

VASIF ÇINAY
(MALATYA) (732)

1884' (1300) te Adapazarı'nda doğdu. İstanbul Erenköy, Suadiye, Bağdat caddesinde (390-31-127) nüfusa kayıtlıdır. Babası **İsmail Bey**, Annesi **Fatma Hanım**'dır. **Münif Tahir - Feleknaz kızı Hatice Ulviye Hanım**'la evli; **Mehmet Selim**'in babasıdır.

Temmuz 1899'da Harp Okuluna girerek Aralık 1901'de teğmen rütbesiyle mezun oldu. Üçüncü Ordu Redif ve Nizamiye kıtalarında görev yaptı. Şubat 1904'te üsteğmenliğe, Nisan 1911'de yüzbaşı rütbesine yükseldi.

İkinci Meşrutiyetin ilanından sonra tahttan indirilen Abdülhamit'in muhafızlığında bulundu. Genel savaş öncesinde, Mayıs 1914'te askerlikten istifa ederek Haziran 1914'te Emniyet Genel Müdürlüğü İstilaat 2. Şube Memurluğuna geçti. Aynı yılın Temmuz ayında 5. Şube Müdürlüğüne yükseldi. Ekim 1918'de Ecnebi Şubesi Müdürlüğüne getirildi. Mütarekeden sonra görevden alındı.

Cumhuriyet Halk Fırkasının ilk oluşumunda Bursa Mutemetliği verildi. Temmuz 1925'te Emniyet Genel Müdür Yardımcılığına atandı. Bu görevden Ekim 1926'da istifa ederek ayrıldı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 485 oyla Malatya'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

Malatya'dan IV., V. ve VI. dönemlerde de milletvekili seçilen **Vasıf Çınay**'ın milletvekilliği 8 Mart 1943'te sona erdi.

Aralık 1927'de emekliye ayrıldı.

13 Aralık 1950'de öldü. İçerenköy'de toprağa verildi.

MUSTAFA İSMET İNÖNÜ
(MALATYA) (126)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Edirne Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 505 oyla Malatya'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

2 Kasım 1927'de Başbakanlığa getirildi. Eski Bahriye Vekili İhsan Bey hakkında soruşturma yapılmasına dair önergesi, Anayasanın 2, 16, 26 ve 38. maddelerinin değiştirilmesine dair kanun teklifi, Genel Kurulda 19 değişik konuda 34 konuşması vardır.

MEHMET HİLMİ OYTAÇ
(MALATYA) (583)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Malatya Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 493 oyla Malatya'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Dilekçe ve Sağlık komisyonlarında çalıştı.

ABDÜLMÜTTALİP (ÖKER)
(MALATYA) (730)

1893' (1309)'te Sivas'ta doğdu. Ankara, Altındağ Misakı Milli Mahal-lesinde (063/04-38-607) nüfusa kayıtlıdır. Babası Sivas tacirlerinden **Duhancızade Mehmet Şevki Efendi**, annesi **Şerife Hanım**'dır. **İbrahim Remzi - Zeynep kızı Fatma Nimet Hanım**'la evli; **Mehmet Celalettin** ve **Emine Ülker**'in babasıdır.

1912'de Sivas İdadisini bitirip İstanbul'da Mülkiye Mektebine girdi. Temmuz 1915'te Mülkiyeden pekiyi derece ile diploma aldı.

Ekim 1915'te Sivas Sultanisi Tabiiye öğretmen vekâletine atandı. I. Cihan Savaşı seferberliği ilan edilmiş olduğundan yedek subay adayı olarak silah altına alındı ve Ocak 1915'te Yedek Subay vekili oldu. Değişik cephelerde bulunduktan sonra Aralık 1918'de terhis edildi.

Mayıs 1919'da Sivas İli Nüfus Müdürlüğüne, Ocak 1921'de İçişleri Bakanlığı İdarei Umumiyei Vilayat Nüfus Mümeyyizliğine getirildi. Nisan 1921'de Anadolu'ya geçip Milli Hükümetin emrine girdi.

Ocak 1921'de Bayındırlık Bakanlığı Memurin (Özlük İşleri) Şubesi Müdürlüğüne atandı. Haziran 1921'de Merzifon, Eylül 1921'de Ilısu (Göynücek) ve Şubat 1922'de Zara kaymakamlıklarına getirildi.

Nisan 1923'te İçişleri Bakanlığı Nüfus Genel Müdürü oldu. Temmuz 1927'de aynı Bakanlığın İller İdaresi Genel Müdürlüğüne terfi etti. Bu görevde iken Ankara Valiliğini vekâleten yürüttü.

Bu görevleri üstlendiği sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 489 oyla Malatya'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı. Devre boyunca bu Komisyonun sözcülüğünü (mazbata muharrirliğini) yaptı. Bir önerisi, Genel Kurulda 15 değişik konuda 62 konuşması vardır.

Edirne'nin Kurtuluş bayramına katılan heyette yer aldı.

24 Mart 1937'de İçişleri Bakanlığı Siyasi Müsteşarlığına getirildi.

Malatya'dan IV, V ve VII., Sivas'tan VIII. dönemlerde de milletvekili seçilen **Abdulmuttalip ÖKER**, Şubat 1940'ta emekliye ayrıldı. Emekliliğini geçirdiği İstanbul'da 23 Ocak 1951'de öldü.

MEHMET FAZIL BERKİ (TÜMTÜRK) Dr.
(MALATYA) (731)

1881' (1297) de Kastamonu, Daday, (Gulam) Karaköy'de doğdu. Kastamonu Cebrail Mahallesinde (010/03-53-303) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Hacı Ali oğlu Mehmet Hulusi Efendi**, annesi **Halime Hanım**'dır. Evlenmedi.

Kasım 1907'de Askeri Tıbbiye Okulunu yüzbaşı rütbesiyle ve pekiyi derecede bitirip tabip diploması aldı. Bir yıl süre ile Gülhane Askeri Tattikat Okulunda staj yaptı. Daha sonra Haydarpaşa Tıp Fakültesinde Göz Hastalıkları öğretmen yardımcılığına atandı. Bu görevde bir yıl kaldıktan sonra Tarabya'daki Zabitan Talimgâhında Sağlık Hizmetleri ve Tıbbiye Öğretmenliği görevi yapmak üzere Sıhhiye Bölüğü Tabibliğine verildi.

Açılan yarışma sınavını kazanarak Almanya'ya gönderildi. İki yıl Berlin'de görev yaptı. Almanya'dan dönüşte Yozgat Redif Tümeninin Yozgat Taburu Tabibi olarak Balkan Savaşının başlangıcından bitimine kadar bu savaşa katıldı. Savaştaki hizmetlerinden ötürü nişanla ödüllendirildi. Balkan sulhunu izleyen günlerde Gümüşsuyu Hastahanesi Baştabip

Yardımcılığına, daha sonra I. Ordu Baştabip Yardımcılığına atandı ise de, bu sırada donanma ianesini (yardım toplamasını) teşvik için 5 ay süre ile Anadolu'da seyahatte bulunduğundan görevine başlayamadı. I. Tümen Baştabibi Mülhakı iken İttihat ve Terakki Fırkasından Meclisi Mebusanın III. Dönemine Çankırı'dan mebus seçildi ve tutanağı Meclisçe onaylandı. Mebus seçilmesi siyasetle uğraştığının kanıtı olduğu, subay ve generallerin siyasetle uğraşamayacağı nedeni ile istifa süresi dolmadan, Temmuz 1914'te askerlikle ilişkisi kesildi.

Meclisi Mebusanda bulunduğu sırada Hukuk Mektebine devam ederek 1918-1919 Öğretim Döneminde pekiyi derece ile Hukuk diploması aldı. Mütarekeden sonra Meclisin kapatılması üzerine Damat Ferit Hükümetince tevkif edilerek, 4 ay süre ile Bekirağa Bölüğüne kapatıldı. İlk postada Malta'ya sürüldü. İki yıl beş ay siyasi tutsak olarak kaldıktan sonra yurda döndü. Malta dönüşü, memleketi Kastamonu'da dokuz ay Belediye Başkanlığı ve on bir ay kadar da Adana bölgesi Cumhuriyet Halk Fırkası Mutemet ve Müfettişliğinde bulundu. Bundan sonra yedi ay kadar İstanbul'daki İçki Tekelinde Müfettişlik yaptı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 487 oyla Malatya'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. Mazbatası 2 Kasımda onaylandı.

Kütüphane Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda bir konuda söz aldı.

Göz Doktoru **Mehmet Fazıl Berki Tümtürk**, Nisan 1935'te emekliye ayrıldı ve 18 Aralık 1940'ta öldü.

MAHMUT NEDİM ZABCI
(MALATYA) (584)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Malatya Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 498 oyla Malatya'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Nafia ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

İki önerisi, Ankara Şehri İmar Müdürlüğü tarafından inşa edilen hal hakkında kanun teklifi, Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

MANİSA

OSMAN (ERÇİN)
(MANİSA) (735)

1880' (1296) de Manisa'da doğdu. İstanbul - Üsküdar, Beylerbeyi (Ap-tullahaga) Mahallesinde (010/09-25-8442) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Ha-san Efendi**, annesi **Atiye Hanım**'dır. **Mehmet Tevfik - Zeynep kızı Emine Ruhiye ile evli; Fatma Lamia, Hatice Sebahat, Mehmet Faruk ve Ahmet Orhan**'ın babasıdır.

1902'de Harp Okulundan mezun oldu. Aralık 1904'te Kurmay Oku-lunu bitirerek piyade kurmay yüzbaşı rütbesiyle diploma aldı. Önce 5. Ordu açığına verildi. Ekim 1906'da kıdemli yüzbaşı (kolağası) oldu. Ka-sım 1908'de 5. Ordu, 31. Alay, 3. Nizamiye Taburu, 4. Bölük Kumandan-lığına, 1909'da 5. Ordunun Harbiye Dairesine ve Aralık 1910'da 8. Tü-men Kurmayına atandı. Nisan 1911'de binbaşı rütbesine yükseltildi ve 9. Erzurum Kolordusu Kurmayına verildi.

Temmuz 1913'te Çatalca Ordusu 1. Kolordu Kurmayına verildi. Bu arada Edirne Örfi İdare Divanında görev aldı. Ekim 1913'te 8. Kolordu em-rinde çalıştı. İleri hatlarda tehlike altında önemli hizmetler gördüğünden

Ekim 1915'te Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası ve Alman İkinci Rütbe Demir Salıp Nişanı ile ödüllendirildi. Eylül 1916'da yarbaylığa (kaymakamlığa) yükseldi.

Genel Savaşta 8. Kolordu, 14. Kolordu ve 5. Kolordu Kurmayının Harekât Şubesi Müdüriyetinde, 10. Kafkas Alayı Komutanlığında, 5. Kafkas Tümeni Komutanlığı Vekâletinde, Azerbaycan Ordusu Kurmay Başkanlığında, Genelkurmay Başkanlığı İstihbarat Şubesi Müdür Yardımcılığında bulundu. Kafkas Muharebelerindeki yararlıklarından dolayı Eylül 1917'de 4. Rütbe Osmanî Nişanı ile ödüllendirildi.

Ekim 1923'te askerlikten emekli oldu ve İnebolu İskân Heyeti Başkanlığına atandı. Daha sonra Samsun İskân Müdürlüğüne getirildi. 1925'te kendi isteği ile istifa edip tarımla uğraşmaya başladı.

Bu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı, 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

Nafia (Bayındırlık) Komisyonunda çalıştı.

Manisa'dan IV., V., VI. ve VII. dönemlerde de milletvekili seçilen **Osman ERCİN**, milletvekilliği sonrasında tarımla uğraştı.

30 Kasım 1964 yılında öldü. Ankara'da Cebeci Mezarlığında toprağa verildi.

AHMET MİTHAT (KALABALIK)
(MANİSA) (683)

1878' (1294) de İstanbul'da doğdu. Fatih, Babahasanalemi Mahallesinde (008/11-54-924) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Rusçuklu Ali Paşalardan Mehmet Hayri Bey**, Annesi **Saadet Hanım**'dır. Birinci eşi **Ayşe Sıdika**, ikinci eşi **Abdullah Naime** kızı **Belkıs Lütfiye Hanım**'dır. **Emine Betül, Hatice Bedia** ve **Fatma Besime**'nin babasıdır.

Ağustos 1895'te İdadi'den, Şubat 1901'de Hukuk Mektebinden mezun oldu. Ocak 1909'da dâva vekâleti (avukatlık) ruhsatı aldı.

Aralık 1895'te Danıştay'da (Şurayı Devlet) Muhakemat Mülâzımlığı ile devlet hizmetine girdi. Haziran 1897'de Mülkiye Dairesine geçti. Danıştaydaki çalışmaları Mayıs 1903'e kadar sürdü. Bu tarihte Zihne (Zifna) İlçesi Bidayet Mahkemesi Savcı Yardımcılığına atandı. Mart 1907'de Selânik, aynı yılın Kasımında Kosova ve Mayıs 1909'da Yozgat İstinaf Mahkemesi Savcı Yardımcılığına verildi.

1909 yılı Mayıs ayı sonunda meslek değiştirerek Üsküdar Polis Meclisi Başkanlığına, Ağustos 1909'da Üsküdar, Temmuz 1910'da

Beyoğlu Polis Müdürlüğüne atandı. İdare ile anlaşmazlığa düştüğünden bu görevinden istifa ederek ayrıldı.

Eylül 1911'de Divaniye Sancağı Mutasarrıflığına terfi ettirildi. Bu arada hükümet değişikliği oldu ve açığa alındı. Ocak 1912'de Emniyet Genel Müdürlüğüne ve Nisan 1914'te Kayseri ve Mayıs 1915'te Karesi (Balıkesir) sancakları mutasarrıflıklarına atandı.

Eylül 1915'te Bursa (Hüdavendigâr) Vali Vekâletine, Şubat 1915'te Adana, bir hafta sonra Van, Temmuz 1916'da Erzurum ve Şubat 1916'da Elazığ valiliklerine atandı. Eylül 1917'de Merkezi İdare ile tartışmaya girdiğinden görevinden uzaklaştırıldı. Bir yıl kadar avukatlık yaptıktan sonra Ağustos 1923'te Diyarbakır Valiliğine verildi. Mayıs 1925'te Denizli ve Ağustos 1927'de Kastamonu Valiliğine gönderildi.

Bu görevde iken genel seçimlere katılarak 344 oyla Diyarbakır'dan milletvekili seçildi. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı, ertesi gün mazbatasını onaylandı.

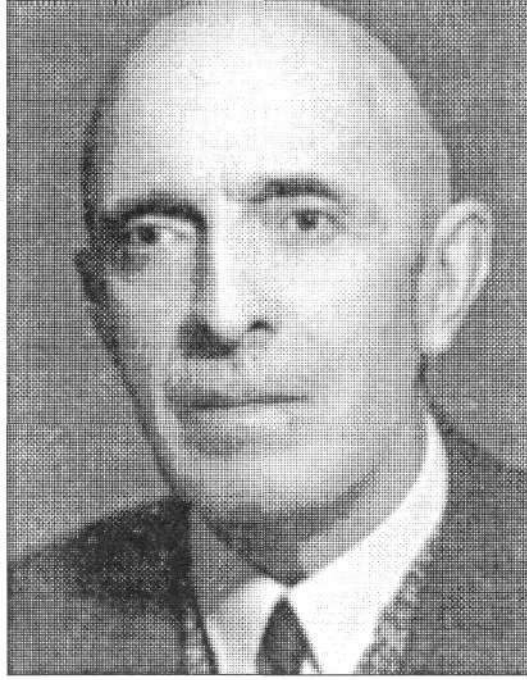
Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

İçişleri Komisyonunda çalıştı. 11 Aralık 1927'de İstanbul Valiliğine atandı ve milletvekilliğinden istifa etti. İstifası Genel Kurulun 22 Aralık 1927 tarihli 21. Birleşiminde okundu.

İstanbul Valiliğinden 11 Temmuz 1928'de istifa ederek ayrıldı. Temmuz 1928'de Şeker ve Petrol Tekeli Teftiş Heyeti Başkanlığına atandı. Bu görevde iken Kasım 1929'da yeniden Manisa'dan milletvekili seçilerek yasa görevine döndü.

III. Dönem sonunda milletvekilliği sona erdi. 30.7.1931'de TBMM kararıyla Şurayı Devlet Mülkiye Dairesi Başkanlığına seçildi. Danıştay İkinci Daire Başkanı bulunduğu sırada 14.6.1942 tarihinde emekli oldu.

Yararlı hizmetlerinden ötürü Mecidi Nişanı ve Gazi Paşa tarafından verilen Gümüş İmtiyaz Madalyası sahibi olan **Ahmet Mithat KALABALIK**, 30 Ocak 1953'te öldü. Ankara Asri Mezarlıkta toprağa verildi.

MEHMET KÂNİ KARAOSMANOĞLU
(MANİSA) (734)

1872' (1288) de Manisa'da doğdu. Manisa 1. Anafartalar Mahallesinde (006/01-70-50) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mahmut Bey**, annesi **Cemile Hanım**'dır. **Mehmet Naim - Merhiye** kızı **Nir Hanım**'la evli; çocuksuzdur.

İlk ve orta öğrenimini Manisa'da tamamladı. Tarımla uğraştı.

1897'de İdare Meclisi ve Liva üyeliğine seçildi. Dört yıl bu görevi yürüttü. 1906'da Belediye Başkanlığına seçildi. İki yıl başkanlıktan sonra istifa ederek görevinden ayrıldı. 1908'de yeniden Belediye Başkanlığına ve 1909'da da Liva İdare Meclisine seçilerek Nisan 1919'da Yunan işgaline kadar görevlerini sürdürdü. Kurtuluştan sonra Belediye Başkanlığı, İl Genel Meclisi ve Komisyonu sürekli üyeliği görevlerini yürüttü.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ziraat ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Manisa'dan IV., V., VI. ve VIII. dönemlerde de milletvekili seçilen **M. Kâni KARAOSMANOĞLU**, 4 Ağustos 1959'da öldü.

KEMAL MENEMENLİOĞLU
(MANİSA) (609)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Sağlık zabıtası, Yavuz Zırhlısı konularında kurulan Karma komisyonlara üye seçildi.

YAŞAR ÖZEY
(MANİSA) (614)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Saruhan Milletvekilleri.

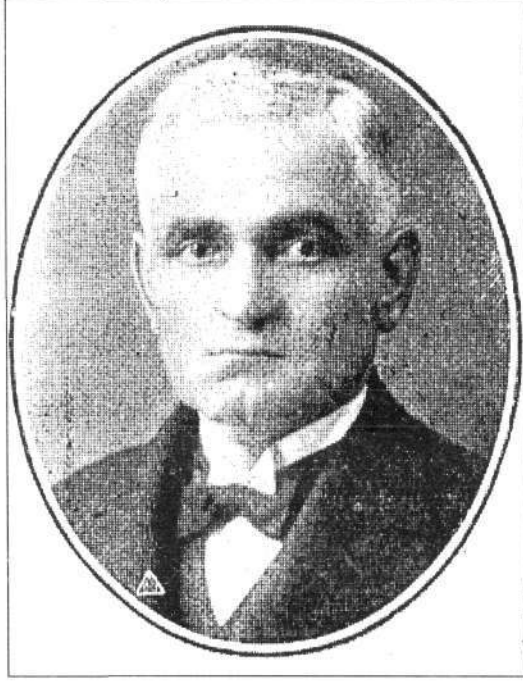
III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Tarım ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Bir önerisi ve bağ ve bahçenin sulanmasında kullanılan motorların Gümrük Resminden ve üzümleri kurutmakta, zirai hastalıklarda kullanılan ilaçların gümrükten muafiyetine dair 2 kanun teklifi vardır.

AKİF ÖZTÜRK
(MANİSA) (733)

1882' (1298) de Alaşehir'de doğdu. Manisa, Alaşehir, Şeyhsinan Mahallesi'nde (011-01-24-26) nüfusa kayıtlıdır. Babası Mütevellioğlu **Ömer Efendi**, annesi **Rakibe Hanım**'dır. **Hüseyin-Şefika** kızı **Fitnet Hanım**'la evli; **Mefharet, Efser, Sevim Ayten, Yaşar Güner** ve **Ülkü**'nün babasıdır.

Özel öğrenim gördü. Kendi çiftliğinde tarımla uğraştı. Kurtuluştan sonra İlçe Meclisine seçildi. 3 Ocak 1925 - 17 Temmuz 1926 ve 1 Kasım 1934 - 18 Ocak 1940 yıllarında iki kez Alaşehir Belediye Başkanlığında bulundu.

Cumhuriyet Halk Fırkası Mutemetliğini yaptı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Bayındırlık (Nafia), Seçim Mazbatalarını İnceleme komisyonlarında çalıştı.

Milletvekilliği sonrasında çiftçilik yaptı. 31 Ocak 1940'ta Alaşehir'de öldü. Alaşehir Kabristanında toprağa verildi.

MUSTAFA FEVZİ SARHAN
(MANİSA) (611)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona ve Geçici Harf Komisyonuna üye seçildi.

BAHRİ SARİTEPE
(MANİSA) (502)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Erzurum Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Nafia (Bayındırlık) Komisyonunda çalıştı.

Kır bahçeleri ve Köy Kanunu üzerinde bir kanun teklifi, Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

HASAN SAİM UZEL (ÇELEBİOĞLU)
(MANİSA) (607)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Saruhan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 811 oyla Manisa'dan milletvekili seçildi. 7 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı.

Bir önerisi, ispirto ve meşrubat tekeli ve Millî Eğitim Bakanı Necati Beyin annesine ikramiye verilmesi konularında 2 kanun teklifi vardır.

MARAS

MÎTAT ALAM (MEHMET MİTHAT SAYLAM)
(MARAŞ) (587)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Maraş Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 346 oyla Maraş'tan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye Komisyonunda çalıştı.

ABDÜLKADİR EMİRMAHMUTOĞLU
(MARAŞ) (585)

Özgeçmiş için bakınız :

II. Dönem Maraş Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 346 oyla Maraş'tan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) Komisyonunda çalıştı.

HACI MEHMET ERTAN (HACIHALİLOĞLU)
(MARAŞ) (320)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Maraş Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 346 oyla Maraş'tan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) Komisyonunda çalıştı.

YUSUF BEHÇET GÜCER
(MARAS) (736)

Eylül 1890' (1306) da İstanbul'da doğdu. Beşiktaş bebek Mahallesinde (005-01-37,58) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Zekeriya Bey**, annesi **Mahmure Hanım**'dır. **Emine Hikmet** ve **Fatma Belkis**'la evli; **Fusun Behçet**, **Emel Behçet** ve **Ümit Behçet**'in babasıdır. Çocuklarının annesi **Emine Hikmet Hanım**'dır.

Öğrenime Saint-Joseph'te başladı. İki buçuk yıl Saint-Joseph'te okuduktan sonra Galatasay Lisesine nakletti ve 1908'de Galatasaray Lisesinden mezun oldu. Yarışma sınavına katılarak, devlet hesabına Paris'e giderek, önce Lui Lögren Lisesinde bir yıl öğrenim gördükten sonra Sorbonne Edebiyat Fakültesinden diploma aldı. Yurda dönerek Ağustos 1912'de Haydarpaşa Özel İttihat Okulu Müdür ve Öğretmenliğine başladı.

Mart 1913'te Vefa İdadisi Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, Aralık 1915'te Kadıköy Aziziye Okulu Müdürlüğüne ve daha sonra aynı okulun Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine, bu görevlerine ek olarak da Haziran

1916'da Rüşumat Mütferrika Okulu Ekonomi ve Coğrafya Öğretmenliğine, Ekim 1917'de İstanbul Sanayi Okulu Tarih-Coğrafya Öğretmenliğine ve Kasım 1918'de Askeri Tıp Okulu Fransızca Öğretmenliğine atandı. Ağustos 1916'da Edebiyat Fakültesi Orta ve Yeni Çağ Tarihi Öğretmenliğine getirildi. Ek olarak Fakültenin Genel Kâtipliğini üstlendi. Mart 1924'te Edebiyat Fakültesi Orta Çağ Doğu Kavimleri Tarihi Müderrisliğine (Profesörlüğüne) atandı. Kasım 1923'te aynı Fakültede ek olarak siyasi dersler okuttu. Nisan 1924'te Edebiyat Fakültesi Dekan Vekilliğinde (Riyaset Vekili) bulundu. Mayıs 1924'te Galatasaray Lisesine Müdür oldu. Eylül 1926'da Mülkiyeye Siyasi Tarih Öğretmenliğine verildi. Kasım 1927'de İstanbul Bölgesi Maarif Eminliğine vekâleten, kısa bir süre sonra asaleten getirildi. Temmuz 1928'de Edebiyat Fakültesi Orta Çağ tarihi Profesörlüğüne (Müderrisliğine) atandı.

TBMM III. Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 282 oyla Maraş'tan milletvekili seçildi. Mazbatasını 4 Ekim 1929'da aldı. 1 Kasım 1929'da Meclise katıldı. Mazbatasını 14 Kasım'da onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Devre sonunda mesleğine döndü. Eylül 1933'te Kadıköy Lisesi Coğrafya Öğretmenliği, Aralık 1933'te Galatasaray Lisesi Coğrafya Öğretmenliği ve Müdürlüğüne atandı.

Nisan-Temmuz 1933 tarihleri arasında Edebiyat Fakültesi Yeni Zamanlar Tarihi Müderrisliği yaptı. Haziran 1944'te yeniden Galatasaray Lisesi Coğrafya Öğretmenliğine getirildi.

Türk Tarih Kurumu üyesidir.

Kasım 1950'de emekliye ayrılan **Yusuf Behçet Gücer**, 12 Şubat 1952'de öldü.

Başlıca basılı yapıtları :

1. XIX. Asır İkinci Nisfında Türkiye'de İslahat, (Lisans tezi)
2. Büyük Devletler Coğrafyası.
3. Bizans İmparatorluğu Tarihi.
4. Türk Tarihinin Anahatları I. Seri Müsveddeleri 55 kitap olarak "İtalya" adlı çalışması. (Belleten, sayı-128, s. 524)
5. Büyük devletler ve Komşu Hükümetler, (Lise Kitapları II. Sınıf, İstanbul 1933) Faik Sabri Duran ile birlikte.

NURETTİN ÖZDEMİR
(MARAŞ) (588)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Maraş Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

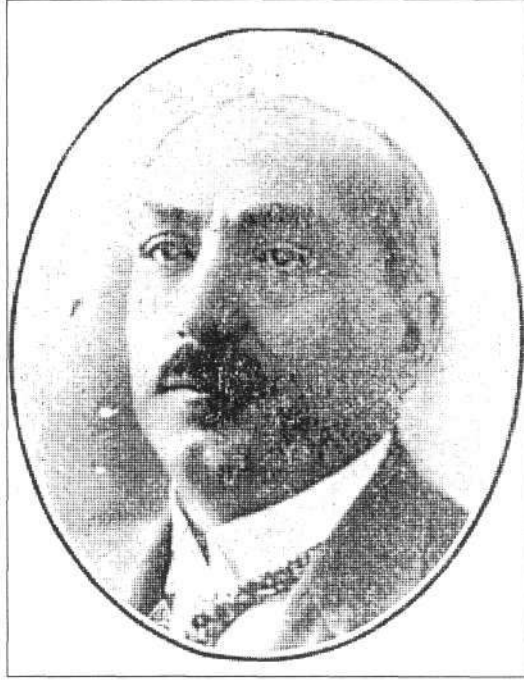
Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 346 oyla Maraş'tan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Öldüğüne dair tezkere, Genel Kurulun 2.6.1929 tarihli birleşiminde okundu.

MARDİN

AHMET İRFAN FERİT (ALPAYA)
(MARDİN) (737)

1885' (1301) te İstanbul'da doğdu. Eyüp Nişanca Mahallesiinde (014/17-25-1329) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Ferit Efendi**; annesi **Esmâ Şayan Hanım**'dır. **Hasan-Hatice** kızı **Emine Vedia Hanım**'la evli; **Fethiye Reha**'nın babasıdır.

Şubat 1899'da Harp Okuluna girerek Ekim 1902'de topçu teğmeni rütbesiyle mezun oldu ve Edirne'ye atandı. 1908'de Tırnova'da Müstakil Topçu Bölüğü Komutanlığına atandı. Aralık 1909'da üsteğmenliğe terfi etti. Eski 2. Ordu 1. Dağ Topçu Taburu, 3. Batarya Komutanı iken, Ocak 1909'da istifa ederek ordudan ayrıldı. Aralık 1912-Eylül 1913 tarihlerinde Balkan Savaşına katıldı. Ağustos 1914'te genel savaşa katılmak üzere silah altına alındı ve sağlık nedeniyle Ekim 1914'te terhis edildi.

Eylül 1910'da İstanbul Hukuk Fakültesine girip 1914'te Hukuk diploması aldı. Şubat 1914'te İstanbul Barosuna girerek, avukatlığa başladı.

Avukatlık mesleğini yürüttüğü sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 419 oyla Mardin'den milletvekili seçildi. Mazba-

tasını 6 Ekim 1927'de aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 17 Kasım 1927'de mazbatası onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı. Havuz-Yavuz konusundaki Soruşturma Komisyonuna seçildi. İki önerisi vardır.

IV., V., VI., VII. ve VIII. dönemlerde de Mardin'den Milletvekili seçilen **Ahmet İrfan ALPAYA**, 1941'de isteği ile emekliye ayrıldı ve 2 Ocak 1951'de öldü.

ALİ RIZA ERTAN
(MARDİN) (590)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Mardin Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 419 oyla Mardin'den milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 17 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Tarım ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Hayvan Sağlığı Zabıtası ve Memurın komisyonlarına üye seçildi.

İki önerisi, amenaşman ve teşcir işlerinde çalıştırılan fen memurlarına verilecek yevmiye, tarımcıları destekleme kredisi konularında 2 kanun teklifi, Genel Kurulda 12 değişik konuda 32 konuşması vardır.

YAKUP KADRI KARAOSMANOĞLU
(MARDİN) (591)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Mardin Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 419 oyla Mardin'den Milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 17 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

Paris'te toplanan Uluslararası Parlamenterler Ticaret Konferansına katıldı.

ABDURREZZAK ŞATANA
(MARDİN) (589)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Mardin Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 419 oyla Mardin'den Milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 17 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

MEHMET NURİ URAL
(MARDİN) (738)

1869' (1285) da Trabzon'da doğdu. İstanbul Beşiktaş, Vişnezade Mahallesi'nde (020-15-28-984) nüfusa kayıtlıdır. Babası Nalbantzade **Mehmet (Salih Rasih) Efendi**, annesi **Mahbube Hanım**'dır. **Ali-Renkgül** kızı **Hacer Namiye** ile evli; **Salih ve Emine Melahat**'ın babasıdır.

Baytar Askeri Rüştîyesini ve Kuleli Tıbbiye İdadisini birincilikle bitirerek, Ağustos 1890'da Harp Okulunun Baytar1. Sınıfına girdi. Aynı yılın Aralık ayında açılan sınavı birincilikle kazanarak, eğitime, Fransa'da Alfor Baytar Okulunda devam etti. Mart 1894'te teğmen, Ekim 1895'te yüzbaşı rütbesine yükseldi. Aynı tarihte okulu bitirerek Gümüş Laboratuvar Madalyası ve diploma aldı. Yurda dönerek Ağustos 1896'da Harbiye İntani Hastalıkları Öğretmen Yardımcılığına atandı. Ekim 1897'de Romanya sınırına gönderildi. Aralık 1897'de öğretmenliğine döndü. Ağustos 1898'de Mustafapaşa'da bulunan hayvanların tedavisi görevi verildi.

Kasım 1898'de kolağalığına (kıdemli yüzbaşı), aynı yılın Eylül ayında Harp Okulu Öğretmenliğine yükseldi. Kasım 1899'da hayvan satın alınması için Rusya'ya gönderildi.

Ekim 1900'de binbaşı rütbesine yükseldi. Aralık 1904'te Sivil Baytar Okul Müdürlüğüne getirildi. Ağustos 1907'de albaylığa yükseldi.

Haziran 1909'da Tasfiye Rütbe Komisyonu raporu gereğince rütbesi binbaşılığa düşürüldü. Eylül 1909'da Askerî Baytar Okulu Öğretmenliğine verildi. Mayıs 1914 Seferberliğinde 2. Ordu Menzil Serbaytarlığına atandı. Kasım 1914'te Yarbay oldu. Aralık 1916'da Albaylığa yükseldi.

Sağlık nedeniyle Kasım 1917'de öğretmenliğe döndü. Kasım 1897'de Dördüncü Mecidi, Haziran 1899'da Dördüncü Osmani Nişanı, Temmuz 1915'de Harp Madalyası, Kasım 1916'da Muharebe Gümüş Liyakat Madalyası kazandı.

Mesleği ile ilgili değişik yerlerde başarılı görevler yaptıktan sonra sağlığının bozulması üzerine, mütarekeden sonra emekliliğini istedi ve Haziran 1919'da emekliye ayrıldı.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 419 oy alarak Mardin'den milletvekili seçildi. 6 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 17 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ziraat ve İktisat komisyonlarında çalıştı. Hayvan Sağlığı Zabıtası Geçici Komisyonuna üye seçildi.

Genel Kurulda değişik 4 konu üzerinde söz aldı.

IV. ve V. dönemlerde de Maraş'tan milletvekili seçilen **Mehmet Nuri URAL**, 18 Nisan 1942 tarihinde öldü.

MERSİN

İSMAİL HAKKI RAMAZANOĞLU
(MERSİN) (740)

1885' (1301) te Tarsus'ta doğdu. Tarsus Kızılmurat Mahallesinde (025/04-70-172) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Müftüzade Yakup Efendi**, annesi **Cennet Hanım**'dır. **Süleyman Sadık Paşa-Ümmügülsüm** kızı **Fehime Hanım**'la evli; **Kayhan**, **Selçuk** ve **Yakup Bulut**'un babasıdır.

İlk ve Rüştüyeyi Tarsus'ta, lise öğrenimini Mercan İdadisinde tamamlayarak, Mülkiye Okuluna girdi. Temmuz 1909'da Mülkiyeden mezun oldu.

Devlette hizmet almadı. Tarsus'ta kendi topraklarında çiftçilik yaptı.

1909'da Mahalli Maarif Komisyonu üyeliğini ve işgal süresi dışında, Ziraat Odası Başkanlığı görevini sürekli yürüttü.

Ocak 1914'te Mersin Sancağından mebus seçilerek Meclisi Mebusana girdi. Cihan Savaşının başlaması ile Meclis kapandı ve Tarsus'a döndü.

Aralık 1916'da Mersin Belediye Başkanlığına getirildi. Çukurova'nın Fransızların işgaline uğraması ve Tarsus Belediyesine Fransız bayrağı

çekilmesi üzerine, başkanlıktan çekilip şehri terk ederek millî mücadeleye katıldı. Pozantı Cephesinde iki yılı aşkın bir süre mücadele verdi. Bağımsızlık Savaşı boyunca Mersin Müdafaai Hukuk Cemiyeti Başkanlığını yaptı.

İşgalin sona erdirilmesinden sonra Tarsus'a döndü ve Belediye Başkanlığına yeniden getirildi, aynı zamanda Türk Ocağı Başkanlığını yürüttü.

Belediye Başkanı bulunduğu sırada TBMM III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 228 oyla Mersin'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Tarım ve İktisat komisyonlarında çalıştı. Edirne'nin kurtuluş törenine katılan Heyette yer aldı.

Dönem sonunda milletvekilliği sona erdi.

Haziran 1931-Nisan 1934 tarihleri arasında Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası, Ocak 1935-Ekim 1936 tarihleri arasında T.C. Ziraat Bankası İdare Meclisi üyeliklerinde bulundu.

20 Şubat 1936'da öldü. Tarsus'ta toprağa verildi.

ALİ MÜNİF (YEĞENAĞA)
(MERSİN) (739)

1874' (1290) te Adana'da doğdu. Seyhan, Kayalıbağ Mahallesiinde (025/07-38-355) nüfusa kayıtlıdır. Babası Tarablusgarp Mektupçusu şair Adanalı **Hakkı Bey**, annesi **Sakine Hanım**'dır. **Nuh-Hatice Adile** kızı **Sabiha Hanım**'la evli; **Sakine, Nazife, Turgut** (1) ve **Adile**'nin babasıdır.

Adana Rüştîyesinden sonra İstanbul'da Mülkiye Okulunun İdadi Bölümünü pekiyi derece ile bitirip Ağustos 1893'te diploma aldı. Mülkiye'nin yüksek bölümüne geçerek Ağustos 1896'da bu okulu iyi derece ile bitirdi. Fransızca'yı konuşup yazdığı, Ermeniceyi bildiği sicilinde yazılıdır.

Mülkiyenin son sınıfında iken Ziraat Bankasının açtığı sınavı kazanarak Nisan 1896'da Bankanın Merkez Saymanlığı Kalemünde, Kayıtcı Yardımcılığı ile devlet hizmetine girdi. Mezuniyetten sonra bu görevden istifa etti. Ekim 1896'da Gelibolu İdadisine Fransızca, Tarih, Nafia ve Cebir Öğretmenliğine atandı.

Aralık 1898'de İşkodra İli Maiyet Memurluğu ile yönetim mesleğine girip, stajını tamamladı. Eylül 1899'da Lej İlçesi, 1900'da Sandıklı İlçesi,

Mayıs 1903'te Gostivar (Kosova) İlçesi ve Ekim 1905'te Köprülü İlçesi Kaymakamlığına atandı.

Meşrutiyetin ilanından birkaç ay sonra, Ağustos 1908'de, Görice Sancağı Mutasarrıflığına yükseldi. Bu görevde iken, 7 Kasım 1908'de, ilk Meclisi Mebusana Adana'dan mebus seçildi. Milletvekilliği 4 Eylül 1910'a kadar sürdü. Bu tarihte Ankara, 30 Eylül 1911'de Manastır, 15 Kasım 1912'de Halep ve 9 Eylül 1913'te de Beyrut Valiliğine getirildi. 31 Ağustos 1913'te İçişleri Bakanlığı Müsteşarlığına yükseldi.

Temmuz 1915'te Cebeli Lübnan Mutasarrıflığına atandı. Bu görevde iken 22 Ocak 1916'da Talât Paşa Kabinesinde Bayındırlık Bakanı oldu. Bu sırada Temmuz 1918'de Maarif Vekâletine vekillik etti.

Bakan bulunduğu sırada Aralık 1918'de Halep'ten mebus seçildi. Kabinenin istifası ile Ekim 1918'de bakanlık görevi sona erdi.

Mondros Mütarekesinin imzasından sonra Meclisi Mebusanın kapatılması üzerine, İngilizler tarafından tevkif edilerek Bekiraga Bölüğüne kapatıldı. Birkaç ay sonra Malta'ya sürüldü. 23 ay sürgünde kaldıktan sonra yurda döndü. Adana'ya giderek, millî mücadele boyunca, Müdafai Hukuk Cemiyeti Başkanlığı yürüttü.

Ekim 1922 - Ekim 1925 tarihleri arasında Adana Belediye Başkanlığını yaptı.

Belediye Başkanı bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 227 oyla Mersin'den milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

IV. Dönem Adana'dan, V., VI., VII. ve VIII. dönemlerde de Seyhan'dan Milletvekili seçilen Ali Münif YEĞENAĞA'nın milletvekilliği, Mayıs 1950'de son buldu. Aralık 1927'de emekliye ayrıldı. 3 Ocak 1951'de İstanbul'da öldü. Adana'da aile mezarlığında toprağa verildi.

Spencer'den çeviri, Medhal-i Terbiye-i Akliyye, Ahlâkiyye, Cismaniyye adlı basılmış bir yapıtı vardır.

(1) Turgut YEĞENAĞA (2222) XI. Dönem Adana Milletvekili ve 1980 Kurucu Meclis (Danışma Meclisi) Adana Üyesi.

MUĞLA

YUNUS NADİ ABALIOĞLU
(MUĞLA) (230)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem İzmir Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 341 oyla Muğla'dan Milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa (Teşkilâtı Esasiye) Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırlısı konusunda soruşturma yapacak komisyona ve Geçici Harf Komisyonuna üye seçildi. Genel Kurulda 1 konuda söz aldı.

ŞÜKRÜ KAYA
(MUĞLA) (592)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Mentеше Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 341 oyla Muğla'dan Milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

2 Kasım 1927'de İçişleri Bakanlığına getirildi. Dilekçe Komisyonunun bir kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi, Genel Kurulda 19 değişik konuda 76 konuşması vardır.

ALİ NAZMİ ÖZÜGÜR
(MUĞLA) (551)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 341 oyla Muğla'dan Milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma ve Geçici Memurin komisyonlarına üye seçildi.

6 konuda önerisi, Belediye Kanunu ve İdarei Umumiyyei Vilayat konularında 2 kanun teklifi, Genel Kurulda 9 değişik konuda konuşması vardır.

MEHMET NURİ (TUNA)
(MUĞLA) (741)

Ekim 1882' (1298) de Tekirdağ'da doğdu. İstanbul - Kadıköy, Osmanağa Mahallesi Süleymanpaşa Sokakta (25/4-65) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Arif Efendi**, annesi **Habibe Hanım**'dır. **Tahir - Enise** kızı **Huriye Hanım**'la evli; **Nilüfer, Orhan** ve **Yalçın**'ın babasıdır.

Mahalle iptidaisini (ilk okul) bitirip, Priştine Rüştîyesine girdi ve üçüncü sınıfına kadar okudu.

Mart 1900'de Pişman Bucağı Tahrirat Kâtibi olarak devlette görev aldı.

Mayıs 1902'de İnoz İlçesi Bidayet Mahkemesi Piyade Mübaşirliğine, Nisan 1903'te Dedeoğlu Sancağı Mahkemesi Piyade Mübaşirliğine, Temmuz 1903'te aynı yer Zabıt Kâtipliğine, Eylül 1906'da Safilo İlçesi Bidayet Mahkemesi Muamelat Yazıcılığına, Ağustos 1907'de Ortaköy Müstanklığına, Aralık 1908'de Tekirdağ Bidayet Mahkemesi Üye Yardımcılığına, Ekim 1910'da Eskişehir, Ağustos 1913'te Sivas Bidayet Mahkemele-ri Üye Yardımcılıklarına, Aralık 1915'te Hafik İlçesi Bidayet Mahkemesi, Aralık 1916'da Karacabey Bidayet Mahkemesi üyeliklerine atandı.

Haziran 1919'da Uşak Bidayet Mahkemesi Ceza Başkanlığına yükseldi. Temmuz 1920'de Konya İstinaf Üyeliğine, Şubat 1922'de Isparta İstinaf Mahkemesi Başkanlığına, Mart 1924'te Afyon Karahisar İstinaf Üyeliğine, Mayıs 1924'te Ödemiş Asliye Mahkemesi Başkanlığına ve Mayıs 1925'te Saruhan (Manisa) Cinayet Müddeiumumiliğine getirildi. Temmuz 1925'te Saruhan (Manisa) Asliye Mahkemesi Başkanlığına atandı.

TBMM III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 341 oyla Muğla'dan milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı. Temyiz Komisyonlarının kaldırılması ve Sicilli Nüfus Kanununun değiştirilmesi hakkında teklifleri vardır.

IV. ve V. dönemlerde de Muğla'dan milletvekili seçilen Mehmet Nuri TUNA, Mart 1931'de emekliye ayrıldı. 23 Ekim 1938'de öldü.

NIĞDE

ATA (ATAULLAH) BEY (ATAY)
(NİĞDE) (359)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Niğde Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 329 oyla Niğde'den Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe ve İçişleri komisyonlarında çalıştı.

Dönem içinde 1 Ocak 1931 yılında öldü.

HALİT MENGİ
(NİĞDE) (597)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Niğde Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 330 oyla Niğde'den Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve Bayındırlık komisyonlarında çalıştı.

MAHMUT FAİK SOYLU
(NİĞDE) (579)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Kütahya Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 330 oyla Niğde'den Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Samsun-Amasya demiryolunun resmî açılışına katıldı.

ALİ GALİP YENEN
(NİĞDE) (596)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Niğde Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 330 oyla Niğde'den Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

İçişleri ve Sayıştay komisyonlarında çalıştı.

ORDU

AHMET ŞEVKET (AKYAZI)
(ORDU) (743)

1885' (1301) te Ordu'da doğdu. Ordu Merkez Aziziye Mahallesinde (001/01-18-11) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Hattatoğlu Asım Efendi**, annesi **Rabia Hanım**'dır. **Hüseyin-Şefika** kızı **Müride Hanım**'la evli, **Ali Selahittin** ve **Suha Turgut**'un babasıdır.

İlk ve orta öğrenimini Ordu'da tamamladıktan sonra Mart 1900'de Bahriye Mektebi İdadi 1. Sınıfına girdi. Şubat 1903'te Harbiye Sınıfı Makine kısmına geçti. Ekim 1905'te makine teğmen rütbesiyle mezun oldu. Diploma aldığı tarihte Fabrikalar Resimhanesine atandı.

Eylül 1909'da üsteğmenliğe yükseltildi. Temmuz 1908'de Haddehane Şakirdan Mektebi' (Makine Teknik Okulu) nde öğretmen olarak görevlendirildi. Haziran 1909'da Tiri Müjgân Gemisine verildi. Kasımda tekrar öğretmenliğe getirildi. Temmuz 1911'de Griniç Bahriye Mektebinde öğrenim ve eğitim için İngiltere'ye gönderildi. Mayıs 1913'te yurda dönüşünde bir süre Nümunei Hamiyet Muhribinde görev yaptıktan sonra, Aralık 1913'te Çarkçı Kursuna öğretmen olarak atandı. Ocak 1914'te yüzbaşılığa

yükseltildi. Mayıs 1915'te Bahriye Mektebi Makine Öğetmen Yardımcısı oldu. Ağustos 1915'te yeniden Fabrikalar Makine Resimhanesinde görevlendirildi. Ekim 1916'da Bahriye Nezareti 2. Daire, 3. Şubesine verildi.

Ağustos 1917'de Almanya'ya sipariş edilen yüzer havuzun yapımını izlemek üzere Hamburg'a gönderildi. Almanya'da görevde iken Eylül 1918'de Kd. yüzbaşılığı yükseltildi. Mayıs 1919'da yurda dönüşünde, mütareke koşulları içinde bir göreve atanmadı. İstanbul'un işgalinden sonra izin alarak Ordu'ya gitti. Müdafaa-i Hukuk Cemiyetine girerek millî mücadelede yararlı hizmetlerde bulundu. Nisan 1923'te askerlikten istifa etti. Ticaretle meşgul oldu. Belediye Meclisi ve Liva Genel Meclisine üye seçildi. 1924'te partinin ilkelerini savunan (Tekâmül) adında bir gazete çıkardı. C.H.P.'nin ilçe mutemetliğini yaptı. Askerlikten istifa işlemi Şubat 1926'da emeklilik olarak değiştirildi.

Kasım 1915'te verilen Harp Madalyası ve İstiklâl Madalyası sahibidir.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 491 oyla Ordu'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı. Emvali Milliye konusunda bir kanun teklifi verdi.

IV., VII. ve VIII. dönemlerde de Ordu'dan milletvekili seçilen **Ahmet Şevket AKYAZI**, Şubat 1936'da TCDD Eskişehir Atelyeler Müdür Yardımcılığına atandı. Haziran 1936'da müdürlüğe yükseltildi. Bu görevden sağlık nedeniyle Haziran 1942'de ayrıldı.

Milletvekili bulunduğu sırada, 1 Aralık 1947'de, Ankara'da öldü. Ordu'da toprağa verildi.

MEHMET RECAİ (BAYKAL)
(ORDU) (417)

Özgeçmişi için bakınız :

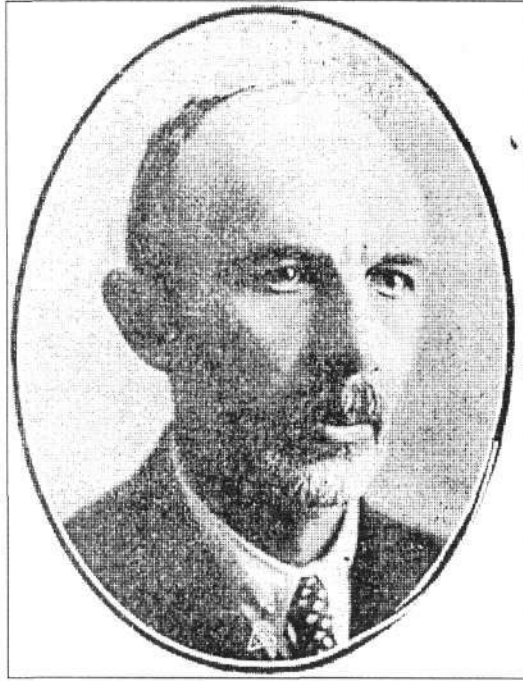
I. Dönem Trabzon Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 491 oyla Ordu'dan Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bahriye ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı.

İSMAİL ÇAMAŞ
(ORDU) (600)

Özgeçmişi için bakınız :

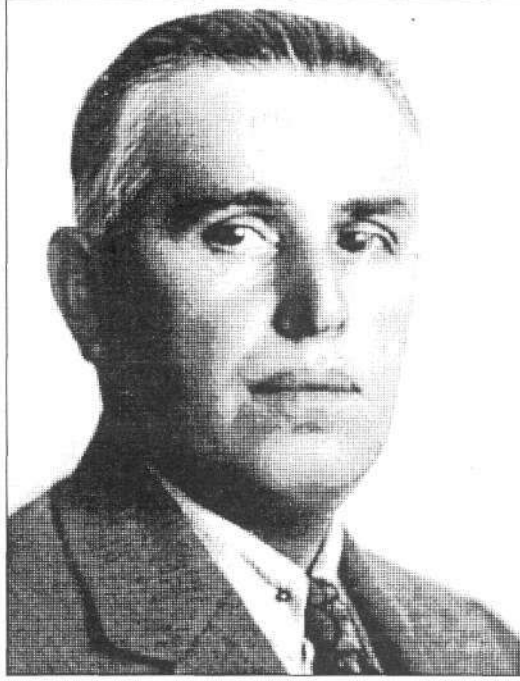
II. Dönem Ordu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 490 oyla Ordu'dan Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

HASAN FAHRİ (GÜLER)
(ORDU) (742)

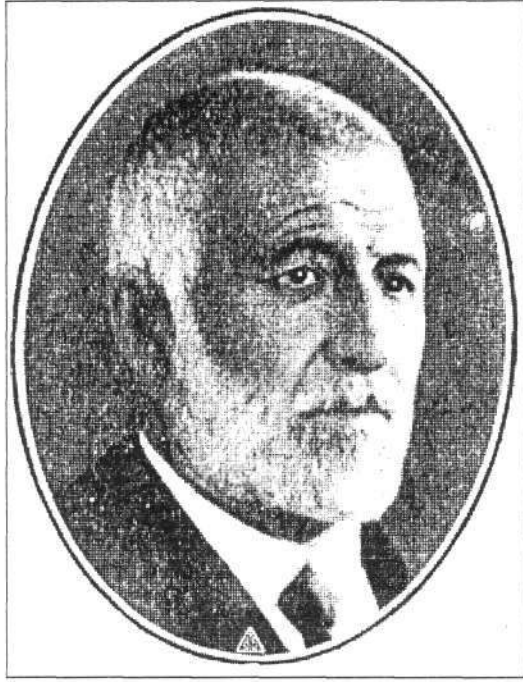
1882' (1298) de Ünye'de doğdu. Ünye, Kaledere Mahallesinde (06/02-15-66) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Osmanağazade Mehmet Efendi**, annesi **Emine Hanım**'dır. **Mustafa-Zübeyde** kızı **Müzeyyen** (1914'te) ve **Abdullah-Hacer** kızı **Makbule** (1928'de) hanımlarla evli; **Mustafa Şemsettin**, **Mehmet Zihni**, **Meliha**, **Turhan**, **Leman**, **Yurdanur** ve **Ali Yüksel**'in babasıdır.

Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat Şubesini bitiremeden okuldan ayrıldı. Kasım 1904'de Rüştüye Öğretmen vekilliği ile devlette görev aldı. Kasım 1909'da Çarşamba Rüştüyesi 2. Öğretmenliğine geçti. Kasım 1913'te Ünye İlk Öğretim Müfettişi, Eylül 1921'de Ünye Numune İlk Okulu Müdür Yardımcılığı, Eylül 1922'de Ünye İdadisi Matematik Öğretmenliğine ve Kasım 1923'te, ek olarak, aynı İdadinin Müdür Yardımcılığına atandı. Ekim 1926'da Ünye ve Fatsa İlk Öğretim Müfettişliğine getirildi.

Bu arada Ünye Belediye Başkanlığına seçildi. Belediye Başkanı ve Halk Fırkası Mutemedi bulunduğu sırada TBMM III. Dönem ara seçimle-

rine katıldı. Yapılan seçimde 465 oyla Ordu'dan milletvekili seçildi. 22 Şubat 1928'de mazbatasını aldı. 12 Nisan 1928'de Meclise katıldı, aynı gün mazbatası onaylandı.

Devre sonunda milletvekilliği sona erdiği anlaşılan **Hasan Fahri GÜLER**, Mart 1933'te Beyoğlu 27. İlk Okul Başöğretmenliğine, Mayıs 1934'te İstanbul Fatih 11. İlk Okul Başöğretmenliğine atandı. Bu görevden Temmuz 1947'de emekliye ayrıldı. 13 Temmuz 1950'de öldü.

HALİL SITKI KUMRU
(ORDU) (599)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Ordu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 490 oyla Ordu'dan Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 5 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Genel Kurulun 19 Aralık 1927 tarihli 20 nci birleşiminde ölüm tezeresi okundu.

AHMET HAMDİ YALMAN
(ORDU) (83)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Canık Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 491 oyla Ordu'dan Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Eğitim (Maarif) Komisyonunda çalıştı.

Geçici Memurin Komisyonuna üye seçildi. Genel Kurulda 1 konuda söz aldı.

RİZE

AKİF AKYÜZ
(RİZE) (744)

1882' (1298) de Trabzon'da doğdu. Trabzon, Merkez Gazipaşa Mahallesi (012,7,7) de nüfusa kayıtlıdır. Babası **Nuhzade Mahmut Efendi**, annesi **Hafıza Hayriye Hanım**'dır. **Fikri-Atike** kızı **Rabiye Sabriye** ile evli **Hayrinüsa' (Büklüoğlu)** nın babasıdır.

Trabzon Askerî Rüstiyesini bitirdi. 1902'de Mal Memurluğuna atandı. Bu sırada üç yıl süre ile özel eğitim gördü. Trabzon Merkez ve Mülhakatı Maliye Tahsil Müfettişliğinde bir süre çalıştıktan sonra istifa ederek ticarete başladı. Trabzon'un Ruslar tarafından işgali üzerine 1916'da ailesiyle birlikte Sinop'a göçtü ve ticaret mesleğini orada sürdürdü. Sinop'ta İl Genel Meclisi Üyeliğine seçildi, Meclisin İkinci Başkanlığını yaptı. İl Daimi Komisyon Üyeliğinde bulundu. Millî Mücadelenin başından sonuna kadar Cumhuriyet Halk Fırkasına dönüşen Müdafaa-i Hukuk Heyeti Merkez Üyeliğinde ve daha sonra Başkanlığında, ayrıca partinin mutemedliğinde, Belediye ve Tayyare Cemiyeti başkanlıklarında bulundu. Beyaz Şeritli İstiklâl Madalyası sahibidir.

Sinop Belediye Başkanlığı yaptı. Bu görevleri yürüttüğü sırada III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 540 oyla Rize'den milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

IV. Dönem Rize, V. Dönem Çoruh'tan milletvekili seçilen **Akif AKYÜZ**, bir süre Millî Reasürans Yönetim Kurulu üyeliğinde bulundu.

17 Ocak 1951'de öldü. Feriköy aile kabristanında toprağa verildi.

HASAN CAVİD BELÜL
(RİZE) (604)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Rize Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 540 oyla Rize'den Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

AHMET FUAT BULCA
(RİZE) (603)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Rize Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 540 oyla Rize'den Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

ESAT ÖZOĞUZ
(RİZE) (303)

Özgeçmişi için bakınız :

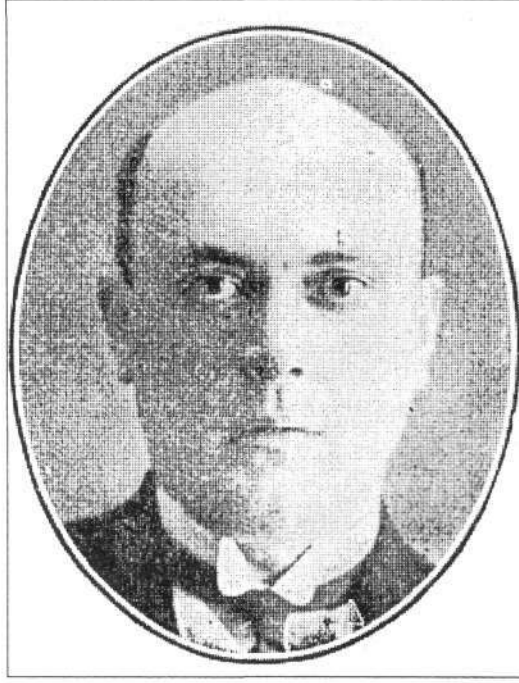
I. Dönem Lazistan Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 540 oyla Rize'den Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Nafia (Bayındırlık) ve İçişleri komisyonlarında çalıştı.

MEHMET ATIF TÜZÜN
(RİZE) (269)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Kayseri Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 540 oyla Rize'den Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

Hayvan Sağlığı Zabıtası konusundaki geçici Komisyona üye seçildi. Eskişehir Milletvekili **Merhum Sait Bey**'in çocuklarının eğitim giderleri konusunda 1 kanun teklifi verdi. Genel Kurul'da 1 konuda söz aldı.

ALİ RIZA ZİRH
(RİZE) (601)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Rize Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 540 oyla Rize'den Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sayıştay (Divanı Muhasebat) Komisyonunda çalıştı.

1 Kasım 1927'de Başkanlık Divanı Kâtipliğine seçildi. Genel Kurulda 1 konuda söz aldı.

SAMSUN

HÜSEYİN AVNİ (AKTULGA)
(SAMSUN) (747)

1880' (1296) de Kavala'da doğdu. İstanbul, Eminönü, Alemdar, Emin Sinan Mahallesi, Silahtarağa Mektebi Sokakta (24-3-102/96) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Tevfik Efendi**, annesi **Sabriye Hanım**'dır. **Mustafa - Cevriye** kızı **Mehlika Hanım**'la evli; **Kâmile Ayhan**, **Tevfik Yavuz** ve **Zübeyde İlhan**'ın babasıdır.

İlk öğrenimini Kavala'da tamamlayıp, İstanbul'da Gülhane Askerî Rüştiyesini ve Kuleli Askerî İdadisini bitirerek Mart 1899'da Harp Okuluna girdi. Burada üç yıllık öğrenimden sonra Aralık 1901'de teğmen rütbesiyle mezun oldu.

Serez'de Nizamiye 34. Alay, 3. Tabur, 3. Bölüğe verildi. Daha sona Üsküp'te 2. Sınıf Redif, 109. Alay, 3. Tabur, 3. Bölük Komutanlığına atandı. 1903'te bu taburla Palanga Bölgesinde Bulgar ayaklanmasını bastırma harekâtına katıldı. Redif Görice Taburunun 3. Bölüğünde Şubat 1904'te üsteğmenliğe terfi etti. Taburuyla Yunan sınırında görev aldı. İki yıl o bölgede hizmet verdikten sonra taburu ile (Nizamiye 84. Alay,

3. Tb. 1a) Karaferya Bölgesine verildi. Nisan 1911'de Nizamiye 48. Alay, 3. Tb. 3. Bölükte yüzbaşılığa yükseldi. Bölüğü ile Arnavutluk isyanında İpek üzerine yapılan harekâta katıldı. Brane'ye hücum eden Karaoğulların bu hareketlerinin bastırılmasında etkili oldu.

Balkan Savaşına taburu ile Koçana'da katıldı, savaşta yaralandı. Tedavi için Selânik'e gönderildi. Selânik'in düşman işgaline uğraması üzerine değişik isimle İstanbul'a kaçtı. İstanbul Muhafızlığından sonra 1. Kolordu Kurmayının Birinci ve İkinci Şubeleri Mülhakatında ve bu arada Divanı Harp üyeliğinde bulunarak değişik inşaat komisyonlarında çalıştı.

Bulgar İsyanı ve İhtilaline, Arnavutluk İsyanına, İtalya ve Balkan Savaşlarına katıldı. İstiklâl Madalyası sahibidir.

Balkan Savaşındaki yararlı hizmetlerinden dolayı 5. Rütbeden Mecidi Nişanı ve 2 yıl kıdemle ödüllendirildi. İstanbul muhafız Karargâhı Komutanlığında görevli bulunduğu sırada, Haziran 1914'te, Balkan Savaşlarında yara aldığından 6. dereceden malûlen emekliye atıldı.

İttihat ve Terakki Cemiyetinin Manisa ve Balıkesir Mesul Kâtipliğini yaptı. Mütarekede Bekirağa Bölüğüne kapatıldı. 9 ay kapalı kaldı. Çıktıktan sonra İstanbul'da Milli Teşkilata girdi, daha sonra Anadolu'ya geçti. Mayıs 1921'den Nisan 1925'e kadar Marmaris, Milas Kaymakamlığında bulundu.

Cumhuriyet Halk Fırkası Samsun Sivas Bölgesi Müfettişi bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 547 oyla Samsun'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı.

İçişleri Komiyonunda çalıştı. Genel Kurul'da değişik iki konuda söz aldı.

18 Ekim 1944'te öldü.

NUSRET SADULLAH AYAŞLI
(SAMSUN) (749)

1870' (1286) de İstanbul'da doğdu. Beykoz Kanlıca Mahallesi'nde (009/01-15-15) nüfusa kayıtlıdır. Babası Viyana Büyükelçisi **Sadullah Paşa**, annesi **Necibe Hanım**'dır. **Hatice Rukiye** ve **Hatice Münevver** ile evli; **Halim Sadullah**, **Hatice Halime** ve **Tevfika Emine**'nin babasıdır.

İstanbul'da ilk ve rüştiye öğrenimi gördükten sonra Berlin'e gidip iki yıl özel ders aldı. Daha sonra 6 yıllık lise öğrenimini tamamladı. (Viyana Hukuk Fakültesi'ni bitirdi) Türkçe, Almanca ve Fransızca konuşup yazdığı, Latinceyi anladığı siciline yazılıdır. 1887'de Viyana Sefareti 3. ve 2. Başkâtipliklerinde bulunduktan sonra Ekim 1894'te Dışişleri Bakanlığı Hukuk İşleri Müdür Yardımcılığına, Temmuz 1900'de Şurayı Devlet (Danıştay) Üyeliğine atandı.

Ağustos 1909'da yapılan tensikatta kadro dışında kaldı. Nisan 1912'de Ankara'dan Meclisi Mebusana üye seçildi. Birkaç ay sonra Meclisin dağılması üzerine mebusluğu son buldu.

Balkan Savaşının birinci bölümüne gönüllü olarak katıldı. Şubat 1913'te Brüksel Sefirliğine atandı. Osmanlı İmparatorluğunun savaşa girmesi üzerine İstanbul'a döndü. Şubat 1914'te Lahey Sefirliğine atandı. Kasım 1922'de Sefirlik görevine son verildi.

Temmuz 1923'te memuriyete dönüş kararı alınarak Temmuz 1925'te Dışişleri Bakanlığı Siyasi İşler Genel Müdürlüğüne atandı. Sağlık nedeniyle Mayıs 1926'da istifa ederek memuriyeti bıraktı.

Bu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 547 oyla Samsun'dan Milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

Belgrad Sefaretine atandığından, 6 Şubat 1928'de, milletvekilliğinden istifa etti. İstifası, Genel Kurulun aynı tarihli 41. Birleşiminde kabul edildi.

İkinci kez Samsun Milletvekili seçildi. Mazbatasını 17 Ekim 1928 tarihli 5. Birleşimde onaylandı. 2-4 üncü yasama yıllarında da Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

12 Aralık 1944'te öldü.

SÜLEYMAN ADİL (OKULDAŞ)
(SAMSUN) (745)

1880' (1296) de İzmir'de doğdu. İzmir Yıldız Mahallesi'nde (104-40-34) nüfusa kayıtlıdır. Babası Diyarbakırlı Cebelibereket Mutasarrıfı **Abdullah Ragıp Paşa**, annesi **Hatice Elmas Hanım**'dır. **Bekir Sami Şevket-Fatma** kızı **Lütfiye Hanım**'la evli; **Zehra Sevinç** ve **Abdullah Sami Dinç**'in babasıdır.

Selânik ve Hanya özel okullarında, Rodos, Yanya ve Selânik İdadilerinde okuduktan sonra Manastır Askerî İdadisine girdi. Buradan kendi isteği ile Mayıs 1896'da tasdikname alarak Adana İdadisine nakletti. 5 inci senesini İzmir İdadisinde okuyup 6 ncı sınıfa geçtikten sonra Eylül 1902'de tasdikname aldı. Sicilinde, Fransızca ve biraz Rumca bildiği yazılıdır.

Mart 1899'da Cebelibereket Nafia Komisyonu Kâtipliğine, Aralık 1899'da Aydın Mektubi Kalemî Mümeyyizliğine ve Mayıs 1902'de Aydın Muhasebe Kalemî Kâtipliğine atandı. Eylül 1909'da açılan müfettişlik sınavını kazanarak 4 üncü Sınıf Maliye Müfettişliğine yükseldi. Ekim

1910'da 3 üncü Sınıf, Nisan 1914'te 2 nci Sınıf ve Eylül 1917'de 1 inci Sınıf Müfettişliğine yükseldi. Bu görevden Ekim 1922'de İstanbul'da Millî Hükümetin kurulması ve Devlet dairelerinin kaldırılması nedeniyle açıkta kaldı.

Kasım 1922'de İzmir Emvali Metrûke Müfettişliğine ve Şubat 1923'te Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğine getirildi.

Kasım 1924'te Rûsumat Genel Müdürü oldu. Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 547 oyla Samsun'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı. Damga Kanunu konusunda kurulan Geçici Karma Komisyona üye seçildi. Samsun-Amasya demiryolunun resmî açılışına katılan heyette yer aldı. 25 Kasım 1931'de Maliye Bakanlığı Teftiş Heyeti Başkanlığına atandığından 2 Şubat 1931 tarihli dilekçesi ile milletvekilliğinden istifa etti. İstifası aynı gün, Genel Kurulun 25 inci birleşiminde okundu.

3 Ocak 1932'de Gümrük ve İnhisarlar Bakanlığı Müsteşarlığına yükseldi. Okul arkadaşlığını ifade eden soyadı, Atatürk tarafından verilen **Süleyman Adil OKULDAŞ**, 21 Haziran 1939'da Ankara'da öldü. Asrî Mezarlıkta toprağa verildi.

ASIM (SİREL) Dr.
(SAMSUN) (11)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Amasya Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 547 oyla Samsun'dan Milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Nafia (Bayındırlık) Komisyonunda çalıştı.

ALİ RANA TARHAN
(SAMSUN) (746)

1883* (1299) te İstanbul'da doğdu. Üsküdar Beylerbeyi, İstavroz Şemsi Efendi Mahallesi'nde (12/11-5) nüfusa kayıtlıdır. Babası öğretmen **Mehmet Zihni Efendi**, annesi **Mevhibe Hanım**'dır. **Ömer Cemal - Fitnat** kızı **Hatice Şevkiye Hanım**'la evli; **Abdülhak Tayfur** ve **Ferhan Nezahat Zihni**'nin babasıdır.

Galatasaray Lisesi mezunudur. Fransızca, İngilizce ve Almanca bildiği sicilinde yazılıdır.

Kasım 1900'de Galatasaray Lisesi Türkçe Öğretmenliğine ve Milli Eğitim Bakanlığı Mektubi Kalem Memurluğuna atandı. Bu memuriyet ve öğretmenliği üzerinde kalmak koşulu ile, Haziran 1906'da, telsiz-telgraf eğitimi için Berlin'e gönderildi. 400 Mark maaşla Ocak 1907'ye kadar Almanya'da kaldı. Şubat 1907'de Posta-Telgraf Bakanlığı Fen Müşavirliğinde Mühendis kalem Memurluğuna atandı.

1909'da Posta-Telgraf Genel Müdürü olarak atanan Belçikalı mütehasşsın refakatine atandı ve iki yıl süre ile onunla çalıştı. Eylül 1909'da

Paket ve Kıymeti Mukaddereli Mektup Kalemi Müdürü iken Belçika'ya gönderildi. Bir yıl süre ile ve 400 Frank aylıkla Belçika'da Posta İdaresi kalemlerinde ve merkezlerinde staj yaptı. Belçika dönüşü Aralık 1912'de Posta-Telgraf İstanbul Müfettişliğine, Şubat 1913'te Aydın İli Başmüdürlüğüne, Ocak 1914'te İstanbul Başmüdürlüğüne ve Ocak 1918'de Posta-Telgraf Umuru Müdürlüğüne atandı. Eylül 1918'de İaşe Bakanlığı Muamelatı Nakliye Genel Müdürlüğüne yükseldi. Bu görevi Kasım 1918'e kadar sürdürdü. Bu tarihte Posta, Telgraf Umuru Müdürü oldu. Ocak 1919'da Posta-Telgraf Memurları ve Sicil Müdürlüğüne atandı. Mart 1920'de Teftiş Heyeti Müdürlüğüne atandı ve aynı yılın Nisanında idareden ayrıldı.

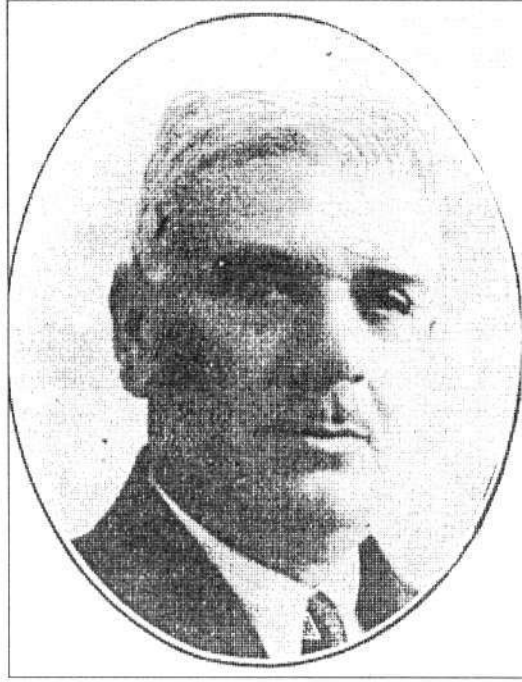
PTT İdaresinden ayrıldıktan sonra seçimlere katılncaya kadar ticarî, sinai ve zirai etkinliklerde, ayrıca 1918-1927 yıllarında İstanbul Belediye Genel Cemiyeti üyeliğinde bulundu.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 547 oyla Samsun'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri ve Maliye komisyonlarında çalıştı. Geçici Memurin Komisyonu ve Geçici Harf komisyonları üyeliklerine seçildi. Harf Komisyonunun Kâtipliğini yaptı. Paris'te toplanan Milletlerarası Parlamentolar Ticaret Konferansına, Meclis adına katıldı.

IV., V., VI. ve VII. dönemlerde İstanbul'dan milletvekili seçilen Ali Rana TARHAN, 31.12.1931-26.5.1939 tarihleri arasında Gümrük ve İnhi-sarlar Vekilliği yaptı. 1 Nisan 1941'de emekliye ayrıldı.

24 Mart 1956'da öldü.

ETEM TUNCAY (ETHEM TUNCEL)
(SAMSUN) (748)

1875' (1291) de Torul'da doğdu. Trabzon Yenicuma Mahallesinde (024/02-29-101) nüfusa kayıtlıdır.

Babası Torul'un tanınmış kişilerinden **Beşe Efendi**, annesi **İlhame Hanım**'dır. **Nafi - Hafize Zehra** kızı **Nafia Hanım**'la evli; **Bedrettin** (1), **Nejmittin**, **Mediha**, **Nejmiye**, **Sebahat** ve **Kemalettin**'in babasıdır.

Gümüşhane Rüştîyesi, Trabzon İdadisini (Lisesini) bitirerek Mülkiye'ye girdi. Ağustos 1896'da iyi derecede diploma aldı. Fransızca ve Ermenice bildiği sicilde yazılıdır. Okuldan mezun olduktan 1-2 ay sonra Kasım 1896'da Adana İdadisi Müdür Yardımcılığı, Fizik ve İdare Kanunları öğretmenliğine atanarak Devlet hizmetine girdi. Aralık 1896'da Elaziz İdadisi İkinci Müdür Yardımcılığı ve Öğretmenliğine, Mart 1897'de Elaziz İdadisi Müdürlüğüne, Ağustos 1898'de Kastamonu İdadisi Birinci Müdür Yardımcılığı ve Öğretmenliğine ve Eylül 1900'de Trabzon İdadisi İkinci Müdürlüğü ve Öğretmenliğine atandı.

(1) Prof. Dr. Bedrettin Tuncel, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekanı, (aynı zamanda hocam) 1960 Kurucu Meclis (Temsilci Meclisi) Üyesi ve Millî Eğitim Bakanı (10.9.1960 - 4.1.1961) (K.Ö.)

Eğitimdeki görevinden Haziran 1906'da ayrılarak bu tarihte Vakıfkebir Kaymakamlığına geçti. Eylül 1909'da Tirebolu, Haziran 1910'da Çarşamba ve Kasım 1911'de Tarsus Kaymakamlıklarına atandı.

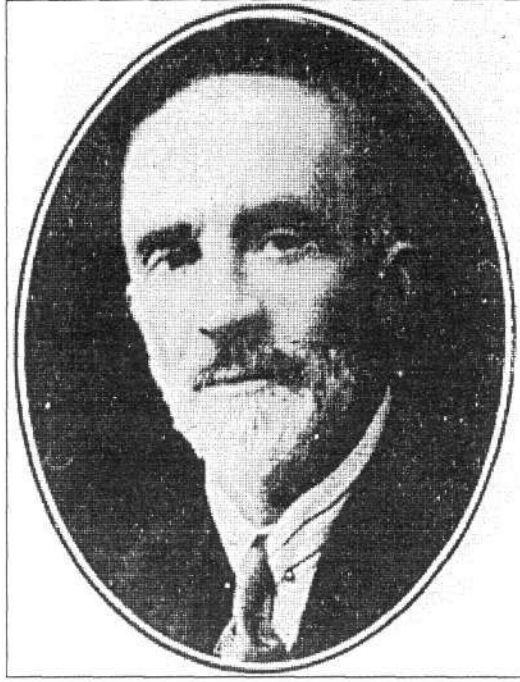
Kasım 1915'te Gelibolu Mutasarrıflığına yükseldi. Nisan 1916'da Kütahya, Aralık 1917'de Antalya ve Kasım 1918'de Niğde Mutasarrıflığına getirildi. Nisan 1919'da görevinden azledildi. Haziran 1919'da yeniden göreve alınmasına karar verildi ve Kasım 1919'da Afyonkarahisar Mutasarrıflığına atandı. Ağustos 1920'de Ertuğrul (Bilecik), Ocak 1921'de Afyonkarahisar, Haziran 1921'de Kayseri ve Ekim 1921'de Ordu Mutasarrıflıklarına getirildi.

Ordu Mutasarrıfı iken Millî Mücadeleye katılıp TBMM Hükümetinin emrine girdi. Mart 1924'te Vilayete dönüştürülen Afyonkarahisar Valiliğine yükseldi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 547 oyla Samsun'dan milletvekili seçildi. 3 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Nafia (Bayındırlık) Komisyonunda çalıştı, Geçici Harf Komisyonu üyeliğine seçildi. Genel Kurul'da değişik 5 konuda, 14 kez söz aldı.

IV. ve V. dönemlerde de Samsun Milletvekilliğini sürdüren **Etem TUNCAY**, Mayıs 1928'de emekliye ayrıldı. Milletvekili bulunduğu sırada 14/15 Mayıs 1938'de, İstanbul, Büyükkada'daki evinde öldü.

SIIRD

HALİL HULKİ AYDIN
(SİİRD) (377)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Siird Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 182 oyla Siird'ten Milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

MAHMUT SOYDAN

(Siird) (615)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Siird Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

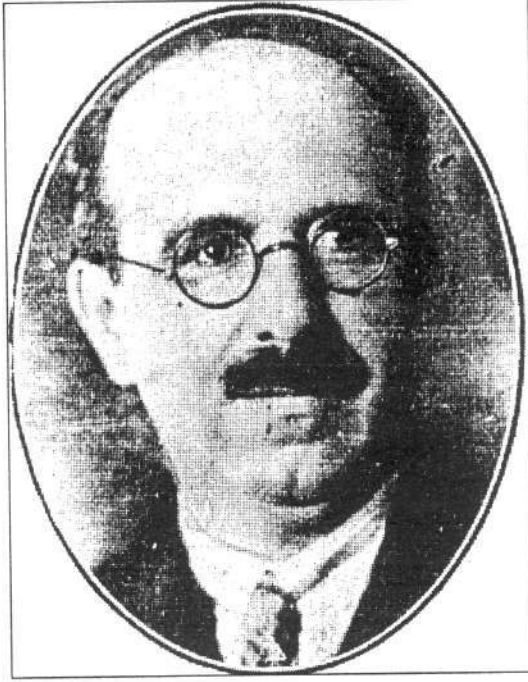
Yapılan seçimde 182 oyla Siird'ten Milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Hariciye Komisyonunda çalıştı. Dönem süresince bu komisyonun sözcülüğünü (Mazbata Muharrirliğini) yaptı. Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonu Başkanlığını yaptı.

Genel Kurul'da 1 konuda konuşması vardır.

SINO

B

REFİK İSMAİL KAKMACI
(SİNOB) (566)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Kırşehir Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 347 oyla Sinob'dan Milletvekili seçildi. 14 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi.

RECEP ZÜHTÜ SOYAK
(SİNOB) (617)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Sinob Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 347 oyla Sinob'dan Milletvekili seçildi. 14 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurul'da 2 konuda konuşması vardır.

YUSUF KEMAL TENGİRŞENK
(SİNOB) (266)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Kastamonu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 347 oyla Sinob'dan Milletvekili seçildi. 14 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulun 27.9.1930 tarihli 83 üncü birleşiminde Adalet Bakanlığına seçilmesi kabul edildi.

Genel Kurul'da Adalet Bakanı olarak değişik 4, milletvekili olarak 2 konuda 11 kez söz aldı.

SIVAS

RASİM BAŞARA
(SİVAS) (391)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Sivas Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 615 oyla Sivas'tan Milletvekili seçildi. 17 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

YUSUF ZİYA BAŞARA
(SİVAS) (394)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Sivas Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 615 oyla Sivas'tan Milletvekili seçildi. 17 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe (Arzuhal) Komisyonunda çalıştı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna üye seçildi.

REMZİ (ÇİNER)
(SİVAS) (752)

1876' (1292) da İstanbul'da doğdu. Sarıyer'de (010.09-66-1104) nüfusa kayıtlıdır. Babası Rüsumat Muhafaza Memuru **Mehmet Ali Efendi**, annesi **Hasene Hanım**'dır. **Saffet - Fatma Sabiha** kızı **Ayşe Fazile Hanım**'la evli; **Nermin Emine**, **Fatma Şermin** ve **Ali Saffet**'in babasıdır.

İlk öğreniminden sonra Fatih Askeri Rüştîyesinden mezun oldu. Özel tarih ve edebiyat dersleri aldı. Fransa'da Genel Siyaset Okulunda maliye derslerine devam etti. Aralık 1909 - Aralık 1910 tarihlerinde Fransa Maliye Bakanlığında araştırma ve incelemelerde bulundu. Fransızca öğrendi.

Ağustos 1897'de Orman ve Madenler ve Tarım Bakanlığı Sicil Kaleminde Kâtiplik ile devlet hizmetine girdi. Aynı yerde Damgacı Yardımcılığı, Saymanlık Evrak Yazıcılığı ve Bütçe Vukuat Masası Yazıcı Yardımcılığı görevlerinde bulundu. Ekim 1907'de Düyunu Umumiye İdare Merkezince açılan sınavı kazanarak idarenin Pul Şubesine çevirmen oldu. 1908 yılında Maliye Bakanlığınca açılan sınava girip Müfettiş Yardımcılığına

yükselerek Paris'e gönderildi. Bir süre Fransa'da araştırma ve inceleme yaptıktan sonra Maliye Bakanlığı Dördüncü Sınıf Maliye Müfettişliğine atandı. Üçüncü, ikinci sınıf müfettişliklerde bulundu ve Mart 1920'de birinci sınıf müfettişliğe yükseltildi.

Aralık 1923'te Sayıştay İkinci Başkanlığına seçildi. Nisan 1924'te Maliye Bakanlığı Birinci Sınıf Maliye Müfettişliğine getirildi.

Bu arada Mart 1917 - Eylül 1919 tarihleri arasında, Maliye Bakanlığı Özel Kalem Müdürlüğüne vekâleten, görevlendirildi. Ocak 1927'de İstanbul Defterdarlığına vekâleten getirildi. Bu görevi milletvekili seçilmesiyle son buldu.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 615 oyla Sivas'tan milletvekili seçildi. 17 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Bir önerisi, millî paramız, 1513 Sayılı Kanunun süresinin uzatılması ve tek el ürünlerine Sayıştay denetimi sağlanması konularında üç kanun teklifi, Genel Kurul'da 8 değişik konuda konuşması vardır.

16 Mayıs 1928'de emekliye ayrıldı.

Sivas'tan IV., V. ve VI. dönemlerde de milletvekili seçilen **Remzi ÇİNER**, üçüncü Rütbeden Mecidi Nişanı sahibidir. Emekliliğini geçirdiği sırada 30 Mart 1952'de, İstanbul'da öldü. Rumeli Hisarı, Aşıyan'daki aile kabristanında toprağa verildi.

İBRAHİM ALAETTİN GÖVSA
(SİVAS) (750)

1888' (1304) de Kudüs'te doğdu. Eminönü, Süleymaniye (Elmaruf) Mahallesi Taşodalar' (4/1-26-2) da nüfusa kayıtlıdır.

Babası Trabzon İli Mektupçusu **Filibelizade (Mustafa) Asım Bey**, annesi **Behice Hanım**'dır. **Hasan Fevzi - Halidiye** kızı **Ayşe Mükerrerem Hanım**'la evli; **Mustafa İlham** ve **Neşide**'nin babasıdır.

İlk öğrenimini İstanbul Kemeraltı, Çengelköy, Şemsül Maarif okullarında, orta öğrenimini Vefa ve Trabzon İdadisinde tamamlayıp, 1910'da İstanbul Hukuk Mektebinden mezun oldu.

Eylül 1909'da Adliye Nezareti Teftiş Heyeti Kalemine 5. Sınıf Kâtiplikle devlet hizmetine girdi. Haziran 1911'de Adliye Nezaretinde kurulan kütüphaneye memur oldu. Aralık 1911'de açığa alındı ve Ocak 1911'de açılan sınavı kazanarak Trabzon Sultanisi (Lisesi) Edebiyat Öğretmenliğine atandı. 1913'te psikoloji ve pedagoji öğrenimi için devlet hesabına İsviçre'ye gönderildi. Cenevre'den, Jean Jacques Rousseau Enstitüsünde pedagoji eğitimi görüp, diploma aldı. Cenevre Üniversitesi Ruhiyat Labora-

tuvarından takdirname alarak 1915'te yurda döndü. Ekim 1916'da İstanbul Erkek Yüksek Öğretmen Okuluna (Darülmuaallim) Fen Terbiye ve İlmi Ahvâl (Psikoloji ve Pedagoji) öğretmenliğine atandı. Bu okullarda üç yıl müdür muavinliği ve üç yıl da müdürlük yaptı. Bu arada Kız Öğretmen Okulunda felsefe okuttu. Haziran 1927'de Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Üyeliğine atanarak Ankara'ya geldi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 615 oyla Sivas'tan milletvekili seçildi. 17 Eylül 1927'de mazbatasını alıp 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maarif (Millî Eğitim) Komisyonunda çalıştı. Dördüncü Yasama Yılında bu Komisyonun Sözcülüğünü yaptı. Milletlerarası Parlamentolar Ticaret Konferansına Yüce Meclisi temsilen katıldı.

Aile ve çocuk zammı verilmesi ile devlet hesabına okuyanların zorunlu hizmeti hakkında kanun teklifleri, Muvazenei Umumiye Kanununun 45 inci maddesine dair sorusu ve Genel Kurulda 9 değişik konuda 20 kez konuşması vardır.

IV. Dönem Sinop, VI. ve VII. dönemlerde İstanbul'dan milletvekili seçilen **İbrahim Alaettin GÖVSA**, Nisan 1935'te Millî Eğitim Bakanlığı Başmüfettişliğine atandı. 1941'de İnönü (Türk) Ansiklopedisinin hazırlık çalışmalarına katıldı ve Genel Sekreterliğini yürüttü. Edebiyat akımlarına karıştı. Şiir yazdı. Biyografi ve ansiklopedi çalışmaları ile tanınır.

Dil Encümeni üyesi olan **İbrahim Alaettin GÖVSA**, Zirai Donatım ve Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyeliklerinde bulundu. Ocak 1943'te emekliye ayrıldı.

Araştırmacı, eğitimci, şair ve yazar olan **İbrahim Alaettin GÖVSA**, 29 Ekim 1949'da Ankara'da öldü. Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verildi.

Başlıca yapıtları :

- Edebi Eserleri :
- Çocuk Şiirleri (1327, 1328, 1335, 1339 ve Latin harfleriyle 1939)
 - Rumeliye, Gönüllünün Gönülü, Bir Şehidin Başında (Risale halinde şiirler 1328)
 - Güftü-gû (Gençlik şiirleri, 1328)
 - Çanakkale İzleri (1926, 1932, 1989 şiir)
 - Şen Yazılar (Bir kısmı adapte mizahi hikâye ve yazılar, 1927)
 - Nazif'ten Hamid'e Ahiretten Mektuplar (manzum ve mizahi, 1932)

- Acılar (Nazım, nesir, 1941, 1966. Atatürk için yazdığı "Tavaf" mersiyesi bu kitaptadır).
- Söz Oyunları (Nazım, nesir, 1941)

Terbiyeye ait eserleri

- ve mektep kitapları : - İlk Gençlik Hakkında Ruhیات ve Terbiye Tetkikleri (1337, 1927)
- Bedii terbiye (1341)
 - Sevimli Elifba (1925, 1927, 1928)
 - Alfabe (1929, 1932, 1933)
 - Çocuk Ruhı (1926, 1928, 1929, 1932, 1933)
 - Ruhیات ve Terbiye (1929)
 - Yavrunun Alfabesi (1930)
 - Çocuk Psikolojisi (Çocuk Ruhunun Yeni Şekli 1940, 1943, 1946, 1949, 1950, 1952)

Ansiklopedik ve

Biyografik Eser-

leriyle Sözlükleri :

- Büyük Adamlar Serisi (Bir heyetle müşterek)
- Yeni Türk Lûgatı (Bir heyetle müşterek 1930)
- Talebe Lûgatı (1943, 1945, 1949)
- Fuzuli (1932)
- Nedim (1932)
- Ömer Hayyam (1932)
- Nabi (1933)
- Süleyman Nazif (1933)
- Meşhur Adamlar (4 Cilt, 1933-1938)
- Elli Türk Büyüğü (1940, 1942, 1943)
- Sabatay Sevi (1940)
- Türk Meşhurları Ansiklopedisi (1945, 1946)
- Resimli Yeni Lûgat ve Ansiklopedi (5 cilt, 3. cildin Lakerda maddesine kadar Gövsa yazmıştır, 1949)

Tercüme Edebi

Eserleri :

- Jean Marie (Riyes 1328)
- Çocuk Kalbi (1927, 1930)
- Victor Hugo (1936)

Terbiyeye ait

Tercüme eseri :

- Çocuklarda zekânın mikyası, çocuklarda zekânın ölçüleri (1931,1932)
- 20-30 yaş arasında her genç neler bilmeli (1341)
- 30 yaşından sonra her genç neler bilmelidir (1341)

Biyografik tercüme

eseri :

- Hayatım ve âsârım (Henry Ford'dan 1926)

MEHMET ŞEMSETTİN GÜNALTAY
(SİVAS) (622)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Sivas Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 615 oyla Sivas'tan Milletvekili seçildi. 17 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Milli Eğitim (Maarif) Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda, Gazete Primleri Kanunu üzerinde söz aldı.

ABDURRAHMAN RAHİM KATOĞLU
(SİVAS) (621)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Sivas Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 615 oyla Sivas'tan Milletvekili seçildi. 17 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Millî Eğitim (Maarif) Komisyonunda çalıştı.

Geçici Memurîn Komisyonuna seçildi. Bir önerisi vardır.

SADIK NECMETTİN SADAK
(SİVAS) (751)

1882' (1308) de Isparta'da doğdu. İstanbul-Kadıköy, Kızıltoprak, Tuğlacı Mahallesinde (20/35-57-111) nüfusa kayıtlıdır.

Babası adliye hakimlerinden **Açıkbaşzade Sadık Şahabettin Bey**, annesi **Arife Hanım**'dır. **Fatma Belkıs** ve (boşanma sonucu) **İlhan Hanım**'larla evli; **Fatma Neclâ** ve **Ayşe Leylâ**'nın babasıdır.

Babasının memuriyeti nedeniyle Konya, Edirne ve İzmir illerinde dolaşarak ilk ve orta öğrenimini oralarda tamamlayıp İstanbul Galatasaray Lisesine girdi. Buradan mezun olduktan sonra Milli Eğitim Bakanlığı (Maarif Nezareti) tarafından açılan sınavı kazanarak devlet hesabına öğrenimini tamamlamak üzere Fransa'ya gönderildi. Fransa'da Lyon Üniversitesinde İçtimai ve Siyasi Bilimler öğrenimi gördü. 1913'te iyi derecede diploma alarak yurda döndü.

Eylül 1913'te Maarif Nezareti Çevirmen ve Fransızca Kâtipliğine ve Ağustos 1915'te Maarif Nezareti Telif ve Tercüme Dairesi Mümeyyizliğine atandı.Ekim 1916'da İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Ulûmu

İçtimaiye (Sosyoloji) Müderris Muavinliğine, Mart 1919'da aynı dersin öğretmenliğine ve Mart 1924'te Darülfünun Edebiyat Fakültesi Ulûmu İçtimaiye (Sosyoloji) Müderrisliğine (Profesörlüğüne) yükseldi. Bu arada Akşam Gazetesinin Başyazarlığını da yürüttü.

Bu görevlerde çalışırken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 615 oyla Sivas'tan milletvekili seçildi. 17 Eylül 1927'de mazbatasını alıp, 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Milli Eğitim ve Dışişleri komisyonlarında çalıştı. Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna, Edirne'nin kurtuluş bayramına katılan heyete seçildi.

Tanınmış düşünür, yazar, gazeteci olan ve IV., V., VI., VII. ve VIII. dönemlerde de Sivas'tan milletvekili seçilen **Sadık Necmettin SADAK**, **Hasan SAKA** ve **Şemsettin GÜNALTA**Y kabinelerinde 10.9.1947-22.5.1950 tarihlerinde Dışişleri Bakanlığı yaptı.

Kasım 1943'te emekliye ayrıldı. 21 Eylül 1953'te öldü.

TOKAT

ALİ ŞEVKİ BERKER
(TOKAT) (757)

1883' (1299) te Divrik'te doğdu. İstanbul, Şişli Mahallesi, Katane Sokak'ta (C/1-197-76) nüfusa kayıtlıdır.

Babası Hariciye Bakanlığı Hademe Müdürü **Mehmet Müştak Efendi**, annesi, **Hatice Hanım**'dır. **Ragıp Paşa-Fatma Kâmile** kızı **Fatma Fethiye** ile evli; **Fatma Şermin** ve **Hatice Güzin**'in babasıdır.

İlk ve rüştiye öğrenimini Divrik'te bitirip 1897'de İstanbul'a giderek Galatasaray Lisesine kaydoldu. Temmuz 1905'te edebiyat bölümünü pekiyi, fen bölümünü iyi derece ile bitirdi. Hukuk Mektebine girerek Kasım 1909'da iyi derece ile diploma aldı. Galatasaray'da Fransızca ve Almanca öğrendi.

Ekim 1905'te Hariciye Nezareti Tahrirati Hariciye Kalemine Mülazemeten atanarak devlet hizmetine girdi. Aralık 1906'da aynı yer hulefâlığına geçti. Kasım 1907'de Dışişleri Bakanlığı Şifre Kalem Hulefası, Ağustos 1909'ta Şehbenderlik Müsevvidi, Aralık 1911'de Dışişleri Bakanlığı Özel Kalem Hulefası, Temmuz 1912'de aynı yerde Mümeyyiz ve Kasım 1913'te Dışişleri Bakanlığı Özel Kalem Müdürü oldu. Ocak 1919'da Bakanlığın Umuru İdare Genel Müdürlüğüne yükseldi.

Kasım 1920 - Şubat 1921 tarihleri arasında açıkta kaldıktan sonra Stockholm Sefiri oldu. Mayıs 1921'de Dışişleri Bakanlığı Müsteşarlığına yükseldi. Kasım 1925'te Şehbenderlik ve Ticaret Genel Müdürlüğüne geçirildi ve Ağustos 1926'da yeniden Müsteşarlığa döndü.

Bu arada **Tevfik Paşa**'nın Sadareti sırasında 31 Mart - 22 Nisan 1909 tarihleri arasında Mühürdar Muavinliği, 31 Mart olayından **Abdülhamid**'in Hal'ine kadar geçen sürede devamlı toplanan Vekiller Heyetinin özel toplantısının kâtipliğini ve **V. Sultan Mehmet Han**'ın cülûsunu, Avusturya, Rusya ve Alman İmparatorlarına tebliğ için, 1909'da gönderilen özel heyetin kâtipliğini yaptı.

Müsteşar bulunduğu sırada TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 509 oyla Tokat'tan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı, mazbatasını 2 Kasım'da onaylandı. Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Yasama görevi devre sonuna kadar sürdü. Mart 1933'te Madrid'e elçi gitti. Nisan 1934'te Sofya Elçisi, Eylül 1942'de Dışişleri Bakanlığı Umumi Kâtiibi, Eylül 1943'te Vichy Büyükelçisi, Mart 1945'te Merkezde Büyükelçi ve Mayıs 1947'de Varşova Büyükelçisi oldu. Temmuz 1948'de emekliye ayrıldı.

2 Ekim 1961'de İstanbul'da öldü. Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

BEKİR LÜTFİ (ÇİFTÇİ)
(TOKAT) (754)

1875' (1291) te Tire'de doğdu. İstanbul Beyoğlu, Cihangir Mahallesi-nde (008/08-24-872) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Ahmet (Sadullah) Bey**, annesi **Ayşe Hanım**'dır. **Ahmet Şevki - İffet** kızı **Ayşe Bedriye Hanım**'la evli; **Fatma Arife Necmiye**, **Ahmet Adnan** ve **Hatice İffet Nilüfer**'in babasıdır.

Kuleli Askerî İdadisinden sonra girdiği Harp Okulundan 5 Ocak 1899'da teğmen rütbesiyle mezun olup, kurmay aday sınıfına ayrıldı. Okula devam ettiği sırada rahatsızlığı nedeniyle bir yıl aradan sonra 1900'de eğitimine bıraktığı yerden devam etti.

27 Kasım 1901'de üsteğmenliğe yükseldi. 2 Ocak 1904'te mümtaz yüzbaşı rütbesiyle Kurmay Okulunu bitirip 3. Orduya Selanik Bölgesi Komutanlığı refakatına atandı.

İki yıl kadar Selânik, Yenice ve Gümülcine bölgelerinde Yunan ve Bulgar eşkiyalarının takibinde bulundu. Yenice Gölündeki bir çatışmada gösterdiği başarı nedeniyle 5 inci rütbeden Mecidi Nişanı ile genel sırala-

mada Gümüş Liyakat Madalyası ile ödüllendirildi. 1906'da Selanik Nümunc Talim Taburları Öğretmen Yardımcılığına atandı. Ocak 1907 tarihine kadar bu görevde kaldı. 7 Şubat 1907'de kıdemli yüzbaşı (kolağalığı) rütbesine terfi ederek İşkodra Askeri Rüstiyesi Müdürlüğüne atandı. 1908 sonuna kadar bu görevde kalarak bölgedeki kıtalarda talim öğretmenliğini de yürüttü. 1908'de İstanbul Maltepe Piyade Atış Okulu Tabur Komutanlığına atanarak 1909 sonuna kadar bu görevde kaldı. Daha sonra Yıldız'daki Mürettep Fırka 84. Alay, 4. Tabur Komutanlığına nakil ve tayin olundu. Bu görevde iken 1910'da Tümen adına Avusturya Atış Okuluna gönderildi.

1911'de Selanik Küçük Zabıt Okulu Komutanlığına atanarak Balkan Savaşına kadar bu görevde kaldı. Balkan Savaşında Vardar Ordusu Baş Yaverliğinde bulundu. Savaş sonrasında İstanbul Beyoğlu Bölge Komutan Yardımcılığına atandı. 6 ay sonra Örfi İdare Divanı Harbi Soruşturma Başkanlığına atandı. Bu görevde 8 ay kaldıktan sonra Şehzade **Osman Fuat Efendi**'nin, daha sonra Şehzade **Cemalettin Efendi**'nin refakat subaylığına atandı. Bu görevde genel seferberliğin ilanına kadar kaldı. Bu tarihte Başkomutanlık Genel Kurmay Başkanlığı 1. Yaverliğine atanarak Harbiye Nezaretine verildi.

16 Kasım 1914'te binbaşılığa terfi etti. Kolağalığı sırasında Karadağ'ın 4 üncü Rütbeden Danilo Nişanı, Harp Gümüş Liyakat, Harp madalyaları ve ikinci rütbeden Almanya'nın Demir Salıp Nişanı verildi.

Mayıs 1915'te 9. Fırka Kurmayına atandı. 9 ay sonra Ordu Dairesi İkmal Şubesi Müdürlüğüne geçirildi. Bu göreve başlamadan 54 üncü Fırkanın Kurmayına getirildi. Bu görevde 7 ay çalıştıktan sonra 4 üncü Ordu Menzil Müfettişliği Kurmay Başkanı olarak Şam'a gönderildi. Daha sonra İstanbul Karargâhı Umumi Sahra Demiryolları 3. Şube emrine verildi. Ondört ay Şube Müdür Muavinliği görevi yaptıktan sonra Anadolu ve Bağdat Askerî Hatlar Komiserliği görevi ile Haydarpaşa'ya verildi.

Bu görevde bulunduğu sırada Millî Hükümetten aldığı emir ve talimat üzerine memuriyeti bırakarak 13 Nisan 1921'de İnebolu üzerinden Anadolu'ya geçti.

Genelkurmay Başkanlığının onayı ile 21 Mayıs 1921'de Eskişehir'de eski memuriyeti, Hat Komiserliği görevine atandı. Binbaşılığında, değişik Kılıçlı Mecidi Nişanı, Avusturya'nın 4. Rütbeden Liyakat Nişanı, Yunan Harbi Liyakat Madalyası sahibidir. 15 Ekim 1921'de kaymakamlığa (yarbaylığa) terfi etti.

Temmuz 1925'te kurmay yarbay rütbesi üzerinde kalmak koşulu ile Hak-kârî Valiliğine atandı. Valilik sıfatı ile Irak Hudut Komisyonunda Hükümeti temsilen bulundu. Şubat 1927'de Bitlis Valiliğine getirildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 509 oyla Tokad'dan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri ve Millî Savunma komisyonlarında çalıştı.

IV. Dönemde de Tokad'dan Milletvekili seçilen **Bekir Lütî ÇİFTÇİ**, 5 Ağustos 1927'de emekliye ayrıldı. 1016 numaralı Kırmızı Şeritli İstiklâl Madalyası sahibidir.

Milletvekili bulunduğu sırada, Eskişehir'den Ankara'ya gelirken 30 Ocak 1933'te trende öldü.

SALİH SÜREYYA (GENCAĞA) (GENCA)
(TOKAT) (756)

1892' (1308) de Tokat'ta doğdu. Tokat Boğazpınar Mahallesinde (018/02-48-82) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Gencağaoğlu Tevfik Efendi**, annesi **Arife Rukiye Hanım**'dır. Bekârdır.

İlk ve rüştiye öğrenimini Tokat'ta tamamlayıp İstanbul'a giderek İstanbul Lisesine (İdadisi) girdi. 1911'de liseden mezun oldu. Halkalı Ziraat Yüksek Okuluna girdi. Son sınıfa geçtiği sırada seferberlik ilânı üzerine askere alındı, mütarekeden sonra okulunu tamamlayarak diploma aldı.

Askerlik için Erzincan Yedek Subay Talimğâhına gönderildi. Öğrenimini tamamlayarak Ekim 1915'te subay vekili ve Mart 1916'da teğmen rütbesine yükseldi. Kafkas Cephesi Talimğâhında takım-bölük komutanlıklarında ve 19. Depo Alayı Yaverliğinde görev yaptı. Mütarekeden sonra terhis edilerek Kasım 1920'de Bağcılık, İstimare Dersleri Öğretmen Yardımcılığına ve Ekim 1921'de aynı derslerin öğretmen vekâletine atandı.

Daha sonra Millî Hükümet tarafından ihtisas yapmak üzere Almanya'ya gönderildi. Almanya'da bağcılık ve şarapçılık üzerine incelemelerini tamamlayarak yurda döndü.

Mart 1925'te Halkalı Yüksek Ziraat Okulu öğretmenliği ve Rektörlüğüne atandı.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 509 oyla Tokat'tan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Ziraat Komisyonunda çalıştı.

İkinci, üçüncü ve dördüncü Yasama yıllarında Başkanlık Divanı Kâtipliğine seçildi. Mayıs 1929'da TBMM adına Milletlerarası Parlamentolar Ticaret Konferansına katıldı.

IV. ve V. dönemlerde de Tokat'tan milletvekili seçilen **Salih Süreyya GENCAĞA**, Ocak 1950'de Tarım Bakanlığı Müsteşarlığına atandı.

Bu görevde 19 Ekim 1950'ye kadar çalıştıktan sonra sözü edilen tarihte yönetim tarafından emekli edildi.

1 Eylül 1953'te öldü.

HÜSEYİN HÜSNÜ (SARI)
(TOKAT) (755)

1888' (1304) de İstanbul'da doğdu. Fatih Haraççıkaram Mehmet Mahal-lesinde (022-02,79,106) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mustafa Efendi**, anne-si **Zehra Hanım**'dır. **Behice Hanım**'la evli; **Hasan Adil** ve **Türkân**'ın ba-basıdır.

15.6.1909'da Yüksek Eczacılık Okulu'nu bitirerek diploma aldı. Aynı yıl Zile İlçesi Belediye Eczacılığına ve 1911'de İpek Sancağı Belediye Ec-zacılığına atandı. 1913'de Bağdat Hükümet Hastanesi Baş Eczacılığına verildi.

Genel Savaşta 6. Kızılay Hastanesi Müdürlüğü ve Baş Eczacılığını yaptı. Bu arada ek görevle Öğretmen Okulunda ve Sanayi Okulunda ta-bii bilimler ve sağlık bilimleri öğretmenliğinde bulundu. Irak Bölgesi Sağ-lık Kuruluşları Müfettişliğine getirildi.

Bağdat'ın işgali üzerine 1917'de Şam Hastanesi Baş Eczacılığına atandı ve ek olarak Bulaşıcı Hastalıklar Hastanesi Baş Eczacılığı ve Sağ-lık Deposu Müdürlüğü görevleri verildi.

Şam'ın işgali ile 1918'de Halep Hastanesi Baş Eczacılığına, Halep'in düşman eline geçmesi üzerine İstanbul Sağlık Kuruluşları Muhasebeciliğine ve İstanbul Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele Heyeti Muhasebeciliğine geçirildi.

1919'da Ankara'da İstanbul Eczanesini kurarak ithalât ve ihracatla uğraştı.

TBMM III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 509 oyla Tokat'tan milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatası 2 Kasım'da onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı.

Yasama görevi III. Dönem sonuna kadar sürdü. Eczacılık ve ticaretle uğraşan **Hüseyin Hüsnü SARI**, 4 Haziran 1963'te Ankara'da öldü. Cebeci Asri Mezarlığında toprağa verildi.

MUSTAFA VASFİ SÜSOY
(TOKAT) (404)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Tokat Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 509 oyla Tokat'dan Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme ve Dilekçe komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurul'da 1 konuda konuşması vardır.

ŞEBİNKARAHİSAR

İSMAİL SABUNCU
(ŞEBİNKARAHİSAR) (627)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Şarkikarahisar Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 280 oyla Şebinkarahisar'dan Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Bir tefsir önerisi, Genel Kurulda iki konuda konuşması vardır.

MEHMET EMİN YURDAKUL
(ŞEBİNKARAHİSAR) (628)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Şarkikarahisar Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

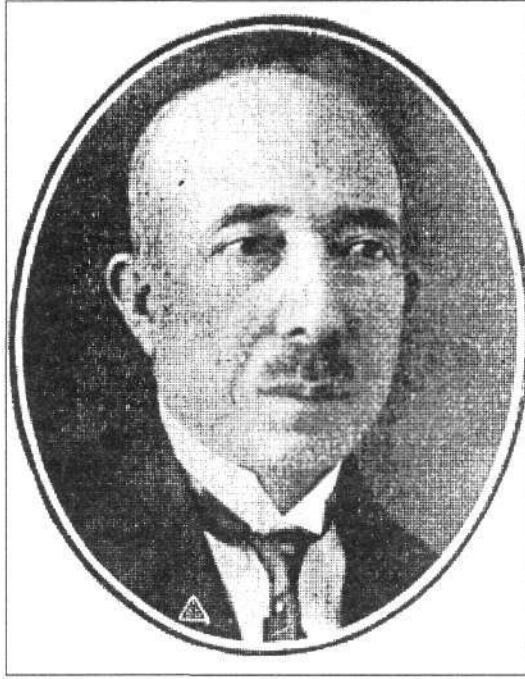
Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 280 oyla Şebinkarahisar'dan Milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa (Teşkilâtı Esasiye) Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi.

Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

MEHMET TEVFİK (YÜCEL)
(ŞEBİNKARAHİSAR) (753)

1880' (1296) de Şebinkarahisar'da doğdu. Aynı yerde Tamzara Mahal-lesinde (010/01-56-29) nüfusa kayıtlıdır. Babası Küçükzade **Abdullah Efendi**, annesi, **Gülsüm Hanım**'dır. **Muharrem - Fatma** kızı **Gülsüm Hanım**'la evli; **Yusuf Ziya**, **Emrullah**, **Abdulaziz**, **Adalet**, **Ahmet Hulusi** ve **Abdulkadir**'in babasıdır.

Özel öğrenim gördü. Ticaretle uğraştı.

1919'da Müdafaayı Hukuk Cemiyeti kurucuları arasında yer aldı. 1920'de İl İdare Meclisi üyeliğine seçildi. İlde, Kızılay ve Çocuk Esirgeme Cemiyetlerinin kuruluşunu sağladı. Ticaret Odası ve Tayyare Cemiyeti başkanlıklarında ve Türk Ocağı Yönetim Kurulu üyeliğinde bulundu.

TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 280 oyla Şebinkarahisar'dan milletvekili seçildi. 5 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 14 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bahriye Komisyonunda çalıştı.

24 Temmuz 1946'da Şebinkarahisar'da öldü. Tamzara Mezarlığında toprağa verildi.

TEKİRDAĞ

CELÂL NURİ İLERİ
(TEKİRDAĞ) (180)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Gelibolu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 309 oyla Tekirdağ'dan Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Anayasa (Teşkilâtı Esasiye) Komisyonunda çalıştı.

Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan Karma Komisyona üye seçildi.

Dahili Nizamnamenin değiştirilmesi hakkında 3 ve Meclis Denetçisi-ne huzur hakkı verilmesine dair tüzük ve kanun teklifi verdi. Genel Kurul'da değişik 9 konuda 16 konuşması vardır.

MUSTAFA FAİK ÖZTRAK
(TEKİRDAĞ) (89)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Cebelibereket Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 309 oyla Tekirdağ'dan Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İşleri Komisyonunda çalıştı.

Hayvan Sağlık Zabıtası ve Memurin Geçici komisyonlarına üye seçildi.

Genel Kurulda 6 değişik konuda konuşması vardır.

MEHMET CEMİL UYBADIN
(TEKİRDAĞ) (629)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Tekirdağ Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 309 oyla Tekirdağ'dan Milletvekili seçildi. 2 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Dışişleri ve İçişleri komisyonlarında çalıştı.

Geçici Memurin ve Harf komisyonlarına üye seçildi. Türk Ocakları Merkez Heyetince alınan borçların Hazineye devrine dair kanun teklifi vardır.

TRABZON

ALİ BECİL (PULAT)
(TRABZON) (758)

1894' (1310) te Trabzon Yomra Bucağı Çınarlı (Şata) Köyünde (006-01-21-7) doğdu. Babası **Polatlıoğlu Zühtü Efendi**, annesi **Emine Hanım**'dır. Bekârdır.

Genel Savaşın başlamasına kadar Trabzon Lisesine devam etti.

Trabzon'un işgali üzerine Kastamonu'ya göç etti. Kurtuluştan sonra bir süre Trabzon'da Muhacirleri İskân Teşkilâtında Muhasebeci olarak çalıştı. Daha sonra bu görevinden istifa ederek ayrıldı.

Nisan 1922'de "Güzel Trabzon" ve Nisan 1924'te "Halk" adlı günlük gazeteleri yayımladı. Bu gazetelerin başyazarlığını yaptı.

Matbuat ve İstihbarat Genel Müdürlüğünün Trabzon Muhabirliği ve Mümessilliğini yaptı. Daha sonra bu görevden istifa ederek Cumhuriyet Halk Fırkasının yönetim kuruluna girdi. 1924'te Trabzon İli Genel Meclisi Üyeliğine seçildi. Daimi komisyonda görev aldı.

TBMM III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 746 oyla Trabzon'dan milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye ve Dilekçe Komisyonlarında çalıştı.

16 Mayıs 1959'da öldü.

ALİ ŞEVKİ BEKMAN (BAŞMAN)
(TRABZON) (636)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Trabzon Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 746 oyla Trabzon'dan Milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 21 Şubat 1928'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe ve Maliye komisyonlarında çalıştı.

SÜLEYMAN DANIŞ EYÜBOĞLU
(TRABZON) (760)

1893' (1309) te Trabzon'da doğdu. İstanbul-Beyoğlu, Gümüşsuyu Mahallesi (014/02-22-191) nde nüfusa kayıtlıdır.

Babası **Ali Galip Efendi**, annesi **Zeliha Hanım**'dır. **Akif-Vasfiye** kızı **Seniha** ile evlidir. **Aylan Esin**'in babasıdır.

Rüştiye öğrenimini bitirdikten sonra, özel öğrenim gördü.

1912'de Trabzon Kızılay üyeliğine seçildi ve genel seferberliğe kadar Kızılay'da çalıştı. Genel savaşta silah altına alındı. Terhisinden sonra ticaret mesleğini sürdürdü.

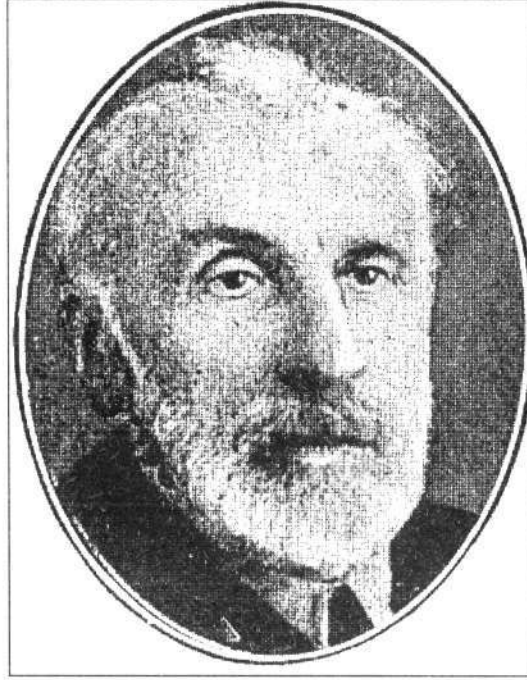
Milli Mücadelenin başlangıcından başlayarak Trabzon Müdafaai Hukuk Merkez Heyeti Üyeliğinde çalışarak 1923'e kadar Müdafaai Hukuk ve Tekâlifî Milliyede görev yaptı. 1925'te Halk Fırkası İl Yönetimine ve Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığına seçildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 746 oyla Trabzon'dan milletvekili seçildi.

11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı. Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Damga Kanunu konusunda kurulan karma komisyona üye seçildi.

Trabzon'dan IV., V., VI., VII. ve VIII. dönemlerde de milletvekili seçilen Süleyman Daniş EYÜBOĞLU, 5 Mayıs 1974'te öldü.

SÜLEYMAN SIRRI GEDİK
(TRABZON) (635)

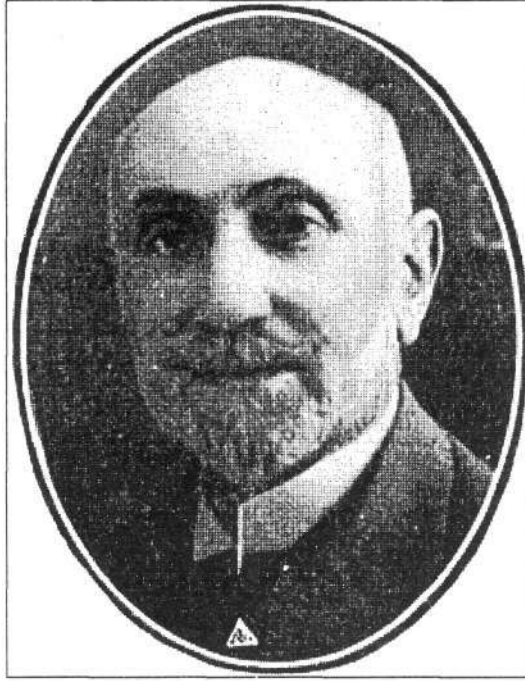
Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Trabzon Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 745 oyla Trabzon'dan Milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

ABDULLAH HİLMİ OKYAY
(TRABZON) (632)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Trabzon Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 745 oyla Trabzon'dan Milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Kütüphane ve Milli Eğitim komisyonlarında çalıştı.

Genel Kurulda 11 değişik konuda 18 kez konuşması vardır.

HASAN (HÜSNÜ) SAKA
(TRABZON) (413)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Trabzon Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 746 oyla Trabzon'dan Milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dönem süresince 4 kez TBMM Başkanvekilliğine seçildi.

Dahili Nizamnamede değişiklik teklifi, Genel Kurulda değişik 12 konuda konuşması vardır.

ALİ ARİF SAYIL
(TRABZON) (759)

1890/1894' (1306/1310) te Trabzon'da doğdu. Trabzon Çarşı Mahal-
lesinde (004/01-85-49) nüfusa kayıtlıdır.

Babası Hasan Tahsin Efendi, annesi **Nesime Hanım**'dır. **Ali Galip - Zeliha** kızı **Aslı** ile evli; **Tahsin, Mustafa Kemal** ve **Erdem**'in babasıdır.

Trabzon Askerî Rüştîyesini bitirip bir süre Trabzon İdadisine devam etti. Özel surette Ekonomi ve Fransızca dersleri aldı.

Ticaretle uğraştı. Genel seferberlik üzerine silah altına alındı. Terhi-
sinden sonra ticaret mesleğine Samsun'da devam etti. Trabzon'un kurtarılmasından sonra oraya döndü ve mesleğini aynı yerde yürüttü. Kızılay ve İl İdare Meclisi Üyeliğinde, 1923'te Trabzon Emvali Metrûke Tespit ve Tevzi Dairesi Başkanlığında bulundu.

Müdafaayı Hukuk Teşkilâtında ve Halk Fırkasında görev aldı. İki yıl süre ile Halk Fırkası İl Yönetim Başkanlığını yaptı.

Trabzon Halk Fırkası Başkanı bulunduğu sırada TBMM III. Dönem genel seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 746 oyla Trabzon milletvekili

seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Divanı Muhasebat (Sayıştay) Komisyonunda çalıştı.

Yasama görevi III. Dönemin sonunda bitti. Parlamento sonrasında ticaret mesleğini sürdürdü. 1935'te Trabzon-İran Transit Yolu Harekât Dairesi Müfettişliği, 1937'de Trabzon Halkevi Başkanlığı, 1939/1940'ta Ticaret Bakanlığı Tiftik ve Yapağı İthalât ve İhracat Birliği Genel Sekreterliği, 1940-1951'de İş Bankası, 1951-1952 yıllarında Millî Reasürans denetçiliği yaptı.

12 Ocak 1952'de öldü. Trabzon Boztepe Mezarlığında toprağa verildi.

HAMDİ ÜLKÜMEN (NEBİZADE)
(TRABZON) (416)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Trabzon Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 745 oyla Trabzon'dan Milletvekili seçildi. 11 Eylül 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dışişleri Komisyonunda çalıştı.

İki önerisi, Genel Kurulda 1 konuda konuşması vardır.

URFA

HASAN FERİT (CELAL) (GÜVEN)
(URFA) (761)

1884' (1310) te Adana'da doğdu. Seyhan Kayalıbağ Mahallesinde (025/08-72-442) nüfusa kayıtlıdır. Babası Adana çiftçilerinden **İbrahim Celal Efendi**, annesi **Safiye Hanım**'dır. **Mehmet Sadettin-Hatice** kızı **Ayşe Fehime** ile evli; **Güngör ve Sümer**'in babasıdır.

İlk öğrenimini Adana'da, orta öğrenimini Adana Sultanisinde (lisesinde) tamamlayarak 1911'de diploma aldı. 1912'de İstanbul Hukuk Fakültesine ve Güzel Sanatlar Akademisinin Resim Şubesine girdi. İki yıllık başarılı öğrenimden sonra, üçüncü sınıfta iken I. Cihan Savaşı nedeniyle askere alındı. 1915'te teğmen oldu. Mart 1918'e kadar üç yıl süre ile yedek subay talimğâhında öğretmenlik ve bölük komutanlığı yaptı. Kendi isteği ile orduya katıldı ve Kafkas Ordusunda görev aldı. Azerbaycan Milis Kuvvetlerini yöneten Tebriz Valisi Mecdüssaltana ile Türk Ordusu arasındaki irtibatı sağlama görevi verildi. Rumiye dolayında savaşımlara katıldı. İran Azerbaycanında, Tebriz Valisi Mecdüssaltana ile birlikte milli örgüt kurdu. Milli Mücadele başlayınca, Temmuz 1919'da Adana Cephe-

sine katıldı. Değişik birliklere kumanda etti. Bu sırada rahatsızlanarak cephe gerisine, 41. Tümen Divanı Harp üyeliğine atandı. Müdafaai Hukuk tarafından yayımlanan "Yeni Adana" gazetesinde görev aldı. Yeni Adana Gazetesi'ndeki bu görevi, Adana'nın kurtarılmasına kadar sürdü. Kurtuluştan sonra 1923'te "Türk Sözü" adlı bir gazeteyi yayına geçirdi. Bu gazete ile Fırka ilkelerini, devrimci düşüncüyü yaymaya çalıştı.

Üç yıl süre ile Adana Lisesinde Resim öğretmenliği yaptı. Adana'da değişik ve milli kuruluşlarda görev yaptı. Türk Ocakları Müfettişliğinde bulundu.

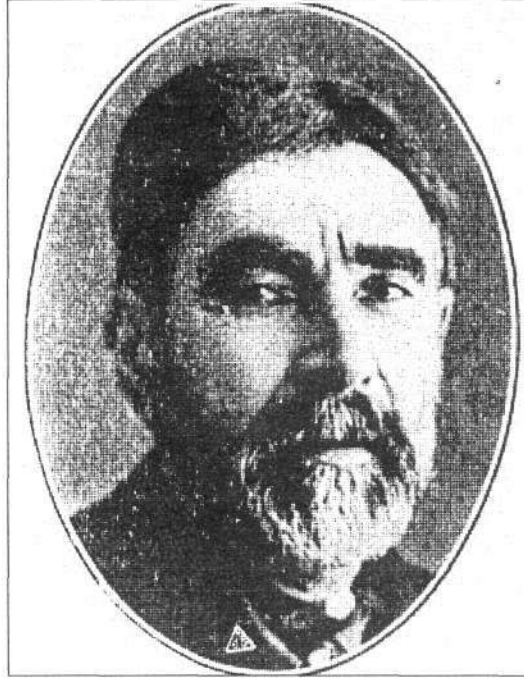
TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 419 oyla Urfa'dan milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maarif (Milli Eğitim) Komisyonunda çalıştı.

IV. Dönemde Mersin'den, V., VI. ve VII. dönemlerde İçel'den milletvekili seçilen **Hasan Ferit (Celal) GÜVEN**, 1960'ta Basın Kontenjanından Kurucu Meclis Üyesi oldu.

1948'de, C.H.P'nin İstanbul'da kurduğu "Memleket" adlı gazetenin sahipliğini ve başyazarlığını üstlendi.

Uzun bir basın ve yazarlık yaşamından sonra, 24 Kasım 1975'te İstanbul'da öldü. Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verildi.

MAHMUT ODABAŞI
(URFA) (625)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Siverek Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 419 oyla Urfa'dan Milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

REFET TOPÇUOĞLU
(URFA) (638)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Urfa Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 419 oyla Urfa'dan Milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Sağlık Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 1 konuda söz aldı.

ALİ SAİB (URSAVAŞ)
(URFA) (419)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Urfa Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 419 oyla Urfa'dan Milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bayındırlık (Nafia) Komisyonunda çalıştı.

Seçim Mazbatalarını İnceleme Komisyonuna üye seçildi. Genel Kurulda 2 değişik konuda söz aldı.

MEHMET REFET ÜLGEN
(URFA) (639)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Urfa Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 419 oyla Urfa'dan Milletvekili seçildi. 11 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Milli Eğitim (Maarif) Komisyonunda çalıştı.

VAN

MÜNİP BOYA
(VAN) (642)

Özgeçmişi için bakınız :

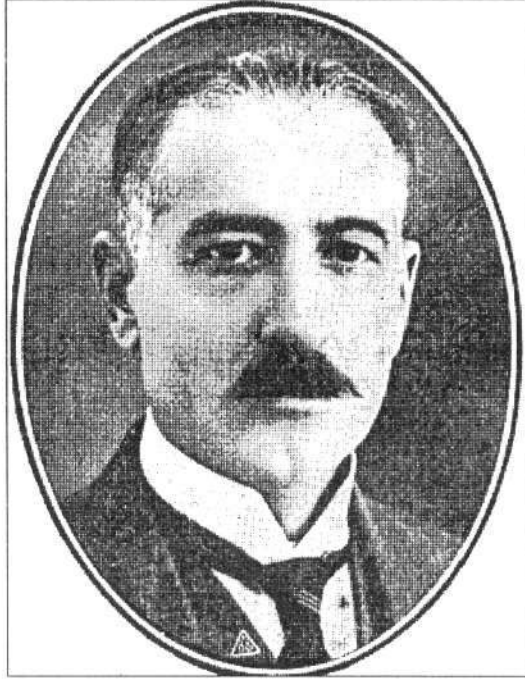
II. Dönem Van Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 174 oyla Van'dan Milletvekili seçildi. 22 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 28 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Dilekçe Komisyonunda çalıştı.

HAKKI URGAN
(VAN) (425)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Van Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 174 oyla Van'dan Milletvekili seçildi. 22 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 28 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Meclis Hesaplarını İnceleme Komisyonunda çalıştı.

Bu Komisyonun ilk 3 yasama yılında sözcülüğünü, son yıllarda Başkanlığını yaptı.

Genel Kurulda 33 değişik konuda 60 konuşması vardır.

YOZGAD

SALİH BOZOK
(YOZGAD) (467)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Bozok Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 390 oyla Yozgad'dan Milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Milli Savunma Komisyonunda çalıştı.

HASAN (YASİN) TAHSİN COŞKAN
(YOZGAD) (762)

1890' (1306) da Çemişgezek'te doğdu. Yenimahalle, Gazi Mahallesi'nde (019/01-30-22) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mehmet Efendi**, annesi **Esme Hanım**'dır. **Mehmet Tevfik - Hafize Hayriye** kızı **Hatice Hanım**'la evli; **Mevhibe Gülten**, **Suphi** ve **Nüzhet**'in babasıdır.

İlk ve orta (rüştiye) okulu Çemişgezek'te tamamlayıp İstanbul'da Vefa İdadisine başladı. İki yıl burada öğrenimine devam ettikten sonra Selânik Ziraat Ameliyat Okuluna girdi. Temmuz 1907'de mezun oldu. Açılan sınavı kazanarak Halkalı Ziraat Yüksek Okuluna kaydoldu. Buradan 1911'de icazetname aldı. Türkçeden başka Fransızca okuyup yazdığı, sicilinde yazılıdır.

Ağustos 1911'de yeni açılan Kastamonu Ziraat Okulu Müdür Yardımcılığına, Mart 1915'te Urfa Ziraat Fen Memurluğuna, Ekim 1915'te Adana Ziraat Ameliyat Okulu Öğretmenliğine ve aynı tarihte Bursa'ya naklen atandı.

Eylül 1919'da istifa edip Kastamonu'ya gitti. Şubat 1920'de Kastamonu Çiftlik Okulu Müdürlüğüne atandı.

Eylül 1920'de Milli Hükümet tarafından Kastamonu İli Ziraat Müdürlüğüne yükseltildi.

Mart 1921'de Bakanlar Kurulu kararıyla Avrupa'da zirai aletler satın alınmasına memur edildi ise de, zamanın elverişsizliği nedeniyle gidemedi. Ocak 1922'de Milli Hükümetçe, İstanbul'da Ziraat Bankasında, zirai aletlerin teslim alınması ve sevki görevi verildi. Bu görevi 6 ay içinde yerine getirerek Kastamonu Ziraat Müdürlüğüne döndü. İstiklâl Savaşında Kastamonu İli İdare Meclisi adına Tekâlifî Milliye Komisyonu üyeliğinde bulundu.

Mayıs 1923'te Ankara İli Ziraat Müdürlüğüne ve Eylül 1923'te Ankara Ziraat ve Makinist Mektepleri Müdür Yardımcılığına atandı. Mayıs 1926'da Gazi Hazretleri tarafından Ankara Numune Çiftliğini tesis göreviyle Genel Müdürlüğüne getirildi. Eylül 1927'de merkezi İstanbul olmak üzere Ziraat Genel Müfettişliğine atandı.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 390 oyla Yozgat'tan milletvekili seçildi. Mazbatasını 5 Ekim 1927'de aldı, 1 Kasım'da Meclise katıldı, 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ziraat ve İktisat komisyonlarında çalıştı. Bir önerisi, Ankara şehremaneti içinde demiryolu ile taşınacak fide, fidan ve ağaçların ücretlerine dair bir kanun teklifi vardır.

Kastamonu'dan IV., V., VI., VII., VIII. ve IX. dönemlerde de milletvekili seçilen ve IX. Dönem seçim tutanağı 14.2.1951'de reddedilen **Hasan Tahsin COŞKAN, SARAÇOĞLU** ve **PEKER** kabinelerinde 19.2.1946 - 12.8.1946 ve 12.8.1946 - 9.9.1947 tarihlerinde Gümrük ve İnhisarlar, **SAKA** kabinesinde 10.9.1947 - 8.6.1948 tarihlerinde Tarım Bakanlığı yaptı.

13 Mart 1952'de öldü.

AHMET HAMDİ DİVANLIOĞLU
(YOZGAD) (465)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Bozok Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 390 oyla Yozgad'dan Milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Adliye Komisyonunda çalıştı.

Hayvan Sağlık Zabıtası ve Yavuz Zırhlısı hakkında kurulan komisyonlara üye seçildi.

2 konuda önerisi, Adliye Harç Tarifesi ve Ceza Kanununun değiştirilmesi konularında 2 kanun teklifi, Genel Kurulda 18 değişik konuda 24 konuşması vardır.

AVNİ DOĞAN
(YOZGAD) (466)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Bozok Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 390 oyla Yozgad'dan Milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye Komisyonunda çalıştı.

Dönemin son üç yasama yılında Başkanlık Divanı Kâtipliğine seçildi.

Genel Kurulda 3 değişik konuda konuşması vardır.

SÜLEYMAN SIRRI İÇÖZ
(YOZGAD) (437)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Yozgad Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 390 oyla Yozgad'dan Milletvekili seçildi. 5 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Bütçe Komisyonunda çalıştı.

Geçici Memurin Komisyonuna üye seçildi. 3 konuda önerisi, Ankara'da arsa vergilerinin tescili, bekârlardan vergi alınması, emekli maaşlarının puldan muafiyeti, tiftik keçisi vergisi konularında 4 kanun teklifi, Genel Kurulda değişik 69 konuda 129 rekor sayıda konuşması vardır.

ZONGULDAK

AHMET CELÂL SAHİR (EROZAN)
(ZONGULDAK) (763)

29 Eylül 1883' (1299) te İstanbul'da doğdu. Ankara, Çankaya Cumhuriyet Mahallesi'nde (081-01-61-156) nüfusa kayıtlıdır.

Babası Yemen Vali ve Komutanı **İsmail Hakkı Paşa**, annesi yazar ve şair **Fehime Nüzhet Hanım**'dır. **İsmail Hakkı-Vasfiye** kızı **Hatice Atiye Sevim Hanım**'la evli; **Yener Sahir** ve **Türkay Sahir**'in babasıdır.

Numunei Terakki Özel İlk Okulunu, Davutpaşa Rüştîyesini ve Vefa İdadisini bitirip Hukuk Mektebine girdi. Hukuk öğrenimini tamamlamadı. Bir ara Fransız okuluna devam etti.

Mayıs 1902'de Mektubi Hariciye Kalemine memur olarak girdi. Ağustos 1907'de Davutpaşa İdadisi Fransızca Öğretmenliği, Ekim 1909'da Mercan İdadisi Türkçe Öğretmenliği ve Eylül 1928'de Ankara Gazi Orta Muallim Mektebi Türkçe Öğretmenliği görevlerine getirildi. Bu arada 1917-1918 yıllarında ticaretle uğraştı. Şairliğe 14 yaşından itibaren yazdığı şiirleriyle başladı. Çeşitli dergilerde yayımlanan şiirleri ile dikkatleri üzerinde topladı. Şiirlerini, adını kullanarak Serveti Fünun'da yayımladı. Hece ile ve serbest ölçüde şiirler yazdı.

Türk Dili Tetkik Cemiyetinin kurucu üyeleri arasında yer aldı. Temmuz 1932'de genel yazmanlığına getirildi. 26 Eylül 1932'de Dolmabahçe'de yapılan 1. Dil Kurultayında Merkez üyeliğine getirildi. Çağatay Sözlüğü Komisyonu Üyesi oldu. 1934'te Dolmabahçe'de yapılan 2. Dil Kurultayında Merkez Üyeliğini korudu ve Lügat Kolu Başkanlığına seçildi.

TBMM III. Dönem ara seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 444 oyla Zonguldak'tan milletvekili seçildi. 12 Ekim 1928'de mazbatasını aldı. 31 Aralık 1928'de Meclise katıldı. Aynı gün mazbatası onaylandı.

Maarif Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda Belediye Kanunu ve Gazete Primleri konularında söz aldı.

IV. ve V. dönemlerde de Zonguldak'tan milletvekilliğini sürdüren **Ahmet Celâl Sahir EROZAN**, 16 Kasım 1935'te İstanbul'da öldü. Bakırköy Mezarlığında toprağa verildi.

Basılı Yapıtları :

1. Beyaz Gölgeler, 1909
2. Buhran, 1909
3. Siyah Kitap, 1912
4. İstanbul İçin Mebus Namzetlerim, 1919

HÜSNÜ KORTEL
(ZONGULDAK) (764)

1890' (1306) da İstanbul'da doğdu. Şişli Teşvikiye Mahallesinde (027/18-2-1759) nüfusa kayıtlıdır. Babası Mâbeyn-i Hümayûn Kapı Çuhadarı **Ali Rıza Efendi**, annesi **Leman Hanım**'dır.

Hüseyin Mazlum-Ziba kızı **Vecihi Hanım**'la evli; **Ali Fikret**, **Emine Şermin** ve **Hüseyin Kenan**'ın babasıdır.

Veznecilerdeki Şemsülmaarif Okulundan Haziran 1897'de ilkokul ve Ağustos 1900'de Rüştîye diploması aldı. Vefa İdadisinde 5 inci sınıfa kadar okuyup Şubat 1903'te Yüksek Mühendis Okuluna girdi. Burada 7 nci sınıfa geçtiği sırada Hükümet tarafından elektrik eğitimi görmek üzere Belçika'ya gönderildi. Liyej'de Montenyör Elektrik Fakültesini bitirerek Ağustos 1912'de Elektrik Mühendisi diploması aldı ve aynı tarihte yurda döndü. Biyografisinde Türkçe ve Fransızca konuşup yazdığı yazılıdır.

Nisan 1913'te Vakıflar Bakanlığı Elektrik Mühendisliğine atanarak devlet hizmetine girdi.

Eylül 1913'te Sanayi Okulu Öğretmenliğine, Kasım 1913'te Sanayi Okulu ve Mercan Sultanisi Öğretmenliğine, Ekim 1914'te Mühendis Okulu Öğretmenliğine, Mayıs 1917'de Sanayi Okulu Müfettiş Yardımcılığına, Ocak 1919'da Sanayi Öğretimi Şube Müdürlüğüne, Nisan 1919'da Teşviki Sanayi Şube Müdürlüğüne ve bu dairenin kaldırılması üzerine Kasım 1922'de Sanayi Okulu Öğretmenliğine atandı.

Mart 1922'de İstanbul Sanayi Müfettişliğine yükseldi. Kasım 1923'te İstanbul Sanayi ve Mesai Müdürlüğüne getirildi.

Temmuz 1925'te boş bulunan Ereğli Havzai Fahmiyesi Genel Müdürlüğüne vekâleten atandı.

1 Şubat 1926'da Ticaret Bakanlığı Müsteşarlığına yükseltildi. 1 Haziran 1926'da Müsteşarlığa ek olarak Ticaret Bakanlığında yeniden kurulan Demir Sanayi Genel Müdürlüğüne vekâleten getirildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 422 oyla Zonguldak'tan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ticaret ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Dönem sonunda 1 Temmuz 1931'de İktisat Bakanlığı Müsteşarlığına atandı. 19 Kasım 1934'te istifa ederek görevden ayrıldı. 14 Nisan 1939'da Nafia (Bayındırlık) Bakanlığı Müsteşarlığına getirildi. Bu görevde bulunduğu sırada VII. Dönem genel seçimlerine katıldı ve görevden ayrıldı.

VII. Dönemde İstanbul'dan milletvekili seçildi. 19 Mart 1946'da Tekel Genel Müdürlüğüne atandığından milletvekilliğinden çekildi. Bu görevden isteği ile 30 Eylül 1948'de emekliye ayrıldı.

8 Aralık 1954'te öldü.

AHMET RAGİP ÖZDEMİROĞLU
(ZONGULDAK) (644)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Zonguldak Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 422 oyla Zonguldak'tan Milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Maliye, Bayındırlık (Nafia) ve İktisat komisyonlarında çalıştı.

Edirne'nin kurtuluş bayramına katıldı.

MEHMET NAZİF SİREL
(ZONGULDAK) (765)

Mart 1880' (1296) de Balkanlarda Yenişehir Fenerde doğdu. Eminönü Mollafenari Mahallesinde (021-11-82-1066) nüfusa kayıtlıdır. Babası **Mehmet Seyit Efendi**, annesi **Naile Rukiye Hanım**'dır. **Süleyman-Emine Müzeyyen** kızı **Fatma Müeyyet**'le evli; **Fatma Nüveyre**, **Emine Muallâ** ve **Mehmet Metin**'in babasıdır.

İlk okuldan (Sıbyan okulu) sonra Bursa İdadisini bitirerek İstanbul Hukuk Mektebine girdi, iyi derece ile diploma aldı.

1904'te İstanbul İstinaf Mahkemesinde Kâtip olarak devlet hizmetine başladı. Haziran 1905'te Adliye Nezareti Ceza İşleri Kâtipliğine, Eylül 1909'da Beyoğlu Bidayet Mahkemesi Savcı Yardımcılığına, Kasım 1909'da İstanbul Bidayet Mahkemesi Savcı Başyardımcılığına, Nisan 1914'te İstanbul Bidayet Mahkemesi Müstantikliğine (sorgu hakimliği), Eylül 1914'te aynı görevle Beyoğlu'na, Mart 1915'te Beyoğlu Bidayet Mahkemesi üyeliğine, Ocak 1922'de İstanbul Bidayet Mahkemesi İkinci Hukuk Başkanlığına, Nisan 1922'de Ticaret Mahkemesi Başkanlığına,

Mayıs 1924'te İstanbul Asliye Mahkemesi İkinci Başkanlığına, Mayıs 1925'te İkinci Ticaret Mahkemesi Başkanlığına ve 1 Kasım 1926'da İstanbul Savcılığına (Müddeiumumiliğine) atandı.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 422 oyla Zonguldak'tan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım'da Meclise katıldı, 2 Kasım'da mazbatası onaylandı.

Adalet Komisyonunda çalıştı. Yavuz Zırhlısı hakkında soruşturma yapan komisyona üye seçildi.

IV. ve V. dönemlerde Kars Milletvekili seçilen **Mehmet Nazif SİREL**, Ocak 1931'de emekliye ayrıldı.

17 Nisan 1943'te öldü. Feriköy Kabristanında toprağa verildi.

TUNALI HİLMİ BEY
(ZONGULDAK) (65)

Özgeçmişi için bakınız :

I. Dönem Bolu Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 421 oyla Zonguldak'tan Milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

Ölümü 22.11.1928 tarihli Birleşimde Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

HALİL TÜRKMEN
(ZONGULDAK) (643)

Özgeçmişi için bakınız :

II. Dönem Zonguldak Milletvekilleri.

III. Dönem Meclis Çalışmaları :

Üçüncü Dönem seçimlerine katıldı.

Yapılan seçimde 421 oyla Zonguldak'tan Milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını aldı. 1 Kasım 1927'de Meclise katıldı. 2 Kasım'da mazbatasını onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

Genel Kurulda 1 konuda söz aldı.

RIFAT VARDAR
(ZONGULDAK) (766)

1878 (1294) (En son nüfus kaydına göre) 1883' (1299) te Köprülü'de doğdu. Ankara, Çankaya Cumhuriyet Mahallesi'nde (333-2-146) nüfusa kayıtlıdır.

Babası Köprülü'lü Ayandan **Alibeyzade Mahmut Bey**, annesi **Fatma Hanım**'dır. **Bahri-Zerafet** kızı **Firdevs Hanım**'la evli; **Nevzat, Mahmut Ekrem** ve **Ayten**'in babasıdır.

Temmuz 1888'de Köprülü İlk Okulunu (İptidaiyye), Temmuz 1892'de Köprülü Rüştîyesini, Temmuz 1898'de Selânik İdadisini iyi derece ile bitirip Mülkiyeye girdi. Ağustos 1902'de Mülkiyeden orta derece ile mezun oldu. Ekim 1902'de Selânik Maiyyet Memurluğuna atandı. Burada stajını tamamlayarak Temmuz 1905'te Langaza, Ocak 1907'de Zihne, Eylül 1908'de Menlik, Kasım 1909'da Avrethisar, 1911'de yeniden Langaza, 1912'de Nevrekop, 1914'te Haymana, Ekim 1916'da Cide ve Haziran 1922'de Karaman Kaymakamlığına atandı. 9 Mayıs 1923'te yükselerek Giresun Mutasarrıflığına, idari değişiklik nedeniyle Ekim 1923'te Giresun Valiliğine atandı. Ocak 1926'da Ordu Valiliğine getirildi.

Bu görevde iken TBMM III. Dönem seçimlerine katıldı. Yapılan seçimde 422 oyla Zonguldak'tan milletvekili seçildi. 4 Ekim 1927'de mazbatasını alarak, 1 Kasım'da Meclise katıldı. Mazbatası 2 Kasım'da onaylandı.

İçişleri Komisyonunda çalıştı.

IV., V., VI. ve VII. dönemlerde de Zonguldak'tan milletvekili seçilen **Rıfat VARDAR**, Temmuz 1938'de emekliye ayrıldı.

5 Haziran 1948'de İstanbul'da öldü. Ankara'da Cebeci Asri Mezarlığındaki aile kabristanında toprağa verildi.

ÜYELERİN DAĞILIMI

**ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNİN
AD ALFABETİĞİ**

Adı Soyadı

Seçim Bölgesi

- A -

Abdullah Hilmi OKYAY	Trabzon
Abdullah İsmet EKER	Çorum
Abdullah Nevzat TANDOĞAN	Konya
Abdurrahman Rahmi KATOĞLU	Sivas
Abdülhak FIRAT	Erzincan
Abdülhak Hamit TARHAN	İstanbul
Abdülkadir EMİRMAHMUTOĞLU	Maraş
Abdüllatif Naci ELDENİZ	Cebelibereket
Abdülmuttalip ÖKER	Malatya
Abdürrezak ŞATANA	Mardin
Ahmet AĞAOĞLU	Kars
Ahmet Celal Sahir EROZAN	Zonguldak
Ahmet Cemal TUNCA	Antalya
Ahmet Enver ÖZGEN	İzmir
Ahmet Esat URAS	Amasya
Ahmet Fikri TÜZER	Erzurum
Ahmet Fuat BULCA	Rize
Ahmet Hamdi AKSOY	İzmir
Ahmet Hamdi DENİZMEN	İstanbul
Ahmet Hamdi DİKMEN	Konya
Ahmet Hamdi DİVANLIOĞLU	Yozgat
Ahmet Hamdi YALMAN	Ordu
Ahmet Hazım BÖREKÇİ	Kırşehir
Ahmet Hilmi KALAÇ	Kayseri
Ahmet İhsan PEHLİVANLI	Ankara
Ahmet İrfan Ferit ALPAYA	Mardin
Ahmet Kemal Zaim SUNEL	Konya
Ahmet Mithat KALABALIK	Manisa
Ahmet Mükerrrem KARAAĞAÇ	İsparta
Ahmet Münir AKKAYA	İzmir

Adı Soyadı

Ahmet Münir ERHAN
Ahmet Ragıp ÖZDEMİROĞLU
Ahmet RASİM
Ahmet Refik GÜRAN
Ahmet Remzi GÜRES
Ahmet Saffet OHKAY
Ahmet Saki DERİN
Ahmet Şevket AKYAZI
Ahmet Talât ONAY
Ahmet Tevfik Rüştü ARAS
Ahmet Ziya HATİPOĞLU
Akif AKYÜZ
Akif ÖZTÜRK
Ali Arif SAYIL
Ali BECİL (PULAT)
Ali ÇETİNKAYA
Ali Fuat AĞRALI
Ali Fethi OKYAR
Ali Galip YENEN
Ali Haydar ÇERÇEL
Ali Haydar YULUĞ
Ali KILIÇ
Ali KÜTÜKÇÜOĞLU
Ali Münif YEĞENAĞA
Ali Nazmi ÖZÜGÜR
Ali Rana TARHAN
Ali Rıza BEBE
Ali Rıza DİREKOĞLU
Ali Rıza ERTEN
Ali Rıza ZIRH
Ali Saib URSAVAŞ
Ali Şefik BEKMAN (BAŞMAN)
Ali Şevket ÇOLAK
Ali Şevki BERKER

Seçim Bölgesi

Bursa
Zonguldak
İstanbul
Bursa
Gaziantep
Elâziz
Antalya
Ordu
Çankırı
İzmir
Çorum
Rize
Manisa
Trabzon
Trabzon
Afyon Karahisar
İstanbul
Gümüşane
Niğde
Afyon Karahisar
İstanbul
Gaziantep
Ankara
Mersin
Muğla
Samsun
Cebelibereket
Kastamonu
Mardin
Rize
Urfa
Trabzon
Giresun
Tokat

Adı Soyadı**Seçim Bölgesi**

Ali Şuuri
Ali Ulvi BAYRAKTAR
Asım SİREL
Asım (Vasfi) MÜHÜR DAROĞLU
Ata (Ataullah) ATAY
Avni DOĞAN
Aziz AKYÜREK
Aziz İhsan TAV
Aziz Samih İLTER

Balıkesir
Eskişehir
Samsun
Erzurum
Niğde
Yozgat
Erzurum
Bayazıt
Erzincan

- B -

Baha Tali ÖNGÖREN
Bahri SARITEPE
Bedir FIRAT
Behiç ERKİN
Bekir SÜMER
Bekir Lütfü ÇİFTÇİ
Bekir Refik KORALTAN
Burhanettin BİNİZET

Kars
Manisa
Kars
İstanbul
Konya
Tokat
Konya
Kayseri

- C -

Celal Nuri İLERİ
Cemal DOLUNAY
Cemal Hüsnü TARAY
Cemil ARICAN

Tekirdağ
Kastamonu
Gümüşane
Bolu

- E -

Edip Servet TÖR
Emin İNAN
Emin SAZAK
Emin Aslan TOKAT
Emin Cemal SUDA
Emin Fikri ERALP
Esat ÖZOĞUZ
Etem TUNCAY (TUNCAL)

İstanbul
Balıkesir
Eskişehir
Denizli
Bolu
Aydın
Rize
Samsun

- F -

Faik BERMEK
Falih Rıfkı ATAY

Kars
Bolu

Adı Soyadı

Fazıl Ahmet AYKAÇ

Fuat GÖKBUDAK

Fuat UMay

Seçim Bölgesi

Elâziz

Konya

Kırklareli

- H -

Hacı Mehmet ERTEN (HACIALİOĞLU)

Hacim Muhittin ÇARIKLI

Hakkı SAYDAM

Hakkı UNGAN

Hakkı Şinasi EREL

Hakkı Tanık US

Halil TÜRKMEN

Halil Hulki AYDIN

Halil İbrahim ÇOLAK

Halil Kâzım HÜSNÜ

Halil Nihat BOZTEPE

Halil Sıtkı KUMRU

Halit BAYRAK

Halit KARAKAYA

Halit MENGİ

Halit Ferit MIHÇIOĞLU

Hamdi ÜLKÜMEN (Nebizade)

Hamdullah Suphi TANRIÖVER

Hasan Cavit BELÜL

Hasan Cemil ÇAMBEL

Hasan Fahri GÜLER

Hasan Fehmi ATAÇ

Hasan Fehmi (ÇOLAKOĞLU) TÜMERKAN

Hasan Ferit (CELAL) GÜVEN

Hasan Ferit PERKER

Hasan Hayri TAN

Hasan Hüsnü SAKA

Hasan Saim UZEL (ÇELEBİOĞLU)

Hasan Sıtkı YAĞCIKANDİLOĞLU

Hasan Tahsin BERK

Maraş

Giresun

İçel

Van

İstanbul

Giresun

Zonguldak

Siird

Bilecik

Konya

Gümüşane

Ordu

Bayazıt

Kayseri

Niğde

Ankara

Trabzon

İstanbul

Rize

Bolü

Ordu

Gümüşane

Kastamonu

Urfa

Kayseri

Edirne

Trabzon

Manisa

Antalya

Elâziz

Adı Soyadı

Hasan Tahsin SAN
Hasan Tahsin UZER
Hasan (Yasin) Tahsin COŞKAN
Haydar Rüştü ÖKTEM
Hüseyin Bey
Hüseyin GÖKÇELİK
Hüseyin Avni AKTULGA
Hüseyin Avni ZAIMLER
Hüseyin Hüsnü KAVALLALI
Hüseyin Hüsnü KONAY
Hüseyin Hüsnü ÖZDAMAR
Hüseyin Hüsnü SARI
Hüseyin Vasıf ÇINAR
Hüsnü KORTEI

Seçim Bölgesi

Aydın
Erzurum
Yozgad
Denizli
İzmir
Elâziz
Samsun
Cebelibereket
İstanbul
Konya
Isparta
Tokad
İzmir
Zonguldak

- İ -

İbrahim ARVAS
İbrahim DEMİRALAY
İbrahim TOLON
İbrahim Alaettin GÖVSA
İbrahim Kâzım DALKILIÇ
İbrahim Refik SAYDAM
İbrahim Süreyya YİĞİT
İbrahim Tali ÖNGÖREN
İhsan ERYAVUZ
İhsan Latif SÖKMEN
İlyas Sami MUŞ
İshak Refet İŞİTMAN
İsmail ÇAMAŞ
İsmail SABUNCU
İsmail Besim Paşa
İsmail Hakkı Bey
İsmail Hakkı KILIÇOĞLU
İsmail Hakkı MUMCU
İsmail Hakkı MUŞKARA

Hakkâri
Isparta
Kocaeli
Sivas
Kütahya
İstanbul
Kocaeli
Diyarbakir
Cebelibereket
İstanbul
Bitlis
Diyarbakir
Ordu
Şebinkarahisar
Eskişehir
Kayseri
Kocaeli
Amasya
Kütahya

Adı Soyadı

İsmail Hakkı RAMAZANOĞLU
İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI
İsmail Kemal ALPSAR
İzzet AKOSMAN
İzzet Ulvi AYKURT

- K -

Kadri (Abdülkadir) RAMAZANOĞLU
Kâzım ÖZALP
Kâzım SEVÜKTEKİN
Kemal KUSUN
Kemal MENEMENLİOĞLU
Kemalettin OLPAK

- L -

Lütfi Müfit ÖZDEŞ

- M -

Mahmut ODABAŞI
Mahmut SOYDAN
Mahmud Celâl BAYAR
Mahmud Esat BOZKURT
Mahmut Faik SOYLU
Mahmut Nedim ZABCI
Mazhar GERMEN
Mazhar Müfit KANSU
Mehmet DİNÇ
Mehmet ŞAHİN
Mehmet Ali Cenani Bey
Mehmet Ali OKAR
Mehmet Ali C evdet (İZRAB) BARLAS
Mehmet Akif ÜLKÜ
Mehmet Asım US
Mehmet Atıf TÜZÜN
Mehmet Besim ATALAY
Mehmet Cavit EMİR (DEMİR)
Mehmet Cemil UYBADIN

Seçim Bölgesi

Mersin
Balıkesir
Çorum
Afyon Karahisar
Afyon Karahisar

Adana
Balıkesir
Diyarbakir
Adana
Manisa
Kocaeli

Kırşehir

Urfa
Siird
İzmir
İzmir
Niğde
Malatya
Aydın
Denizli
Çanakkale
Gaziantep
Gaziantep
Artvin
Kütahya
Balıkesir
Artvin
Rize
Aksaray
Balıkesir
Tekirdağ

Adı Soyadı

Mehmet Cevad Abbas GÜNER
Mehmet Emin İNANKUR
Mehmet Emin YURDAKUL
Mehmet Esad SAGAY
Mehmet Faik KALTAKKIRAN
Mehmet Fazıl Berki TÜMTÜRK
Mehmet Fuat MÜFTÜOĞLU
Mehmet Halit ONARAN
Mehmet Hilmi OYTAÇ
Mehmet Kâni KARAOSMANOĞLU
Mehmet Münir ÇAĞIL
Mehmet Nafiz AKTİN
Mehmet Nafiz DUMLU
Mehmet Nahit KERVEN
Mehmet Naki YÜCEKÖK
Mehmet Nazif SİREL
Mehmet Necip Ali KÜÇÜKA (KÜÇÜKZADE)
Mehmet Neşet ÖZERCAN
Mehmet Niyazi Asım ERENLİ
Mehmet Nuri CONKER
Mehmet Nuri TUNA
Mehmet Nuri URAL
Mehmet Ragıp AKÇA
Mehmet Recai BAYKAL
Mehmet Refet ÜLGEN
Mehmet Rıfat ÜNÜR
Mehmet Rıza DİNÇAY
Mehmet Sabri TOPRAK
Mehmet Sadık DENİZ
Mehmet Sait HASBİ
Mehmet Sami ÇÖLGEÇEN
Mehmet Selahattin YARGI
Mehmet Şefik BAYDAR
Mehmet Şemsettin GÜNALAY

Seçim Bölgesi

Bolu
İçel
Şebinkarahisar
Bursa
Edirne
Malatya
Kastamonu
Kars
Malatya
Manisa
Çorum
Amasya
Erzurum
Kırklareli
Elâziz
Zonguldak
Denizli
Aksaray
Kütahya
Kütahya
Muğla
Mardin
Kocaeli
Ordu
Urfa
Çankırı
Isparta
Cebelibereket
Balıkesir
Eskişehir
Ankara
Kocaeli
Bayazıt
Sivas

Adı Soyadı

Mehmet Şevket ERDOĞAN
Mehmet Şükrü GÜLEZ
Mehmet Şükrü SARAÇOĞLU
Mehmet Şükrü YAŞIN
Mehmet Tevfik YÜCEL
Mehmet Zühtü DURUKAN
Mitat ALAM (Mehmet Mithat SAYLAM)
Mithat AYDIN
Muhittin EMİN
Muhittin ÇÖTELİ
Muhittin Nami
Muhlis ERKMEN
Musa Kâzım GÜREL
Musa Kâzım OKAY
Musa Kâzım ONAR
Musa Kâzım YATÇI (GÜRSEL)
Mustafa (ELVAN) CANTEKİN
Mustafa ULUSAN
Mustafa Abdülhalik RENDA
Mustafa Fahrettin TİRİTOĞLU
Mustafa Faik ÖZTRAK
Mustafa Fehmi GERÇEKER
Mustafa Ferit ARSAN
Mustafa Fevzi SARHAN
Mustafa Hayrettin KARAN
Mustafa Hilmi URAN
Mustafa İsmet İNÖNÜ
Mustafa Kâmil DURSUN
Mustafa Kâzım SAMANLI
Mustafa Kemal ATATÜRK
Mustafa Necati UĞURAL
Mustafa Rahmi KÖKEN
Mustafa Saffet İSPİR
Mustafa Şeref ÖZKAN

Seçim Bölgesi

Gümüşane
Bolu
İzmir
Çanakkale
Şebinkarahisar
Konya
Maraş
Aydın
Bitlis
Elâziz
Bitlis
Bursa
Aksaray
Giresun
Konya
Afyon Karahisar
Çorum
Konya
Çankırı
Balıkesir
Tekirdağ
Bursa
Gaziantep
Manisa
Balıkesir
Adana
Malatya
İzmir
Denizli
Ankara
İzmir
İzmir
Elâziz
Burdur

Adı Soyadı

Mustafa Vasfi SÜSOY

Münip BOYA

Nafi Atuf KANSU

Naim Hazım ONAT

Necip Asım YAZIKSIZ

Nurettin ÖZDEMİR

Nurettin Ali BERKOL

Nusret Sadullah AYAŞLI

Osman ERÇİN

Osman Niyazi BURCU

Ragıp SOYSAL

Rasih KAPLAN

Rasim BAŞARA

Rasim Celâlettin ÖZTEKİN

Recep PEKER

Recep Zühtü SOYAK

Refet CANİTEZ

Refet TOPÇUOĞLU

Refik ILGAZ

Refik İsmail KAKMACI

Remzi ÇİNER

Reşit AĞAR

Reşit GALİP

Reşit ÖZSOY

Reşit Saffet ATABİKEN

Rıfat ARAZ (BULGURLUZADE)

Rıfat VARDAR

Ruşen Eşref ÜNAYDIN

Rüştü BEKİT

Sadık Necmettin SADAK

Sadrettin HATTUSAS

- N -

- O -

- R -

- S -

Seçim Bölgesi

Tokat

Van

Erzurum

Konya

Erzurum

Maraş

İstanbul

Samsun

Manisa

Balıkesir

Kütahya

Antalya

Sivas

Bilecik

Kütahya

Siirt

Bursa

Urfa

Kastamonu

Sinop

Sivas

Gaziantep

Aydın

Kayseri

Kocaeli

Ankara

Zonguldak

Aydın Karahisar

Diyarbakir

Sivas

Kars

Adı Soyadı

Saffet ARIKAN
Salih BOZOK
Salih Süreyya (GENCAĞA) GENCA
Salih Vahit EROĞLU
Samih RIFAT
Senih HIZIROĞLU
Süleyman Adil OKULDAŞ
Süleyman Asaf DORAS
Süleyman Asaf İLBAY
Süleyman Danış EYÜBOĞLU
Süleyman Sırrı GEDİK
Süleyman Sırrı İÇÖZ
Süleyman Şevket DEMİRMAN
Süreyya Paşa İLMEN

Şakir KESEBİR
Şakir KINACI
Şefik Lütfi KAVANOZOĞLU
Şevket ÖDÜL
Şükrü KAYA

Tahir KARADENİZ
Talât SÖNMEZ
Takiyettin Fikret ONURALP
Tevfik Fikret SILAY
Tevfik Kâmil KOPERLER
Tunalı Hilmi Bey

Vasıf ÇINAY
Veled İZBUDAK

Yahya Galip KARGI
Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU
Yaşar ÖZEY

Seçim Bölgesi

Erzincan
Yozgat
Tokat
Burdur
Çanakkale
Bursa
Samsun
Bursa
Bilecik
Trabzon
Trabzon
Yozgat
Antalya
İstanbul

Edirne
Ankara
Bursa
Kırklareli
Muğla

Giresun
Ankara
Bilecik
Konya
İstanbul
Zonguldak

Malatya
Kastamonu

Kırşehir
Mardin
Manisa

- Ş -

- T -

- V -

- Y -

Adı Soyadı

Yunus Nadi ABALIOĞLU
Yusuf AKÇORA
Yusuf BAŞKAYA
Yusuf Behçet GÜCER
Yusuf Kemal TENGİRŞENK
Yusuf Ziya BAŞARA
Yusuf Ziya Gevher ETİLİ
Yusuf Ziya İSFENDİYAROĞLU

- Z -

Zamir (Damar) ARIKOĞLU
Zekâî APAYDIN
Zeki Mesut ALSAN
Ziya KARAMURSAL

Seçim Bölgesi

Muğla
İstanbul
Denizli
Maraş
Siird
Sivas
Çanakkale
Çankırı

Adana
Diyarbakir
Edirne
İstanbul

ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNİN SOYADI ALFABETİĞİ

Adı Soyadı

Seçim Bölgesi

– A –

ABALIOĞLU, Yunus Nadi	Muğla
AĞAOĞLU, Ahmet	Kars
AĞAR, Reşit	Gaziantep
AĞRALI, Ali Fuad	İstanbul
AKÇA, Mehmet Ragıp	Kocaeli
AKÇORA, Yusuf	İstanbul
AKKAYA, Ahmet Münir	İzmir
AKOSMAN, İzzet	Afyon Karahisar
AKSOY, Ahmet Hamdi	İzmir
AKTİN, Mehmet Nafiz	Amasya
AKTULGA, Hüseyin Avni	Samsun
AKYAZI, Ahmet Şevket	Ordu
AKYÜREK, Aziz	Erzurum
AKYÜZ, Arif	Rize
ALAM, Mitat (Mehmet Mithat SAYLAM)	Maraş
Ali Şuuri	Balıkesir
ALPAYA, Ahmet İrfan Ferit	Mardin
ALPSAR, İsmail Kemal	Çorum
ALSAN, Zeki Mesut	Edirne
APAYDIN, Zekâi	Diyarbakir
ARAS, Ahmet Tevfik Rüştü	İzmir
ARAZ, (BULGURLUZADE) Rifat	Ankara
ARICAN, Cemil	Bolu
ARIKAN, Saffet	Erzincan
ARIKOĞLU, Zahir (Damar)	Adana
ARSAN, Mustafa Ferit	Gaziantep
ARVAS, İbrahim	Hakkâri
ATABİNEN, Reşit Saffet	Kocaeli
ATAÇ, Hasan Fehmi	Gümüşane
ATALAY, Mehmet Besim	Aksaray
ATATÜRK, Mustafa Kemal	Ankara

Adı Soyadı

ATAY, Ata (Ataullah)
ATAY, Falih Rıfki
AYAŞLI, Nusret Sadullah
AYDIN, Halil Hulki
AYDIN, Mithat
AYKAÇ, Fazıl Ahmet
AYKURT, İzzet Ulvi

- B -

BARLAS, Mehmet Ali Cevdet (İzrab)
BAŞARA, Rasim
BAŞARA, Yusuf Ziya
BAŞKAYA, Yusuf
BAYAR, Mahmud Celal
BAYDAR, Mehmet Şefik
BAYKAL, Mehmet Recai
BAYRAK, Halit
BAYRAKTAR, Ali Ulvi
BEBE, Ali Rıza
BECİL, Ali (PULAT)
BEKİT, Rüştü
BEKMAN (BAŞMAN) Ali Şefik
BELÜL, Hasan Cavit
BERK, Hasan Tahsin
BERKER, Ali Şevki
BERKOL, Nurettin Ali
BERMEK, Faik
BİNZET, Burhanettin
BOYA, Münip
BOZKURT, Mahmud Esat
BOZOK, Salih
BOZTEPE, Halil Nihat
BÖREKÇİ, Ahmet Hazım
BULCA, Ahmet Fuat
BURCU, Osman Niyazi

Seçim Bölgesi

Niğde
Bolu
Samsun
Siird
Aydın
Elâziz
Afyon Karahisar

Kütahya
Sivas
Sivas
Denizli
İzmir
Bayazıt
Ordu
Bayazıt
Eskişehir
Cebelibereket
Trabzon
Diyarbakir
Trabzon
Rize
Elâziz
Tokat
İstanbul
Kars
Kayseri
Van
İzmir
Yozgat
Gümüşane
Kırşehir
Rize
Balıkesir

Adı SoyadıSeçim Bölgesi

- C -

CANITEZ, Refet
CANTEKİN, Mustafa (Elvan)
CENANİ, Mehmet Ali
CONKER, Mehmet Nuri
COŞKAN, Hasan (Yasin) Tahsin

Bursa
Çorum
Gaziantep
Kütahya
Yozgat

- Ç -

ÇAĞIL, Mehmet Münir
ÇAMAŞ, İsmail
ÇAMBEL, Hasan Cemil
ÇARIKLI, Hacim Muhittin
ÇERÇEL, Ali Haydar
ÇETİNKAYA, Ali
ÇINAR, Hüseyin Vasıf
ÇINAY, Vasıf
ÇİFTÇİ, Bekir Lütü
ÇİNER, Remzi
ÇOLAK, Ali Şevket
ÇOLAK, Halil İbrahim
ÇÖLGEÇEN, Mehmet Sami
ÇÖTELİ, Muhittin

Çorum
Ordu
Bolu
Elâziz
Afyon Karahisar
Afyon Karahisar
İzmir
Malatya
Tokat
Sivas
Giresun
Bilecik
Ankara
Elâziz

- D -

DALKILIÇ, İbrahim Kâzım
DEMİRALAY, İbrahim
DEMİRMAN, Süleyman Şevket
DENİZ, Sadık Mehmet
DENİZMEN, Ahmet Hamdi
DERİN, Ahmet Saki
DİKMEN, Ahmet Hamdi
DİNÇ, Mehmet
DİNÇAY, Mehmet Rıza
DİREKOĞLU, Ali Rıza
DİVANLIOĞLU, Ahmet Hamdi
DOĞAN, Avni

Kütahya
İsparta
Antalya
Balıkesir
İstanbul
Antalya
Konya
Çanakkale
İsparta
Kastamonu
Yozgat
Yozgat

Adı Soyadı

DOLUNAY, Cemal
DORAS, Süleyman Asaf
DUMLU, Mehmet Nafiz
DURSUN, Mustafa Kâmil
DURUKAN, Mehmet Zühtü

- E -

EKER, Abdullah İsmet
ELDENİZ, Abdüllatif Naci
EMİN, Muhittin
EMİR, Mehmet Cavit (DEMİR)
EMİRMAHMUTOĞLU, Abdülkadir
ERALP, Emin Fikri
ERÇİN, Osman
ERDOĞAN, Mehmet Şevket
EREL, Hakkı Şinasi
ERENLİ, Mehmet Niyazi Asım
ERHAN, Ahmet Münir
ERKİN, Behiç
ERKMEN, Muhlis
EROĞLU, Salih Vahit
EROZAN, Mehmet Celal Sahir
ERTEN, Ali Rıza
ERTEN, Hacı Mehmet (Hacııioğlu)
ERYAVUZ, İhsan
ETİLİ, Yusuf Ziya Gevher
EYÜBOĞLU, Süleyman Daniş

- F -

FIRAT, Abdülhak
FIRAT, Bedir

- G -

GALİP, Reşit
GEDİK, Süleyman Sırrı
GENCA, Salih Süreyya (GENÇAĞA)
GERÇEKER, Mustafa Fehmi

Seçim Bölgesi

Kastamonu
Bursa
Erzurum
İzmir
Konya

Çorum
Cebelibereket
Bitlis
Balıkesir
Maraş
Aydın
Manisa
Gümüşane
İstanbul
Kütahya
Bursa
İstanbul
Bursa
Burdur
Zonguldak
Mardin
Maraş
Cebelibereket
Çanakkale
Trabzon

Erzincan
Kars

Aydın
Trabzon
Tokad
Bursa

Adı Soyadı

GERMEN, Mazhar
GÖKBUDAK, Fuat
GÖKÇELİK, Hüseyin
GÖVSA, İbrahim Alaettin
GÜCER, Yusuf Behçet
GÜLER, Hasan Fahri
GÜLEZ, Mehmet Şükrü
GÜNALTAY, Mehmet Şemsettin
GÜRAN, Ahmet Refik
GÜREL, Musa Kâzım
GÜRER, Mehmet Cevat Abbas
GÜRES, Ahmet Remzi
GÜVEN, Hasan Ferit (Celal)

- H -

HASBİ, Mehmet Sait
HATİPOĞLU, Ahmet Ziya
HATTUSAS, Sadrettin
HIZIROĞLU, Senih
Hüseyin Bey
HÜSNÜ, Halil Kâzım

- I -

ILGAZ, Refik
İŞİTMAN, İshak Refet

- İ -

İÇÖZ, Süleyman Sırrı
İLBAY, Süleyman Asaf
İLERİ, Celâl Nuri
İLMEN, Süreyya Paşa
İLTER, Aziz Samih
İNAN, Emin
İNANKUR, Mehmet Emin
İNÖNÜ, Mustafa İsmet
İsmail Hakkı Bey
İsmail Besim Paşa

Seçim Bölgesi

Aydın
Konya
Elâziz
Sivas
Maraş
Ordu
Bolu
Sivas
Bursa
Aksaray
Bolu
Gaziantep
Urfa

Eskişehir
Çorum
Kars
Bursa
İzmir
Konya

Kastamonu
Diyarbakir

Yozgat
Bilecik
Tekirdağ
İstanbul
Erzincan
Balıkesir
İçel
Malatya
Kayseri
Eskişehir

Adı Soyadı

İSFENDİYAROĞLU, Yusuf Ziya
İSPİR, Mustafa Saffet
İZBUDAK, Veled

- K -

KAKMACI, Refik İsmail
KALABALIK, Ahmet Mithat
KALAÇ, Ahmet Hilmi
KALTAKKIRAN, Mehmet Faik
KANSU, Mazhar Müfit
KANSU, Nafi Atuf
KAPLAN, Rasih
KARAAĞAÇ, Ahmet Mükerrer
KARADENİZ, Tahir
KARAKAYA, Halit
KARAMURSAL, Ziya
KARAN, Mustafa Hayrettin
KARAOSMANOĞLU, Mehmet Kâni
KARAOSMANOĞLU, Yakup Kadri
KARGI, Yahya Galip
KATOĞLU, Abdurrahman Rahmi
KAVANOZOĞLU, Şefik Lütü
KAVALALI, Hüseyin Hüsnü
KAYA, Şükrü
KERVEN, Mehmet Nahit
KESEBİR, Şakir
KILIÇ, Ali
KILIÇOĞLU, İsmail Hakkı
KINACI, Şakir
KONAY, Hüseyin Hüsnü
KOPERLER, Tevfik Kâmil
KORALTAN, Bekir Refik
KORTEL, Hüsnü
KÖKEN, Mustafa Rahmi
KUMRU, Halil Sıtkı

Seçim Bölgesi

Çankırı
Elâziz
Kastamonu

Siird
Manisa
Kayseri
Edirne
Denizli
Erzurum
Antalya
Isparta
Giresun
Kayseri
İstanbul
Balıkesir
Manisa
Mardin
Kırşehir
Sivas
Bursa
İstanbul
Muğla
Kırklareli
Edirne
Gaziantep
Kocaeli
Ankara
Konya
İstanbul
Konya
Zonguldak
İzmir
Ordu

Adı Soyadı

KUSUN, Kemal
KÜÇÜKA, Mehmet Necib Ali (KÜÇÜKZADE)
KÜTÜKÇÜOĞLU, Ali

– M –

MENEMENLİOĞLU, Kemal
MENĞİ, Halit
MIHÇIOĞLU, Halit Ferit
Muhittin Nami
MUMCU, İsmail Hakkı
MUŞ, İlyas Sami
MUŞKARA, İsmail Hakkı
MÜFTÜOĞLU, Ahmet Fuat
MÜHÜR DAROĞLU, Asım (Vasfi)

– O –

ODABAŞI, Mahmut
OHKAY, Ahmet Saffet
OKAR, Mehmet Ali
OKAY, Musa Kâzım
OKULDAŞ, Süleyman Adil
OKYAR, Ali Fethi
OKYAY, Abdullah Hilmi
OLPAK, Kemalettin
ONAR, Musa Kâzım
ONARAN, Mehmet Halit
ONAT, Naim Hazım
ONAY, Ahmet Talat
ONURALP, Takiyettin Fikret
OYTAÇ, Mehmet Hilmi

– Ö –

ÖDÜL, Şevket
ÖKER, Abdülmuttalip
ÖKTEM, Haydar Rüştü
ÖNGÖREN, Baha Tali
ÖNGÖREN, İbrahim Tali

Seçim Bölgesi

Adana
Denizli
Ankara

Manisa
Niğde
Ankara
Bitlis
Amasya
Bitlis
Kütahya
Kastamonu
Erzurum

Urfa
Elâziz
Artvin
Giresun
Samsun
Gümüşane
Trabzon
Kocaeli
Konya
Kars
Konya
Çankırı
Bilecik
Malatya

Kırklareli
Malatya
Denizli
Kars
Diyarbakir

Adı Soyadı

ÖZALP, Kâzım
ÖZDAMAR, Hüseyin Hüsni
ÖZDEMİR, Nurettin
ÖZDEMİROĞLU, Ahmet Ragıp
ÖZDEŞ, Lütü Müfit
ÖZERCAN, Mehmet Neşet
ÖZEY, Yaşar
ÖZGEN, Ahmet Enver
ÖZKAN, Mustafa Şeref
ÖZOĞUZ, Esat
ÖZSOY, Reşit
ÖZTEKİN, Rasim Celâlettin
ÖZTRAK, Mustafa Faik
ÖZTÜRK, Akif
ÖZÜGÜR, Ali Nazmi

- P -

PEHLİVANLI, Ahmet İhsan
PEKER, Recep
PERKER, Hasan Ferit

- R -

RAMAZANOĞLU, İsmail Hakkı
RAMAZANOĞLU, Kadri (Abdülkadir)
RASİM, Ahmet
RENDİ, Mustafa Abdülhalik

- S -

SABUNCU, İsmail
SADAK, Sadık Necmettin
SAGAY, Mehmet Esad
SAKA, Hasan (Hüsni)
SAMANLI, Mustafa Kâzım
SAMİH, Rifat
SAN, Hasan Tahsin
SARAÇOĞLU, Mehmet Şükrü
SARHAN, Mustafa Fevzi

Seçim Bölgesi

Balıkesir
Isparta
Maraş
Zonguldak
Kırşehir
Aksaray
Manisa
İzmir
Burdur
Rize
Kayseri
Bilecik
Tekirdağ
Manisa
Muğla

Ankara
Kütahya
Kayseri

Mersin
Adana
İstanbul
Çankırı

Şebinkarahisar
Sivas
Bursa
Trabzon
Denizli
Çanakkale
Aydın
İzmir
Manisa

Adı Soyadı

SARI, Hüseyin Hüsnü
SARITEPE, Bahri
SAYDAM, Hakkı
SAYDAM, İbrahim Refik
SAYIL, Ali Arif
SAZAK, Emin
SEVÜKTEKİN, Kâzım
SILAY, Tevfik Fikret
SİREL, Asım
SİREL, Mehmet Nazif
SOYAK, Recep Zühtü
SOYDAN, Mahmut
SOYLU, Mahmut Faik
SOYSAL, Ragıp
SÖKMEN, İhsan Latif
SÖNMEZ, Talât
SUDA, Emin Cemal
SUNEL, Ahmet Kemal Zaim
SUMER, Bekir
SÜSOY, Mustafa Vasfi

ŞAHİN, Mehmet
ŞATANA, Abdürrezak

TAN, Hasan Hayri
TANDOĞAN, Abdullah Nevzat
TANRIÖVER, Hamdullah Suphi
TARAY, Cemal Hüsnü
TARHAN, Abdülhak Hamit
TARHAN, Ali Rana
TAV, Aziz İhsan
TENGİRŞENK, Yusuf Kemal
TİRİTOĞLU, Mustafa Fahrettin
TOKAT, Emin Aslan

Seçim Bölgesi

Tokat
Manisa
İçel
İstanbul
Trabzon
Eskişehir
Diyarbakır
Konya
Samsun
Zonguldak
Siird
Siird
Niğde
Kütahya
İstanbul
Ankara
Bolu
Konya
Konya
Tokad

Gaziantep
Mardin

Edirne
Konya
İstanbul
Gümüşhane
İstanbul
Samsun
Bayazıt
Siird
Balıkesir
Denizli

- Ş -

- T -

Adı Soyadı

TOLON, İbrahim
TOPÇUOĞLU, Refet
TOPRAK, Mehmet Sabri
TÖR, Edip Servet
TUNA, Mehmet Nuri
TUNALI, Hilmi Bey
TUNCA, Ahmet Cemal
TUNCAY, Etem (Ethem TUNCEL)
TÜMERKAN, Hasan Fehmi (ÇOLAKOĞLU)
TÜMTÜRK, Mehmet Fazıl Berki
TÜRKMEN Halil
TÜZER Ahmet Fikri
TÜZÜN, Mehmet Atıf

- U -

UĞURAL, Mustafa Necati
UMAY, Fuat
ULUSAN, Mustafa
UNGAN, Hakkı
URAL, Mehmet Nuri
URAN, Mustafa Hilmi
URAS, Ahmet Esad
URSAVAŞ, Ali Saib
US, Hakkı Tarık
US, Mehmet Asım
UYBADIN, Mehmet Cemil
UZEL, Hasan Saim (ÇELEBİOĞLU)
UZER, Hasan Tahsin
UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı

- Ü -

ÜLGEN, Mehmet Refet
ÜLKÜ, Mehmet Akif
ÜLKÜMEN, Hamdi (Nebizade)
ÜNAYDIN, Ruşen Eşref
ÜNÜR, Mehmet Rifat

Seçim Bölgesi

Kocaeli
Urfa
Cebelibereket
İstanbul
Muğla
Zonguldak
Antalya
Samsun
Kastamonu
Malatya
Zonguldak
Erzurum
Rize

İzmir
Kırklareli
Konya
Van
Mardin
Adana
Amasya
Urfa
Giresun
Artvin
Tekirdağ
Manisa
Erzurum
Balıkesir

Urfa
Balıkesir
Trabzon
Afyonkarahisar
Çankırı

Adı Soyadı**Seçim Bölgesi****- V -**

VARDAR, Rifat

Zonguldak

- Y -

YAĞCIKANDİLOĞLU, Hasan Sıtkı

Antalya

YALMAN, Ahmet Hamdi

Ordu

YARGI, Mehmet Selahattin

Kocaeli

YAŞIN, Mehmet Şükrü

Çanakkale

YATÇI, Musa Kâzım (GÜRSEL)

Afyonkarahisar

YAZIKSIZ, Necip Asım

Erzurum

YEĞENAĞA, Ali Münif

Mersin

YENEN, Ali Galip

Niğde

YİĞİT, İbrahim Süreyya

Kocaeli

YULUĞ, Ali Haydar

İstanbul

YURDAKUL, Mehmet Emin

Şebinkarahisar

YÜCEL, Mehmet Tevfik

Şebinkarahisar

YÜCEKÖK, Mehmet Naki

Elâziz

- Z -

ZAIMLER, Hüseyin Avni

Cebelibereket

ZABCI, Mahmut Nedim

Malatya

ZIRH, Ali Rıza

Rize

**BİRİNCİ DÖNEMDE ÜYE OLAN
ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİ
(84)**

ADANA

Zamir (Damar) ARIKOĞLU

AFYON KARAHİSAR

Ali ÇETİNKAYA (Karahisarısahip)

AKSARAY

Mehmet Besim ATALAY (Kütahya)

Mehmet Neşet ÖZERCAN (İstanbul)

ANKARA

Mustafa Kemal ATATÜRK

Şakir KINACI

ANTALYA

Rasih KAPLAN

AYDIN

Mazhar GERMEN

Hasan Tahsin SAN

BALIKESİR

Kâzım ÖZALP

BİLECİK

Takiyettin Fikret ONURALP (Kozan)

Rasim Celalettin ÖZTEKİN

(Cebelibereket)

BİTLİS

İlyas Sami MUŞ (Muş)

BOLU

Mehmet Şükrü GÜLEZ

Mehmet Cevat Abbas GÜRER

BURSA

Mustafa Fehmi GERÇEKER

CEBELİBEREKET

Ali Rıza BEBE (İstanbul)

Hüseyin Avni ZAIMLER (Saruhan)

İhsan ERYAVUZ

ÇANAKKALE

Mehmet DİNÇ (Biga)

ÇANKIRI

Yusuf Ziya İSFENDİYAROĞLU

(Kângırı)

ÇORUM

Mustafa (ELVAN) CANTEKİN (Kozan)

Abdullah İsmet EKER

DENİZLİ

Yusuf BAŞKAYA

Mazhar Müfit KANSU (Hakkâri)

DİYARBEKİR

Zekâî APAYDIN (Adana)

EDİRNE

Mehmet Faik KALTAKKIRAN

ELAZİZ

Hasan Tahsin BERK

Muhittin ÇÖTELİ

Hüseyin GÖKÇELİK

ERZURUM

Asım (Vasfi) MÜHÜRDAROĞLU

Hasan Tahsin UZER (İzmir)

ESKİŞEHİR

Emin SAZAK

GAZİANTEP

Reşit AĞAR (Malatya)

Mehmet Ali CENANİ

Ali KILIÇ

Mehmet ŞAHİN

GİRESUN

Hacim Muhittin ÇARIKLI

GÜMÜŞANE

Hasan Fehmi ATAÇ
Ali Fethi OKYAR (İstanbul)

HAKKÂRİ

İbrahim ARVAS

ISPARTA

İbrahim DEMİRALAY
Hüseyin Hüsnü ÖZDAMAR

İSTANBUL

İbrahim Refik SAYDAM (Bayazıt)
Hamdullah Suphi TANRIÖVER
(Antalya)

İZMİR

Ahmet Hamdi AKSOY (Ertuğrul)
Ahmet Tefik Rüştü ARAS
Mahmud Celâl BAYAR (Saruhan)
Mahmud Esat BOZKURT
Mustafa Necati UĞURAL (Saruhan)

KARS

Bedir FIRAT (Malatya)

KAYSERİ

Ahmet Hilmi KALAÇ (Kayseri)

KIRKLARELİ

Fuat UMay (Bolu)

KIRŞEHİR

Yahya Galip KARGI (Kırşehir)

KOCAELİ

İbrahim Süreyya YİĞİT (Saruhan)

KONYA

Halil Kâzım HÜSNÜ
Hüseyin Hüsnü KONAY
Bekir Refik KORALTAN
Musa Kâzım ONAR
Bekir SÜMER

KÜTAHYA

Mehmet Ali Cevdet (İZRAB) BARLAS
Ragıp SOYSAL

MALATYA

Mustafa İsmet İNÖNÜ (Edirne)

MARAŞ

Hacı Mehmet ERTEN
(HACIHALİLOĞLU)

MUĞLA

Yunus Nadi ABALIOĞLU (İzmir)

NİĞDE

Ata (Ataullah) ATAY

ORDU

Mehmet Recai BAYKAL (Trabzon)
Ahmet Hamdi YALMAN (Canik)

RİZE

Esat ÖZÖĞÜZ (Lazistan)
Mehmet Atıf TÜZÜN (Kayseri)

SAMSUN

Asım SİREL (Amasya)

SİİRD

Halil Hulki AYDIN

SİNOB

Yusuf Kemal TENGİRŞENK
(Kastamonu)

SİVAS

Rasim BAŞARA
Yusuf Ziya BAŞARA

TEKİRDAĞ

Celal Nuri İLERİ (Gelibolu)
Mustafa Faik ÖZTRAK (Cebelibereket)

TOKAD

Mustafa Vasfi SÜSOY

TRABZON

Hasan (Hüsnü) SAKA
Hamdi ÜLKÜMEN (Nebizade)

URFA

Ali Saib URSAVAŞ

VAN

Hakkı UNGAN

YOZGAD

Süleyman Sırrı İÇÖZ

ZONGULDAK

Tunalı Hilmi Bey (Bolu)

**İKİNCİ DÖNEMDE ÜYE OLAN
ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİ
(128)**

ADANA

Kemal KUSUN

AFYON KARAHİSAR

İzzet Ulvi AYKURT

Ruşen Eşref ÜNAYDIN

Musa Kâzım YATÇI (GÜRSEL)

AMASYA

Mehmet Nafiz AKTİN

Ahmet Esad URAS

ANKARA

Ali KÜTÜKÇÜOĞLU

Ahmet İhsan PEHLİVANLI

Talât SÖNMEZ (Ardahan)

ANTALYA

Ahmet Saki DERİN

Hasan Sıtkı YAĞCIKANDİLOĞLU

AYDIN

Mithat AYDIN

Reşit Galip

BALIKESİR

Osman Niyazi BURCU (Karesi)

Mehmet Cavit EMİR (DEMİR) (Karesi)

Ali Şuuri (Karesi)

BAYAZIT

Mehmet Şefik BAYDAR

BİLECİK

Halil İbrahim ÇOLAK (Ertuğrul)

BİTLİS

Muhittin EMİN (Genç)

Muhittin Nami Bey

BOLU

Falih Rıfki ATAY

Emin Cemal SUDA

BURDUR

Mustafa Şeref ÖZKAN

BURSA

Refet CANITEZ

Süleyman Asaf DORAS (Hakkâri)

CEBELİBEREKET

Mehmet Sabri TOPRAK

ÇANAKKALE

Samih Rifat (Biga)

Mehmet Şükrü YAŞIN (Biga)

ÇANKIRI

Ahmet Talât ONAY

Mustafa Abdülhalik RENDA

Mehmet Rifat ÜNÜR

ÇORUM

İsmail Kemal ALPSAR

Ahmet Münir ÇAĞIL

Ahmet Ziya HATİPOĞLU

DENİZLİ

Mehmet Necib Ali KÜÇÜKA

(KÜÇÜKZADE)

Haydar Rüştü ÖKTEM

Mustafa Kâzım SAMANLI

DİYARBEKİR

İbrahim Tali ÖNGÖREN

EDİRNE

Şakir KESEBİR (Çatalca)

ELAZİZ

Mustafa Saffet İSPİR

ERZİNCAN

Saffet ARIKAN

Abdülhak FIRAT

ERZURUM

Mehmet Nafiz DUMLU (Saruhan)

ESKİŞEHİR

Ali Ulvi BAYRAKTAR

GAZİANTEP

Mustafa Ferit ARSAN

Ahmet Remzi GÜRES

GİRESUN

Ali Şevket ÇOLAK

Tahir KARADENİZ

Musa Kâzım OKAY

Hakkı Tanık US

GÜMÜŞANE

Cemal Hüsnü TARAY

ISPARTA

Mehmet Rıza DİNÇAY (Kütahya)

Ahmet Mükerrer KARAAĞAÇ

İÇEL

Mehmet Emin İNANKUR

İSTANBUL

Ali Fuad AĞRALI

Yusuf AKÇORA

Ahmet Hamdi DENİZMEN

Hakkı Şinasi EREL

Behiç ERKİN

Ziya KARAMURSAL

Tevfik Kâmil KOPERLER

İhsan Latif SÖKMEN

Edip Servet TÖR

Ali Haydar YULUĞ

İZMİR

Ahmet Münir AKKAYA

Hüseyin Vasıf ÇINAR (Saruhan)

Mustafa Kâmil DURSUN

Mustafa Rahmi KÖKEN

Mehmet Şükrü SARAÇOĞLU

KARS

Ahmet AĞAOĞLU

KASTAMONU

Ali Rıza DİREKOĞLU

Hasan Fehmi (ÇOLAKOĞLU)

TÜMERKAN

Veled İZBUDAK

Mehmet Fuat MÜFTÜOĞLU

KAYSERİ

Halit KARAKAYA

KIRKLARELİ

Şevket ÖDÜL

KIRŞEHİR

Lütfi Müfit ÖZDEŞ

KOCAELİ

Mehmet Ragıp AKÇA

İbrahim TOLON

KONYA

Fuat GÖKDUBAK

Naim Hazım ONAT

Tevfik Fikret SILAY

Mustafa ULUSAN

KÜTAHYA

Mehmet Nuri CONKER

Recep PEKER

MALATYA

Mehmet Hilmi OYTAÇ

Mahmut Nedim ZABCI

MANİSA

Kemal MENEMENLİOĞLU (Saruhan)

Yaşar ÖZEY

Mustafa Fevzi SARHAN

Bahri SARITEPE

Hasan Saim UZEL (ÇELEBİOĞLU)

MARAŞ

Abdülkadir EMİRMAHMUTOĞLU

Nurettin ÖZDEMİR

Mitat ALAM

(Mehmet Mithat SAYLAM)

MARDİN

Ali Rıza ERTEN

Yakup Kadri KARAOSMANOĞLU

Abdürrezzak ŞATANA

MUĞLA

Şükrü KAYA

Ali Nazmi ÖZÜGÜR

NİĞDE

Halit MENGİ

Mahmut Faik SOYLU

Ali Galip YENEN

ORDU

İsmail ÇAMAŞ

Halil Sıtkı KUMRU

RİZE

Hasan Cavit BELÜL

Ahmet Fuat BULCA

Ali Rıza ZIRH

SİİRD

Mahmut SOYDAN

SİNOB

Refik İsmail KAKMACI (Kırşehir)

Recep Zühtü SOYAK

SİVAS

Mehmet Şemsettin GÜNALTAY

Abdurrahman Rahmi KATOĞLU

ŞEBİNKARAHİSAR

İsmail SABUNCU

Mehmet Emin YURDAKUL

TEKİRDAĞ

Mehmet Cemil UYBADIN

TRABZON

Ali Şefik BEKMAN (BAŞMAN)

Süleyman Sırrı GEDİK

Abdullah Hilmi OKYAY

URFA

Mahmut ODABAŞI (Siverek)

Refet TOPÇUOĞLU

Mehmet Refet ÜLGİN

VAN

Münip BOYA

YOZGAD

Salih BOZOK (Bozok)

Ahmet Hamdi DİVANLIOĞLU (Bozok)

Avni DOĞAN (Bozok)

ZONGULDAK

Ahmet Ragıp ÖZDEMİROĞLU

Halil TÜRKMEN

**BİRİNCİ ve İKİNCİ DÖNEMDE DE ÜYE OLAN
ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİ
(79)**

ADANA

Zamir (Damar) ARIKOĞLU (Adana, Adana)

AFYON KARAHİSAR

Ali ÇETİNKAYA (Karahisarısahip, Afyon Karahisar)

AKSARAY

Mehmet Besim ATALAY (Kütahya, Aksaray)

Mehmet Neşet ÖZERCAN (İstanbul, Aksaray)

ANKARA

Mustafa Kemal ATATÜRK (Ankara, Ankara)

Şakir KINACI (Ankara, Ankara)

ANTALYA

Rasih KAPLAN (Antalya, Antalya)

AYDIN

Mazhar GERMEN (Aydın, Aydın)

Hasan Tahsin SAN (Aydın, Aydın)

BALIKESİR

Kâzım ÖZALP (Karesi, Karesi)

BİLECİK

Takiyettin Fikret ONURALP (Kozan, Ertuğrul)

Rasim ÖZTEKİN (Cebelibereket, Ertuğrul)

BİTLİS

İlyas Sami MUŞ (Muş, Muş)

BOLU

Mehmet Cevat Abbas GÜRER (Bolu, Bolu)

Mehmet Şükrü GÜLEZ (Bolu, Bolu)

BURSA

Mustafa Fehmi GERÇEKER (Bursa, Bursa)

CEBELİBEREKET

Ali Rıza BEBE (İstanbul, İstanbul)

Hüseyin Avni ZAIMLER (Saruhan, Cebelibereket)

İhsan ERYAVUZ (Cebelibereket, Cebelibereket)

ÇANAKKALE

Mehmet DİNÇ (Biga, Biga)

ÇANKIRI

Yusuf Ziya İSFENDİYAROĞLU (Kângırı, Kângırı)

ÇORUM

Mustafa (ELVAN) CANTEKİN (Kozan, Çorum)

Abdullah İsmet EKER (Çorum, Çorum)

DENİZLİ

Mazhar Müfit KANSU (Hakkâri, Denizli)

Yusuf BAŞKAYA (Denizli, Denizli)

DİYARBEKİR

Zekâi APAYDIN (Adana, Aydın)

EDİRNE

Mehmet Faik KALTAKKIRAN (Edirne, Edirne)

ELÂZİZ

Hüseyin GÖKÇELİK (Elâziz, Elâziz)

Muhittin ÇÖTELİ (Elâziz, Elâziz)

ERZURUM

Hasan Tahsin UZER (İzmir, Ardahan)

ESKİŞEHİR

Emin SAZAK (Eskişehir, Eskişehir)

GAZİANTEP

Mehmet Ali CENANİ (Gaziantep, Gaziantep)

Ali KILIÇ (Gaziantep, Gaziantep)

Reşit AĞAR (Malatya, Malatya)

Mehmet ŞAHİN (Gaziantep, Gaziantep)

GİRESUN

Hacim Muhittin ÇARIKLI (Giresun, Giresun)

GÜMÜŞANE

Ali Fethi OKYAR (İstanbul, İstanbul)

Hasan Fetmi ATAÇ (Gümüşane, Gümüşane)

HAKKÂRİ

İbrahim ARVAS (Hakkâri, Van)

ISPARTA

Hüseyin Hüsnü ÖZDAMAR (Isparta, Isparta)

İbrahim DEMİRALAY (Isparta, Isparta)

İSTANBUL

İbrahim Refik SAYDAM (Bayazıt, İstanbul)

Hamdullah Suphi TANRIÖVER (Antalya, İstanbul)

İZMİR

Tevfik Rüştü ARAS (İzmir, İzmir)

Mahmut Celâl BAYAR (Saruhan, İzmir)

Mahmud Esat BOZKURT (İzmir, İzmir)

Mustafa Necati UĞURAL (Saruhan, İzmir)

Ahmet Hamdi AKSOY (Ertuğrul, İzmir)

KARS

Bedir FIRAT (Malatya, Malatya)

KAYSERİ

Ahmet Hilmi KALAÇ (Kayseri, Kayseri)

KIRKLARELİ

Fuat UMay (Bolu, Kırklareli)

KIRŞEHİR

Yahya Galip KARGI (Kırşehir, Kırşehir)

KOCAELİ

İbrahim Süreyya YİĞİT (Saruhan, Kocaeli)

KONYA

Bekir SÜMER (Konya, Konya)

Halil Kâzım HÜSNÜ (Konya, Konya)

Musa Kâzım ONAR (Konya, Konya)

Bekir Refik KORALTAN (Konya, Konya)

KÜTAHYA

Mehmet Ali Cevdet (İZRAB) BARLAS (Kütahya, Kütahya)

Ragıp SOYSAL (Kütahya, Kütahya)

MALATYA

Mustafa İsmet İNÖNÜ (Edirne, Malatya)

MARAŞ

Hacı Mehmet ERTEN (HACIHALİLOĞLU) (Maraş, Maraş)

MUĞLA

Yunus Nadi ABALIOĞLU (İzmir, Menteşe)

NİĞDE

Ata (Ataullah) ATAY (Niğde, Niğde)

ORDU

Ahmet Hamdi YALMAN (Canik, Ordu)

Mehmet Recai BAYKAL (Trabzon, Ordu)

RİZE

Esat ÖZOĞUZ (Lazistan, Rize)

SIİRD

Halil Hulki AYDIN (Siird, Siird)

SİNOB

Yusuf Kemal TENGİRŞENK (Kastamonu, Sinob)

SİVAS

Rasim BAŞARA (Sivas, Sivas)

Yusuf Ziya BAŞARA (Sivas, Sivas)

TEKİRDAĞ

Celal Nuri İLERİ (Gelibolu, Gelibolu)

Mustafa Faik ÖZTRAK (Cebelibereket, Tekirdağ)

TOKAD

Mustafa Vasfi SÜSOY (Tokad, Tokad)

TRABZON

Hasan (Hüsnü) SAKA (Trabzon, Trabzon)

Hamdi ÜLKÜMEN (Nebizade) (Trabzon, Trabzon)

URFA

Ali Saib URSAVAŞ (Urfa, Kozan)

VAN

Hakkı UNGAN (Van, Van)

YOZGAD

Süleyman Sırrı İÇÖZ (Yozgad, Bozok)

ZONGULDAK

Tunalı Hilmi Bey (Bolu, Zonguldak)

**ÜÇÜNCÜ DÖNEMDE İLK KEZ SEÇİLEN
MİLLETVEKİLLERİ
(121)**

ADANA

Kadri (Abdülkadir) RAMAZANOĞLU

Mustafa Hilmi URAN

AFYON KARAHİSAR

İzzet AKOSMAN

Ali Haydar ÇERÇEL

AKSARAY

Musa Kâzım GÜREL

AMASYA

İsmail Hakkı MUMCU

ANKARA

Rifat ARAZ (BULGURLUZADE)

Mehmet Sami ÇÖLGEÇEN

Halit Ferit MIHÇIOĞLU

ANTALYA

Süleyman Şevket DEMİRMAN

Ahmet Cemal TUNCA

ARTVİN

Mehmet Ali OKAR

Mehmet Asım US

AYDIN

Emin Fikri ERALP

BALIKESİR

Mehmet Sadık DENİZ

Emin İNAN

Mustafa Hayrettin KARAN

Mustafa Fahrettin TİRİTOĞLU

İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI

Mehmet (Akif) ÜLKÜ

BAYAZIT

Halit BAYRAK

Aziz İhsan TAV

BİLECİK

Süleyman Asaf İLBAY

BOLU

Cemil ARICAN

Hasan Cemil ÇAMBEL

BURDUR

Salih Vahit EROĞLU

BURSA

Ahmet Münir ERHAN

Muhlis ERKMEN

Ahmet Refik GÜRAN

Senih HIZIROĞLU

Şefik Lütfi KAVANOZOĞLU

Mehmet Esad SAGAY

CEBELİBEREKET

Abdüllatif Naci ELDENİZ

ÇANAKKALE

Yusuf Ziya Gevher ETİLİ

DENİZLİ

Emin Aslan TOKAT

DIYARBEKİR

Rüştü BEKİR

İshak Refet İŞİTMAN

Kâzım SEVÜKTEKİN

EDİRNE

Zeki Mesut ALSAN

Hasan Hayri TAN

ELAZİZ

Fazıl Ahmet AYKAÇ

Ahmet Saffet OHKAY

Mehmet Naki YÜCEKÖK

ERZİNCAN

Aziz Samih İLTER

ERZURUM

Aziz AKYÜREK

Nafi Atuf KANSU

Ahmet Fikri TÜZER

Necip Asım YAZIKSIZ

ESKİŞEHİR

İsmail Besim Paşa

Mehmet Sait HASBİ

GÜMÜŞANE

Halil Nihat BOZTEPE

Mehmet Şevket ERDOĞAN

İÇEL

Hakkı SAYDAM

İSTANBUL

Nurettin Ali BERKOL

Süreyya İLMEN

Hüseyin Hüsnü KAVALALI

Ahmet RASİM

Abdülhak Hamit TARHAN

İZMİR

Hüseyin Bey

Ahmet Enver ÖZGEN

KARS

Faik BERMEK

Mehmet Halit ONARAN

Baha Tali ÖNGÖREN

Sadrettin HATTUSAS

KASTAMONU

Cemal DOLUNAY

Refik ILGAZ

KAYSERİ

Burhanettin BİNİZET

İsmail Hakkı Bey

Reşit ÖZSOY

Hasan Ferit PERKER

KIRKLARELİ

Mehmet Nahit KERVEN

KIRŞEHİR

Hazım BÖREKÇİ

KOCAELİ

Reşit Saffet ATABİNER

İsmail Hakkı KILIÇOĞLU

Kemalettin OLPAK

Mehmet Selahattin YARGI

KONYA

Ahmet Hamdi DİKMEN

Mehmet Zühtü DURUKAN

Ahmet Kemal Zaim SUNEL

Abdullah Nevzat TANDOĞAN

KÜTAHYA

İbrahim Kâzım DALKILIÇ

Mehmet Niyazi Asım ERENLİ

İsmail Hakkı MUŞKARA

MALATYA

Vasıf ÇINAY

Abdulmuttalip ÖKER

Mehmet Fazıl Berki TÜMTÜRK

MANİSA

Osman ERÇİN

Ahmet Mithat KALABALIK

Mehmet Kâni KARAOSMANOĞLU

Akif ÖZTÜRK

MARAŞ

Yusuf Behçet GÜCER

MARDİN

Ahmet İrfan Ferit ALPAYA

Mehmet Nuri URAL

MERSİN

İsmail Hakkı RAMAZANOĞLU

Ali Münif YEĞENAĞA

MUĞLA

Mehmet Nuri TUNA

ORDU

Ahmet Şevket AKYAZI

Hasan Fahri GÜLER

RİZE

Akif AKYÜZ

SAMSUN

Hüseyin Avni AKTULGA

Nusret Sadullah AYAŞLI

Süleyman Adil OKULDAŞ

Ali Rana TARHAN

Etem TUNCAY (Ethem TUNCEL)

SİVAS

Remzi ÇİNER

İbrahim Alaettin GÖVSA

Sadık Necmettin SADAK

ŞEBİNKARAHİSAR

Mehmet Tevfik YÜCEL

TOKAD

Ali Şevki BERKER

Bekir Lütü ÇİFTÇİ

Salih Süreyya (GENCAĞA) GENCA

Hüseyin Hüsnü SARI

TRABZON

Ali BECİL (PULAT)

Süleyman Danış EYÜBOĞLU

Ali Arif SAYIL

URFA

Hasan Ferit (CELAL) GÜVEN

YOZGAD

Hasan (Yasin) Tahsin COŞKAN

ZONGULDAK

Ahmet Celal Sahir EROZAN

Hüsnü KORTEK

Mehmet Nazif SİREL

Rıfat VARDAR

**ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİNİN
YAŞ GRUPLARI VE YAŞ ORTALAMASI (*)**

30-34	17
35-39	54
40-44	62
45-49	94
50-54	64
55-59	25
60-64	11
65-69	5
70-74	—
75	1
Toplam üye sayısı :	333
Yaş toplamı :	15 397
Yaş ortalaması :	46

(*) Yaş grupları ve ortalama yaş, Meclise katılma tarihine göre hesaplanmıştır. (K.Ö)

ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİ ÖĞRENİM TABLOSU

Harbiye (5'i Denizci)	64
Mülkiye (4 Paris, 1 Lyon)	53
Hukuk (1 İtalya, 1 Viyana)	49
İdadi ve Sultani ve Darüşşafaka	31
Rüştiye	36
Tıbbiye	25
Medrese (2'si Mısır)	21
Özel	12
Ziraat Yüksek Okulu (1'i Montpollier)	8
Edebiyat (1'i Sorbon)	6
Yüksek Öğretmen Okulu	5
Mühendis Mektebi	4
İlkokul, Sübyan Mektebi	3
Yüksek Ticaret Okulu (1'i Cenevre)	2
Öğretmen Okulu	2
Amerikan Koleji	1
Eczacılık Yüksek Okulu	1
Evkaf İhtisas Okulu	1
Fen Fakültesi (Poitiers Ü.)	1
Frerler Mektebi	1
İktisat ve İçtimaiyat (Lozan)	1
Küçük Zabıt Okulu	1
Maliye Mektebi	1
Matematik	1
Mektebi Kuzât	1
Öğrenimsiz	1
Pedagoji	1

ÜÇÜNCÜ DÖNEM MİLLETVEKİLLERİ MESLEK DAĞILIM TABLOSU

Askerlik	66
Mülkî ve Genel İdareci	66
Müderres, Prof., Öğretmen	53
Hukukçu	36
Doktor	24
Tarım-Ticaret	44
Maliyeci	13
Gazeteci-Yazar	11
Hariciyeci (Diplomat)	6
Bankacı	4
Müftü	4
Mühendis	4
Baytar	1
Eczacı	1

ÜÇÜNCÜ DÖNEMDE MİLLETVEKİLLİĞİ DÜŞÜRÜLENLER (1)

Ali Haydar YULUĞ

İstanbul

ÜÇÜNCÜ DÖNEMDE İSTİFA EDEN MİLLETVEKİLLERİ (11)

İbrahim Tali ÖNGÖREN	Diyarbakir
Ahmet Mithat KALABALIK	Diyarbakir
Cemal Hüsnü TARAY	Gümüşane
Behiç ERKİN	İstanbul
Ali Fuad AĞRALI	İstanbul
Süreyya İLMEN	İstanbul
Tevfik Kâmil KOPERLER	İstanbul
Abdullah Nevzat TANDOĞAN	Konya
Mehmet Sabri TOPRAK	Manisa
Süleyman Adil OKULDAŞ	Samsun
Nusret Sadullah AYAŞLI	Samsun

ÜÇÜNCÜ DÖNEMDE ÖLEN MİLLETVEKİLLERİ (13)

Cemil ARICAN	Bolu
Hüseyin Avni ZAIMLER	Cebelibereket
Muhittin ÇÖTELİ	Elaziz
Mustafa Saffet İSPİR	Elaziz
Ali Ulvi BAYRAKTAR	Eskişehir
İsmail Besim Paşa	Eskişehir
Mehmet Sait HASBİ	Eskişehir
Mustafa Necati UĞURAL	İzmir
Bedir FIRAT	Kars
Musa Kâzım ONAR	Konya
Nurettin ÖZDEMİR	Maraş
Ata (Ataullah) ATAY	Niğde
Tunalı Hilmi Bey	Zonguldak

